

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

ပထမနှစ် ၊ ဒုတိယစာသင်နှစ်ဝက်

EDU1209

သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့်
သင်ပြနည်းဆိုင်ရာ လေ့လာမှုများ -
သတင်းအချက်အလက်နှင့်
ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ (ICT)

ဆရာလမ်းညွှန်

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် 'အမျိုးသားပညာရေး မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း' (NESP) ၂၀၁၆-၂၀၂၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းခွင်အကြို ဆရာအတတ်သင်ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့်အညီ လေးနှစ်သင်ပညာရေးကောလိပ် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းကို ရေးဆွဲပြုစု ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးကောလိပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းတွင် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းအညွှန်းဘောင်၊ သင်ရိုး မာတိကာများ၊ ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်များနှင့် ဆရာလမ်းညွှန်များစသည်တို့ပါဝင်သည်။ လေးနှစ်သင်ပညာရေး ကောလိပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းကို အခြေခံပညာသင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုရှိစေရန်နှင့် ပညာရေးကောလိပ် ကျောင်းသားများအား မြန်မာနိုင်ငံ မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်း စာသင်ခန်းများတွင် ထိရောက်စွာသင်ကြားနိုင်ရန်လိုအပ် သော တတ်ကျွမ်းမှုများတတ်မြောက်သွားစေရန် စီစဉ်ရေးဆွဲထားပါသည်။ ဤသင်ရိုးညွှန်းတမ်းကို ဆရာတစ်ဦးအနေဖြင့် သိသင့်သည်များ၊ စာသင်ခန်းအတွင်း၌ လုပ်ဆောင်ရမည်များနှင့်ပတ်သက်၍ မျှော်မှန်းထားသည်များကို ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားသည့် ဆရာများအတွက် တတ်ကျွမ်းမှု စံသတ်မှတ်ချက် အညွှန်းဘောင် (Teacher Competency Standards Framework – TCSF) အပေါ် အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤသင်ရိုးညွှန်းတမ်းကို ခရုပတ်ပုံ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းချဉ်းကပ်နည်း (Spiral Curriculum Approach) ဖြင့်ပြုစုထားပြီး ပညာရေးကောလိပ် ကျောင်းသားများသည် မိမိတို့ သိထားပြီးသော အယူအဆသဘောတရားများကို လေးနှစ်တာကာလအတွင်း၌ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် လေ့လာ ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြန်လှန်လေ့လာခြင်းဖြင့် ပညာရေးကောလိပ်ကျောင်းသားများ၏ အသိပညာနှင့် နားလည်သဘောပေါက်မှုများ ပိုမိုနက်ရှိုင်း ကျယ်ပြန့်လာမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြစ် လာစေရန် လေးနှစ်သင်ပညာရေး ကောလိပ်သင်ရိုးကို အပိုင်း ၂ ခုဖြင့် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထား သည်။ ပထမအပိုင်း cycle 1 (ပထမနှစ်နှင့် ဒုတိယနှစ်) တွင် သင်ယူထားသည့် အယူအဆ သဘောတရားများအား ဒုတိယအပိုင်း cycle 2 (တတိယနှစ်နှင့် စတုတ္ထနှစ်) တွင် ပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာ ပြန်လည်ထပ်ကျော့သွားမည်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ပညာရေးကောလိပ် ကျောင်းသားများသည်

မိမိတို့သင်ယူခဲ့ပြီးသော အယူအဆသဘောတရားများကို ပြန်လည်လေ့လာနိုင်ခြင်း၊ လက်တွေ့ လုပ်ကိုင် စမ်းသပ်နိုင်ခြင်း၊ စာသင်ခန်းအတွင်း လုပ်ဆောင်လေ့ရှိသည်များကို မိမိတို့အတန်းဖော် များနှင့် ပြန်လည်ဝေမျှပြောဆိုနိုင်ခြင်း၊ မိမိတို့၏ သင်ကြားရေးကျွမ်းကျင်မှု အမျိုးမျိုးအနက်မှ အချို့သောအပိုင်းများကို ပိုမိုနက်နဲစွာ ဆင်ခြင်နိုင်ခြင်းများလည်းရရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဤသင်ရိုးညွှန်းတမ်း၏ ဖွဲ့စည်းပုံသည် ဘက်စုံပေါင်းစပ်ထားသောချဉ်းကပ်မှုပုံစံ (Integrated Approach) ဖြင့် ရေးဆွဲထားသောကြောင့် သင့်လျော်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု၊ လက်တွေ့ အသုံးချမှုနှင့် အတွေ့အကြုံတို့ကို အထောက်အကူပေးသည့် သင်ယူမှုဖြစ်စဉ် မှတစ်ဆင့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အသိပညာသင်ကြားရေးနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာသီအိုရီများကို နားလည် သဘောပေါက် စေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤသင်ရိုးညွှန်းတမ်းသည် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အသိပညာများကိုသာ အလေးပေးခြင်းမဟုတ်ဘဲ သက်ဆိုင်ရာ အသက်အရွယ်အုပ်စုအလိုက် သင်ကြားသင်ယူမှုအခြေ အနေများတွင် အသိပညာ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် စိတ်နေသဘောထားများကို ထိရောက်စွာအသုံးပြု သင်ကြားတတ်စေရန် လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှုနှင့် စိတ်နေသဘောထားများ ကိုလည်း အလေးပေးထားပါသည်။ တတ်ကျွမ်းမှုတစ်ရပ်တွင် ပါဝင်သော အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သည့် အသိပညာ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ၊ စိတ်နေသဘောထားများနှင့် ၎င်းတို့ကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်း စသည်တို့ကို အလေးပေးထားသောကြောင့် ဤသင်ရိုးညွှန်းတမ်းကို တတ်ကျွမ်းမှုအခြေပြု သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (Competency-based Curriculum)ဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ တတ်ကျွမ်းမှုအခြေပြု သင်ရိုးညွှန်းတမ်းဆိုသည်မှာ သင်ယူသူကိုဗဟိုပြုပြီး ကျောင်းသား များ၊ ဆရာများနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပြောင်းလဲနေသော လိုအပ်ချက်များနှင့် ဆီလျော်ကိုက်ညီမှု ရှိသည်။ အယူအဆ သဘောတရားသစ်များကို လေ့လာသင်ယူသည့်အခါတွင်လည်း ၎င်းတို့ကို အသုံးပြုပြီး အောက်ပါအတိုင်းပြန်လည်သုံးသပ်နိုင်သည်။

- ၁။ သင်ယူခြင်း (မည်သည်ကို မည်သို့သင်ကြားမည်ဟု အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်း)
- ၂။ အသုံးပြုခြင်း (သင်ကြားသင်ယူမှုဆိုင်ရာများကို လေ့ကျင့်ခြင်း)နှင့်
- ၃။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း (မိမိ၏ သင်ကြားမှုပုံစံအား ပြန်လည် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း)

ပညာရေးကောလိပ်တွင် ပညာသင်ယူပြီးမြောက်ပြီးအချိန်တွင်လည်း ပညာရေးကောလိပ်ဘွဲ့ရ ကျောင်းသားများသည် အထက်ဖော်ပြပါ သင်ယူ-အသုံးချ-ပြန်လည်သုံးသပ်ဟူသည့် စက်ဝန်း သံသရာ (cycle of learn-apply-reflect) ကို မိမိတို့၏ သင်ကြားပို့ချရာတွင် အသုံးချခြင်းအားဖြင့် အနာဂတ်မြန်မာမျိုးဆက်သစ် ကလေးငယ်တို့၏ သင်ယူမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို ထိရောက်စွာပံ့ပိုးကူညီပေးနိုင်ရန် ရည်မှန်းထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကောလိပ်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းကို ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနက ရွေးချယ်ခန့်အပ်ထားသော ပညာရေးကောလိပ်များမှ ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် ပညာရေးတက္ကသိုလ်များနှင့် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ်တို့မှ တတ်သိပညာရှင်များပါဝင်သော သင်ရိုးညွှန်းတမ်းရေးဆွဲရေး အဖွဲ့က ရေးဆွဲပြုစုထားသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာပြည်တွင်းမှ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ နိုင်ငံတကာ ကျွမ်းကျင်သူများလည်း ပါဝင်ရေးဆွဲကြသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်လုံးကို ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အဆင့်မြင့်ပညာဦးစီးဌာနက အကြံပေးလမ်းညွှန်မှုပြုပါသည်။

ဤသင်ရိုးညွှန်းတမ်း ပြုစုရေးသားရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီများကို ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့အစည်း (ယူနက်စကို-UNESCO) ၏ 'မြန်မာနိုင်ငံ လုပ်ငန်းခွင်အကြံ့ ဆရာအတတ်ပညာ အရည်အသွေးတိုးမြှင့်ရေး (Strengthening Pre-service Teacher Education in Myanmar) စီမံချက်' မှတစ်ဆင့် ထောက်ပံ့ပေးထားသည်။ ဤသင်ရိုးညွှန်းတမ်းရေးဆွဲရေးအတွက် ဘဏ္ဍာရေးအထောက်အပံ့များကို သြစတြေးလျအစိုးရ၊ ဖင်လန်အစိုးရနှင့် ယူကေအစိုးရများကလည်း ပေးအပ်ထားပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (Japan International Cooperation Agency) အဖွဲ့နှင့်အတူ မူလတန်းအဆင့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းရေးဆွဲရေး အဖွဲ့ကလည်း အခြေခံပညာမူလတန်းအဆင့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအဖွဲ့ (CREATE Project) စီမံချက်မှတစ်ဆင့် မူကြမ်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အစဉ်တစိုက်ပံ့ပိုးကူညီခဲ့သည်။

မာတိကာ

နိဒါန်း	က
မာတိကာ	ဃ
ဤဆရာလမ်းညွှန်ကို မည်သို့အသုံးပြုရမည်နည်း။	၁
အခန်း ၄။ မီဒီယာနှင့်သတင်း အချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုနှင့်	
ဒစ်ဂျစ်တယ်နှင့် အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားဖြစ်မှု	၄၇
၄.၁။ မီဒီယာနှင့် သတင်း အချက်အလက်ဆိုင်ရာသိနားလည်မှု	၄၉
၄.၁.၃။ သတင်းမီဒီယာများ၏ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် လုပ်ငန်းများ	၄၉
ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများနှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ	၆၂
အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ်	၆၄
အဓိကအချက်များ	၆၄
အခန်းဆုံး ပြန်လည်သုံးသပ် စဉ်းစားခြင်း	၆၆
ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ	၆၇
အခန်း ၅။ အင်တာနက်နှင့် ပြောဆိုဆက်သွယ်ခြင်း	၆၈
၅.၁။ အင်တာနက် မိတ်ဆက်	၆၉
၅.၁.၁။ ကွန်ရက်၊ အင်တာနက် နှင့် သတင်းအချက်အလက် ဒေတာ	
ထုတ်လွှင့်ပေးပို့ခြင်းကို နားလည်ခြင်း	၇၀
၅.၂။ Asynchrononous Conferencing (တစ်ပြိုင်နက်မဟုတ်သော စုံညီဆွေးနွေးခြင်း)	၇၇
၅.၂.၁။ ကွန်ရက်၊ အင်တာနက်နှင့် ဒေတာအချက်အလက်များ	
ထုတ်လွှင့်မှုကို နားလည်ခြင်း	၇၇
၅.၂.၂။ အီးမေးလ်စနစ်တစ်ခုကို အသုံးပြုခြင်း	၈၂
ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများ နှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ	၈၅
အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ်	၈၆
အဓိကအချက်များ	၈၆
အခန်းဆုံး ပြန်လည်သုံးသပ် စဉ်းစားခြင်း	၈၇
ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ	၈၈

အခန်း ၆။ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာသိနားလည်မှုနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ် နှင့်
 အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားဖြစ်မှု (၂) ၈၉

၆.၁။ ဒစ်ဂျစ်တယ် နှင့် အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအကြောင်း မိတ်ဆက် ၉၁

၆.၁.၁။ အင်တာနက်နှင့် အွန်လိုင်းကမ္ဘာမှ အန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများ ၉၁

၆.၁.၂။ အွန်လိုင်းပေါ်တွင် မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း ၁၀၇

၆.၁.၃။ အွန်လိုင်းကမ္ဘာတွင်း ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ လုံခြုံမှု ၁၂၃

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများနှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ၁၃၁

အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ် ၁၃၃

အဓိကအချက်များ ၁၃၃

အခန်းဆုံး ပြန်လည်သုံးသပ် စဉ်းစားခြင်း ၁၃၄

ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ..... ၁၃၅

အခန်း ၇။ ကွန်ပျူတာ အသုံးချပုံ..... ၁၃၆

၇.၁။ တင်ဆက်ပြသခြင်း (Presentation)..... ၁၃၇

၇.၁.၁။ တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များ (၁) ၁၃၈

၇.၁.၂။ တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များ (၂) ၁၄၆

၇.၁.၃။ တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များ (၃) ၁၅၃

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများနှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ 158

အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ် ၁၅၉

အဓိကအချက်များ ၁၅၉

အခန်းဆုံး ပြန်လည်သုံးသပ် စဉ်းစားခြင်း ၁၅၉

ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ..... ၁၆၀

အခန်း ၈။ ပညာရေးနယ်ပယ်မှ ICT..... ၁၆၁

၈.၁။ ပညာရေးနယ်ပယ်မှ ICT ၁၆၃

၈.၁.၁။ သင်ခန်းစာ ပြင်ဆင်မှုအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 တက်ကြွသော သင်ကြားသင်ယူမှုနှင့် အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်မှုတို့တွင်
 ICT ကို အသုံးပြုခြင်း ၁၆၃

၈.၁.၂။ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု စဉ်ဆက်မပြတ် မြှင့်တင်ခြင်းနှင့်
 ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ICT ကို အသုံးပြုခြင်း ၁၇၀

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများနှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ၁၇၇

အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ် ၁၇၈

အဓိကအချက်များ ၁၇၈

အခန်းဆုံးပြန်လည်သုံးသပ်စဉ်းစားခြင်း ၁၈၀

ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ..... ၁၈၂

ခက်ဆစ်အဘိဓာန် ၁၈၃

ကျမ်းကိုးစာရင်း..... ၁၉၃

ဤဆရာလမ်းညွှန်ကို မည်သို့အသုံးပြုရမည်နည်း။

ICT ဘာသာရပ်အတွက် ဆရာလမ်းညွှန်ကို မည်သို့အသုံးပြုမည်နည်း။

ဤဆရာလမ်းညွှန်သည် ပထမနှစ် ICT ဘာသာရပ်ကို ကျောင်းသား^၁ များ သင်ယူတတ်မြောက် မှုရှိစေရန်အတွက် သင့်အား ကူညီလမ်းညွှန်ပေးနိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ ရေးဆွဲထားသောစာအုပ်ဖြစ်ပါ သည်။ ဤစာအုပ်သည် ဆရာ^၂ တစ်ဦးဖြစ်သည့် သင့်အားလမ်းညွှန်ပေးထားခြင်းဖြစ်ပြီး ICT ဘာသာရပ်ကို သင်ကြားရာတွင် ကျောင်းသားကိုစာအုပ်နှင့်အတူတွဲဖက်၍ အသုံးပြုရမည်ဖြစ် သည်။ ကျောင်းသားများအနေဖြင့် ကျောင်းသားကိုစာအုပ်မှ သင်ခန်းစာတစ်ခုချင်းစီနှင့် အခန်းတစ်ခန်းစီမှ သင်ယူမှုရလဒ်များကို ပေါက်မြောက်အောင်မြင်နိုင်စေရန်အတွက် တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် မည်သို့လမ်းညွှန်ကူညီရမည်ဟူသည့် လမ်းညွှန်ချက်များကို ဤဆရာလမ်းညွှန် စာအုပ် တွင် ထည့်သွင်း ထားပါသည်။

ဆရာအတတ်သင် ကျောင်းသားများအနေနှင့် ICT ဘာသာရပ် ပထမနှစ်ကို သင်ယူနိုင်ရန်အတွက် ဤသင်ရိုးစာအုပ်ကို ဖန်တီးရေးဆွဲထားပါသည်။ ICT ဘာသာရပ်နှင့် ပတ်သက်သော အခြေခံ အချက်အလက်များကို ဤသင်ရိုးစာအုပ်ထဲတွင် တွေ့ရှိနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိရောက် ကောင်းမွန်သော ဆရာ/ဆရာမ တစ်ဦးဖြစ်လာစေရန် လိုအပ်သော ဗဟုသုတကျွမ်းကျင်မှုနှင့် စိတ်နေစိတ်ထားများကို လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ရန် ထောက်ပံ့ကူညီပေးနိုင်သော သင်ယူမှု လုပ်ငန်း များနှင့် အခြားရင်းမြစ်များကိုလည်း တွေ့ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စာသင်ခန်းတွင် အဓိက ရင်းမြစ်တစ်ခုအနေနှင့် ဤစာအုပ်ကို အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပြီး မိမိတစ်ကိုယ်တည်း ဆရာလွတ် လေ့လာသင်ယူရန်အတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ICT ဘာသာရပ်ကို မည်သည့်အချိန်၊ မည်သည့်နေရာတွင် သင်ယူရမည်နည်း။

လေးနှစ်သင် ပညာရေးကောလိပ်တွင် ICT ဘာသာရပ်ကိုသင်ယူရန် တစ်နှစ်လျှင် စာသင်ချိန် (၂၄) ချိန် လျာထားပါသည်။ သင်ကြားပို့ချမည့်နေရာမှာ သင်တို့၏ ပညာရေးကောလိပ်တွင်ဖြစ်ပါသည်။

^၁ ဤဆရာလမ်းညွှန်တွင် ဖော်ပြထားသော ကျောင်းသားများသည် ပညာရေးကောလိပ်ကျောင်းသားများကို ရည်ညွှန်းပါသည်။
^၂ ဤဆရာလမ်းညွှန်တွင် ဖော်ပြထားသော ဆရာများသည် ပညာရေးကောလိပ်ဆရာများကို ရည်ညွှန်းပါသည်။

ပထမနှစ် ICT ဆရာလမ်းညွှန်တွင် မည်သည့် အကြောင်းအရာများ ပါဝင်သနည်း။

ဤဆရာလမ်းညွှန်နှင့် ကျောင်းသားကိုးစာအုပ်တို့၏ တည်ဆောက်ပုံနှင့် ပါဝင်သည့် အကြောင်းအရာများသည် လေးနှစ်သင် ပညာရေးကောလိပ် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းပါ ICT သင်ရိုးမာတိကာနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာရေးကောလိပ် ပထမနှစ် ICT ဘာသာရပ် ကျောင်းသားကိုးစာအုပ်တွင် အောက်ပါအခန်းများ ပါဝင်သည်။

- မိတ်ဆက်
- အခြေခံအယူအဆများ
- ကွန်ပျူတာအသုံးပြုခြင်း (စာစီစာရိုက်ခြင်း)
- မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နှင့် အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားဖြစ်မှု
- အင်တာနက်နှင့် ပြောဆိုဆက်သွယ်ခြင်း
- မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နှင့် အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားဖြစ်မှု (၂)
- ကွန်ပျူတာ အသုံးချပုံ
- ပညာရေးနယ်ပယ်မှ ICT

ဤဆရာလမ်းညွှန်သည် ကျောင်းသားကိုးစာအုပ်နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံတူညီပါသည်။ အခန်းတစ်ခန်းချင်းစီ နှင့် သင်ခန်းစာတိုင်းတွင် မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များပါရှိပါသည်။ ဤသည်မှာ အခန်း အဆုံး၌ ကျောင်းသားများ သိသင့်သောအရာ၊ လုပ်ဆောင်နိုင်သင့်သောအရာများကို မျှော်မှန်း ထားသည်များဖြစ်ပါသည်။

သင်ခန်းစာတစ်ခုချင်းစီအတွက် ဆရာလမ်းညွှန်တွင် ပါဝင်သည်မှာ -

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှု။ သင်ခန်းစာတွင် အလေးပေးဖော်ပြထားသော ဆရာများ အတွက် တတ်ကျွမ်းမှု စံသတ်မှတ်ချက်အညွှန်းဘောင် (Teacher Competency Standards Framework – TCSF) သည် ဆရာများ တတ်ကျွမ်းရမည်များကို မီးမောင်း ထိုးပြထားသော တတ်ကျွမ်းမှုများဖြစ်သည်။

အချိန်။ စာသင်ချိန် စုစုပေါင်းဖြစ်ပြီး သင်ရိုးညွှန်းတမ်းအရ သင်ခန်းစာများအတွက် ခွဲဝေသတ်မှတ်ထားသော မိနစ် (၅၀) စာသင်ချိန်များ ဖြစ်ပါသည်။

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ။ သင်ခန်းစာတစ်ခုအတွက် အကြံပြုထားသော သင်ယူမှု လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုသော သင်ယူမှုနည်းလမ်းများကို ခြုံငုံဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ။ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ ရင်းမြစ်များအတွက် မှီငြမ်းစာအုပ်များ၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ၊ အခြားသော ဘာသာရပ် များနှင့် ဆက်နွှယ်မှု၊ စာသင်ခန်းဖွဲ့စည်းပုံ၊ အချိန် စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် မျှော်မှန်းထားသော အဖြေများအတွက် မှီငြမ်းချက်များပါဝင်ပါသည်။

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ။ ပုံနှိပ်ထားသော ကြားခံဆက်စပ်စာရွက်များ (printed media)၊ စာရွက်ကြီးများ၊ ရောင်စုံစာရွက်များ၊ မာကာများ၊ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်လင့်ခ်များ၊ ဝီဒီယိုများ၊ အကုန်အကျ နည်းသော/လုံးဝ ကုန်ကျစရိတ်မရှိသော ရင်းမြစ်များ၊ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်နိုင်သော ပစ္စည်းကိရိယာများ။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများ။ သင်ခန်းစာတိုင်းတွင် သတ်မှတ်ထားသော အချိန်အတွင်း မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များကို ကျောင်းသားများရရှိရန် အထောက်အကူ ပြုသော အကြံပြုထားသည့် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများပါဝင်ပါသည်။ သင်ခန်းစာတိုင်းသည် ဘာသာရပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျောင်းသားများ၏ ရှိပြီးအသိပညာ သို့မဟုတ် စိတ်ဝင်စား မှုကို နှိုးဆွပေးသည့်လုပ်ငန်းနှင့် စသင့်သည်။ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးသည် သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် တတ်ကျွမ်းမှုအခြေပြုသော ချဉ်းကပ်နည်းများနှင့် ဆီလျော်မှု ရှိသည်။

ရပ်တန့်ပါ။ စဉ်းစားပါ။ သင်ကြားသင်ယူမှုဖြစ်စဉ်အတွင်း သင်ခန်းစာ၏ အဓိက အချက်ကို သေချာစေရန်နှင့် စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း သင်ခန်းစာသည် အဆင်ပြေစွာ သင်ကြားသင်ယူနေခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးရန် သို့မဟုတ် ရှေ့မဆက်မီ အလေးထားရမည့် အချက်များကို ကျောင်းသားများ ထိရောက်စွာသင်ယူခြင်း ရှိ/မရှိ သေချာစေရန် 'ရပ်တန့်ပါ။ စဉ်းစားပါ' ကို ညွှန်ကြားချက်ဇယားကွက် (instruction box) ကို အလျဉ်း သင့်သလို ထည့်သွင်းထားပါသည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း။ စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းသည် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီ၏ အဆုံးတွင်ရှိသည်။ အောင်မြင်မှုရလဒ်အား အကဲဖြတ်ရန်နှင့် ရှေ့ဆက်သင်ကြားရန် အတွက် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုချင်းအပေါ်တွင် သင်ကြားနေစဉ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း ပုံစံအား အသုံးပြုထားသည်ကို ရှင်းလင်းပြသခြင်း သို့မဟုတ် အကျဉ်းချုံးဖော်ပြထား ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ အမျိုးမျိုးသော စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းနည်းလမ်းများကို မည်သို့ အသုံးပြုရမည်ဟူသော ညွှန်ကြားချက်များသည် စစ်ဆေးအကဲဖြတ် ချဉ်းကပ်မှုများ အတွက် စုစည်းမှု (Toolbox for assessment approaches) တွင် ပါဝင်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောအဖြေများ။ သင်ယူမှုလုပ်ငန်း တစ်ခုချင်းစီ၏ စစ်ဆေးအကဲဖြတ်မှုနှင့်ပတ်သက်သည့် ကျောင်းသားများထံမှ ရရှိနိုင်သော တုံ့ပြန်ချက် အဖြေများကို ဤနေရာတွင် စုစည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း။ သင်ခန်းစာတစ်ခုလုံးအား ခြုံငုံခြင်း ဖြစ်သည်။ သင်ခန်းစာ ပြီးဆုံးချိန်တွင် သင်ယူမှုရည်ရွယ်ချက်များ၊ ဆရာများအတွက် စံသတ်မှတ်ချက် အညွှန်းဘောင်တွင်ပါဝင်သော ဆရာတတ်ကျွမ်းမှုစံများ၊ သင်ယူမှု ရလဒ်များအား အနှစ်ချုပ်ပေးပြီး မည်မျှသော အတိုင်းအတာအထိ အောင်မြင်ပြီး မြောက်ကြောင်း သုံးသပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာ တတ်ကျွမ်းမှုစံအညွှန်းကိန်းများသည် သင်ခန်းစာအကြောင်းအရာတွင် မည်သို့ပါဝင်ပတ်သက်နေကြောင်းကို အနှစ်ချုပ်ပေး သည်။ ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့သည် မည်သည့်အကြောင်းအရာကို မည်သို့ သင်ယူခဲ့ကြကြောင်းကို ရှင်းလင်းတိကျစွာအသိပေးပါသည်။

ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရန်နှင့် လိုအပ်ချက်အလိုက် လုပ်ဆောင်ရန်လုပ်ငန်းများ။
ဤဆရာလမ်းညွှန်ရှိ သင်ခန်းစာတစ်ခုချင်းစီတွင် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို ဆီလျော်အောင် ပြုပြင်နိုင်ရန်အတွက် အကြံပြုချက်များပါဝင်ပါသည်။ ထိုအကြံပြုချက်များသည် သင်ယူတတ်မြောက်လွယ်သော ကျောင်းသားများအတွက် ထပ်ဆောင်းလုပ်ငန်းများပေးရန်နှင့် သင်ယူမှု အားနည်းသော ကျောင်းသား (သို့မဟုတ်) ကွဲပြားသော သင်ယူမှုလိုအပ်ချက် (different learning needs) ရှိသည့် ကျောင်းသားများကို လိုအပ်ချက် အလိုက် ထပ်ဆောင်းလုပ်ငန်းများပေးရန်အတွက် အကြံပြုချက်များပါဝင်ပါသည်။

ဆရာလမ်းညွှန်တွင် အခန်းငယ်တစ်ခုချင်းစီအတွက် အောက်ပါတို့ပါဝင်ပါသည် -

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများနှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ။
အခန်းငယ်တစ်ခုပြီးတိုင်း ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်တွင်ပါသော ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများအတွက် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောအဖြေများကို ထည့်ပေးထားပါသည်။ ဤအပိုင်းသည် ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ပါ မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုသော ကျောင်းသားများ၏အဖြေနှင့် ပတ်သက်ပြီး မှန်/မမှန် အတည်ပြုပေးရန် ပညာရေး ကောလိပ်ဆရာများ အသိပညာရရှိရန်အတွက်လည်း ပံ့ပိုးပေးပါသည်။ ဤအပိုင်းသည် သင်ခန်းစာသင်ကြားမှုတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိပါ။)

ဆရာလမ်းညွှန်တွင် အခန်းငယ်တစ်ခုချင်းစီအတွက် အောက်ပါတို့ပါဝင်ပါသည် -

အခန်းဆုံးအနှစ်ချုပ်။ အခန်းတစ်ခုလုံးကို အကျဉ်းချုပ်ပြီးတင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ အဓိကအချက်များကို အသိပေးဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။

အခန်းဆုံးပြန်လည်သုံးသပ်စဉ်းစားခြင်း။ ဤအပိုင်းသည် ကျောင်းသားကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူခဲ့သည်များမှ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်တွင်ပါဝင်ပါသည်။ ယင်းအကြောင်းအရာများကို သင့်အား အသိပေးရန် ဤနေရာတွင် ထပ်မံဖော်ပြထားပါသည်။ သင်၏တာဝန်မှာ ကျောင်းသားများကို ဤအပိုင်းအား

ဖတ်ရှုရန်အတွက် တိုက်တွန်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ **အခန်းဆုံးပြန်လည်သုံးသပ်စဉ်းစားခြင်းသည် သင်ခန်းစာ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုမဟုတ်ပါ။** ဤအပိုင်းသည် ကျောင်းသားများအတွက် ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်အချက်နှင့် သင်ယူခဲ့ပြီးသော သင်ခန်းစာ (အခန်း) တွင် သင်ယူမှုနှင့်ဆိုင်သော မေးခွန်းများပါဝင်ပါသည်။

ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ။ သက်ဆိုင်သောအခန်းများအလိုက် ဖတ်စရာ ထပ်ဆောင်းရင်းမြစ်များနှင့် ပတ်သက်သော အကြံပြုချက်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ သင်ခန်းစာခေါင်းစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး သင်ကိုယ်တိုင် ပိုမိုသိရှိနားလည်ရန်အတွက် ဤရင်းမြစ်များကို အသုံးပြုနိုင်သည် (သို့မဟုတ်) ကျောင်းသားများကို ဤရင်းမြစ်များအား စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက် (သို့မဟုတ်) ပညာရေးကောလိပ်၏ အွန်လိုင်း စာကြည့်တိုက်တွင်ရှာဖွေရန် တွန်းအားပေးနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသားကိုင် စာအုပ်တွင်ပါဝင်သော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများသည် မိမိဘာသာမိမိ တစ်ဦးချင်းစီ လေ့လာနိုင်ရေးအတွက် ဦးတည်ရေးဆွဲထားကြောင်းသတိပြုပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျောင်းသားကိုင် စာအုပ်မှ တစ်ဦးချင်းသင်ယူမှုလုပ်ငန်းများသည် ဆရာလမ်းညွှန်တွင် အကြမ်းဖျင်းဖော်ပြထားသော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်မှ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို အိမ်စာအလုပ်အဖြစ် (သို့မဟုတ်) ကျောင်းသားများသည် ၎င်းတို့ ပုံမှန်နှုန်းထားအတိုင်း လုပ်ဆောင်ရန် သင့်အနေဖြင့် တိုက်တွန်းပေးနိုင်ပါသည်။

ဆရာလမ်းညွှန်တွင်ပါဝင်သော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများ အသေးစိတ်သည် သင်ခန်းစာများ စီစဉ်ရေးဆွဲရန်နှင့် ပို့ချရန်အထောက်အကူဖြစ်သော်လည်း ဤလမ်းညွှန်စာအုပ်တွင်ပါဝင်သော ညွှန်ကြားချက်များသည် အကြံပြုချက်များသာဖြစ်ပါသည်။ သင်၏စာသင်ခန်းအတွင်းမှ ကျောင်းသားများသည် ခြားနားသော ပင်ကိုစရိုက်လက္ခဏာနှင့် သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်များ ရှိပေလိမ့်မည်။ ပညာရေးကောလိပ် ဆရာတစ်ယောက်အနေဖြင့် ကျောင်းသားများ၏ လိုအပ်ချက်၊ စိတ်ပါဝင်စားမှု၊ စွမ်းရည်တို့နှင့် သင့်တော်သော သင်၏ကိုယ်ပိုင် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို ပြုစုရန် အားပေးပါသည်။ သင်ခန်းစာများကို လိုအပ်လျှင်လိုအပ်သလို အနည်းအများ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိအောင် ပြင်ဆင်ညှိနှိုင်းမှုများကို လွတ်လပ်စွာ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

တတ်ကျွမ်းမှု အခြေပြုသင်ရိုးညွှန်းတမ်း ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

ပညာရေးကောလိပ် ဘာသာရပ်အားလုံး၏ ကျောင်းသားကိုးစာအုပ်နှင့် ဆရာလမ်းညွှန်တို့သည် တတ်ကျွမ်းမှုအခြေပြု ချဉ်းကပ်မှုအတိုင်း လိုက်နာသည်။ ဤတတ်ကျွမ်းမှုအခြေပြု ချဉ်းကပ်မှုကို လေးနှစ်သင် ပညာရေးကောလိပ် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းမူဘောင်နှင့် ဆရာများအတွက် တတ်ကျွမ်းမှု စံသတ်မှတ်ချက် အညွှန်းဘောင် (TCSF) တို့တွင် အခြေခံထားသည်။ တတ်ကျွမ်းမှုအခြေပြု ချဉ်းကပ်မှုဆိုသည်မှာ ပညာရေးကောလိပ် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းသည် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အကြောင်း အရာများကိုသာ အလေးပေးသည်မဟုတ်ဘဲ အသိပညာ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် စိတ်နေသဘောထားများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာပြီး ၎င်းတို့အား တကယ့်လက်တွေ့ဘဝအခြေအနေတွင် ပြန်လည်၍ အသုံး ချရန် အလေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ တတ်ကျွမ်းမှုအခြေပြု သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများသည် သင်ယူသူ ဗဟိုပြုဖြစ်ပြီး ကျောင်းသားများ၊ ဆရာများနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေသော လိုအပ်ချက်များနှင့်အညီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ကြသည်။

ဆရာအတတ်သင်ပညာရေး၏ တတ်ကျွမ်းမှုအခြေပြု ချဉ်းကပ်မှုနှင့် ကိုက်ညီစေရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ အခြေခံသဘောတရားများကို ဆရာလမ်းညွှန်တွင် ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းထား ပါသည်။^၃

- **နောက်ခံအခြေအနေနှင့် ဆက်စပ်ပေးခြင်း (Contextualization)**။ သင်ယူမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာနှင့် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများသည် ကျောင်းသားများ၏ နေ့စဉ်ဘဝ အခြေ အနေများနှင့် ဆက်စပ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် မြန်မာ့နောက်ခံအခြေအနေပေါ်တွင် အခြေပြု လျက် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲထားသည်။
- **ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော သင်ကြား၊ သင်ယူမှုဖြစ်စဉ် (Flipped classroom)**။ ဤသင်ကြားနည်းနှင့်ဆိုင်သော အယူအဆ၊ သဘောတရားနှင့် နည်းစနစ်သည် စာသင်ခန်း အတွင်း ဆရာက ဦးဆောင်ပို့ချသင်ကြားပေးခြင်းအစား ဘာသာရပ်ပါ/မော်ဂျူးပါ အကြောင်းအရာများကို ကျောင်းသားကိုယ်တိုင် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ စူးစမ်းလေ့လာခြင်းတို့ကို ဆရာနှင့်အတူပြုလုပ်ရန် အခွင့်အလမ်းများကိုပေးသည်။

^၃ Adapted from the Glossary of Curriculum Terminology (2013), International Bureau of Education (IBE), UNESCO.

ပုံမှန်အားဖြင့် ကျောင်းသားများသည် သင်ကြားချိန်မတိုင်မီ မိမိကိုယ်ပိုင် လေ့လာသင်ယူမှု နှုန်းဖြင့် ကြိုတင်ဖတ်ရှုထားကြရပါမည်။ စာသင်ချိန်သည် ထိုလေ့လာသင်ယူထားသည် များကို ဆရာ၏ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် အချင်းချင်းဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြဿနာဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်း များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် လေးနက်စွာ နားလည်သဘောပေါက်လာကြ မည်ဖြစ်သည်။

- **ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင်ယူခြင်း။** ဤချဉ်းကပ်မှုသည် ကျောင်းသားများအား အုပ်စုအလိုက် ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ပြဿနာအားဖြေရှင်းခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းဆောင်တာတစ်ခုအား ပြီးမြောက်စေခြင်း ဖြစ်သည်။ သင်ယူနားလည်သဘောပေါက်မှုသည် အတန်းဖော် အချင်းချင်းသော်လည်းကောင်း၊ အွန်လိုင်းပေါ်မှ သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မျက်နှာချင်းဆိုင် တက်ကြွစွာ ထိတွေ့ဆက်ဆံ ဆွေးနွေးခြင်းများမှတစ်ဆင့် ဖြစ်ပေါ်သည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင်ယူခြင်း၏ အဓိက ဝိသသေလက်ခဏာများမှာ - တူညီသောအလုပ် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းတစ်ခုရှိခြင်း၊ အုပ်စုဝယ်ဖြင့် လေ့လာသင်ယူခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် တတ်သော အမှုအကျင့်ရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပြီး ဆိုလိုသည်မှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန် မှီခိုဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တစ်ဦးချင်းစီ၏ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုရှိခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။^၄
- **ပြဿနာဖြေရှင်းခြင်း။** ဤအပိုင်းတွင် ပြဿနာကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း၊ ပြဿနာ၏ အကြောင်းရင်းခံအား ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ အဖြေတစ်ခုရရန်အတွက် ဦးစားပေး အစီအစဉ် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင်သောနည်းလမ်းများ ရွေးချယ်ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် အဖြေကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာလမ်းညွှန်တွင် ပါဝင်သော သင်ယူမှုအကြောင်းအရာများနှင့် လုပ်ငန်းများသည် ကျောင်းသားများ၏ ပြဿနာဖြေရှင်းခြင်းကျွမ်းကျင်မှုများကို သင့်တော်သလိုအသုံးပြုနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်း များကို ပေးစွမ်းပါသည်။

^၄ Lejenue’s Collaborative Learning for Educational Achievement (1999)

သင်ရိုး၏ သဘောတရားနှင့် သင်ရိုးအကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်

ပညာရေးကောလိပ် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းမူဘောင်တွင်ပါသော သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့် သင်နည်းပေဒ ဆိုင်ရာလေ့လာမှုများဟူသော သင်ယူမှုနယ်ပယ်အောက်မှ ဘာသာရပ် ၂.၁ (အခြေခံပညာရေး သင်ရိုးညွှန်းတမ်းကို သင်ကြားခြင်း) နှင့် ဘာသာရပ် ၂.၂ (သင်ကြားရေးကျွမ်းကျင်မှု) ဟူသည့် ဘာသာရပ်များတွင် ICT ကို သင်ယူလေ့လာနိုင်ရန်အတွက် ပညာရေးကောလိပ်မှ ကျောင်းသား များကို ဤဘာသာရပ်က ပြင်ဆင်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

အခြေခံပညာ အလယ်တန်းကျောင်းများတွင် ICT ကို ဘာသာရပ်တစ်ခုအဖြစ် ထည့်သွင်းထား သော်လည်း မူလတန်းကျောင်းများတွင် ICT ဟူ၍ ဘာသာရပ်တစ်ခုခု ထည့်သွင်းသင်ကြားခြင်း မရှိပါ။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အမျိုးမျိုးမှ ကျောင်းအသီးသီးသည် ဒေသအခြေအနေအပေါ်မူတည်၍ မိမိတို့ကျောင်းအတွက် သီးသန့် ICT အစိတ်အပိုင်း အနည်းငယ် ပါသော ဒေသဆိုင်ရာသင်ရိုးတစ်ခုခုကို ထည့်သွင်းညှိနှိုင်းသင်ကြားနိုင်ပါသည်။

ဤဘာသာရပ်စာအုပ်၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျောင်းသားများအတွက် ICT နှင့်ဆက်စပ်သော အခြေခံဗဟုသုတများ ပို့ချပေးရန်၊ သင်ကြားခြင်း၊ သင်ယူခြင်းနှင့် အတတ်ပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု တို့တွင် ICT ကို အသုံးပြုရန်နှင့် အလယ်တန်းနှင့် မူလတန်းကျောင်းများတွင် ICT ကို သင်ကြား နိုင်စေရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။ (မူလတန်းတွင် ICT သင်ကြားသည်ဆိုရာတွင် ဒေသဆိုင်ရာသင်ရိုးတွင် ICT နှင့် ပတ်သက်သည့် အစိတ်အပိုင်းများ ပါဝင်လာသည့်အခါမျိုးကိုဆိုလိုပါသည်။) ICT သင်ကြားရခြင်း ရည်ရွယ်ချက်များ၊ အခြေခံပညာရေးနှင့် ဆရာအတတ်သင်ပညာရေးတွင် ICT သင်ရိုးညွှန်းတမ်း ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် အခြားခေါင်းစဉ်အမျိုးမျိုးဖြစ်ကြသော အခြေခံ ICT အယူ အဆများ၊ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက် သိနားလည်မှု၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်နှင့် အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားဖြစ်မှု၊ ကွန်ပျူတာ application များ၊ ပညာရေးအတွက် အင်တာနက်၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ICT စသည့် ခေါင်းစဉ်များကို ကျောင်းသားများက သင်ယူလေ့လာရမည်ဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့၏ သင်ကြားသင်ယူမှု အခြေအနေအသီးသီးတွင် ICT ဆိုင်ရာ နည်းလမ်းကိရိယာများနှင့် ဗဟုသုတများကို အသုံးပြုတတ်စေပြီး အယူအဆများကို ပိုမိုနက်နဲစွာ နားလည်စေနိုင်သော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဤ ICT ဘာသာရပ် သင်ရိုးအတွင်းတွင် ထည့်သွင်းထားပါသည်။

အခြေခံပညာရေး သင်ရိုးညွှန်းတမ်း၏ ရည်မှန်းချက်များ

အခြေခံပညာရေးပြီးမြောက်သွားပါက ကျောင်းသားများသည် အောက်ပါတို့ကို လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း ရှိစေရမည်။

- (က) နိုင်ငံသားတိုင်း အခြေခံပညာပြီးဆုံးသည်အထိ သင်ယူတတ်မြောက်ရန်။
- (ခ) ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ဖွံ့ဖြိုးပြီး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာနှင့် ရိုးရာဓလေ့များကိုတန်ဖိုးထား၍ ထိန်းသိမ်း မြှင့်တင်နိုင်ပြီး ယင်းတို့ကို လက်ဆင့်ကမ်းနိုင်သည့် နိုင်ငံသားများ ဖြစ်လာစေရန်။
- (ဂ) တွေးခေါ်ကြံဆ ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်ပြီး ဗလငါးတန်နှင့် ပြည့်စုံသူများ ဖြစ်လာစေရန်။
- (ဃ) ပြည်သူ့နီတိနှင့် ဒီမိုကရေစီအလေ့အကျင့်ကောင်းများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးတတ်ပြီး ဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာတတ်သည့် နိုင်ငံသားကောင်းများဖြစ်ရန်။
- (င) ရုံးသုံးဘာသာစကားဖြစ်သော မြန်မာဘာသာစကားကို ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာတိုင်းရင်းသားဘာသာစကားနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်။
- (စ) နည်းပညာနှင့် သက်မွေးပညာ၊ အဆင့်မြင့်ပညာတို့ကို ဆက်လက်သင်ယူရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ပညာအခြေခံများရရှိရန်။
- (ဆ) အားကစားနှင့် ကာယပညာလုပ်ငန်းများ၊ ကျောင်းကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အားကစားစိတ်ဓာတ်ဖွံ့ဖြိုးလာကာ ကိုယ်ခန္ဓာ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ပြီး ကျန်းမာရေးအသိပညာတို့ကိုလည်း လက်တွေ့ဘဝတွင် ကျင့်သုံးတတ်ရန်။
- (ဇ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို မြတ်နိုးကာကွယ်ထိန်းသိမ်းပြီး ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖော်ဆောင်နိုင်သော နိုင်ငံသားများဖြစ်လာစေရန်။
- (ဈ) လူတစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအလိုက်ဖြစ်စေ မတူကွဲပြားမှုများအား နားလည်လက်ခံ၍ တန်းတူညီမျှမှုကို တန်ဖိုးထားလေးစားပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး အခြေခံ အသိများနှင့်အညီ လက်တွေ့ကျင့်သုံးနေထိုင်တတ်သည့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံသားများ ဖြစ်လာရန်။
- (ည) ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံသားတစ်ဦးအဖြစ် မြတ်နိုးဂုဏ်ယူတတ်စေရန်။

မှတ်ချက်။ အခြေခံပညာရေးဥပဒေအရ အခြေခံပညာရေး၏ ရည်မှန်းချက်များကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် အခြေခံပညာရေး သင်ရိုးကို ရေးဆွဲရာတွင် အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားသော လမ်းညွှန်ချက်မူဘောင် (၁၃) ခုကို လိုက်နာရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား (က)။ ICT ဘာသာရပ်၊ ဆရာများအတွက် အဓိက တတ်ကျွမ်းမှု စံသတ်မှတ်ချက်များ

တတ်ကျွမ်းမှု	အနိမ့်ဆုံး လိုအပ်ချက်များ	အညွှန်းကိန်းများ
(က-၂) ရရှိအသုံးပြုနိုင်မည့် ပညာရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများအား ဆီလျော်စွာ အသုံးပြုနိုင်မှုကို သိသည်။	(က) ၂.၂။ သင်ကြား၊ သင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ (ICT) ကို သင့်လျော်စွာ အသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်း ပြသသည်။	<p>(က) ၂.၂.၁။ သင်ကြားသင်ယူမှုဖြစ်စဉ်ကို အထောက်အကူပြုရန် online မှဖြစ်စေ၊ offline မှဖြစ်စေရရှိသော ပညာရေးဆိုင်ရာ နည်းကိရိယာများနှင့် ပစ္စည်းများ၏လုပ်ဆောင်မှုနှင့် ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ပြသည်။</p> <p>(က) ၂.၂.၂။ ရရှိနိုင်သော online နှင့် offline တွင်ရှိနေသော ICT နှင့် ပတ်သက်သော နည်းကိရိယာများနှင့် ပစ္စည်းများကို သင်ရိုးညွှန်းတမ်းပါ အကြောင်းအရာများ၊ သင်ကြားမှု နည်းလမ်းများ (online နှင့် offline ICTs များအပါအဝင်) နှင့် နှိုင်းယှဉ် သုံးသပ်အကဲဖြတ်သည်။</p> <p>(က)(၂.၂.၃) မီဒီယာ (media) နှင့် သတင်းအချက်အလက်များဆိုင်ရာ (information literacy) အခြေခံ သဘောတရား အယူအဆများနှင့်မူများကို နားလည်ကြောင်း ဖော်ပြ၊ သရုပ်ပြသည်။</p>

တတ်ကျွမ်းမှု	အနိမ့်ဆုံး လိုအပ်ချက်များ	အညွှန်းကိန်းများ
(က-၅) ဘာသာရပ် အကြောင်းအရာကို သိသည်။	(က) ၅.၂။ ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်နှင့် ဆက်နွှယ်နေသော သင်ယူမှု အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းသားများ သင်ယူတတ် မြောက်အောင် ဘာသာရပ် အကြောင်း အရာများကို မည်သို့ ပို့ချရမည်ကို နားလည် သဘောပေါက်ကြောင်း ပြသသည်။	(က) ၅.၂.၁။ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အခြေခံမူများ၊ အတွေးအခေါ်များ၊ အယူအဆများအား နားလည်မှု မြင့်မားစေရန် ကျောင်းသားများ၏ အသက်၊ ဘာသာစကား၊ စွမ်းရည်၊ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများအရ အခြေအနေနှင့် ဆက်စပ်သော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့် နည်းလမ်းများကို ဖော်ပြသည်။
(ခ-၁) သင်ကြားမှုနည်းဗျူဟာ အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြု၍ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း အကြောင်းအရာကို သင်ကြားသည်။	(ခ) ၁.၂။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများနှင့် နည်းဗျူဟာ အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုသင်ကြားနိုင်စွမ်း ရှိကြောင်း ပြသည်။	(ခ) ၁.၂.၁။ အတန်းတွင်းအခြေအနေ၊ အတန်းအရွယ်အစား၊ အတန်းအမျိုးအစားတို့အတွက် သင့်လျော်ကိုက်ညီသော သင်ကြားနည်းများ၊ သင်ယူမှု နည်းဗျူဟာများကို အသုံးပြုသည်။
(ခ-၂) ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုကို စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း၊ လေ့လာ ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်း။	(ခ) ၂.၁။ ကျောင်းသား၏ သင်ယူမှုကို လေ့လာ ကြီးကြပ် တည့်မတ် ပေးရန်နှင့် စစ်ဆေး အကဲဖြတ်နိုင်ရန် စွမ်းရည်များကို ပြသသည်။	(ခ) ၂.၁.၂။ သင်ခန်းစာများပြင်ဆင်ရန် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိလာသော သတင်း အချက်အလက်များကို အသုံးပြုသည်။

တတ်ကျွမ်းမှု	အနိမ့်ဆုံး လိုအပ်ချက်များ	အညွှန်းကိန်းများ
<p>(ခ-၄) အခြားဆရာများ၊ မိဘများ၊ ရပ်ရွာလူထုတို့နှင့် အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည်။</p>	<p>(ခ) ၄.၁။ ကျောင်းသားများ အတွက် သင်ယူမှု ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်း တိုးတက်လာစေရေး အတွက် အခြားဆရာများ၊ မိဘများ၊ ဒေသန္တရ ရပ်ရွာလူထု အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အတူတကွ အလုပ်လုပ်ရန် နည်းဗျူဟာများကို အသုံးပြုနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း ပြသည်။</p>	<p>(ခ) ၄.၁.၁။ မိဘများအကြား နားလည်မှုမြှင့်တင်ရန် ကျောင်း၏အခြေအနေများ၊ မူလတန်းသင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ အကြောင်းကို အခြားသူများအား အပြုသဘောဖြင့်ပြောဆိုသည်။</p> <p>(ခ) ၄.၁.၂။ မိမိတို့သားသမီးများ ကျောင်း၊ အိမ်၊ ရပ်ရွာအတွင်း ကလေးများ၏သင်ယူမှုတွင် မိဘများ၏ပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရန် နည်းဗျူဟာများကို ဖော်ပြသည်။</p>
<p>(ဂ-၁) ဆရာအတတ်ပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းအတွက် အကျိုးပြုတာဝန် ထမ်းဆောင်သည်။</p>	<p>(ဂ) ၁.၄။ ပညာရေးဆိုင်ရာ ရင်းမြစ်များကို သုံးစွဲရာတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း၊ တာဝန်ခံကြောင်း ပြသည်။</p>	<p>(ဂ) ၁.၄.၁။ ကျောင်းများအား ထောက်ပံ့ထားသည့် ပစ္စည်းများနှင့် ရင်းမြစ်များကို ဆီလျော်စွာအသုံးပြုသည်။</p>
<p>(ဃ) ၂။ သင်ကြားရေး လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုများ တိုးတက်မြှင့်မားရေး အတွက် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည်။</p>	<p>(ဃ) ၂.၁။ အခြားဆရာများထံမှ သင်ယူခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ သင်ကြားရေး အတတ်ပညာဆိုင်ရာ စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခွင့်အလမ်းများအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မိမိ၏လက်တွေ့ သင်ကြားမှုများကို တိုးတက်စေသည်။</p>	<p>(ဃ) ၂.၁.၃။ ဆရာတစ်ယောက်အနေဖြင့် မိမိ၏ ဆရာအတတ်ပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ရည်မှန်းချက် ချမှတ်ဆောင်ရွက်သည်။</p>

တတ်ကျွမ်းမှု	အနိမ့်ဆုံး လိုအပ်ချက်များ	အညွှန်းကိန်းများ
<p>(ဃ) ၃။ သင်ကြားရေး လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှုများ တိုးတက်မြင့်မားရေးအတွက် လုပ်ငန်းအတတ်ပညာဆိုင်ရာ သင်ယူလေ့လာမှုများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည်။</p>	<p>(ဃ) ၃.၁။ လက်တွေ့သင်ကြားမှု လုပ်ငန်းများ တိုးတက်မြင့်မားစေရန် စူးစမ်းလေ့လာမှုနှင့် သုတေသနအခြေပြု သင်ယူမှုများ၏ အရေးပါမှုကို နားလည်သဘောပေါက်ကြောင်း ပြသည်။</p>	<p>(ဃ) ၃.၁.၂။ အကြောင်းအရာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတအချက်အလက်များနှင့် မိမိ၏ လက်တွေ့သင်ကြားမှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် မူလတန်းပညာရေးနှင့် သင်ကြားရမည့် သီးသန့်ဘာသာရပ်များအတွက် လက်ရှိရှေ့ရှုရာ လမ်းကြောင်းများ၊ သုတေသနအခြေပြု လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် online (သို့မဟုတ်) offline သတင်းအချက်အလက်များကို ရှာဖွေရယူ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသည်။</p>

ရင်းမြစ်။ မြန်မာနိုင်ငံဆရာများအတွက် တတ်ကျွမ်းမှုစံသတ်မှတ်ချက် အညွှန်းဘောင် (TCSF)၊ လုပ်ငန်းခွင်၌ စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သော ဆရာများ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မူကြမ်း (၃.၂)။ (၂၀၁၉၊ မေလ) (စာ. ၃၀ မှ ၃၆)

အရွယ်ရောက်သူ လူငယ်များအား သင်ကြားပို့ချခြင်း

သင်၏စာသင်ခန်းအတွင်းရှိ ကျောင်းသားများသည် အရွယ်ရောက်သူ လူငယ်များဖြစ်ကြသည်။ အထောက်အထားများအရ ယင်းလူငယ်များသည် အောက်ပါအခြေအနေများတွင် အကောင်းဆုံး သင်ယူကြသည်။

- ဘာသာရပ်ပါ အကြောင်းအရာများသည် ယင်းတို့၏ ယခင်ကရှိပြီးသား အသိ၊ အတွေ့အကြုံများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုရှိသောအခါ
- အတန်းတွင်း၊ အတန်းပြင် သင်ယူမှုများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ရန် အခွင့်အလမ်းရသော အခါနှင့်
- မိမိ၏သင်ယူမှုကို မိမိတာဝန်ယူရပြီး လေးနက်စွာစဉ်းစားတွေးခေါ်ရသည့် ကျွမ်းကျင်မှု၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပြောဆိုရသော ကျွမ်းကျင်မှုများဖွံ့ဖြိုးစေအောင် ပြုလုပ်စေသော အခါတို့တွင်ဖြစ်သည်။

သင်ယူရမည့်အကြောင်းအရာများကို အမျိုးမျိုးသော သင်ကြားသည့်ပုံစံများ၊ သင်ယူနည်းများသည် အရွယ်ရောက်သူ လူငယ်များအား သင်ကြားသည့် သဘောတရားများမှ 'အလေ့အကျင့်ကောင်း' များကို ဤဆရာလမ်းညွှန်တွင် အဆိုပြုထားသည်။

၁။ **ဆီလျော်မှုရှိပါစေ။** အရွယ်ရောက်သူ လူငယ်များသည် ဦးတည်ချက်ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် ရှိပြီး လက်တွေ့ကျလေ့ရှိသည်။ ၎င်းတို့၏ သင်ယူမှုများသည် နေ့စဉ်ဘဝတွင် အဘယ်ကဲ့သို့ အရေးပါကြမည်ဆိုသည်ကို နားလည်သဘောပေါက်လိုကြသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကျောင်းသားများသည် ခန်းစာကို သင်ယူလိုက်ခြင်းအားဖြင့် မည်သည့်အရာများကို တတ်မြောက်သွားမည်၊ အဘယ်ကြောင့် သင်ယူရရန် လိုအပ်သည်ဆိုသည့် အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တိကျရှင်းလင်းမှုရှိသော ပန်းတိုင်နှင့် ရည်မှန်းချက်များရှိရန်အရေးကြီးသည်။ ကျောင်းသားများသည် ယင်းတို့၏အနာဂတ်အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းနှင့် ယခုသင်ယူနေသော အကြောင်းအရာများသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်နွှယ်ပတ်သက်နေသည်ကို သိမြင်ရန် လိုအပ်သည်။ ကျောင်းသားများ ယခုသင်ယူနေသည်များသည် သို့မဟုတ် တစ်ဦးချင်း သင်ယူနေခြင်း များသည် ဆရာဖြစ်လာမည့်၎င်းတို့အတွက် အဘယ်မျှအသုံးဝင်သည်ကို ရှင်းလင်းစွာ ပြောပြရပါမည်။

၂။ သင့်ကျောင်းသားများ၏ နောက်ခံဘဝအခြေအနေများကိုသိပါ။ သင်၏ကျောင်းသားများသည် အနည်းဆုံး (၁၈) နှစ် ဘဝအတွေ့အကြုံများနှင့်အတူ ရောက်ရှိလာကြမည် ဖြစ်သည်။ ဘာသာရပ်ပါအကြောင်းအရာ သင်ခန်းစာများသည် ကျောင်းသားများ သင်ယူပြီးစီးခဲ့သည့် ပညာရေးအဆင့်နှင့် ၎င်းတို့နေ့စဉ်ဘဝအဖြစ်အပျက်များကို ထင်ဟပ်နေစေသင့်ပါသည်။ အရွယ်ရောက်သူ လူငယ်များ၏အတွေ့အကြုံနှင့် ဗဟုသုတများကို တန်ဖိုးထားခြင်းအားဖြင့် လေးစားမှုပြပေးရန်လိုသည်။ သင်ယူမှုအပေါ် နားလည်သဘောပေါက်စေရန်နှင့် သင်ခန်းစာအကြောင်းအရာကို ဆက်စပ်နိုင်စေရန် ကျောင်းသားများ၏ လက်တွေ့ဘဝအတွေ့အကြုံများ၊ သင်ယူခဲ့သော အသိပညာ ဗဟုသုတများအား သင်ခန်းစာ၏ မည်သည့်နေရာနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးရမည်ကိုရှာဖွေရပါမည်။

၃။ စူးစမ်းလေ့လာဖော်ထုတ်မှုကို အားပေးပါ။ အရွယ်ရောက်သူ လူငယ်များဖြစ်သည့် ကျောင်းသားများသည် ယင်းတို့၏သင်ယူမှုများကို ကိုယ်တိုင်လမ်းညွှန်မှုတို့ဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိကြပါသည်။ ပြဿနာဖြေရှင်းခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းလိုအပ်သော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများသည် ကျောင်းသားများအား သင်ခန်းစာအကြောင်းအရာများကို လေးနက်စွာနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှိစွာဆက်စပ်နိုင်ရန်ကူညီပေးသည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ရန် ကျောင်းသားများအား အုပ်စုလိုက်ဆွေးနွေးစေခြင်းများ၊ လက်တွေ့ဘဝနှင့်ဆက်စပ်သော လေ့ကျင့်မှုများနှင့် အခြားသူများကို သင်ပြပေးရန် အခွင့်အလမ်းများပေးပြီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်လာစေရန် နည်းလမ်းများကိုရှာဖွေပါ။ ဤသို့ ပြုလုပ်ပေးခြင်းသည် သင့်ကိုယ်သင်ဆရာတစ်ဦးအနေဖြင့်ထက် ပံ့ပိုးကူညီသူတစ်ဦးအဖြစ် တွေးမိစေနိုင်ပါသည်။ စာသင်ခန်းအတွင်းရှိ ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့ စိတ်ဝင်စားသောအရာကို ရှာဖွေစေပြီး တွေ့ရှိသွားသော စိတ်ဝင်စားမှုနောက်လိုက်၍ သင်ယူမှုကို ကိုယ်တိုင်ဦးစီးဆောင်ပြုလုပ်သင်ယူစေခြင်းမျိုးကို တိုက်တွန်းအားပေးနိုင်ပါသည်။

စာသင်ခန်းအတွင်း ကျား၊ မ ရေးရာ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် လူတိုင်းပါဝင်မှု

စာသင်ခန်းအတွင်း ကျား၊မ ရေးရာ ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ တန်းတူဆက်ဆံခြင်းကို တက်ကြွစွာဖော်ဆောင်ခြင်းသည် သင်ကြားမှုတွင် မရှိမဖြစ်အရေးပါသော အင်္ဂါရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ သင်ယူမှုနည်းလမ်းများနှင့် အထောက်အကူပေးသောရင်းမြစ်များကို စဉ်းစားရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။ ကျောင်းသားအားလုံး၏ စိတ်ထဲတွင် ကျား၊မ ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ မိမိတို့၏လုပ်ဆောင်မှုများကို တန်းတူညီမျှ တန်ဖိုးထားခံရသည်၊ မိမိတို့သည် သင်ယူမှုအခွင့်အလမ်းများကို ညီမျှစွာရကြသည် ဟူသောခံစားချက်များကိုပေးနိုင်သည့် အပြုသဘောဆောင်ပြီး လုံခြုံစိတ်ချရသော သင်ယူမှုဝန်းကျင်ဖြစ်လာစေရန် ပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာရေးကောလိပ် ဆရာတစ်ဦးအနေဖြင့် မိမိတို့ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှု အခွင့်အလမ်းများ ညီတူညီမျှ ရရှိရေးသာမကဘဲ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ကျား၊မ ရေးရာ ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ တန်းတူဆက်ဆံခြင်း၏ အရေးကြီးပုံကို တန်ဖိုးထားတတ်လာပြီး ထိုအသိသဘောထားများကို ၎င်းတို့၏ လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်းများတွင် အသေအချာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားကြစေရန်မှာလည်း ပညာရေးကောလိပ်ဆရာများ၏ တာဝန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ စာသင်ခန်းအတွင်းတွင် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ ဖွံ့ဖြိုးလာသော ကျား၊မ တန်းတူရေးဆိုင်ရာ အသိပညာ၊ စိတ်သဘောထား တန်ဖိုးထားမှုနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများသည် ကျောင်းသားများ၏အနာဂတ်အပြုအမူများအပေါ် ရေရှည်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် အောင်မြင်သောဘဝများဖြင့် ရှင်သန်နိုင်မည့် အရည်အသွေးများ အပေါ်ထိ အကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိပါသည်။

ဆရာကိုယ်တိုင် မိမိတို့၏ ကျား၊မ ဆိုင်ရာ ဘက်လိုက်မိသော အပြုအမူများ၊ အပြောအဆို စကားအသုံးအနှုန်းများကိုလည်း သတိပြုမိပါစေ။ မိမိ၏ လုပ်ဆောင်မှုများ၊ မိမိအသုံးပြုသော သင်ကြား၊ သင်ယူမှုနည်းလမ်းများကို ပြန်လည် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပါ။ စာသင်ခန်းအတွင်း ကျား၊မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် လူတိုင်းပါဝင်မှုရှိကြောင်းသေချာစေရန် ဤနည်းလမ်းများကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားပါ။

- ကျား၊မ အမည်တပ်ပြီးခေါ်ခြင်း၊ ပြောခြင်း၊ ကြိမ်နှုန်း ညီမျှပါစေ။ အမည်မသိသူများအကြောင်း ပြောပါက သူ၊ သူမ ဟူသော နာမ်စားကို တစ်လှည့်စီသုံးပါ။
- ကိုးကားချက်များသုံးပါက ကျားနှင့် မ နှစ်ဖက်လုံးမှပြောကြားသည့် အမြင်နှစ်မျိုးလုံး ပါပါစေ။

- ရုပ်ပြပုံများ အသုံးပြုပါက ကျားနှင့် မ နှစ်မျိုးလုံး ညီမျှစွာအသုံးပြုပါ။ လက်ရှိ ကျား၊မ ရေးရာ တရားဝေ မှတ်ယူထားသည်များကို အားမပေးမိရန်သတိပြုပါ။
- စာသင်ခန်းအတွင်းတွင် ကျား၊မ ရေးရာ သာတူညီမျှမှုနှင့် လူတိုင်းအတွက်အကျိုးဝင်သော ဘာသာစကားကိုအသုံးပြုပါ။ သင်၏ကျောင်းသားများကိုလည်း ထိုနည်းတူကျင့်သုံးရန် ပြောပါ။
- ကျောင်းသားများအား ကျား၊မ ရေးရာသဘောကို သတိပြုမိရန်၊ ကျား၊ မ ရေးရာ ဘက်လိုက်ခြင်းသဘောထားများကို မြင်လာအောင် မီးမောင်းထိုးပြပါ။ ကျောင်းသားများအား မိမိတို့၏အပြုအမူများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် အားပေးပါ။
- ဘာသာရပ်မျိုးစုံကို သင်ကြားသည့်အခါ ကျောင်းသားများ၊ ကျောင်းသူများနှင့် ပြောဆို ဆွေးနွေးတွင် တန်းတူညီမျှမှုရှိပါစေ။ ဥပမာ - မေးခွန်းမေးသောအခါ၊ မိမိဆန္ဒအလျောက် လုပ်လိုသူများ ရွေးသောအခါ၊ လုပ်ငန်းခေါင်းဆောင်ရွေးသောအခါ၊ ချီးကျူးအသိအမှတ်ပြု စကားပြောသောအခါ၊ မျက်လုံးချင်းဆုံကြည့်သောအခါ သို့မဟုတ် ကျောင်းသားအမည်များကို မှတ်မိအောင်ပြုလုပ်သည့်အခါများ၌ပင် ညီမျှမှုရှိပါစေ။
- အတန်းတွင်း၌ ပို၍နှုတ်ဆိတ်နေတတ်သော ကျောင်းသားဖြစ်ပါက ကျား၊မ မရွေးဘဲ အားပေးကူညီ ပံ့ပိုးပေးပါ။
- ကျား၊မ ပါ ညီမျှစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေသော သင်ကြား သင်ယူမှု နည်းလမ်းများနှင့် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း ချဉ်းကပ်နည်းများ ဥပမာ - အုပ်စုလုပ်ငန်း၊ သရုပ်ဆောင် သင်ကြားသင်ယူခြင်း၊ အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်းများကို အသုံးပြုပါ။ ကျောင်းသား အားလုံး၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်များ၊ သင်ယူဟန်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး၊ ကျောင်းသား ရော ကျောင်းသူများပါ တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ရန် အခွင့်အလမ်းပေးပါ။ တစ်ဦး တစ်ယောက်တည်းက လွှမ်းမိုးထားမှု မရှိအောင် လုပ်ငန်းများကို စီမံခန့်ခွဲပေးရပါမည်။
- ဘာသာရပ်တိုင်းတွင် ကျောင်းသားများက မိမိတို့၏ လုပ်ဆောင်မှုများနှင့်ပတ်သက်ပြီး မျှော်မှန်းချက်များချမှတ်ရာတွင် ကျားနှင့် မ တန်းတူ ချမှတ်နိုင်ရန်ပြုလုပ်ပေးပါ။
- အတန်းတွင်း၌ အုပ်စုဖွဲ့ခြင်း၊ ထိုင်ခုံစီစဉ်ခြင်း၊ အတန်းကို အလှဆင်ခြင်းများပြုလုပ်ရာတွင် ကျား၊မ ရေးရာ အလေးထား သိရှိနားလည်သတိပြုမိပြီး ညီမျှမှုရှိစေရန်ပြုမူဆောင်ရွက် ရပါမည်။

စာသင်အခန်းအတွင်းအသုံးပြုသည့် ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှုလေ့များအရ အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီးများအပေါ် မျှော်မှန်းထားသောစံသတ်မှတ်ချက်များ၊ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများမှ တစ်ဆင့် ကျား၊မ ရေးရာ တရားသေမှတ်ယူထားခြင်းများအား အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ ပြန်လည်အားပေးမှုကိုဖြစ်စေတတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျား၊မအားလုံးပါဝင်သောစာသင်ခန်းစာကျင့်တစ်ခုကို အားပေးဖော်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အခြေခံပညာစာသင်ခန်းများအတွင်း ကျောင်းသားကျောင်းသူတို့၏ ကျား၊မ တန်းတူ၊ သာတူညီမျှမှုကို ကောင်းမွန်စွာ အထောက်အကူပြုသည့် ကျား၊မ ရေးရာ အလေးထား သိရှိနားလည်မှုကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလုပ်ဆောင်သည့် အလေ့အကျင့်များ တည်ဆောက်မှုကို အားပေးကူညီရပါမည်။

သင်ကြား သင်ယူမှုနည်းလမ်းများကို စုစည်းပေးထားသော သင်ထောက်ကူသေတ္တာ

ဤဆရာလမ်းညွှန်တွင် ကျောင်းသားကိုစာအုပ်ပါ သင်ခန်းစာတစ်ခုစီအတွက် အကြံပြုထားသော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများပါဝင်သည်။ အဆိုပါ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို သင်ခန်းစာပြင်ဆင်ရာတွင် အထောက်အကူ ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်၍တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျောင်းသားများရရှိစေလိုသည့် အသိပညာ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် သဘောထားများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ဆရာလမ်းညွှန်ပါ အကြံပြုချက်များအတိုင်း တစ်သဝေမသိမ်း လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရန် မဟုတ်ပါ။ သင်ကြားရမည့် ကျောင်းသားများ၏ နောက်ခံအကြောင်းအရာနှင့် လိုအပ်ချက်အရ အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်မည့် သင်ခန်းစာများ၊ သင်ကြားနည်းများကို အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

အောက်ဖော်ပြထားသော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို ဤလမ်းညွှန်စာအုပ်တွင် အသုံးပြုထားပါသည်။ သင်၏ သင်ခန်းစာများ ပြင်ဆင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ သင်ခန်းစာများကို အဆင်ပြေအောင် ပြုပြင်ရာတွင်လည်းကောင်း အထောက်အကူဖြစ်စေရန် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ဤသင်ကြား၊ သင်ယူမှုနည်းလမ်းများသည် ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ သင့်အနေဖြင့် အခြားသင်ကြားပို့ချမှုနှင့် သင်ယူမှုဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို ဉာဏ်ဖွင့်စဉ်းစားကြည့်ရန် ဆန္ဒရှိပါက <http://www.theteachertoolkit.com/index.php/tool/all-tools> သို့မဟုတ် အခြားအလားတူ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များသို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

လုပ်ငန်းတာဝန်များ (Assignments)

ကျောင်းသားများအား ပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းတာဝန်များတွင် ပုံစံတကျသီကုံးရေးသားမှုများ၊ ကျောင်းသားတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဆောင်ရွက်မှုကိုစုစည်းထားသော သင်ယူမှုအထောက်အထားမှတ်တမ်း (Portfolios)၊ ပြန်လည်သုံးသပ်ချက်နေ့စဉ်မှတ်တမ်း (ဂျာနယ်) များပါဝင်နိုင်သည်။ အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းငယ်များလည်း ပါဝင်နိုင်သည်။ ဥပမာ - ဖတ်ထားသော စာများအပေါ် မေးသောမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုခြင်းကဲ့သို့သော အိမ်စာအလုပ်များဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းတာဝန်များသည် ကျောင်းသားများအား ယခင်ကသင်ကြားခဲ့ပြီးဖြစ်သော အကြောင်းအရာများအား ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်အတွက် အားပေးကူညီပေးသည်။ လုပ်ငန်း တာဝန်များသည် ကျောင်းသားများအား ရှေ့ဆက်သင်ယူမှုများအတွက် ပြင်ဆင်ရန် အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ- သင်ခန်းစာ မသင်ကြားမီ ဆရာက ကျောင်းသားများအား ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ပါ ထိုသင်ခန်းစာကို ကြိုတင်ဖတ်ရန်မှာကြားခြင်း။

ဖြစ်ရပ်လေ့လာခြင်း (Case studies)

ဖြစ်ရပ်များ လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည် ၎င်းတို့သင်ယူထားသည့်အချက်များကို ဇာတ်လမ်းများ၊ ဇာတ်ကွက်ဖြစ်ရပ်များတွင် အသုံးပြုကြရသည့်အတွက်ကြောင့် ကျောင်းသားများ၏ ပြဿနာဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းစွမ်းရည်နှင့် ဝေဖန်သုံးသပ်တွေးခေါ်နိုင်ခြင်း အလေ့အကျင့်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာစေသည်။ ပထမဦးစွာ ကျောင်းသားများသည် ဖြစ်ရပ်များကို ဖတ်ကြသည်။ ထို့နောက် ဇာတ်ကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးထားသော အဖွင့်မေးခွန်းတစ်ခု သို့မဟုတ် မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုရန် ဆွေးနွေးကြသည်။ အများအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည်ဖြစ်ရပ်များတွင် တင်ပြထားသောပြဿနာအတွက် အဖြေများကို အဆိုပြုရလေ့ရှိကြသည်။

ဦးဆောင်ညွှန်ကြားသောလုပ်ငန်းများ (Directed activities)

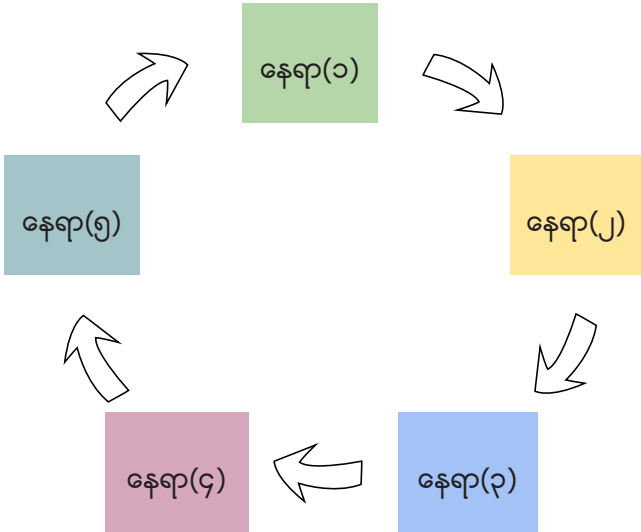
ဤလုပ်ငန်းများသည် ဆရာကချမှတ်ပေးသော လုပ်ငန်းများဖြစ်ကြပြီး ကျောင်းသားများက တစ်ဦးချင်းဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ ဥပမာ - လက်တွေ့တန်းပြ လေ့ကျင့်နေချိန်အတွင်းတွင် အခြေခံပညာကျောင်းမှ ဆရာတစ်ဦးဦးကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းသောလုပ်ငန်းများ

သို့မဟုတ် သင်နည်းတစ်ခုအား တစ်ဦးတည်းသုတေသနပြုလုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။
လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်းဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းများ၏ နောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့်
ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့သင်ယူခဲ့သည်များ၊ အချင်းချင်းထံမှ သင်ယူခဲ့သည်များကို
ပြန်လည်မျှဝေရန် အခွင့်အလမ်းပေးသည့်အနေဖြင့် အနီးကပ် ဆွေးနွေးသင်ကြားခြင်း
(ကျူတိုရီရယ်များ)၊ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ နီးနှောဖလှယ်ပွဲများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ပေးသည်။

ပြခန်းလှည့်လည်ကြည့်ရှုသင်ယူခြင်း (Gallery walk)

ဤလုပ်ငန်းတွင် ကျောင်းသားများသည် အုပ်စုလိုက်ဆွေးနွေးဖြေဆိုသောလုပ်ငန်း သို့မဟုတ်
ပိုစတာတစ်ခုစီကိုပြုလုပ်ကြပြီး နေရာအသီးသီးတွင် ချိတ်ဆွဲပြသကြသည်။ အုပ်စုများအလိုက်
ပိုစတာများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုကြပြီး သုံးသပ်ချက်၊ ဝေဖန်ချက်၊ မေးခွန်း သို့မဟုတ် အကြောင်း
အရာကို ထပ်ဆောင်းဖြည့်စွက်ချက်များ ရေးကြသည်။

သင်သည် ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်ထားမှုများအား ပြသထားပြီး အလားတူလုပ်ငန်းမျိုးကို
ပြုလုပ်နိုင်သည်။ တစ်ဦးချင်း သို့မဟုတ် အုပ်စုလိုက်လုပ်ဆောင်ထားသော ပိုစတာများကို အခန်း
ပတ်လည်တွင် ပြသထားနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများက လှည့်ပတ်ကြည့်ပြီး ၎င်းတို့မေးလိုသော
မေးခွန်းများ၊ ဝေဖန်ချက်များကို ပိုစတာပေါ်တွင်ရေးကြသည်။

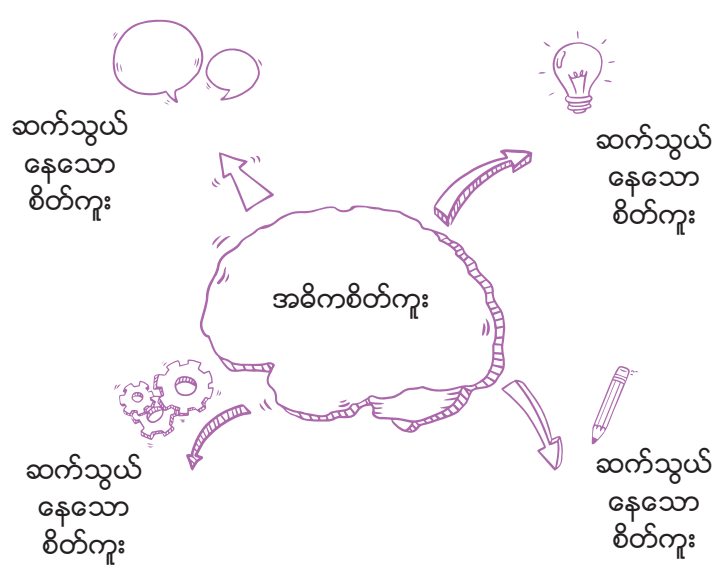

ဂရပ်ဖစ်ပုံများ အသုံးပြုသင်ယူခြင်း (Graphic organisers)

ရုပ်ပုံများဖြင့်စုစည်းဖော်ပြခြင်းသည် ကျောင်းသားများအား ဉာဏ်ဖွင့်စဉ်းစားစေပြီး ၎င်းတို့၏ အတွေးများ၊ စိတ်ကူးများကို ပိုမိုလွယ်ကူစွာနားလည်လာစေရန် စုစည်းရာ၌ အထောက်အကူ ပြုသည့် ရိုးရှင်းပြီးထိရောက်မှုရှိသော နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရုပ်ပုံများဖြင့်စုစည်းဖော်ပြခြင်း ကို ဉာဏ်ဖွင့်စဉ်းစားရန်၊ အစီအစဉ်ပြုလုပ်ရန်၊ ပြဿနာဖြေရှင်းရန်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန်မည်သည့် သင်ခန်းစာတွင်မဆို အသုံးပြုနိုင်သည်။ အသုံးများသော ရုပ်ပုံများဖြင့် စုစည်းဖော်ပြခြင်းအချို့ကို သင်၏ ဆရာလမ်းညွှန်တွင် တွေ့ရပါမည်။

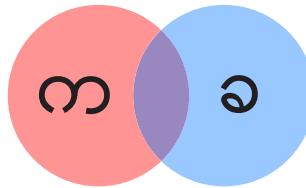
- **စိတ်ကူးပုံဖော်ခြင်း (Mind Mapping/ Concept Map)**

စိတ်ကူးပုံဖော်ခြင်းကို အသိပညာများ (concepts)၊ စိတ်ကူးများ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မည်သို့ဆက်စပ်နေကြောင်းကို မြင်သာအောင်ပြပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဉာဏ်ဖွင့်စဉ်းစားပြီး ရရှိလာသော အချက်အလက် များကိုစုစည်းရန် အသုံးဝင်သည်။ စိတ်ကူးပုံဖော်ခြင်းကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့်ပြနိုင်သည်။ ခက်ခဲမှုအဆင့် အမျိုးမျိုးဖြင့်လည်းပြနိုင်သည်။ ရှေးဦးစွာ ကျယ်ပြန့်၍ယေဘုယျကျသည့် ခေါင်းစဉ်နှင့်စပြီး ထိုအကြောင်းအရာ၏ ခေါင်းစဉ်ခွဲလေးများ သို့မဟုတ် ပိုမိုအသေးစိတ်သော အသိပညာများကို ကွန်ရက်ပုံစံဖြင့် ဆက်သွယ်သည်။ အောက်တွင်ရိုးရှင်းသော စိတ်ကူးပုံဖော်ခြင်းကို တင်ပြထားပါသည်။

- **ဗင်ပုံဖြင့်သင်ကြားသင်ယူခြင်း (Venn diagram)**

မတူသော အကြောင်းအရာသို့မဟုတ် စိတ်ကူး နှစ်ခု (က) နှင့် (ခ) ကို နှိုင်းယှဉ်လိုသောအခါ ဗင်ပုံစံ ကားချပ်ကိုသုံးသည်။ စက်ဝိုင်းနှစ်ခုထပ်နေသောနေရာသည် (က) နှင့် (ခ) တို့၏ တူနေ သောလက္ခဏာများဖြစ်ကြသည်။ ထပ်မနေသောနေရာများမှာ (က) နှင့် (ခ) တို့၏ သီးသန့်ကိုယ်ပိုင် လက္ခဏာများဖြစ်ကြသည်။

- **သိခြင်း၊ သိလိုခြင်း၊ သိနားလည်သွားခြင်း ဇယားကွက် (KWL Chart)**

ဤနည်းလမ်းသည် ယူနစ်တစ်ခု၊ သင်ခန်းစာတစ်ခုကို မသင်မီ၊ သင်နေဆဲ၊ သင်ပြီးချိန်များတွင် အကြောင်းအရာ၊ သတင်းအချက်အလက်များကို စုစည်းနိုင်ရန် ကျောင်းသားများအား ကူညီပေးနိုင် သည်။ ကျောင်းသားများအား သင်ခန်းစာခေါင်းစဉ် အသစ်တစ်ခုကို စိတ်ဝင်စားလာစေရန် ယခင်ကသိပြီးသော အချက်များကိုနိုးဆွပေးသည်။ အခန်း၏ သင်ယူမှုဦးတည်ချက်များ (unit objectives) ကို ပြောပြပြီး ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုကို ကြီးကြပ်ပေးသည်။ ဤနည်းကို အုပ်စုလုပ်ငန်း၊ အတန်းလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်းအဖြစ် ပေးနိုင်သည်။ သင်ခန်းစာ သို့မဟုတ် အခန်း (unit) ကို မသင်မီ ကျောင်းသားများအား ပထမကော်လံနှစ်ခုတွင် မိမိတို့ သိပြီးသည့် အကြောင်းအရာနှင့် သိလိုသောအကြောင်းအရာများကို ဖြည့်ပါစေ။ သင်ခန်းစာ သို့မဟုတ် အခန်း (unit) ကို သင်ပြီးချိန်တွင် ၎င်းတို့သင်ယူတတ်မြောက် သွားသော အကြောင်းအရာများကို ဖြည့်ရပါမည်။

K သိပြီးအချက်များ	W သိလိုသောအချက်များ	L သိနားလည်သွားသော အချက်များ

- **တီပုံဇယားကွက် (T Chart)**

တီပုံဇယားကွက်ကားချပ်သည် ကျောင်းသားများအား ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကို ရှုထောင့်နှစ်မျိုးမှ ကြည့်တတ်ရန် ကူညီပေးသည်။ ဥပမာ - ကောင်းသောအကျိုးဆက်များနှင့် ဆိုးသော အကျိုးဆက်များ သို့မဟုတ် မှန်ကန်သောအချက်နှင့် ထင်မြင်ချက်။

ခေါင်းစဉ် ၁	ခေါင်းစဉ် ၂

အုပ်စုလုပ်ငန်း (Group work)

အုပ်စုလုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ ကျောင်းသားများအား လုပ်ငန်းတစ်ခုအပေါ် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်စေခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ ဥပမာ - အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော ဖြတ်ဆက်လုပ်ငန်းကိုကြည့်ပါ။ အုပ်စုလုပ်ငန်းသည် ကျောင်းသားများ တက်ကြွစွာသင်ယူနိုင်မှုကို ဖြစ်စေသည်။ အုပ်စုလုပ်ငန်းသည် ကျောင်းသားများအား လေးနက်စွာဆန်းစစ်ဝေဖန်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ပြောဆိုခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း ကျွမ်းကျင်မှုများကို လေ့ကျင့်ပေးသည်။ ကျောင်းသားများသည် အုပ်စုအတွင်း မေးခွန်းများ ဖြေခြင်း၊ တင်ပြရန်ဖန်တီး တီထွင်ခြင်း၊ သင်ပြမှုပုံစံရေးခြင်းဖြစ်ရပ်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း၊ သရုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် သင်ယူခြင်းနှင့် အခြားသောသင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်ကြသည်။ အုပ်စုဝင်များ အားလုံး အုပ်စုလုပ်ငန်းတွင် နှစ်မြှုပ်ပါဝင်လုပ်ဆောင်လာကြစေရန် တစ်ဦးချင်းစီ တာဝန်ယူရမည့် လုပ်ငန်းများကို ခွဲခြားပေးနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ - မှတ်တမ်းတင်သူ၊ တင်ပြသူ၊ အုပ်စုခေါင်းဆောင် စသည်အားဖြင့် သတ်မှတ်တာဝန်ပေးနိုင်သည်။

ဖြတ်ဆက်လုပ်ငန်းပေးခြင်း (Jigsaw)

ဖြတ်ဆက်လုပ်ငန်းတွင် အုပ်စုငယ်လေးများသည် သင်ခန်းစာခေါင်းစဉ်မှ အပိုင်းတစ်ပိုင်းကို ကျွမ်းကျင်သူများဖြစ်ကြပြီး ထိုကျွမ်းကျင်သောအပိုင်းကို အချင်းချင်းပြန်လည်သင်ပြပေးရသော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ရခြင်းက ကျောင်းသားများအား အခြားသူများနှင့်အတူ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းကိုရရှိစေပြီး မတူကွဲပြားသော ရှုထောင့်အမြင်များကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ကျောင်းသား တစ်ဦးစီသည် အခြားတစ်ယောက်၏ သင်ယူမှုအတွက် တာဝန်ရှိသလို ကျောင်းသားများက အုပ်စု အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးစီတွင် အုပ်စုအားအထောက်အကူပြုပေးရန် အရေးပါသည်ကို သိမြင်လာသည့်အတွက်ကြောင့် ဤဖြတ်ဆက်သင်နည်းသည် အထူးထိရောက်မှု ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည် ဆက်သွယ်ပြောဆိုခြင်း၊ ပြဿနာဖြေရှင်းခြင်းနှင့် ဝေဖန်ပိုင်းခြားစဉ်းစားခြင်း အပါအဝင် အရေးကြီးသော ကျွမ်းကျင်မှုစွမ်းရည် အများအပြားကိုအသုံးပြုရန် လေ့ကျင့်ရပါမည်။

ဟောပြောပို့ချခြင်း (Lecture)

ဟောပြောပို့ချချက်များသည် အဓိကအားဖြင့် ဟောပြောပို့ချသူနှင့် ကျောင်းသားများ အုပ်စုအကြား တစ်လမ်းသွားဆက်သွယ်မှုများဖြစ်သည်။ ဤဟောပြောပို့ချချက်များသည် အကြောင်းအရာ သစ်များကို တိုက်ရိုက်သင်ကြားမှုအတွက် အသုံးဝင်သည်။ ဟောပြောပို့ချမှု ပြုလုပ်နေစဉ် သင်သည် ကျောင်းသားများအား မေးခွန်းများမေးရန်၊ မေးခွန်းများကိုဖြေကြားရန် အခါအားလျော်စွာ ရပ်နားစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် ကျောင်းသားအား အကြောင်းအရာ အပေါ်တွင် စဉ်းစားသုံးသပ်စေခြင်းများ ပြုလုပ်စေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ပါဝင်ပတ်သက်မှုရှိစေနိုင်သည်။

အုပ်စုငယ်ဖြင့်စမ်းသပ်သင်ကြားခြင်း (Micro-teaching)

အုပ်စုငယ်ဖြင့် စမ်းသပ်သင်ကြားနေစဉ်အတွင်း ကျောင်းသားတစ်ဦး သို့မဟုတ် ကျောင်းသား အုပ်စုငယ် တစ်ခုသည် ၎င်းတို့အချင်းချင်း သင်ခန်းစာအားလုံး သို့မဟုတ် အစိတ်အပိုင်းကို သင်ကြားကြသည်။ ယင်းနောက် ၎င်းတို့သည် လက်တွေ့ကျွမ်းကျင်မှုစွမ်းရည်များ တိုးတက်စေရန် နှင့် ၎င်းတို့၏ သင်ယူတတ်မြောက်ထားသည်များကို အသုံးပြုရန် သင်ခန်းစာအသေးစားအပေါ်

အကြံပြု သုံးသပ်ချက်များရယူကြပြီး အုပ်စုငယ်ဖြင့် စမ်းသပ်သင်ကြားခြင်း အတွေ့အကြုံများအပေါ် ပြန်လည် ထင်ဟပ်သုံးသပ်ကြသည်။ အုပ်စုငယ်ဖြင့် စမ်းသပ်သင်ကြားမှုသည် လက်တွေ့ပြုလုပ်ရန် သင်ခန်းစာလေ့လာမှုနှင့် နေရာချထားသော ကျောင်းများတွင် လက်တွေ့သင်ကြားရေးများအတွက် ပြင်ဆင်ရန် အရေးပါသော အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဤသင်ကြားနည်းသည် ဆရာများ အဓိက သင်ကြား လေ့ကျင့်ရမည်များကို လေ့ကျင့်ရန် အခွင့်အလမ်းပေးသည်။ ဥပမာ - အဖွင့် မေးခွန်းများမေးခြင်း သို့မဟုတ် ကျောင်းသားများအား အပြုသဘောဆောင်သော အကြံပြု သုံးသပ်ချက်များ ပံ့ပိုးခြင်းဖြစ်သည်။

နမူနာလုပ်ပြခြင်း (Modelling)

နမူနာလုပ်ပြခြင်းဆိုသည်မှာ ကျောင်းသားများက အသိပညာအသစ် သို့မဟုတ် ချဉ်းကပ်နည်း အသစ်တစ်ခုကို လေ့လာကြည့်ရှုသင်ယူနိုင်ရန် ဆရာက နမူနာသင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတစ်ဦး အနေဖြင့် သင်နှစ်သက်သော သင်ယူမှုလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် သင်ပြနည်းတစ်ခုကို နှုတ်ကပြောပြ သည်ထက် လက်တွေ့သရုပ်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းနောက် နမူနာသင်ပြခြင်းအပေါ် ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာက သင်ယူမှုလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် သင်ပြနည်းကို မည်သို့တင်ပြခဲ့သည်၊ သင်ယူသူအနေဖြင့် ကျောင်းသားများအပေါ် မည်သည့် သက်ရောက်မှုရှိခဲ့သည် ဆိုသည့် အချက်အပေါ် ဆက်လက်ဆွေးနွေးစေနိုင်ပါသည်။ ဤနည်းလမ်းက သင်ကြားပို့ချမှုတွင် နမူနာလုပ်ပြခြင်းနည်း၏ အခန်းကဏ္ဍကို မီးမောင်းထိုးပြ ခြင်းဖြစ်သည်။ ပညာရေးကောလိပ် ကျောင်းသားများအား အနာဂတ်တွင် ၎င်းတို့ သင်ကြားပို့ချမည့် အခြေခံပညာကျောင်းသားများအတွက် မည်သို့ဆက်စပ်အသုံးပြုနိုင်သည်ကို ထင်ဟပ်သုံးသပ်ရန် အားပေးသည်။

ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်း (Observation)

ကျောင်းသားများသည် အချင်းချင်း သို့မဟုတ် ကျွမ်းကျင်သူဆရာများထံမှ စာသင်ကြားပို့ချမှုကို ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်သည်။ ယင်းနောက် ကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့မှုများကို အဓိပ္ပာယ်ရှိစေရန် ပုံစံချထား သည့် လေးနက်စွာပြန်လည်သုံးသပ်စဉ်းစားရသော ဆွေးနွေးပွဲများတွင်ဆွေးနွေးကြသည်။

သင်သည် ကျောင်းသားတစ်ဦး၏ သင်ခန်းစာတစ်ခုလုံး သို့မဟုတ် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသင်ကြားခြင်းကို ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်သည်။ ယင်းနောက် ကျောင်းသားများ၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုနှင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုများကို လေ့လာစူးစမ်းရန်နှင့် ထိုသို့စဉ်းစားခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်ခြင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ဆွေးနွေးပွဲများဆက်လက်ပြုလုပ်သည်။ ဤနည်းလမ်းသည် စာတွေ့နှင့် လက်တွေ့အကြား ဆက်စပ်မှုပြုပေးရန်နှင့် ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့၏ တိုးတက်မှုများအပေါ် တိကျသော အကဲဖြတ်မှုများလုပ်ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးရန် အလွန်ကောင်းမွန်သော အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းများ (Practicals)

လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းများတွင် ဆရာအဖြစ်သင်လုပ်ဆောင်သော သရုပ်ပြသင်ကြားမှုများ ဥပမာ - သိပ္ပံစမ်းသပ်မှုဆိုင်ရာ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှု နှင့်ကျောင်းသားများဦးဆောင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပါဝင်သော လက်တွေ့လုပ်ဆောင်သင်ကြားမှုများ ဥပမာ - သင်္ချာဆိုင်ရာ စူးစမ်းရှာဖွေမှုနှင့် ထိုလုပ်ငန်းပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သော လုပ်ငန်းပေးစာရွက်တို့ပါဝင်သည်။ ဤနည်းလမ်းသည် ကျောင်းသားများအား သင်ယူမှုလုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးသည် မူလတန်းကျောင်းသားများအား မည်သို့သင်ယူ တတ်မြောက်စေကြောင်းကို နားလည်ရန် အထောက်အပံ့ပေးသည်။ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းများက ကျောင်းသားများအား သဘောတရား (Theory) နှင့် ဆရာများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသော အလေ့အကျင့် (Practice) များကို ဆက်စပ်ပေးရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။

စာဖတ်အဖွဲ့များ (Reading groups)

စာဖတ်အုပ်စုတစ်ခုသည် ပြဋ္ဌာန်းစာတစ်အုပ်၊ အများအားဖြင့် ပညာရေးစာတမ်းတစ်ခုအား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပြီး ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလေ့လာသော အုပ်စုငယ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများအနေဖြင့် စာဖတ်အုပ်စုသို့မဟုတ် ယင်းစာတမ်း၏ အကြောင်းအရာများနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန် စာတမ်းကို ကြိုတင်၍ ထုတ်ပေးထားရပါမည်။ ကျောင်းသားတစ်ဦးအား စာတမ်းကို အုပ်စုသို့ တင်ပြစေပြီး ယင်းစာတမ်းအပေါ် ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးမှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်ကြသည်။ ဤနည်းလမ်းသည် ကျောင်းသားများအား ပညာရေးဆိုင်ရာ အရေးအသားနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေသကဲ့သို့

စာတမ်းတွင်ပါဝင်သော စိတ်ကူးအတွေးအခေါ်များနှင့်လည်း အကျွမ်းတဝင်ရှိစေရန် အထောက်အကူပြုပေသည်။ ဆွေးနွေးမှုများသည် စာတမ်းများ၏ အကြောင်းအရာ၊ တင်ပြမှု သို့မဟုတ် ရေးသားသည့်နည်းစနစ်အပေါ် အလေးပေးဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်သည်။

သရုပ်ဆောင်သင်ကြားသင်ယူခြင်း (Role-playing)

သရုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ကျောင်းသားများအား အခြားလူများနှင့် အပြန်အလှန်ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်း၊ မတူကွဲပြားသော နည်းလမ်းများကိုစမ်းသပ်ကြည့်ရန် ပုံစံတူပြုလုပ်ထားသော အခင်းအကျင်း ဇာတ်ကွက်များတွင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ရင်း အခြေအနေအစစ်အမှန်များကို စူးစမ်းဖော်ထုတ်ခွင့် ပေးသော နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းက ကျောင်းသားများအား ဖြစ်လေ့ရှိသော စိန်ခေါ်မှုအခက်အခဲများအကြား အလုပ်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် တိကျသော ရှုထောင့်အမြင်ဖြင့် သင်ကြားပို့ချမှုများကို လုံခြုံ၍အထောက်အပံ့ပြုသော ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုတွင် လုပ်ဆောင်ခွင့် ရရှိ စေပေသည်။

ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူခြင်း (Self-study)

ကိုယ်တိုင်လေ့လာမှုတစ်ခုတွင် ကျောင်းသားများသည် ဆရာအား ကြီးကြပ်လမ်းညွှန်သူတစ်ဦး အနေဖြင့် သဘောထားလျက် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်သင်ယူမှုများအတွက် တာဝန်ယူကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းသည် စာသင်ခန်းအတွင်း မျက်နှာချင်းဆိုင်၍ ပညာရေးကောလိပ် အခြေပြုအနီးကပ် သင်ယူမှုကိုပံ့ပိုးပေးပြီး သင်ယူမှုအသစ်ကို ပုံစံသွင်းရန်နှင့် အားဖြည့်ပေးရန်အတွက် အရေးကြီး ပါသည်။ ကိုယ်တိုင်လေ့လာမှုကို ဘာသာရပ်ခေါင်းစဉ်နယ်ပယ်နှင့် ဆက်စပ်သည်များကို ဖတ်ရှု ခြင်းနှင့် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုအတွက် စီမံကိန်း ရေးဆွဲစီစဉ်ခြင်း (Action Plan) ကဲ့သို့သော ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ ကိုယ်တိုင်လေ့လာမှုတွင် ပညာရေးအထူးပြုနယ်ပယ် ဆိုင်ရာကို စဉ်းစားရန်အချိန်လည်းပါဝင်သည်။

နီးနောဖလှယ်ပွဲများ (Seminars)

နီးနောဖလှယ်ပွဲများသည် အုပ်စုငယ်စုစည်းထားသော ပုံစံများဖြစ်သည်။ ယင်းပွဲများတွင် မေးခွန်းများကို ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးကြသည်။ အမြင်များအပေါ် အချေအတင်ဆွေးနွေးကြပြီး ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာ လေ့လာကြသည်။ ကျောင်းသားများသည် နီးနောဖလှယ်ပွဲ မကျင်းပမီ ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်အလုပ် သို့မဟုတ် ကြိုတင်စာဖတ်ခြင်းများကို အပြီးအစီးလုပ်ဆောင်ထားလေ့ရှိသည်။ ဆရာတစ်ဦးအနေဖြင့် ဦးဆောင်မည်ဆိုပါက နီးနောဖလှယ်ပွဲကို ဦးဆောင်နေချိန်တွင် ကျောင်းသားများအားလုံးက ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးကြရန်မျှော်လင့်ထားရပါမည်။ နီးနောဖလှယ်ပွဲများပြုလုပ်ခြင်းသည် ကျောင်းသားများရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အကြောင်းအရာများကို ပိုမိုလေးနက်စွာစဉ်းစားမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ပြုလုပ်ရန် အလွန်ကောင်းမွန်သောနည်းလမ်းဖြစ်သည်။

တွေး-တွဲ-မျှဝေသင်ယူခြင်း (Think-Pair-Share)

တွေး-တွဲ-မျှဝေခြင်းသည် ရိုးရှင်းပြီး သင်ယူသူများ မေးခွန်းတစ်ခုကိုဖြေရန် သို့မဟုတ် ပြဿနာတစ်ခုကိုဖြေရှင်းရန် အတူတကွဆောင်ရွက်သော နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ တွေး-တွဲ-မျှဝေသင်ယူခြင်းကို အသုံးပြုရန် အောက်ပါအဆင့်များကို ဆောင်ရွက်ပါ။

- ၁။ တွေးပါ။ ။ သင်မည့်အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်သော တိကျသည့်မေးခွန်းတစ်ခုကို မေးခြင်းဖြင့် အစပြုပါ။ ကျောင်းသားများအား ထိုမေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ၎င်းတို့သိထားပြီးသော သို့မဟုတ် သင်ယူခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကို စဉ်းစားပါစေ။
- ၂။ ယှဉ်တွဲပါ။ ။ အတန်းဖော်နှင့် နှစ်ဦးတစ်တွဲ သို့မဟုတ် အုပ်စုငယ်ဖွဲ့ပါစေ။
- ၃။ မျှဝေပါ။ ။ မိမိ၏အဖော်နှင့် နှစ်ဦးတစ်တွဲ သို့မဟုတ် အုပ်စုငယ်အတွင်း မျှဝေပါစေ။ မေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အခြားသူများ၏ အတွေးများကိုဆွေးနွေးပါစေ။ ဆရာက ဆွေးနွေးပွဲကို တစ်တန်းလုံးပုံစံဖြင့် ချဲ့ထွင်သွားနိုင်ပါသည်။

အနီးကပ်ဆွေးနွေးသင်ကြားခြင်း (Tutorials)

အနီးကပ် ဆွေးနွေးသင်ကြားခြင်းသည် ဆရာနှင့် ကျောင်းသားတစ်ဦးချင်း သို့မဟုတ် ဆရာနှင့် အုပ်စုငယ်လိုက်တွေ့ဆုံမှုဖြစ်သည်။အနီးကပ်ဆွေးနွေးသင်ကြားခြင်းသည်တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်း အသေးစိတ်ဆွေးနွေးမှုနှင့် စိတ်ကူးအတွေးအခေါ် ဖော်ထုတ်ရှာဖွေမှုကိုပြုလုပ်နိုင်သည်။ ယင်းတို့သည် လူမှုရေးထိန်းကျောင်းမှု သို့မဟုတ် ပညာရပ်ဆိုင်ရာကိစ္စများကို အဓိကထား ဆွေးနွေးသည်။ အခြားဖြစ်နိုင်သော ဆွေးနွေးမှုများမှာ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ အခက်အခဲတွေ့နေသူ ကျောင်းသားများအား ထောက်ပံ့ကူညီရန် (သို့မဟုတ်) အတန်းတွင်း သင်ယူမှုတွင် ပျက်ကွက်ခဲ့သူများကို ထောက်ပံ့ကူညီရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

အင်တာနက်အွန်လိုင်းစာမျက်နှာများအသုံးပြုခြင်း (Virtual Learning Environment-VLE)

ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုလျက်ရှိသော ဤကိရိယာသည် အပိုဆောင်းသင်ယူရန်နှင့် ကိုယ်တိုင် သင်ယူရန် သင်ကြားပို့ချရေး နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤသင်ကြားနည်းတွင် လုပ်ငန်းများ၊ သင်ယူမှုစွမ်းရည်များ၊ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်နှင့် ချိတ်ဆက်မှုလင့်ခ်များကို မျှဝေပေးထားပြီး ဝီကီ၊ ဖိုရမ်နှင့် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်ကဲ့သို့သော ကိရိယာအမျိုးမျိုးကို အသုံးပြု၍ နားလည်သိရှိရန် စူးစမ်းဖော်ထုတ်ကြသည်။ အင်တာနက်အွန်လိုင်း စာမျက်နှာများ၊ အွန်လိုင်းစာကြည့်တိုက် အသုံးပြုခြင်းနည်းလမ်းဖြင့် သင်ကြားသင်ယူမှု အထောက်အကူ ပစ္စည်းများ၊ ရင်းမြစ်များကို ရရှိနိုင်သည်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ (Workshops)

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများမှာ အုပ်စုလိုက်ဆွေးနွေးမှုများဖြစ်ကြသည်။ ယင်းဆွေးနွေးပွဲများတွင် ကျောင်းသားများသည် အကြောင်းအရာသစ်အပေါ် မိမိတို့၏ နားလည်သဘောပေါက်မှုနှင့် လေ့ကျင့်မှုများတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ဤနည်းလမ်းသည် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်မှုဆွေးနွေးမှုနှင့်အတူဆရာ၏သင်ကြားပို့ချမှုလည်းပါဝင်သည်။အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ခေါင်းစဉ်တစ်ခုကို အသေးစိတ် ဆွေးနွေးမှုများနှင့် သင်ယူနေသည်များကို အသုံးပြုရန်၊ လေ့ကျင့် နိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းသားများအား အခွင့်အရေးပေးသည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ် ချဉ်းကပ်နည်းများအတွက် သင်ထောက်ကူသေတ္တာ

သင်ခန်းစာတစ်ခုကို မသင်ယူမီ၊ သင်ယူနေဆဲ၊ သင်ယူပြီးချိန်များတွင် ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုကို ကြီးကြပ်ပေးရန် မတူညီသော နည်းလမ်းများစွာရှိပါသည်။ ဤဆရာလမ်းညွှန်တွင် စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်မှုအမျိုးမျိုးကို ဖော်ပြထားသည်။ ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့၏သင်ယူမှုကို နှုတ်အားဖြင့် သို့မဟုတ် စာအားဖြင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ချက်များပေးခြင်း သည် သင်ယူနေစဉ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း၏ အရေးကြီးသော အပိုင်းဖြစ်ကြောင်း သတိထားရန်ဖြစ် ပါသည်။ ဆရာ၏ အကဲဖြတ်သုံးသပ်ချက်ပေးခြင်းသည် ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုတိုးတက် လာခြင်းနှင့် အနာဂတ်လုပ်ငန်းအပေါ် ကူညီထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းကိုပေးသည်။ သင်ယူနေစဉ် စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းအား ပရောဂျက်လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် စာမေးပွဲကြီး၊ အစမ်းစာမေးပွဲများနှင့် စစ်ဆေး သော သင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းမတိုင်မီ ကျောင်းသားများအား လေ့ကျင့်ရန် အခွင့်အလမ်း ပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။

ဤဆရာလမ်းညွှန်တွင် ဖော်ပြထားသော အသုံးများသည့် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း နည်းလမ်းများမှာ-

သရုပ်ပြသင်ကြားခြင်း (Demonstration)

သရုပ်ပြသင်ကြားခြင်းဆိုသည်မှာ ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့သင်ယူနေသော ကျွမ်းကျင်မှုများကို ဆရာအား ပြသစေခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာ - ကျောင်းသားများအား ကနည်းတစ်ခုကို ကပြစေခြင်း၊ သိပ္ပံလက်တွေ့ စမ်းသပ်ချက်၏ အဆင့်တစ်ဆင့် သို့မဟုတ် ကာယပညာမှ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်စေခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ သရုပ်ပြခြင်းကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး ကျောင်းသား၏ တိုးတက်မှုကို ကြီးကြပ်ပေးခြင်းနှင့် ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန် အကြံပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးနိုင်သည်။ သင်ယူစဉ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း ချဉ်းကပ်မှုများအနေနှင့် ဆရာက ကျောင်းသား၏ သရုပ်ပြမှုအပေါ်ပေးသော သုံးသပ်ချက်သည် ထိုကျောင်းသား၏ ကျွမ်းကျင်မှု တိုးတက်စေရန် ကူညီထောက်ပံ့ပေးသည်။

အိမ်စာအလုပ်ပေးခြင်း (Homework assignments)

ကျောင်းသားများအား အကြောင်းအရာကိုဖတ်ပြီး မေးခွန်းဖြေစေခြင်း သို့မဟုတ် ထပ်ဆောင်း ဖတ်စရာများ ဖတ်စေခြင်းစသည့် အိမ်စာလုပ်ငန်းပေး၍ စစ်ဆေးခြင်းသည် ကျောင်းသားများ သင်ယူမှု လမ်းကြောင်းမှန်ကန်ခြင်း ရှိ/မရှိ ကို ကြီးကြပ်ပေးသော နည်းလမ်းကောင်း တစ်ခုဖြစ် သည်။ ပေးသောအိမ်စာ အလုပ်အလိုက်အဖြေများကို တစ်တန်းလုံးနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြီးမြောက်မှု ကို စစ်ဆေးပေးခြင်း၊ သုံးသပ်ချက်များရေးပေးခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

နေ့စဉ်မှတ်တမ်း (ဂျာနယ်) ရေးသားခြင်း/ ပြန်လည်သုံးသပ်ရေးသားခြင်း (Journal log/reflection papers)

ကျောင်းသားများက မိမိတို့၏ ဆရာအတတ်ပညာ ဖွံ့ဖြိုးမှုတိုးတက်မှုအပေါ် ခံစားချက်နှင့် အတွေး များကို နေ့စဉ်မှတ်တမ်း (ဂျာနယ်) ရေးခြင်းဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများသည် ဆရာတစ်ဦး ဖြစ်လာ ရန်အတွက် မိမိတို့၏ တိုးတက်မှုများကို ထင်ဟပ်သုံးသပ်ခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့၏သင်ယူမှုကို လေးနက်စွာစဉ်းစားစေရန် နေ့စဉ်မှတ်တမ်း (ဂျာနယ်) နှင့် ပြန်လည်ထင်ဟပ် စဉ်းစားခြင်းစာတမ်း များကူညီပေးသည်။ မိမိတို့၏ သင်ယူမှုကိုသိရှိခြင်းဖြင့် ထင်ဟပ်သုံးသပ်ခြင်းသည် သင်ယူနေ သောဘာသာရပ်နှင့် အခြားဘာသာရပ်များကို ဆက်စပ်နိုင်ရန်၊ ကြုံတွေ့လာသောပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်နှင့် အတွေ့အကြုံမှသင်ယူတတ်ရန် ကူညီပေးသည်။ ကျောင်းသားများက နေ့စဉ်မှတ်တမ်း (ဂျာနယ်) နှင့် ပြန်လည်ထင်ဟပ်စဉ်းစားခြင်း စာတမ်းများကို ပြင်ဆင်ရာတွင် ဆရာများက အလေးထားဆင်ခြင် သုံးသပ်သင့်သော နယ်ပယ်များကို အကြံပေးနိုင်ပါသည်။

ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်း (Observation)

ပုံစံတကျမဟုတ်သော ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းတွင် အတန်းတွင်းလှည့်လည်ခြင်း၊ အုပ်စုများ ဆွေးနွေးနေစဉ် နားထောင်ခြင်းနှင့် မျက်လုံးချင်းဆုံအောင်ကြည့်ခြင်းတို့သည် ကျောင်းသားများ အကြောင်းအရာအား နားလည်မှုရှိပါသလားဆိုသည်ကို ယေဘုယျအားဖြင့် သိနိုင်သော နည်းလမ်း ကောင်းများဖြစ်ကြသည်။ ပိုမိုပုံစံတကျသော ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းတွင် ကျောင်းသား၏အဖြေများ သို့မဟုတ် တင်ပြခြင်းကို စစ်ဆေးရန် အချက်များပါသော စာရင်း/ပုံစံ (Checklist) သို့မဟုတ်

အမှတ်ပေးရန် စံသတ်မှတ်ချက်များပါသော စာရင်း/ပုံစံ (Criteria) ကိုအသုံးပြုပြီး ကြည့်ရှု လေ့လာစစ်ဆေးသည်။ ထို့နောက် ကြည့်ရှုလေ့လာခဲ့သော တွေ့ရှိချက်များအပေါ်အခြေခံပြီး တုံ့ပြန်သုံးသပ်ချက်များကိုပေးသည်။

အချင်းချင်းစစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း (Peer Assessment)

ကျောင်းသားများအား မိမိတို့အချင်းချင်း၏အလုပ်ကို အကဲဖြတ်သုံးသပ်စေခြင်း သို့မဟုတ် အကဲဖြတ် ထင်မြင်ချက်ပေးစေခြင်းအား အချင်းချင်းစစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းဟုခေါ်သည်။ အချင်းချင်း စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် နည်းလမ်းများတွင် ကျောင်းသားများက စံသတ်မှတ်ချက်များ အပေါ် အခြေခံပြီး အချင်းချင်းတုံ့ပြန်သုံးသပ်ချက်များပေးနိုင်ရန် စစ်ဆေးရန်အချက်များ ပါသောစာရင်း (Checklist) သို့မဟုတ် အမှတ်ပေးစံများပါသောဇယား (Rubric) လိုအပ်ပါသည်။ အုပ်စုငယ်ဖြင့် စမ်းသပ်သင်ကြားချိန်အတွင်း ကျောင်းသားများအချင်းချင်းအပြန်အလှန် ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး ကြည့်ရှုလေ့လာသည့် ပုံစံကိုဖြည့်ခြင်းသည်လည်း အချင်းချင်း စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း ပုံစံတစ်ခု ဖြစ်သည်။

တင်ပြခြင်း (Presentation)

တင်ပြခြင်းသည် သရုပ်ပြသင်ကြားခြင်းနှင့် ဆင်တူဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျောင်းသားများဘက်မှ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပို၍ပြုလုပ်ရသည်။ အုပ်စု သို့မဟုတ် တစ်ဦးချင်းစီအား ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းကို သင်ခန်းစာပြီးဆုံးချိန်တွင် တင်ပြစေခြင်းသည် နားလည်မှုကိုစစ်ဆေးရန်၊ အသိမှားများကို ပြင်ပေး ရန်နှင့် တုံ့ပြန်သုံးသပ်ချက်ပေးရန် အကောင်းဆုံးအခွင့်အလမ်းဖြစ်သည်။

စီမံချက်များ (Projects)

စီမံချက်များသည် ကျောင်းသားများတစ်ဦးချင်း သို့မဟုတ် အုပ်စုလိုက်ပူးပေါင်း၍ ပြီးဆုံးအောင် ဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ငန်းများသည် ကျောင်းသားများ၏ ဘာသာရပ် ဆိုင်ရာ အသိပညာနားလည်မှုနှင့် လုပ်ငန်းပြုလုပ်ရင်း တတ်မြောက်သွားသော ဒီဇိုင်းဆွဲခြင်း၊ လိုအပ်သော အစီအစဉ်များပြုလုပ်ခြင်းနှင့် စီမံချက်လုပ်ငန်းများ ပြုစုခြင်းမှတစ်ဆင့် တတ်ကျွမ်းမှု

များကို ပြသခွင့်ရရှိစေသည်။ ကျောင်းသားများသည် ခေါင်းစဉ်တစ်ခု သို့မဟုတ် နေ့စဉ်ဘဝ ပြဿနာတစ်ခုကို စူးစမ်းရှာဖွေလေ့လာရန် စီမံချက်/ပရောဂျက်တစ်ခု ပြီးဆုံးသည်အထိ အချိန် အတန်ကြာအောင် ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ဆရာသည် အမှတ်ပေးစံများပါသောဇယား (Rubric) အပါအဝင် စီမံချက်လုပ်ငန်းများပြီးစီးစေရန် ကျောင်းသားများအား ညွှန်ကြားချက်များ ထောက်ပံ့ ပေးကြရန် မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။

အမေးအဖြေများ (Question and answer)

ကျောင်းသားများသည် သင်ယူနေသောအကြောင်းအရာကို နားလည်သဘောပေါက်မှု ရှိသည်/ မရှိသည်ကိုသိရှိရန် အပိတ်မေးခွန်းနှင့် အဖွင့်မေးခွန်းများမေးခြင်းသည် ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုကို ကြီးကြပ်ပေးရန် ကောင်းမွန်သော နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ အမေးအဖြေများ ပြုလုပ် နေစဉ် မတူညီသော ကျောင်းသားအမျိုးမျိုးအား အဖြေပေးရန်ဖိတ်ခေါ်ပါ။ မှန်ကန်သော အဖြေ တစ်ခုသာရှိသည့် အပိတ်မေးခွန်းကိုမေး၍ ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးနိုင်သကဲ့သို့ တစ်ခုထက်ပိုသော အဖြေများပေးနိုင်သည့် မေးခွန်းများကိုမေးခြင်းဖြင့် ကျောင်းသားများ၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုကို ပိုမိုဖြစ်ထွန်းစေပြီး လေးနက်စွာ ဆွေးနွေးမှုကို လေ့ကျင့်ပေးနိုင်သည်။

ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်း (Quiz)

ကျောင်းသားများ၏ အသိပညာဗဟုသုတကို စမ်းသပ်စစ်ဆေးရန် ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်းတိုများ မေးနိုင် ပါသည်။ ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်းများကို အတန်းအတွင်းတွင် တစ်တန်းလုံးလုပ်ငန်းအနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ အတန်းချိန် ပြင်ပတွင် ဖြေဆိုစေခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း စစ်ဆေးနိုင်ပါ သည်။ ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်းများကိုသင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း သို့မဟုတ် စာမေးပွဲကြီးအတွက် လေ့ကျင့်ပေးသော နည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ်လည်း သုံးနိုင်သည်။

မိမိကိုယ်ကိုစစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း (Self-assessment)

ဤအကဲဖြတ်ခြင်းသည် ကျောင်းသားများက ၎င်းတို့၏အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များကို ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းဖြစ်စဉ်သည် ကျောင်းသားများအတွက် လိုအပ်နေသေးသော အသိပညာ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများကို နားလည်သဘောပေါက်စေပြီး ၎င်းတို့ကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်အတွက် အစီအစဉ်များချမှတ်ရန်ကူညီပေးသည်။ မိမိကိုယ်ကို စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းသည် ကျောင်းသားများအား မိမိ၏သင်ယူမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မိမိကိုယ်တိုင် တာဝန်ယူတတ်စေရန် အားပေးသော နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ အချင်းချင်း စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း ကဲ့သို့ပင် ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် တတ်မြောက်ထားရမည့် ကျွမ်းကျင်မှုများအား မည်သို့ အသုံးပြုရမည်နှင့် စစ်ဆေးအကဲဖြတ် စံသတ်မှတ်ချက်များကို နားလည်ရန်နှင့် အသုံးပြုတတ်စေရန် ဆရာက ကူညီပြသပံ့ပိုးပေးရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။

ရေးဖြေစာမေးပွဲများ (Written examinations)

ကျောင်းသားများ၏ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အခြေခံအသိပညာနှင့် သင်ယူရမည်များ (ဘာသာရပ်) ကို သင်ယူနေစဉ်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာသင်ကြားနည်းအတတ်ပညာများကို ပြန်လည်ထင်ဟပ်သုံးသပ်မှုတို့ကို စစ်ဆေးရန် ရေးဖြေစာမေးပွဲများကို ပုံမှန်အားဖြင့် စာသင်နှစ်ဝက်အဆုံးတိုင်းတွင် ကျင်းပပါသည်။

သင်ခန်းစာတစ်ခုကို သင်ယူတတ်စေရန် ကူညီပံ့ပိုးပေးရာ၌ ကျင့်သုံးသင့်သော ယေဘုယျ နည်းလမ်းများ

ဤဆရာလမ်းညွှန်တွင် အကြံပြုထားသော သင်ယူမှုနည်းလမ်းအချို့သည် သင့်အတွက် အသစ်အဆန်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျောင်းသားများအား ရရှိသွားစေလိုသော သင်ယူမှုရလဒ်များကို ရရနိုင်စေရန် အဆိုပါသင်ယူမှုနည်းလမ်းများကို သင်ခန်းစာများတွင် မည်သို့အသုံးပြု ရမည် ဆိုသည်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာသည် သေချာစွာဂရုတစိုက်စီစဉ်ရန် အချိန်ယူသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုလိုပါသည်။

အောက်ဖော်ပြပါအချက်များသည် ကျောင်းသားများ သင်ယူရေးတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် အကူအညီ ပေးနိုင်ရေးအတွက် ဖြည့်စွက်အကြံပြုချက်အချို့ဖြစ်ပါသည်။

သင်ကြားပို့ချမှု မပြုလုပ်မီ သင်သည် အောက်ပါအချက်များကို လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

- သင်ကြားပို့ချရန် သင်ခန်းစာပါ အကြောင်းအရာပမာဏ အနည်းငယ်ကို ရွေးချယ်ပါ။ မှတ်သားထားရမည့်အချက်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် မိနစ် ၅၀ စာသင်ချိန်၏ သုံးပုံတစ်ပုံ ကိုသာ သင်ခန်းစာပါ အကြောင်းအရာ သင်ကြားပို့ချရန် အသုံးပြုသင့်သည်ကိုသတိရပါ။ သို့မှသာလျှင် ကျောင်းသားများ သင်ကြားသည့် အကြောင်းအရာများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုစွမ်းရည် များကို လေ့ကျင့်နိုင်ရန် လုံလောက်သောအချိန်ကို ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး သင်ခန်းစာများကို ပို၍နက်နဲစွာ နားလည်သဘောပေါက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- သင်ခန်းစာအကြောင်းအရာမှ ကျောင်းသားများသင်ယူရန် အရေးပါဆုံးဟု ထင်မြင်ယူဆ သော အဓိကအချက်များကို မှတ်စုရေးထားပါ။ အတန်းတွင်း သင်ကြားပို့ချမှုများ ပြုလုပ်သည့်အခါ ယင်းအဓိက အချက်များကို မပျက်မကွက် ဆွေးနွေးမိစေရန် အဆိုပါ မှတ်စုကို ကိုးကားပါ။
- အကြောင်းအရာကို မည်သို့သင်ကြားပို့ချပေးမည်ဆိုသည်နှင့် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို မည်သို့ဆောင်ရွက်မည် ဆိုသည့်အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းသေချာအောင် လုပ်ဆောင်ပါ။ လိုအပ်ပါက ဤလမ်းညွှန်စာအုပ်ပါ အကြံပြုချက်များကို ကိုးကားပါ။ အခြား ဆရာများနှင့်လည်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပါ။ သင်၏ စာသင်ခန်းအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီသော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို ကောင်းစွာလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အကြံပြုထားသော သင်ယူမှု အဆင့်များကို လွတ်လပ်စွာ ပြောင်းလဲမှုပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။
- သင်ယူမှုလုပ်ငန်းတစ်ခုစီအတွက် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် မည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ကို ကျောင်းသားများနားလည်နိုင်စေရန် ညွှန်ကြားချက်များကို ရှင်းလင်းစွာ ရေးသားပြင်ဆင် ထားပါ။ ဤညွှန်ကြားချက်များကို ပါဝါပွိုင့်ပြင်ဆင်၍ဖြစ်စေ၊ လက်ကမ်းစာစောင်အနေ ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သင်ပုန်းပေါ်တွင် စာဖြင့်ရေးသား၍လည်း ပြသနိုင်ပါသည်။ ညွှန်ကြားချက်များကို ကျောင်းသားများအားလုံး ဖတ်ရှုနိုင်လောက်သည့် စာလုံးကြီးကြီးဖြင့်ရေးပါ။

- ညွှန်ကြားချက်များကို ဖြည်းဖြည်းနှင့်မှန်မှန် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် နှုတ်ဖြင့်ရှင်းပြနိုင်ရန် ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားနိုင်ပါသည်။ ဤသို့လေ့ကျင့်ထားခြင်းသည် လုပ်ငန်းမစတင်မီ ကျောင်းသားများအား ညွှန်ကြားချက်များကို ရှင်းပြရန်အတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်စေပါလိမ့်မည်။ ကျောင်းသားများသည်လည်း သူတို့ မည်သည့်အရာအား ပြုလုပ်ရမည် ဆိုသည်ကို နားလည်သဘောပေါက်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ကြိုတင်လေ့ကျင့်ခြင်းကို မိတ်ဆွေတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ဦးနှင့် ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် မည်သည့်အကြောင်းအရာများကိုပိုမိုရှင်းလင်းစွာရှင်းပြရန်လိုအပ်သည်များရှိပါက အကြံပြုပြောဆိုရန် ၎င်းတို့အား တောင်းဆိုပါ။
- အချိန်ရပါက သင်ယူမှုလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်နေစဉ်အတွင်း ကျောင်းသားများအား လုပ်ဆောင်စေလိုသော လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ပုံကို နမူနာသရုပ်ပြရန်ပြင်ဆင်ပါ။ ဤနမူနာလုပ်ဆောင်မှုတွင် အခြားဆရာတစ်ဦး သို့မဟုတ် နှစ်ဦးအား ကျောင်းသားများအဖြစ် ပါဝင်စေပြီး အချိန်တို သရုပ်ဆောင်သင်ကြားသင်ယူမှု (short role-play) ကို လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ ဤသို့ လုပ်ဆောင်မှုသည် ကျောင်းသားများအား သူတို့ မည်သည့်အရာကို လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း တိကျစွာ တွေ့မြင်နိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။
- အကယ်၍ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းပြီးဆုံးချိန်တွင် ကျောင်းသားများအား တစ်စုံတစ်ခုပြုလုပ်ဖန်တီးစေရန် မျှော်မှန်းထားသည်ဆိုပါက သင့်အနေဖြင့် နမူနာတစ်ခု (သို့မဟုတ်) လုပ်ငန်းအပြီး ရရှိမည့်ရလဒ်တစ်ခုကို ပြင်ဆင်ထားရပါမည်။ ဤသည်မှာ ကျောင်းသားများ လုပ်ငန်းပြုလုပ်နေစဉ်အတွင်း ၎င်းတို့အနေဖြင့် မည်သည့်အရာကို ဖန်တီးရမည်ကို ရည်ရွယ်ထားသင့်ကြောင်းကို ပြသနိုင်ရန်၊ သိရှိစေရန်အတွက်ဖြစ်ပါသည်။

စာသင်ခန်းအတွင်း သင်ခန်းစာမစမီ (သို့မဟုတ်) သင်ယူမှုလုပ်ငန်းတစ်ခုခုမပြုလုပ်မီ အောက်ပါ အချက်များကို အသုံးပြုနိုင်မည်ဆိုပါက များစွာအထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

- လုပ်ဆောင်ရန် ညွှန်ကြားထားသောအလုပ်များကို ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် လိုအပ်သည်များနှင့် သင်ယူမှုဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများကို ပေးဝေပါ။ အွန်လိုင်း စာကြည့်တိုက်အား ကောင်းစွာ အသုံးပြုရန်နှင့် လိုအပ်သော သင်ကြားသင်ယူမှု အထောက်အကူ ပစ္စည်းများကို အွန်လိုင်းစာကြည့်တိုက် (သို့မဟုတ်) အွန်လိုင်းမှရယူရန် ကျောင်းသားများအား တိုက်တွန်းပါ။
- သင်ခန်းစာအကြောင်းအရာများကို သင်ကြားပို့ချရာတွင် သင်လုပ်ဆောင်စေလိုသော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ညွှန်ကြားချက်များကို ကျောင်းသားများအား နားလည်စေရန် ရှင်းလင်းသောညွှန်ကြားချက်များကို နှုတ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာအားဖြင့် ဖြစ်စေ ပေးပါ။
- ကျောင်းသားများ လုပ်ဆောင်သင့်သည်များကို အချိန်တို သရုပ်ဆောင်သင်ကြား၊ သင်ယူ ခြင်းနည်း (short role-play) ကို အသုံးပြုပြီး နမူနာလုပ်ပြပါ။
- အတန်းမစမီ သင်ပြင်ဆင်ထားသော သင်ယူမှုရလဒ်နမူနာပုံစံကို ကျောင်းသားများ အားပြသပါ။
- သင်ယူမှုလုပ်ငန်းအား မည်သို့ပြုလုပ်ရမည်ဆိုသော ညွှန်ကြားချက်များအား နားလည်ကြောင်း သေချာစေရန် ကျောင်းသားတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) နှစ်ဦး၊ သုံးဦးအား ၎င်းတို့ နားလည်သလို ကိုယ်ပိုင်စကားအသုံးအနှုန်းဖြင့် အတန်းသို့ ပြန်လည်ရှင်းပြစေပါ။
- ကျောင်းသားများအား လုပ်ငန်းပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ရန် အချိန်မည်မျှရမည်ဖြစ် ကြောင်း ပြောပြထားပါ။

စာသင်ချိန်အတွင်း အောက်ပါအချက်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် သင်ကြားသင်ယူမှုကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

- သင် ပို့ချသင်ကြားပေးသော သင်ခန်းစာအကြောင်းအရာများ သို့မဟုတ် ကျောင်းသားများ လုပ်ဆောင်နေသော သင်ယူမှုလုပ်ငန်းအား ၎င်းတို့ နားလည်သဘောပေါက်မှု ရှိသည်၊ မရှိသည်ဟုယူဆရသော လက္ခဏာသွင်ပြင်များကို အကဲခတ်ကြည့်ပါ။ အကယ်၍ အချို့အချက်များသည် ကျောင်းသားများအတွက် နားလည်ရန်ခက်ခဲနိုင်သည်ဟု သံသယ ဖြစ်ပါက ၎င်းခက်ခဲသော သတင်းအချက်အလက်များကို အခြားမတူကွဲပြားသော နည်းလမ်းဖြင့်ရှင်းပြပေးခြင်း (သို့မဟုတ်) ထိုသတင်းအချက်အလက်များကို တစ်ပိုင်းစီ ခွဲထုတ်ပြီး အပိုင်းလိုက်ရှင်းပြခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။
- စာသင်ခန်း၏နေရာအနံ့ လှည့်လည်သွားလာပြီး အောက်ပါတို့ကို လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။
  - ကျောင်းသားများအားလုံး ပါဝင်လုပ်ဆောင်နေကြောင်း သေချာပါစေ။
  - ကျောင်းသားများတွင် မေးစရာမေးခွန်းများရှိလျှင် ဖြေဆိုပေးပါ။
  - ကျောင်းသားများတွင် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းစဉ်များလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည်များအားလုံး ရှိနေကြောင်း သေချာပါစေ။
  - ကျောင်းသားများသည် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများအား ညွှန်ကြားထားသည့်အတိုင်း လုပ်ဆောင်နေခြင်း ရှိ၊ မရှိ လေ့လာကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများ၏ နားလည် သဘောပေါက်မှုကို စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ပါ။
- ကျောင်းသားများအား မေးခွန်းများမေးရန် တိုက်တွန်းအားပေးပါ။
- အကယ်၍ နားလည်မှုလွဲနေကြောင်း စုံစမ်းသိရှိရလျှင် ထိုကျောင်းသားအား တိုက်ရိုက် ပြောဆိုရှင်းလင်းပါ။ ကျောင်းသားအားလုံး အကျိုးရှိမည့်အချက်ဖြစ်ပါက ကျောင်းသား အားလုံးကို အာရုံစိုက်ရန်ပြောပြီး ကျောင်းသားတိုင်းသိအောင် ရှင်းပြပေးပါ။
- သင်ခန်းစာများရှေ့မဆက်မီ 'ရပ်တန့်ပါ၊ စဉ်းစားပါ' ညွှန်ကြားချက်ဇယားကွက်တွင် ပါရှိသည့် အလေးပေးသိစေလိုသော အချက်များကို ကျောင်းသားများ ကောင်းစွာသင်ယူ နေကြောင်းကို သေချာစေရန်အတွက် ဖြစ်သည်။

အတန်းပြီးဆုံးချိန်တွင် အောက်ပါအချက်များလုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

- သင်ခန်းစာသင်ယူမှုပြီးဆုံးချိန်တွင် ကျောင်းသားများအနေဖြင့် မည်မျှနားလည်သွားသည်ကို ဆန်းစစ်အကဲခတ်ပါ။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် သင်ခန်းစာကို အကျဉ်းချုပ်ရန် အခွင့်အလမ်းကို ရစေပြီး၊ ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုရလဒ်ပေါက်မြောက်မှုကိုလည်း အချုပ်အားဖြင့် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်နိုင်ပါသည်။ ဤသင်ခန်းစာသင်ကြားသင်ယူမှုက ဆရာများအတွက် တတ်ကျွမ်းမှုစံသတ်မှတ်ချက် အညွှန်းဘောင် (TCSF) နှင့်ကိုက်ညီအောင် မည်သို့ ထောက်ပံ့ပေးကြောင်းကိုလည်း နားလည်သဘောပေါက်စေပါသည်။
- သင်ကြားပို့ချပေးထားသော အကြောင်းအရာများထဲမှ ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့ စိတ်ဝင်စားသည်ဟု ယူဆမှတ်ယူသော သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ကို အံ့အားသင့်စေသော အချက်တစ်ခုကို ပြန်လည်ဝေမျှ ရှင်းလင်းစေခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့၏ နားလည်သဘောပေါက်မှုကို အကဲဖြတ်နိုင်ပါသည်။
- လတ်တလော သင် ပို့ချသင်ကြားပေးထားသော သင်ခန်းစာအကြောင်းအရာအပေါ် မေးခွန်းများမေးရန်နှင့် ဝေဖန်သုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် ကျောင်းသားများကို တိုက်တွန်းအားပေးနိုင်ပါသည်။
- ကျောင်းသားတစ်ဦး သို့မဟုတ် နှစ်ဦးတို့အား သင်ယူမှုလုပ်ငန်းပြုလုပ်ချိန်အတွင်း ၎င်းတို့ လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်များကို ပြန်လည်ဝေမျှရှင်းလင်းပေးရန် ညွှန်ကြားပါ။ အကယ်၍ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းသည် သင်ကြား၊ သင်ယူမှုပြီးနောက် ရရှိလာမည့်ရလဒ်အတွက် ပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်ခြင်း မဟုတ်ပါက ကျောင်းသားတစ်ဦး သို့မဟုတ် နှစ်ဦးတို့အား ဤလုပ်ငန်းမှ ၎င်းတို့သင်ယူရရှိခဲ့သော အရာများကို ဖော်ပြပေးရန်ညွှန်ကြားပါ။
- ကျောင်းသားတစ်ဦးစီမှ ၎င်းတို့၏ သင်ယူမှုလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် အတွေးစိတ်ကူးများကို ဝေမျှတင်ပြပြီးပါက ၎င်းတို့ဝေမျှပေးလိုက်သော အကြောင်းအရာမှ အတန်းသို့ အလေးပေးဖော်ပြလိုသည့် ရှုထောင့်တစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုကို ရွေးချယ်ပါ။ သင်ရွေးချယ်သော အချက်များသည် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျောင်းသားများအားလုံး သင်ယူမှတ်သားစေလိုသည့် အဓိကအချက်များဖြစ်သင့်ပါသည်။

စာသင်ခန်းအတွင်းတွင် ကျောင်းသားများ လွတ်လပ်စွာ မေးခွန်းများမေးနိုင်သော၊ ၎င်းတို့၏ အတွေးအမြင်များကို မျှဝေပေးနိုင်သော၊ လုံခြုံစိတ်ချမှုရှိသော သင်ယူမှုဝန်းကျင်တစ်ခုကို ဖန်တီးတည်ဆောက်ရန် ဟူသော အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုကို ဆရာတစ်ဦးအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ သင်၏ အကြံပြုချက်နှင့် ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်များသည် ကျောင်းသားများအား မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကလေးသူငယ်များနှင့် လူငယ်များ၏ သင်ယူမှုနှင့် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးမှုကို ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သည့်ဆရာများဖြစ်လာစေရန် ကူညီထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ICT မာတိကာ အကြောင်းအရာ

ဇယား (ခ)။ ပထမနှစ်၊ ဒုတိယနှစ်ဝက်၊ ICT ဘာသာရပ် မာတိကာ အကြောင်းအရာ

အခန်းများ	အခန်းငယ်များ	သင်ခန်းစာများ	မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ	ဆရာ တတ်ကျွမ်းမှု	စာသင်ချိန်
၄။ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နှင့် ကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသား ဖြစ်မှု	၄.၁။ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှု	၄.၁.၃။ သတင်းမီဒီယာများ၏ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် လုပ်ငန်းများ	<ul style="list-style-type: none"> • သတင်းအချက်အလက်များ (Information) ကို သတင်း (News) အဖြစ် မည်သို့ ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်ကြောင်း သိရှိနားလည်လာမည်။ • သတင်းမီဒီယာများထံမှ မည်သည့် အချက်အလက်ကို မျှော်မှန်းရန်နှင့် တောင်းဆိုရန် လိုအပ်ကြောင်း သိရှိနားလည်လာမည်။ • ဒီမိုကရေစီ လူ့ဘောင် အသိုင်းအဝိုင်းတွင် သတင်းမီဒီယာ၏ အခန်းကဏ္ဍကို သိရှိနားလည်လာမည်။ 	က (၂.၂) က (၅.၂) ခ (၁.၂)	၁

အခန်းများ	အခန်းငယ်များ	သင်ခန်းစာများ	မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ	ဆရာတတ်ကျွမ်းမှုစံ	စာသင်ချိန်
၅။ အင်တာနက်နှင့် ပြောဆိုဆက်သွယ်ခြင်း	၅.၁။ အင်တာနက် မိတ်ဆက်	၅.၁.၁။ ကွန်ရက်၊ အင်တာနက်နှင့် သတင်းအချက်အလက်ဒေတာ ထုတ်လွှင့်ပေးပို့ခြင်းကို နားလည်ခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> • အင်တာနက်ပေါ်မှ ဒေတာအချက်အလက်များ ပေးပို့ပုံနှင့် ဆက်စပ်သော အကြောင်းအရာ (IP, URL, DNS နှင့် HTTP စသည်) တို့ကို နားလည်လာမည်။ • ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်သည့် Hardware များ၏ လုပ်ငန်းများကို ရှင်းပြတတ်မည်။ • ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ထားသည့် ဝန်းကျင်တစ်ခုတွင် အသုံးပြုနိုင်သည့် ကွန်ရက်တွင်း စာပို့ခြင်း၊ ရင်းမြစ်မျှဝေသုံးစွဲခြင်း၊ စုံညီစည်းဝေးခြင်း (Conferencing) ဝန်ဆောင်မှုများ အကြောင်းကို ဖော်ပြတတ်မည်။ • အင်တာနက်ချိတ်ဆက် ရယူမှုတွင် အသုံးများသည့် နည်းလမ်းများကို အမြန်နှုန်း၊ ကုန်ကျစရိတ်၊ လုံခြုံမှုနှင့် ရလွယ်မှုတို့ကို အခြေခံ၍ နှိုင်းယှဉ်တတ်မည်။ 	က (၂.၂) က (၅.၂) ခ (၁.၂)	၁

အခန်းများ	အခန်းငယ်များ	သင်ခန်းစာများ	မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ	ဆရာတတ်ကျွမ်းမှုစံ	စာသင်ချိန်
	၅.၂။ Asynchronous Conferencing (တစ်ပြိုင်နက် မဟုတ်သော စုံညီ ဆွေးနွေးခြင်း)	၅.၂.၁။ ကွန်ရက်၊ အင်တာနက်နှင့် ဒေတာအချက်အလက်များထုတ်လွှင့်မှုကို နားလည်ခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> Asynchronous Conferencing ၏ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များကို နားလည်လာမည်။ အီးမေးလ်အကောင့် ဖွင့်တတ်မည်။ 	က (၂.၂) က (၅.၂) ခ (၁.၂)	၁
		၅.၂.၂။ အီးမေးလ် စနစ်တစ်ခုကို အသုံးပြုခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> စာရေးသားစီကုံးခြင်း၊ စာပို့ခြင်း၊ စာပြန်ခြင်း၊ စာကို တစ်ဆင့်ပြန်ပို့ခြင်း၊ ဖိုင်တွဲခြင်း၊ အမည်စာသား သတ်မှတ်ခြင်း၊ စိစစ်ခွဲထုတ်ခြင်း စသည့် အီးမေးလ် စနစ်တစ်ခုကို အသုံးပြုတတ်မည်။ 	က (၂.၂) က (၅.၂) ခ (၁.၂) ခ (၄.၁)	၁

အခန်းများ	အခန်းငယ်များ	သင်ခန်းစာများ	မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ	ဆရာတတ်ကျွမ်းမှုစံ	စာသင်ချိန်
<p>၆။ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုနှင့် အင်ဂျစ်တယ် နိုင်ငံသား ဖြစ်မှု (၂)</p>	<p>၆.၁။ အင်ဂျစ်တယ်နှင့် အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသား ဖြစ်မှု အကြောင်း မိတ်ဆက်</p>	<p>၆.၁.၁။ အင်တာနက်နှင့် အွန်လိုင်း ကမ္ဘာ့မှ အန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အင်တာနက် အသုံးပြုသည့်အခါ ကြိုတွေ့နိုင်သည့် ဘေးရန်များနှင့် အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေများအကြောင်းကို နားလည်လာမည်။ • အင်တာနက် အသုံးပြုသည့်အခါ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဘေးရန်များနှင့် အန္တရာယ်များကို သိရှိနားလည်ပြီး ၎င်းတို့မဖြစ်ပွားအောင် ကာကွယ် တားဆီးသည့် နည်းလမ်းများ အသုံးပြုတတ်မည်။ 	<p>(က) ၂.၂ (က) ၅.၂ (ခ) ၁.၂ (ဂ) ၁.၄</p>	<p>၁</p>
		<p>၆.၁.၂။ အွန်လိုင်းပေါ်တွင် မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အင်တာနက် အသုံးပြုသည့်အခါ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဘေးရန်များနှင့် အန္တရာယ်များကို ဖော်ထုတ်သတိထားတတ်မည်။ • မိမိကိုယ်ကိုနှင့် မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များ၏ လုံခြုံမှုကို စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် ကာကွယ်တားဆီးခြင်း နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုတတ်မည်။ 	<p>(က) ၂.၂ (က) ၅.၂ (ခ) ၁.၂ (ဂ) ၁.၄</p>	<p>၁</p>

အခန်းများ	အခန်းငယ်များ	သင်ခန်းစာများ	မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ	ဆရာတတ်ကျွမ်းမှုစံ	စာသင်ချိန်
		၆.၁.၃။ အွန်လိုင်း ကမ္ဘာတွင်း ကိုယ်ရေး အချက်အလက် များလုံခြုံမှု	<ul style="list-style-type: none"> • အင်တာနက် အသုံးပြုစဉ်တွင် ဖြစ်ပွားနိုင်သော ကိုယ်ရေးအချက်အလက် ပေါက်ကြားခြင်းအကြောင်းကို နားလည်သဘောပေါက်မည်။ • အသုံးပြုသူများ (အထူးသဖြင့် ကလေးသူငယ်များ) ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များကို စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် ကိုယ်ရေးအချက်အလက် စီမံခြင်းလုပ်ဆောင်ချက်များကို အသုံးပြုတတ်မည်။ 	(က) ၂.၂ (က) ၅.၂ (ခ) ၁.၂ (ဂ) ၁.၄	၁

အခန်းများ	အခန်းငယ်များ	သင်ခန်းစာများ	မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ	ဆရာတတ်ကျွမ်းမှုစံ	စာသင်ချိန်
၇။ ကွန်ပျူတာ အသုံးချပုံ	၇.၁။ တင်ဆက်ပြသခြင်း (Presentation)	၇.၁.၁။ တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံ လုပ်ဆောင်ချက်များ (၁)	<ul style="list-style-type: none"> • တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များကို ရှင်းပြတတ်မည်။ • ပြကွက်ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ဒီဇိုင်းနှင့် တင်ဆက်ပြသပုံများကို စီမံခန့်ခွဲတတ်မည်။ • စာသားပုံစံ၊ စာပိုဒ်နှင့် စာသားပုံစံဖော်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်တတ်မည်။ 	(က) ၂.၂	၁
		၇.၁.၂။ တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံ လုပ်ဆောင်ချက်များ (၂)	<ul style="list-style-type: none"> • ဇယား၊ ရုပ်ပုံများနှင့် သရုပ်ဖော်ပုံများ ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်းများ ပြုလုပ်တတ်မည်။ • လင့်ခ်များ ထည့်သွင်းခြင်း၊ မီဒီယာဖိုင်များ ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် ၎င်းတို့အား စီမံခန့်ခွဲတတ်မည်။ 	(က) ၂.၂	၁
		၇.၁.၃။ တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံ လုပ်ဆောင်ချက်များ (၃)	<ul style="list-style-type: none"> • တင်ဆက်ပြသခြင်း ဖိုင်တစ်ခုဖန်တီးရန် Microsoft PowerPoint အခြေခံ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ရှင်းပြနိုင်ပြီး အသုံးပြုတတ်မည်။ • တင်ဆက်ပြသခြင်း ဖိုင်တစ်ခုကို ပရင့်ထုတ်တတ်မည်။ 	(က) ၂.၂	၁

အခန်းများ	အခန်းငယ်များ	သင်ခန်းစာများ	မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ	ဆရာတတ်ကျွမ်းမှုစံ	စာသင်ချိန်
၈။ ပညာရေးနယ်ပယ်မှ ICT	၈.၁။ ပညာရေးနယ်ပယ်မှ ICT	၈.၁.၁။ သင်ခန်းစာပြင်ဆင်မှုအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ တက်ကြွသော သင်ကြားသင်ယူမှုနှင့် အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်မှုတို့တွင် ICT ကို အသုံးပြုခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> ဆရာ/ဆရာမများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင် ICT အသုံးပြုခြင်း၏ အရေးပါမှု အကြောင်း နားလည်လာမည်။ ICT အထောက်အပံ့နှင့် လုပ်ဆောင်သော တက်ကြွသည့် သင်ကြားသင်ယူမှုနည်းလမ်းများ၏ အရေးပါပုံကို နားလည်လာမည်။ ICT သုံးပြီး သင်ယူမှုဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ဆောင်ပုံ အမျိုးမျိုးတို့ အကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ အရေးပါမှုအကြောင်း နားလည်လာမည်။ 	(က) ၂.၂ (ခ) ၂.၁ (ခ) ၄.၁	၁
		၈.၁.၂။ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု စဉ်ဆက်မပြတ် မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ICT ကို အသုံးပြုခြင်း	<ul style="list-style-type: none"> လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု စဉ်ဆက်မပြတ် မြှင့်တင်ရာတွင် ICT အသုံးပြုသည့် လုပ်ဆောင်မှုများ၏ အရေးပါမှုအကြောင်းကို သိရှိနားလည်လာမည်။ အီလက်ထရွန်းနစ် သင်ယူမှုမှတ်တမ်း (e-portfolio) ထားရှိ အသုံးပြုခြင်းကို နားလည်လာမည်။ ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲခြင်းအတွက် ICT ကို မည်သို့ အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း နားလည်လာမည်။ 	(က) ၂.၂ (ဃ) ၂.၁ (ဃ) ၃.၁	၁
စုစုပေါင်း စာသင်ချိန်					၁၂

အခန်း

၄

မီဒီယာနှင့်သတင်း အချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နှင့် အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ^၅

ဤအခန်းတွင် မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာသိနားလည်မှု (Media and Information Literacy) ၏ အခြေခံသဘောတရားများနှင့် စည်းမျဉ်းများနှင့် ကျောင်းသားများကို မိတ်ဆက်ပေးရမည်။ ကျောင်းသားများသည် မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ကို နားလည် ကျွမ်းကျင်သူများတွင် ရှိသင့်ထိုက်သော တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်မှုများကို ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ဆရာများနှင့်ကျောင်းသားများသည်မီဒီယာနှင့်သတင်းအချက်အလက်သိနားလည်သူများဖြစ်ရန် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အရေးကြီးသနည်းဆိုသည်ကိုလည်း နားလည်သဘောပေါက်သွား ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤအခန်းတွင် ကျောင်းသားများကို သတင်းအချက်အလက်နှင့် မီဒီယာ အမျိုးမျိုး ထုတ်လုပ်သူတို့နှင့် ဒီမိုကရေစီ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ၎င်းတို့၏အခန်းကဏ္ဍနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များအကြောင်း လမ်းညွှန်ပြသသွားမည်ဖြစ်သည်။

^၅ ဤသင်ခန်းစာသည် အခန်း ၄၊ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နှင့်အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားဖြစ်မှု၏အဆက်ဖြစ်သည်။ ပထမစာသင်နှစ်ဝက်တွင် သင်ခန်းစာ ၄.၁.၁။ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက် သိနားလည်မှု၏အခြေခံများကို နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းနှင့် ၄.၁.၂။ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးပို့သူတို့၏ အခန်းကဏ္ဍများအား လေ့လာသင်ယူခြင်းဖြစ်သည်။

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤအခန်းကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက် သိနားလည်မှု (MIL) အကြောင်းကို ရှင်းပြတတ်ပြီး MIL သည် အခြေခံပညာ မူလတန်းကျောင်း ဆရာတစ်ဦးအတွက် (သင်ကြားရေးတွင် သာမက) မည်သို့ အရေးပါကြောင်း ရှင်းပြတတ်မည်။
- သတင်းအချက်အလက်ပေးသူ အမျိုးမျိုးနှင့် မီဒီယာအမျိုးမျိုးတို့ ကွဲပြားခြားနားမှုကို နားလည်သဘောပေါက်လာမည်။
- သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများ၏ လုပ်ငန်းများနှင့် မီဒီယာ၏ လုပ်ဆောင်ချက်အကြား ကွဲပြားခြားနားမှုအပြင်၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်အတွင်း ယင်းတို့၏အခန်းကဏ္ဍကို နားလည် သဘောပေါက်လာမည်။
- သတင်းအချက်အလက်များ (Information) ကို သတင်း (News) အဖြစ် မည်သို့ ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်ရကြောင်း သိရှိနားလည်လာမည်။
- သတင်းမီဒီယာများထံမှ မည်သည့်အချက်အလက်ကို မျှော်မှန်းရန်နှင့် တောင်းဆိုရန် လိုအပ်ကြောင်း သိရှိနားလည်လာမည်။
- ဒီမိုကရေစီ လူ့ဘောင်အသိုင်းအဝိုင်းတွင် သတင်းမီဒီယာ၏အခန်းကဏ္ဍကို သိရှိနားလည် လာမည်။

၄.၁။ မီဒီယာနှင့် သတင်း

အချက်အလက်ဆိုင်ရာသိနားလည်မှု

ဤအခန်းငယ်ကို သင်ခန်းစာ (၃) ခု ခွဲခြားထားပါသည်။ မီဒီယာ၊ သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်ခြင်းအကြောင်း ခြုံငုံမိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် ICTကို အသုံးပြု၍သင်ကြားသင်ယူမှုဖြစ်စေ၊ ICT အကြောင်းကို သင်ကြားမှု၊ သင်ယူမှုတို့တွင်ဖြစ်စေ ထိုသိနားလည်မှု၏ အရေးပါပုံတို့ကို သင်ခန်းစာ ၄.၁.၁ တွင် ရှင်းလင်းတင်ပြထားပါသည်။ သင်ခန်းစာ ၄.၁.၂ တွင်မူ လူမှုအသိုက် အဝန်းတွင် သတင်းအချက်အလက်နှင့် မီဒီယာထုတ်လုပ်သူတို့၏ အခန်းကဏ္ဍအမျိုးမျိုးကို ရှင်းပြထားသည်။ သင်ခန်းစာ ၄.၁.၃ တွင်မူ မီဒီယာများထဲမှတစ်ခုဖြစ်သည့် သတင်းမီဒီယာ အကြောင်းနှင့် ဒီမိုကရေစီ လူ့အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း ၎င်း၏အရေးပါပုံကိုပါ ရှင်းပြထားပါသည်။

၄.၁.၃။

သတင်းမီဒီယာများ၏ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် လုပ်ငန်းများ

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် သင်သည် -

- သတင်းအချက်အလက်များ (Information) ကို သတင်း (News) အဖြစ် မည်သို့ပြောင်းလဲ ထုတ်လုပ်ရကြောင်း သိရှိနားလည်လာမည်။
- သတင်းမီဒီယာများထံမှ မည်သည့်အချက်အလက်ကို မျှော်မှန်းရန်နှင့် တောင်းဆိုရန် လိုအပ်ကြောင်း သိရှိနားလည်လာမည်။
- ဒီမိုကရေစီ လူ့ဘောင်အသိုင်းအဝိုင်းတွင် သတင်းမီဒီယာ၏အခန်းကဏ္ဍကို သိရှိ နားလည်လာမည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ(ICT)ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(က) (၅.၂) ။ ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်နှင့် ဆက်နွှယ်နေသော သင်ယူမှုအခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းသားများ သင်ယူတတ်မြောက်အောင် ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများကို မည်သို့ပို့ချရမည်ကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(ခ) (၁.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများနှင့် နည်းပညာ အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုသင်ကြားနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းပြသည်။

အချိန်။ မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ။

- လုပ်ငန်း (၁) နှင့် (၂) အတွက် အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်းနှင့် ဆရာဦးဆောင်ဆွေးနွေးခြင်း
- လုပ်ငန်း (၃) အတွက် တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်းနှင့် ဆရာဦးဆောင်ဆွေးနွေးခြင်း
- လုပ်ငန်း (၄) အတွက် တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်း

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ။ ယခုသင်ခန်းစာသည် MIL လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဝေသူများ၏ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် သတင်းမီဒီယာများ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရာ ဆက်စပ်အခြေအနေအကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည့် ပြီးခဲ့သော သင်ခန်းစာပေါ်တွင် အခြေခံထားပါသည်။

သင်ခန်းစာကိုပြန်ဆင်ရန် အောက်ပါ မှီငြမ်းကိုးကားစရာများကို မှီငြမ်းနိုင်သည်။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971e.pdf		UNESCO
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (မြန်မာဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971MYA.pdf		UNESCO

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ။

- သင်ပုန်း
- တစ်နေ့တည်းထုတ်ဖြစ်သော အမည်မတူသည့် သတင်းစာ သုံးလေးခု၏ ရှေ့မျက်နှာဖုံးများ
- အဖြစ်အပျက်၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုတည်းအကြောင်း မတူညီသည့် သတင်းစာ သုံးစောင်မှ ဆောင်းပါးသုံးခုကို မျှဝေပါ။ ကျောင်းသားများသို့မပေးခင် ဆောင်းပါးများမှ ခေါင်းစဉ်များကို ဖယ်ထားရန် လိုအပ်သည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးပြီး ပြန်လှန်သုံးသပ်ပါ။ (၁၅ မိနစ်)

- ကျောင်းသားများကို ‘ဆင်တစ်ကောင်နှင့် မျက်မမြင်ပုဂ္ဂိုလ် ခြောက်ယောက်” ပုံပြင်ကို ဖတ်ခိုင်းပါ။ သင်ရိုး စာအုပ်တွင်ပေးထားသည့် မေးခွန်းများ၏ အထောက်အကူဖြင့် ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။
- အဖွဲ့နှစ်ခု၊ သုံးခုမှ အဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များကို သူတို့အဖွဲ့အတွင်း ဆွေးနွေးခဲ့သည့် အရာများကို အတန်းသို့တင်ပြခိုင်းပါ။
- မီဒီယာများ၊ သတင်းများနှင့် ပုံပြင်ထဲမှ အဖြစ်အပျက် တူညီမှုများ ရှိ၊ မရှိ ကြည့်ခိုင်းပါ။
- ကျောင်းသားအချို့ကို သူတို့အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးမှုမှ မည်သို့သော ကောက်ချက်များ ရရှိခဲ့သည်ကို အတန်းတစ်ခုလုံးကို ပြောပြခိုင်းပါ။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

မျက်မမြင်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သူတို့စိတ်ထဲက ဆင်ဆိုသည့်တိရစ္ဆာန်ကို ဖော်ပြသည့်အခါ သူတို့ သိသလောက်တော့ အမှန်ကိုပြောကြခြင်းသာဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆင်တစ်ကောင်လုံးကိုသာ မဖော်ပြနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြုံရသည့် အချက် အလက် လုံလုံလောက်လောက် မရရှိ ဖြစ်သည်။ (ယခုပုံပြင်တွင် သူတို့က ဆင်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုစီကိုသာ ထိတွေ့ခွင့်ရခြင်းဖြစ်သည်။)

ဤအဖြစ်က စစ်မှန်ခြင်းနှင့် အမှန်တရားမှာ ရှုထောင့်အများကြီးရှိပြီး အမှန်တရားဆိုသည်က အများကြီးရှိနေနိုင်ကြောင်းပြသနေပါသည်။ အမှန်တရားတစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံမိရန် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိတွေ့သည့် အတွေ့အကြုံလောက်နှင့် မလုံလောက်ပါ။ အခြားမှရသော အချက် အလက်များလည်း လိုအပ်ကြောင်း ဤနီတိပုံပြင်က ပြသနေသည်။

အကယ်၍ ဆင်၏ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကိုမသိသည့် သတင်းထောက်တစ်ယောက်ကမျက်မမြင် များထဲမှ တစ်ယောက်ကိုသာ ဆင်အကြောင်းမေးမိခဲ့သည် ဆိုပါစို့။ ထိုမျက်မမြင်ပြောသည့် အပေါ်တွင်သာ အခြေခံပြီး ဆင်အကြောင်း သတင်းတစ်ပုဒ်ရေးခဲ့မည်ဆိုပါက ဆင်၏ပုံပန်း သဏ္ဍာန်ကို စာဖတ်သူက နားလည်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ သတင်းထောက်က မတူညီသည့် ရင်းမြစ်ကလာသော သတင်းများကိုလည်း ရယူရန် လုံလောက်ပါသည်။ ယခုပုံပြင်တွင် အခြား မျက်မမြင် ငါးယောက်ကိုလည်း မေးမြန်းရန်လိုအပ်သည်။ ထိုအချက်အလက်များ အားလုံး ပေါင်းမှသာ သူ့သတင်းသည် အမှန်တရားနှင့် ပိုမိုနီးစပ်မည်ဖြစ်သည်။

ပြည်သူများ သတင်းမီဒီယာများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ဖတ်ရှုနားထောင်ရာတွင် လည်း ထို့အတူပင်။ အမှန်တရားကို အတိအကျဆုံးသိရှိလိုလျှင် သတင်းရင်းမြစ်တစ်ခု (သို့မဟုတ်) မီဒီယာလိုင်းတစ်ခုကို အားကိုးရုံဖြင့် မလုံလောက်ပါ။ တတ်နိုင်သမျှ သတင်း ရင်းမြစ်အများအပြားကို ရရှိနိုင်ရန်လိုအပ်သည်။ သို့မှသာ အဖြစ်အပျက်၊ အကြောင်းအရာ (သို့မဟုတ်) ကိစ္စရပ်တစ်ခု၏ အတိအကျဆုံး အမှန်ကန်ဆုံး ရုပ်ပုံကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

အချို့သတင်းများသည် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုသာ ဖော်ပြတတ်သည်။ သို့သော် ၎င်းကို အမှန်ဟုယူဆ၍မရပါ။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူများသည် မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက် နားလည်သူများဖြစ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ သတင်းရင်းမြစ်တစ်ခု (သို့မဟုတ်) မီဒီယာလိုင်းတစ်ခုကို အားကိုးရုံဖြင့် အချက်အလက်ပြည့်စုံသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုချရန် (သို့မဟုတ်) ထင်မြင်ချက်တည်ဆောက်ရန် မလုံလောက်ကြောင်းကို သူတို့နားလည်သဘောပေါက်ရပါမည်။ မီဒီယာနှင့် သတင်းရင်းမြစ်အမျိုးမျိုးကို နှိုင်းယှဉ်စိစစ်ရယူပြီး သတင်းရင်းမြစ်ကို စေ့စေ့စပ်စပ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရမည်။ ယင်းအပေါ်တွင် အခြေခံပြီး ထင်မြင်ချက်တည်ဆောက်ကာ ၎င်းနှင့်အညီဖြစ်သည့် လုပ်ဆောင်မှုကိုပြုရမည်။

ဤအချက်ကမတူညီသည့်အမြင်များကိုတင်ပြနိုင်ယှဉ်စိစစ်နိုင်သည့်မတူကွဲပြားများပြားသည့် မီဒီယာအခင်းအကျင်းရှိရန် မည်မျှအရေးကြီးကြောင်း ထင်ရှားစေပါသည်။ မီဒီယာအများစုကို လူနည်းစုက ပိုင်ဆိုင်သည့် နိုင်ငံများတွင် တီဗီ၊ သတင်းစာနှင့် ရေဒီယိုတွင် မတူကွဲပြားသည့် ထင်မြင်ချက်များ၊ ရှုထောင့်များရှိရန် ဖြစ်နိုင်ချေနည်းပါးသည်ကို သတိပြုရပါမည်။ ၎င်းသည် လူထုကရရှိနိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်၏ ပမာဏနှင့် အရည်အသွေးအပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။

အကဲဖြတ်စစ်ဆေးခြင်း

- ပုံပြင်ကို အထက်တွင် အနက်ကောက်ယူခဲ့၊ ရှင်းပြခဲ့သည့်အပေါ်တွင် အခြေခံပြီး အဖွဲ့တစ်ခုချင်းစီ၏ နိဂုံးကောက်ချက်များနှင့် တင်ပြပုံကို တင်ပြပြီးဖြစ်စေ၊ တင်ပြနေစဉ်ဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့် တုံ့ပြန်အကြံပြုနိုင်ပါသည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးပါ (မိနစ် ၂၀)

ဤသင်ယူမှုလုပ်ငန်းမှ သတင်းမီဒီယာများသည် သတင်းအကြောင်းအရာ တစ်ခုတည်းကို အမျိုးမျိုး တင်ဆက်နိုင်ကြောင်း နားလည်သဘောပေါက်စေရမည်။ မိမိတို့သတင်းရယူသည့် သတင်းရင်းမြစ် နှင့် သတင်းမီဒီယာအပေါ်မူတည်၍ မိမိတို့ရယူအသုံးပြုမည့် သတင်းအချက်အလက်များ ကွဲပြား နိုင်ကြောင်းကိုလည်း နားလည်သဘောပေါက်စေရမည်။ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ပို၍တိတိကျကျ မှန်မှန်ကန်ကန်သိနိုင်ရန် မတူညီသည့် သတင်းမီဒီယာအမျိုးမျိုးကို ကြည့်ရှုရန်အရေးကြီးပုံကို ဤသင်ယူမှုလုပ်ငန်းမှ ထောက်ပြထားသည်။ ဤလေ့ကျင့်ခန်းက မီဒီယာများ၏ မတူကွဲပြား စုံလင်ခြင်းနှင့် သတင်းမီဒီယာဌာန၏ ပိုင်ဆိုင်သူများ၏ နောက်ကွယ်မှ ပုဂ္ဂလလိုလားချက်များက လည်း သတင်းအဖြစ်တင်ဆက်လာသည့် အချက်အလက်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခြင်းတို့ကိုလည်း သိရှိ စေသည်။

တစ်နေ့တည်းထုတ် မတူညီသည့် သတင်းစာသုံးလေးစောင်၏ ရှေ့မျက်နှာဖုံးများကို ကျောင်းသား များအား ပြပါ။ မျက်နှာဖုံးများကို ပရိဂျက်တာဖြင့်ထိုးပြနိုင်သလို မိတ္တူကူး၍လည်းပြနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့ခွဲပါ။ အဖွဲ့များကို နှိုင်းယှဉ်ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။

အဖွဲ့များကို နှိုင်းယှဉ်ဆွေးနွေးနေစဉ်တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်မှ ဆွေးနွေးချက်များကို မှတ်သားထားရန် တာဝန်ယူရမည်။

အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးပြီးသည့်အခါ သူတို့၏အဖြေများကို အတန်းတစ်ခုလုံးသို့ ပြန်လည်ဝေမျှရန် အဖွဲ့တစ်ခုချင်းစီကို ခိုင်းပါ။ သူတို့၏ အဖြေများအပေါ်တွင် တိုက်ရိုက်တုံ့ပြန် အကြံပြုချက်များ ပေးပါ။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ချင်းစီ၏ ကောက်ချက်များအပေါ် အခြားကျောင်းသားများက ထင်မြင်ချက် ပေးစေနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

မေးခွန်း	နမူနာ အဖြေများ
<p>သတင်းစာများ၏ မျက်နှာဖုံးတွင် ပါဝင်သော သတင်းများ တူညီပါသလား။</p>	<p>- အချို့သော သတင်းများသည် သတင်းစာအားလုံးတွင် ပါမည် ဖြစ်သော်လည်း၊ သတင်းရှုထောင့်တူညီမည်မဟုတ်ပါ။ အဖြစ်အပျက် တစ်ခုတည်းတွင် သတင်းစာတစ်ခုစီက အသားပေးဖော်ပြသည့် အချက်အလက်များ မတူညီနိုင်ပေ။ အချို့ရက်များတွင် သတင်းကြီးကြီးမားမားမရှိဘဲ ရှိနိုင်ပြီး မျက်နှာဖုံးသတင်းများလည်း မတူညီနိုင်ပါ။</p>
<p>မျက်နှာဖုံးသတင်းများတူခဲ့လျှင် - သတင်းအချက်အလက်များကို တင်ပြပုံစံချင်းတူပါသလား (သို့မဟုတ်) အသားပေးဖော်ပြသည့် အချက်အလက်ချင်း တူသလား။ အသားပေးဖော်ပြသည့် အချက်များမတူညီလျှင် အဘယ်ကြောင့် သတင်းစာများက မတူညီသော အချက်များကို အသားပေးဖော်ပြနေသည်ဟု ထင်ပါသလဲ။ အသားပေးဖော်ပြမှုချင်း တူနေသည်ဆိုပါက အဘယ်ကြောင့် တူနေရပါသလဲ။</p>	<p>- မတူညီသော သတင်းစာများက မျက်နှာဖုံးသတင်းတစ်ခုတည်း၏ အသားပေးဖော်ပြသည့် အချက်အလက်ချင်း မတူညီနိုင်ပါ။ သတင်းခေါင်းစဉ်တွင်လည်း မတူညီနိုင်ပါ။</p> <p>- ဤသို့သောဆုံးဖြတ်ချက်များကို သတင်းစာအယ်ဒီတာက ပြုလုပ်သည်။ အချို့သတင်းစာများသည် ပိုမိုလွတ်လပ်ကြသည်။ အချို့သတင်းစာများသည် နိုင်ငံရေးတိမ်းညွတ်မှု ရှိတတ်ကြသည်။ (ဥပမာ - အစိုးရသတင်းစာများသည် အစိုးရ၏ အနေအထားကိုသာ အမြဲအသားပေး ဖော်ပြကြသည်။)</p> <p>- အခြားသတင်းစာများသည် နိုင်ငံရေးကိစ္စများထက် လူမှုရေးကိစ္စများကို ပိုမိုစိတ်ဝင်စားပြီး ၎င်းတို့၏ မျက်နှာဖုံးများကို ထိုစိတ်ဝင်စားမှုအပေါ်လိုက်၍ ဒီဇိုင်းဆွဲတတ်ကြသည်။</p>
<p>မျက်နှာဖုံးသတင်းများ မတူခဲ့လျှင်- အဘယ်ကြောင့်မတူသည်ဟု ထင်ပါသလဲ။</p>	<p>- မျက်နှာဖုံးတွင် သတင်းများကို တင်ပြပုံအထားအသိုက်လည်း အဓိပ္ပာယ်များစွာရှိနေပါသည်။ ပုံနှင့် ခေါင်းစဉ်အကြီးကြီးဖြစ်သလား။ သတင်းစာအောက် ထောင့်မှာကပ်နေသည့် သတင်းခပ်သေးသေးလား။ ထိုနေ့၏ အရေးကြီးသတင်းကိုမှ မျက်နှာဖုံးတွင် ချန်လှပ်ခဲ့သလား စသည်ဖြင့်။ အထားအသိုက်နှင့်ဆိုင်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် သတင်းတစ်ပုဒ်၊ သတင်းစာတိုက်တစ်ခုကပေးသည့် အလေးထားမှုကို ထင်ဟပ်နေစေသည်။</p>

ပေးခွန်း	နမူနာ အဖြေများ
<p>ဤအချက်အပေါ်အခြေခံပြီး ဘာကောက်ချက်တွေ့ဆွဲနိုင်သလဲ။</p>	<p>- သတင်းမီဒီယာတိုက်များ၏ စံနှုန်းများသည် တစ်တိုက်နှင့် တစ်တိုက် တူညီမည်မဟုတ်ပါ။ သတင်းတစ်ပုဒ်ထဲကို အမျိုးမျိုး တင်ပြနိုင်ပါသည်။ ပြည်သူလူထုအကျိုးစီးပွားနှင့် လူထု၏ သိရှိခွင့် အခွင့်အရေးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။</p> <p>သို့သော် အယ်ဒီတာ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ နောက်ကွယ်တွင် နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးလိုအပ်ချက်များ တစ်ခါတစ်ရံ ရှိနေနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့သတိပြုရပါမည်။</p> <p>- မတူညီသောသတင်းအရင်းအမြစ်များနှင့် သတင်းမီဒီယာများမှ သတင်းရယူရန် အရေးကြီးပါသည်။ ကိစ္စရပ်တစ်ခုတည်းအပေါ်မတူညီသည့် ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။ သို့မှသာ ပြည်သူများသည် အချက်အလက်နှင့် ပြည့်စုံသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့အရေးများနှင့် အပြန်အလှန်ငြင်းခုံမှုများတွင် ပါဝင်နိုင်ရန် သတင်းအချက်အလက်များရရှိပြီး ၎င်းတို့ကိုယ်ပိုင်အမြင်များကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။</p>

* ဤသင်ခန်းစာတွင် သတင်းစာများနှင့် မျက်နှာဖုံးများကိုသုံးသော်လည်း တီဗီ၊ ရေဒီယို အစီအစဉ်များမှ သတင်းများကိုအသုံးပြု၍လည်း အလားတူခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုမျိုး ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- အထက်တွင်ပေးထားသည့် ဇယားအပေါ်အခြေခံ၍ နှုတ်ဖြင့် အကျဉ်းချုပ် တုံ့ပြန် အကြံပြုချက်ပေးပါ။ လိုအပ်သည့်အခါများတွင် ထပ်မံရှင်းပြပါ။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၃) - လုပ်ငန်းတာဝန် (၁၅ မိနစ်)

ဤလုပ်ငန်းက အတိအကျတူညီသည့် သတင်းအချက်အလက်တစ်ခုကို နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တင်ဆက်နိုင်ကြောင်းကို ပြသပါလိမ့်မည်။ ကျောင်းသားအချို့က အဖြစ်အပျက်၊ ဖြစ်ရပ်၊ ကိစ္စရပ် ပေါ်ရှိ အချို့သောသတင်းအချက်အလက်ကို အသားပေးဖော်ပြပြီး အခြားသောသတင်း အချက်အလက်များကို ဖော်ပြလိမ့်မည်။ စာနယ်ဇင်းသမားများနှင့် မီဒီယာမှ သတင်းအချက်အလက် ကို ဖော်ပြပုံပေါ်မူတည်၍ ပြည်သူတွေက သတင်း အချက်အလက်ကို သုံးစွဲ၊ နားလည်ပုံ အပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ကြောင်းကို ကျောင်းသားများ လေ့လာရမည်။

မိမိကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားသည့် (အဖြစ်အပျက်၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုတည်းအကြောင်း မတူညီသည့် သတင်းစာသုံးခုမှ) ဆောင်းပါးသုံးခုကို ကျောင်းသားများသို့မျှဝေပါ။ ကျောင်းသားများသို့မပေးခင် ဆောင်းပါးများမှ ခေါင်းစဉ်များကို ဖယ်ထားရန် သတိထားပါ။

အဖြစ်အပျက်၊ ဖြစ်ရပ်၊ ကိစ္စရပ်၏ အရေးအကြီးဆုံးသတင်းအချက်အလက်ကို ခြုံငုံဖော်ပြနိုင်သည့် ခေါင်းစီးတစ်ခုကို တစ်ဦးချင်းစဉ်စားခိုင်းပါ။ ခေါင်းစီးသည် (တတ်နိုင်သမျှ) 'ဘ' ခြောက်လုံးအတွက် အဖြေပါရမည်။

ခေါင်းစီးများရေးပြီးသည့်အခါ သင်ပုန်းပေါ်တွင် ခေါင်းစီးများကို ရေးခိုင်းပါ။ ရေးခိုင်းသည့် ကျောင်းသားများအားလုံး ရေးပြီးသည့်အခါ အသံထွက်ဖတ်၍ နှိုင်းယှဉ်ပါ။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ခေါင်းစီးသည် (မြန်မာစာဖြင့်) စကားလုံး ၂၅ လုံးထက်မပိုသင့်ပါ။
ခေါင်းစီးသည် ပေးထားသည့် သတင်းအချက်အလက်၏ အရေးအကြီးဆုံး အစိတ်အပိုင်းများ ကို ခြုံငုံနေရမည်။ နေရာ၊ သက်ရောက်မှု နှင့် အရေးကြီးမှု၊ အချိန်ကိုက်မှုနှင့် ထူးထူးဆန်းဆန်း စိတ်ဝင်စားမှု/လူသဘာဝစိတ်ဝင်စားမှုဆိုသည့် စံနှုန်းများပေါ်တွင် အခြေခံရမည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

အောက်ပါစံနှုန်းများပေါ်တွင်အခြေခံပြီး ကျောင်းသားများကို နှုတ်ဖြင့် တုံ့ပြန်အကြံပြုချက်ပေးပါ။

- ခေါင်းစီးများသည် သတင်းဆောင်းပါး၏ အရေးပါဆုံး သတင်းအချက်အလက်ကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြသလား (သို့မဟုတ်) ခြုံငုံမိသလား။ သတင်းဆောင်းပါးတွင် မည်သည့် သတင်းအချက်အလက်သည် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သလဲဆိုသည်ကို သိရှိနိုင်ရန် အချက်အလက်တစ်ခုကို သတင်းဖြစ်ထိုက်စေသည့်အချက်များကို စိတ်ထဲတွင်ရှိထားရန် လိုအပ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ -
  - သတင်းဖြစ်ရာနေရာ
  - သက်ရောက်မှုနှင့် အရေးကြီးပုံ
  - အချိန်ကိုက်မှု
  - ထူးထူးဆန်းဆန်းစိတ်ဝင်စားမှု၊ လူ့သဘာဝစိတ်ဝင်စားမှုတို့ ဖြစ်သည်။
- တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အလွန်ကွဲပြားသည့်ခေါင်းစီးနှစ်ခုကို ရွေးပါ။ ကျောင်းသားများကို အောက်ပါ မေးခွန်းများကို ရှင်းလင်းဖြေကြားစေပါ။
  - 'ဆောင်းပါးတွင် အဲ့ဒီအချက်ကိုမှ ဘာကြောင့်အသားပေးဖော်ပြသလဲ?'
  - 'သူတို့က ဒီအချက်ဟာ အရေးအကြီးဆုံးလို့ ဘာလို့ထင်သလဲ?'
- ကျောင်းသားများ၏ ခေါင်းစီးတွင် 'ဘ' ခြောက်လုံးမေးခွန်းများအတွက် အဖြေများ ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသလား။ တစ်ခါတစ်ရံခေါင်းစဉ်များတွင် 'ဘယ်လို' အတွက် အဖြေကို ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမရှိတတ်သည်ကို သတိပြုပါ။ ခေါင်းစီးများသည် တိုတိုတုတ်တုတ်ဖြစ်သင့်သည်။ ထို့ကြောင့်ဘယ်လိုဖြစ်ပျက်သည်ကိုထည့်ဖော်ပြပါက အလွန်ရှည်သွားမည်ဖြစ်သည်။
- 'ဘ' ခြောက်လုံးအတွက် အဖြေပါပါက ခေါင်းစဉ်တစ်ခုနှင့် တစ်ခုမတူသော်လည်း မှားသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ သတင်းအချက်အလက်တစ်မျိုးတည်းကို အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံတင်ပြ၍ ရနိုင်ကြောင်း၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် စာဖတ်သူကသတင်းအချက်အလက်ကို နားလည်သဘော ပေါက်ပုံတွင်သက်ရောက်မှုရှိကြောင်း ပြသနေပါသည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၄) - စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

(ကျောင်းသားများသည် အတန်းပြီးဆုံးချိန်တွင် ယခုလုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ထားရန်ဖြစ်ပြီး ဆရာထံသို့ရလဒ်ကို တင်ပြရမည်။)

ယခုလုပ်ငန်းက သတင်းအချက်အလက်များကို သတင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်စဉ်နှင့် သတင်းတင်ဆက်ရာတွင် လိုက်နာရမည့် စံနှုန်းများအပေါ် ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုအဆင့်ကို ဆရာက အကဲဖြတ်နိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။ စံနှုန်းများဆိုသည်မှာ သတင်းတင်ဆက်ရာတွင် စာနယ်ဇင်းသမားများ လိုက်နာရမည့် အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုး (ဖတ်စာ စာသားကိုကြည့်ပါ) နှင့် 'ဘ' ခြောက်လုံးကို ဖြေကြားပုံတို့ကို ဆိုလိုသည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- အောက်ပါ အမှတ်ပေးစည်းမျဉ်းဇယားကို အခြေခံပြီး ကျောင်းသားများကို စာဖြင့်ရေးသား တုံ့ပြန် အကြံပြုချက်ပေးပါ။

အကဲဖြတ်စံနှုန်း	ထူးကဲ	အလွန်ကောင်း	ကောင်း	ထပ်မံကြိုးစားရန်လို
သတင်း အချက်အလက်များကို သတင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်စဉ်ကို နားလည်မှု	အောက်ပါ အချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်းပါးနှစ်ခုကြားရှိ တူညီချက်၊ မတူညီချက် သုံးချက် ထက်ပိုပြီး ရှာဖွေ ထောက်ပြနိုင်၊ ရှင်းပြနိုင်သည်။	အောက်ပါ အချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်းပါးနှစ်ခုကြားရှိ တူညီချက်၊ မတူညီချက် အနည်းဆုံး နှစ်ချက်ကို ရှာဖွေ ထောက်ပြနိုင်၊ ရှင်းပြနိုင်သည်။	အောက်ပါ အချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်းပါးနှစ်ခုကြားရှိ တူညီချက်၊ မတူညီချက် အနည်းဆုံး နှစ်ချက်ကို ရှာဖွေ ထောက်ပြနိုင် သော်လည်း မရှင်းပြနိုင်။ တူညီချက် (သို့မဟုတ်)ကွဲပြားချက်များသည် အောက်ပါ အချက်များနှင့် သက်ဆိုင်ရမည်။	အောက်ပါ အချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်းပါးနှစ်ခုကြားရှိ တူညီချက်၊ မတူညီချက် အနည်းဆုံး နှစ်ချက်ကို ရှာဖွေ ထောက်ပြနိုင်၊ ရှင်းပြနိုင်သည်။

အကဲဖြတ်စံနှုန်း	ထူးကဲ	အလွန်ကောင်း	ကောင်း	ထပ်မံကြိုးစားရန်လို
	<p>၁။ သတင်းအချက်အလက်မှ သတင်းဖြစ်လာစေရန် အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် အချက်များ (သတင်းဖြစ်ရာနေရာ သက်ရောက်မှုနှင့် အရေးကြီးပုံ၊ အချိန်ကိုက်ခြင်း၊ မကြုံစဖူး ထူးကဲ၍ လူသဘာဝ စိတ်ဝင်စားမှု)</p> <p>၂။ စာနယ်ဇင်း တန်ဖိုးများ (သတင်းကို စီစဉ်တင်ဆက်မှု၊ မှန်ကန်မှု၊ လူထုအကျိုး၊ လွတ်လပ်မှု စသည်)</p>	<p>၁။ သတင်းအချက်အလက်မှ သတင်းဖြစ်လာစေရန် အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့်အချက်များ (သတင်းဖြစ်ရာနေရာ သက်ရောက်မှုနှင့် အရေးကြီးပုံ၊ အချိန်ကိုက်ခြင်း၊ မကြုံစဖူး ထူးကဲ၍ လူသဘာဝ စိတ်ဝင်စားမှု)</p> <p>၂။ စာနယ်ဇင်း တန်ဖိုးများ (သတင်းကို စီစဉ်တင်ဆက်မှု၊ မှန်ကန်မှု၊ လူထုအကျိုး၊ လွတ်လပ်မှု စသည်)</p>	<p>၁။ သတင်းအချက်အလက်မှ သတင်းဖြစ်လာစေရန် အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် အချက်များ</p> <p>၂။ စာနယ်ဇင်း တန်ဖိုးများ</p>	<p>၁။ သတင်းအချက်အလက်မှ သတင်းဖြစ်လာစေရန် အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့်အချက်များ (သတင်းဖြစ်ရာနေရာ သက်ရောက်မှုနှင့် အရေးကြီးပုံ၊ အချိန်ကိုက်ခြင်း၊ မကြုံစဖူးထူးကဲ၍ လူသဘာဝ စိတ်ဝင်စားမှု)</p> <p>၂။ စာနယ်ဇင်း တန်ဖိုးများ(သတင်းကို စီစဉ်တင်ဆက်မှု၊ မှန်ကန်မှု၊လူထုအကျိုး၊ လွတ်လပ်မှု၊ စသည်)</p>
ပြီးမြောက်မှု	<p>ဤလုပ်ငန်း တာဝန်ကို သတ်မှတ် နောက်ဆုံးရက် မတိုင်မီတွင် တင်ပြခဲ့ပြီး လိုအပ်ချက်များ လည်း ပြည့်မီသည်။</p>	<p>ဤလုပ်ငန်း တာဝန်ကို သတ်မှတ်နောက်ဆုံး ရက် မတိုင်မီတွင် တင်ပြခဲ့ပြီး လိုအပ်ချက်များ လည်း ပြည့်မီသည်။</p>	<p>ဤလုပ်ငန်း တာဝန်ကို သတ်မှတ် နောက်ဆုံးရက် မတိုင်မီတွင် တင်ပြခဲ့ပြီး လိုအပ်ချက်များ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သာ ပြည့်မီသည်။</p>	<p>ဤလုပ်ငန်းတာဝန်ကို သတ်မှတ် နောက်ဆုံးရက် မတိုင်မီတွင် မတင်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်)၊ လိုအပ်ချက်များ မပြည့်မီ (သို့မဟုတ်) အထက်ပါ နှစ်ခုစလုံး ပျက်ကွက်သည်။</p>

ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း

ဤသင်ခန်းစာမှတစ်ဆင့် သတင်းအချက်အလက်တစ်ခုကို အသုံးမပြုမီ၊ အခြားသူသို့မတင်ပြမီ၊ ဆုံးဖြတ်ချက် မချမီ (သို့မဟုတ်) ထိုကိစ္စရပ်တစ်ရပ်ပေါ်တွင် တစ်စုံတစ်ရာသော အထင်အမြင်ကို မတည်ဆောက်မီ ထိုသတင်းအချက်အလက်အား သတင်းရင်းမြစ်အမျိုးမျိုးနှင့် တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးခြင်း၏ အရေးပါပုံကိုစဉ်းစားရန် အားပေးပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်၊ အချက်အလက်ဒေတာ၊ ဖြစ်ရပ်စသည်တို့ သတင်းဖြစ်လာသည့်ဖြစ်စဉ်နှင့် ထိုဖြစ်စဉ်တွင် စာနယ်ဇင်းသမားများနှင့် မီဒီယာများ၏ အရေးပါသည့်အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း ကျောင်းသားများနားလည်သဘောပေါက်ရန်လိုအပ်သည်။ ထို့အပြင် စာနယ်ဇင်းမီဒီယာသမားများ သည် သတင်းများကို ထုတ်ဝေ (သို့မဟုတ်) ထုတ်လွှင့်ရန် မရေးသား မတည်းဖြတ်ခင် သတင်း ရင်းမြစ်အမျိုးမျိုးနှင့် မတူသော အသံအမျိုးမျိုးကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း အလေးပေးဖော်ပြရမည်။

အကြောင်းအရာတစ်ခု (သို့မဟုတ်) ဖြစ်ရပ်တစ်ခုအပေါ်တွင် မတူညီသော ရှုထောင့်များနှင့် အမြင်များကို ပံ့ပိုးပေးမည့် အမှီအခိုကင်း လွတ်လပ်သော သတင်းမီဒီယာတိုက်များ အများအပြား ရှိခြင်း (သတင်းမျိုးကွဲစုံလင်မှုနှင့် မတူညီသော မီဒီယာများအတူရှင်သန်မှု) ၏ အရေးကြီးပုံကို ကျောင်းသားများကို သတိပေးပါ။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် လွတ်လပ်၍ မတူကွဲပြားသော မီဒီယာများ ရှိမှသာ သတင်းမီဒီယာသည် ဒီမိုကရေစီ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ ၎င်း၏အခန်းကဏ္ဍနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများနှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောအဖြေများ

၁။ ဤအခန်းတွင် သင်ယူခဲ့ရသောသင်ခန်းစာများအား ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး ဤဘာသာရပ် အပေါ် နားလည်တတ်ကျွမ်းမှုကို စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ပါ။

	လုပ်နိုင်သည်	မလုပ်နိုင်ပါ	မသေချာပါ
သင်ခန်းစာ ၄.၁.၁။			
မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက် နားလည်တတ်ကျွမ်းမှု အဓိပ္ပာယ်နှင့် မူလတန်းကျောင်းများမှ ဆရာ/ဆရာမများ အတွက် အဘယ်ကြောင့်အရေးကြီးသည်ကို ရှင်းပြနိုင်ပါသည်။			
သင်ခန်းစာ ၄.၁.၂ နှင့် ၄.၁.၃			
သတင်းအချက်အလက်ပံ့ပိုးပေးသူ အမျိုးအစားနှင့် မီဒီယာ အမျိုးအစားများ၏ကွဲပြားမှုကို နားလည်ပါသည်။			
မတူညီသော မီဒီယာများနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပံ့ပိုးသူတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်တွင် ၎င်းတို့၏ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ရသော အခန်းကဏ္ဍကို နားလည်ပါသည်။			

၂။ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာသိနားလည်မှု၏ ဖြစ်စဉ်သုံးခုမှာ အဘယ်နည်း။

- သတင်းအချက်အလက်နှင့် မီဒီယာတင်ဆက်ချက်များကို ရယူ၊ အကဲဖြတ် သုံးသပ် နိုင်ခြင်းနှင့် ပြုလုပ်ထုတ်ပြန် မျှဝေနိုင်ခြင်း။

၃။ ဒီမိုကရေစီလူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် သတင်းမီဒီယာများ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များမှာ မည်သည်တို့ဖြစ်သနည်း။

- အသိဗဟုသုတ နှင့်ယှဉ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များချနိုင်အောင် နိုင်ငံသားများ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်သွယ်ပြီး သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဗဟုသုတများအပြန်အလှန် ဖလှယ်ရာ လမ်းကြောင်းတစ်ခုအဖြစ် မီဒီယာများက ဆောင်ရွက်သည်။

- လူမှုရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူ အမျိုးမျိုးက အသိဗဟုသုတ ပြည့်စုံစွာဖြင့် အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးငြင်းခုံနိုင်လာအောင် မီဒီယာများက ဖန်တီးပေးသည်။
- မိမိတို့ တိုက်ရိုက်ကြုံတွေ့နေရသော အကြောင်းအရာများ၏ အခြားဘက်မှ ကျယ်ပြောသော ကမ္ဘာ့အကြောင်းသိရှိအောင် မီဒီယာက ချိတ်ဆက်ပေးသည်။
- လူ့အသိုင်းအဝိုင်းက မိမိတို့အကြောင်း မိမိတို့နားလည်သိရှိလာပြီး ရပ်ရွာစိတ်ဓာတ် ပေါ်ပေါက်လာအောင် မီဒီယာကထောက်ပံ့ပေးသည်။
- မီဒီယာသည် အစိုးရ၏ အစိတ်အပိုင်း အလုံးစုံကို စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်သူအဖြစ် တာဝန်ယူသည်။ အစိုးရပိုင်းတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိလာအောင်နှင့် အာဏာပိုင်များ ကို ပြည်သူက စောင့်ကြည့်ခြင်းရှိနိုင်ရန် ခြစားမှုများ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအလွဲများနှင့် စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကျင့်ပျက်မှုများကို ဖော်ထုတ်သည်။
- မီဒီယာသည် ဒီမိုကရေစီဖြစ်စဉ်များကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ပြီး လွတ်လပ်မှုတသော ရွေးကောက်ပွဲများဖြစ်လာအောင် အာမခံနိုင်သူလည်းဖြစ်သည်။
- မီဒီယာသည် ယဉ်ကျေးမှုလေ့များကိုထုတ်ဖော်ပြသရန် လမ်းကြောင်းဖြစ်သကဲ့သို့ နိုင်ငံတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာအကြား ယဉ်ကျေးမှုများ သဟဇာတဖြစ်အောင် ကူညီနိုင်သူ လည်းဖြစ်သည်။
- မီဒီယာသည် ဗဟုဝါဒစံနှုန်းများကို လေးစားမြှင့်တင်နေစဉ်မှာပင် လူမှုလှုပ်ရှား တက်ကြွသူ၊ အရေးဆိုရပ်တည်သူလည်း ဖြစ်နေသေးသည်။

၄။ မည်သည့် စံနှုန်းများပေါ်မူတည်၍ အဖြစ်အပျက်များနှင့် နောက်ခံများသည် သတင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပါသနည်း။

- သတင်းဖြစ်ရာနေရာ/ သက်ရောက်မှုနှင့် အရေးကြီးပုံ/ အချိန်ကိုက်ခြင်း/ ထူးထူးဆန်ဆန်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်ခြင်း/ လူ့သဘာဝစိတ်ဝင်စားဖွယ်။

အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ်

အဓိကအချက်များ

- ကျွန်ုပ်တို့၏နေ့စဉ်ဘဝတွင် မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ဆက်သွယ်အသုံးပြုနေပြီး မီဒီယာအကြောင်းအရာနှင့် သတင်းအချက်အလက်အသုံးပြုပုံသည် ကျွန်ုပ်တို့ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ကမ္ဘာကြီးအကြောင်း သိနားလည်လာခြင်းနှင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်စေသည်။
- မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာသိနားလည်မှု (MIL) သည် နိုင်ငံသားများ အနေဖြင့် သတင်းနှင့် မီဒီယာအကြောင်းအရာများကို လက်လှမ်းမီရယူရန်၊ ဝေဖန်သုံးသပ်နိုင်ရန်၊ ထုတ်လုပ်ဝေမျှပေးနိုင်ရန် တတ်နိုင်စေသည့် အရည်အချင်းများ၊ စိတ်နေသဘောထားများနှင့် ဗဟုသုတများကို ပံ့ပိုးပေးသည်။
- MIL သည် ဆရာ/ဆရာမများအတွက် သတင်းနှင့် မီဒီယာအကြောင်းအရာများကို စာသင်ခန်းအတွင်း တာဝန်ခံမှုရှိစွာ ကျင့်ဝတ်ညီစွာအသုံးပြုနိုင်စေခြင်း၊ MIL အရည်အချင်းများ၊ဗဟုသုတများကိုကျောင်းသားများအားလွှဲပြောင်းသင်ကြားပေးခြင်းနှင့် ၂၁ ရာစုလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်ပါဝင်မည့် ကျောင်းသားများအတွက် ၎င်းတို့၏အခန်းကဏ္ဍကို ပြင်ဆင်ပေးပါသည်။
- သတင်းအချက်အလက်များကို မီဒီယာအမျိုးမျိုးနှင့် မီဒီယာမဟုတ်သော သတင်းအချက်အလက်ပေးသူတို့ထံမှလည်း ရရှိနိုင်သည်။

- တိကျသောတာဝန် (သို့မဟုတ်) ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုအတွက် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်နှင့် မီဒီယာ အကြောင်းအရာများကို အကဲဖြတ်ရန်နှင့် အသုံးပြုရန် မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးသူတို့၏ ကွဲပြားခြားနားသောကဏ္ဍကိုလည်း နားလည်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
- မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများထံမှ ရရှိနိုင်သည့်သတင်းအချက်အလက် အရည်အသွေးသည် မှန်ကန်မှု၊ ယုံကြည်စိတ်ချရမှုနှင့် တန်ဖိုးတို့တွင် သိသိသာသာ ကွဲပြားမှု ရှိနိုင်သည်။
- ကျွန်ုပ်တို့၏ အသိုက်အဝန်းအတွင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့တိုက်ရိုက်တွေ့ကြုံမှုကိုကျော်လွန်ပြီး ကမ္ဘာကြီးတွင် ဖြစ်ပျက်နေသည်များကို သိရှိစေနိုင်သည့်အတွက် သတင်းများသည် အရေးကြီးသည်။ သတင်းများသည် ပြည်သူလူထုအတွက် သစ်လွင်အရေးပါပြီး စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော အချက်အလက်များကို ပေးသည်။
- စာနယ်ဇင်းသမားများနှင့် သတင်းမီဒီယာများသည် ဒီမိုကရေစီစနစ်တွင် အထူးအရေးပါပြီး အခွင့်အာဏာရှိသူများ / စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများကို ပြည်သူလူထုအတွက် တာဝန်ခံမှုရှိရန် စောင့်ကြည့်သူ၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစေသူ၊ ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် အသိဗဟုသုတနှင့် ယှဉ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များချနိုင်အောင်၊ အသိဗဟုသုတပြည့်စုံစွာဖြင့် အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးငြင်းခုံမှု လုပ်နိုင်အောင် သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများဖြစ် ပါသည်။

အခန်းဆုံး ပြန်လည်သုံးသပ် စဉ်းစားခြင်း

၁။ ဆရာ/မတစ်ယောက် ဖြစ်လာမည့်သင့်ကို မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုက မည်သို့ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသနည်း။

- အတန်းများတွင် သင်ကြားရေးပစ္စည်းများကို ပြင်ဆင်သည့်အခါ အသင့်တော်ဆုံး သတင်းအချက်အလက်နှင့် ရုပ်သံစုံလင်သောဖိုင်များကို ယုံကြည်စိတ်ချရသည့် ရင်းမြစ်များမှ ရှာဖွေရာတွင် အကူအညီဖြစ်စေသည်။
- အကြောင်းအရာတစ်ခု (သို့မဟုတ်) ဘာသာရပ်တစ်ခုနှင့် ပတ်သက်၍ အကောင်းဆုံး အသင့်တော်ဆုံး ရင်းမြစ်များကို ရှာဖွေနိုင်ရန် အကူအညီပေးသည်။
- ဆက်လက်လေ့လာရန်၊ မိမိ၏စွမ်းရည်နှင့် ဗဟုသုတများကို ပိုမိုတိုးတက်စေရန်အတွက် လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရှာဖွေနိုင်သည့်အတွက် မိမိ၏ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်တိုးတက်မှုအတွက် အထောက်အကူပြုသည်။
- မိမိ၏ မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုစွမ်းရည်များနှင့် ဗဟုသုတများကို အတန်းအတွင်း မီဒီယာပစ္စည်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ အသုံးပြုမှုမှတစ်ဆင့် နောင်တွင် မိမိသင်ကြားရမည့်ကျောင်းသားများသို့ ဥပမာကောင်းပြကာ လက်ဆင့်ကမ်းပေးနိုင်သည်။

၂။ ယခုအခါတွင် သင်သည် မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ကို ပိုမိုသိနားလည်သူ ဖြစ်နေပြီး ဖြစ်ရာ သင်၏လုပ်ငန်းခွင်နှင့် နေ့စဉ်ကိုယ်ပိုင်ဘဝအတွက် မီဒီယာနှင့် မည်သို့ ဆက်ဆံနိုင်ပါသနည်း။

- အဖြစ်အပျက်တစ်ခုတည်း၏ အမြင်အမျိုးမျိုး ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးကိုရရှိနိုင်ရန် သတင်းရင်းမြစ်နှင့် မီဒီယာလမ်းကြောင်းအမျိုးမျိုးမှ သတင်းများကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပါမည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ပြီးမှသာ အကြောင်းအရာတစ်ခုအတွက် မိမိအထင်အမြင်ကို တည်ဆောက်ပါမည်။
- သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူသုံးစွဲသည့်အခါ သတိထားပြီး သတင်းအချက်အလက် (သို့မဟုတ်) သတင်းသည် မှန်ကန်မှု ရှိ၊မရှိ အချက်အလက်ပေါ်တွင် အခြေခံပြီး ယုံကြည်ထိုက်သည်၊ မထိုက်သည်ကို အရင်ဆုံး သုံးသပ်ပါမည်။

- သတင်း (သို့မဟုတ်) မီဒီယာဖိုင်သည် မှန်ကန်မှုရှိသည်ဟု မသေချာပါက မိမိ၏ လူမှု မီဒီယာပေါ်တွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဗီဒီယိုများ (သို့မဟုတ်) သတင်းများကို မဝေမျှပါနှင့်။

ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ

(ပုံနှိပ်ထားသည့် စာအုပ်စာတမ်းများနှင့် အင်တာနက်ရှိ ဖတ်ရှုလေ့လာစရာများအတွက် အင်တာနက် လိပ်စာလမ်းကြောင်း (Link) များ အပါအဝင်)

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971e.pdf		UNESCO
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (မြန်မာဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971MYA.pdf		UNESCO
မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သိနားလည်မှု၊ မူဝါဒနှင့် မဟာဗျူဟာ လမ်းညွှန်ချက်များ (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002256/225606e.pdf		UNESCO
အင်တာနက်ဘော်ဒါ	https://www.internetbawdar.com/		Phandeeyar

အခန်း

၅

အင်တာနက်နှင့် ပြောဆိုဆက်သွယ်ခြင်း

ဤအခန်းတွင် အင်တာနက်ပေါ်မှ ဒေတာအချက်အလက်များ ပေးပို့ပုံ၊ ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ထားသည့် ဝန်းကျင်တစ်ခုတွင် ရရှိနိုင်သည့်ဝန်ဆောင်မှုများအကြောင်းနှင့် အီးမေးလ်ကဲ့သို့သော Asynchronous Conferencing တို့အကြောင်း လေ့လာရမည်။

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- အင်တာနက်ပေါ်မှ ဒေတာအချက်အလက်များ ပေးပို့ပုံနှင့် ဆက်စပ်သော အကြောင်းအရာ (IP, URL, DNS နှင့် HTTP စသည်)တို့ကို နားလည်လာမည်။
- ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်သည့် Hardware များ၏ လုပ်ငန်းများကို ရှင်းပြတတ်မည်။
- ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ထားသည့် ဝန်းကျင်တစ်ခုတွင် အသုံးပြုနိုင်သည့် ကွန်ရက်တွင်း စာပို့ခြင်း၊ ရင်းမြစ်မျှဝေသုံးစွဲခြင်း၊ စုံညီစည်းဝေးခြင်း (Conferencing) ဝန်ဆောင်မှုများ အကြောင်းကို ဖော်ပြတတ်မည်။
- အင်တာနက်ချိတ်ဆက်ရယူမှုတွင် အသုံးများသည့်နည်းလမ်းများကို အမြန်နှုန်း၊ ကုန်ကျစရိတ်၊ လုံခြုံမှုနှင့် ရလွယ်မှုတို့ကို အခြေခံ၍ နှိုင်းယှဉ်တတ်မည်။
- Asynchronous Conferencing ၏ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များကို နားလည်လာမည်။
- အီးမေးလ်အကောင့် ဖွင့်တတ်မည်။
- (စာရေးသားခြင်း၊ စာပို့ခြင်း၊ စာပြန်ခြင်း၊ စာကို တစ်ဆင့်ပြန်ပို့ခြင်း၊ ဖိုင်တွဲခြင်း၊ အမည်စာသားသတ်မှတ်ခြင်း၊ စိစစ်ခွဲထုတ်ခြင်း စသည့်) အီးမေးလ်စနစ်တစ်ခုကို အသုံးပြုတတ်မည်။

၅.၁။ အင်တာနက် မိတ်ဆက်

အင်တာနက်သည် လူသိအများဆုံး အကြီးမားဆုံးကွန်ရက်ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သိန်းသန်းချီသော ကွန်ရက်ငယ်များ တစ်ခုချင်းအား ချိတ်ဆက်ထားသည်။ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း သတင်းအချက်အလက် ဖလှယ်ရန် (သို့မဟုတ်) အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လှမ်း၍ဆက်သွယ်ရန် အဖွဲ့အစည်းများက အသုံးပြုနေသည့် စွမ်းဆောင်ရည် အမြောက်အမြားအင်တာနက်တွင်ရှိသည်။ အင်တာနက်သည် ကမ္ဘာတဝှမ်းမှ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခများကို ဆက်သွယ်ရန်ချိတ်ဆက်ထားသည့် အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဌာန၏ ကွန်ရက်အဖြစ်မှ စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အင်တာနက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသူဆိုသည်မှာ အင်တာနက် နှင့်အမြီချိတ်ဆက်ထားပြီး အင်တာနက် ချိတ်ဆက်သုံးစွဲသူများထံသို့ ယာယီချိတ်ဆက်မှုများကို ရောင်းချသည့် စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။။ အင်တာနက်ချိတ်ဆက်ရန်အတွက်ရှိနေပြီးဖြစ်သည့် ကွန်ရက်က မှတ်ပုံတင် စာရင်းသွင်းခ အနည်းငယ်ပေးရန်၊ ထုတ်လွှင့်မှုထိန်းချုပ် ပရိုတိုကောသတ်မှတ်ချက်/ အင်တာနက်ပရိုတိုကောသတ်မှတ်ချက် (TCP/IP) ပေါ်တွင်အခြေခံသည့် သတ်မှတ်ချက် စံနှုန်းအချို့ကို သဘောတူရန်သာလိုအပ်သည်။ Transmission Control Protocol/Internet Protocol (TCP/IP) ကို အောက်တွင် ရှင်းပြပါမည်။

၅.၁.၁။

ကွန်ရက်၊ အင်တာနက် နှင့်

သတင်းအချက်အလက် ဒေတာထုတ်လွှင့်ပေးပို့ခြင်းကို

နားလည်ခြင်း

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- အင်တာနက်ပေါ်မှ ဒေတာအချက်အလက်များ ပေးပို့ပုံနှင့် ဆက်စပ်သော အကြောင်းအရာ (IP, URL, DNS နှင့် HTTP စသည်) တို့ကို နားလည်လာမည်။
- ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်သည့် Hardware များ၏ လုပ်ငန်းများကို ရှင်းပြတတ်မည်။
- ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ထားသည့် ဝန်းကျင်တစ်ခုတွင် အသုံးပြုနိုင်သည့် ကွန်ရက်တွင်း စာပို့ခြင်း၊ ရင်းမြစ်မျှဝေသုံးစွဲခြင်း၊ စုံညီစည်းဝေးခြင်း (Conferencing) ဝန်ဆောင်မှုများ အကြောင်းကို ဖော်ပြတတ်မည်။
- အင်တာနက်ချိတ်ဆက်ရယူမှုတွင် အသုံးများသည့် နည်းလမ်းများကို အမြန်နှုန်း၊ ကုန်ကျစရိတ်၊ လုံခြုံမှုနှင့် ရလွယ်မှုတို့ကို အခြေခံ၍ နှိုင်းယှဉ်တတ်မည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ(ICT)ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက်ကြောင်းပြသသည်။

(က) (၅.၂) ။ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်နှင့် ဆက်နွှယ်နေသော သင်ယူမှု အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းသားများ သင်ယူ တတ်မြောက်အောင် ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများကို မည်သို့ပို့ချရမည်ကို နားလည်သဘောပေါက်ကြောင်းပြသသည်။

(ခ) (၁.၂) ။သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာနည်းပညာများ နှင့် နည်းဗျူဟာ အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုသင်ကြားနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းပြသသည်။

အချိန်။ မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန်တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ။

ဖတ်စာအတွက် ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော သင်ကြား၊ သင်ယူမှုဖြစ်စဉ် လုပ်ငန်း (၂) အတွက် အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်းနှင့် ဆရာ ဦးဆောင်ဆွေးနွေးခြင်းများ လုပ်ငန်း (၂) အတွက် တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်း လုပ်ငန်း (၃) အတွက် တစ်ဦးချင်း စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်း

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ။ အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာမှ သိရှိရန်လိုအပ်သည်များနှင့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုကို ပိုမိုအားကောင်းမည့် ဖတ်မှတ်ရန် အရင်းအမြစ်များ အတွက် လမ်းညွှန်ချက် ဤသင်ခန်းစာကိုပြင်ဆင်ရန် ဆရာက အောက်ပါ ကျမ်းကိုးများကို ရည်ညွှန်းလေ့လာရမည်။ ကျောင်းသားများ သည် သင်ခန်းစာ စာအုပ်အတွင်းမှပြဋ္ဌာန်းစာကို သင်ခန်းစာမတိုင်မီ ဖတ်ရန် ညွှန်ကြားထားသည်။ သင်ခန်းစာတွင် ဆွေးနွေးနိုင်စေရန် စာဖတ်စဉ်တွင် မေးစရာ မေးခွန်းတစ်ခုကို ချရေးထားခိုင်းပါ။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
ပညာရေးတွင် ICT ပါဝင်မှုအကြောင်း E-learning Series	http://archive1.unescobkk.org/fileadmin/user_upload/ict/Teacher_Training_Workshops/UNESCObkkE-LearningSerieOnICTInEducation.zip		UNESCO
ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်မှု သဘောတရား	https://ccm.net/contents/261-the-concept-of-networks		CCM

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ၊ ကွန်ပျူတာများ၊ စမတ်ဖုန်းများနှင့် အင်တာနက် သင်ယူမှုဖြစ်စဉ်

ကျောင်းသားများ မည်မျှသိရှိပြီးဖြစ်သည်ကို သိရှိနိုင်ရန်နည်းလမ်းများ

သင်ခန်းစာ၏ အစတွင်ဖတ်ထားသည့်စာနှင့်ပတ်သက်၍ မေးစရာမေးခွန်းများ ရှိ၊
မရှိ ကျောင်းသားများကို မေးပါ။ သင်ခန်းစာတွင် ဆွေးနွေးနိုင်စေရန် စာဖတ်စဉ်
တွင် မေးစရာမေးခွန်းတစ်ခုမှတ်သားထားတတ်သည့် အလေ့အကျင့်ကို အကျင့်
လုပ်ပေးရန် သတိပေးပါ။ အတန်းထဲတွင် စာပိုဒ်ကိုဖတ်ပြီး သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁)
ကိုလုပ်ဆောင်ပြီး ပေးထား သော မေးခွန်းများကို အတန်းဖော်တစ်ယောက်နှင့်
ဆွေးနွေးစေပါ။

ကြိုတင်ခန့်မှန်းထားရမည့် ပြဿနာအမျိုးမျိုး (သင်ယူနိုင်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု) (ကျောင်း
သားများ၏ အရိပ်အကဲကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးနိုင်ရန် အလွတ်သဘော စာရင်း)
သင်ခန်းစာမတိုင်မီ မိမိဘာသာလေ့လာသည့်အခါ ကြိုတွေ့ရသည့်အခက်အခဲများ
ရှိပါက ကျောင်းသားများအား ချရေးခိုင်းထားရမည်။ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို
ပြုလုပ်ရန် ကျောင်းချိန်ပြင်ပတွင်လည်း အင်တာနက်အသုံးပြုခွင့်ရှိရမည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - အခြားသူများနှင့် နှစ်ယောက်တွဲလုပ်ငန်း (၂၅ မိနစ်)

ကျောင်းသားများ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းကို အောက်ပါ အဆင့်များအတိုင်း ပြီးစီးအောင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်
ဆရာက လမ်းညွှန်ပေးရမည်။

- ၁။ ပေးထားသည့် စာကိုဖတ်၍ အခက်အခဲများကြိုတွေ့ပါက ကျောင်းသားများကို ရေးမှတ်
ထားခိုင်းပါ။ (၅ မိနစ်)
- ၂။ ပေးထားသော မေးခွန်းများကို အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးပါ။ (၁၀ မိနစ်)
- ၃။ အဖွဲ့အချို့အား သူတို့၏ အတွေ့အကြုံ/ဗဟုသုတနှင့် အဖွဲ့အတွင်း ဆွေးနွေးချက်များကို
ပြန်လည်မျှဝေခိုင်းပါ။ (၁၀ မိနစ်)

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- တစ်ဦးချင်း တစ်ယောက်ချင်း၏ လုပ်ကိုင်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်နေစဉ် (သို့မဟုတ်) လုပ်ပြီး သည့်အခါတွင် နှုတ်ဖြင့်တုံ့ပြန်အကြံပြုပါ။
- တစ်ဦးချင်း အမြန် ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်း မေးပါ။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောအဖြေများ

စဉ်	အကြောင်းရင်း
၁။	MPT, Telenor, Ooredoo, Mytel
၂။	အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းနှင့် Telenor, MyanmarNet, 5BB, MPT, Ooredoo, Mytel
၃။	အပေါ်ဆုံးလေးခုထဲမှ မည်သည့်တစ်ခုမဆို
၄။	မည်သည့်အဖြေမဆို
၅။	လုပ်နိုင်ပါသည်။ Facebook Messenger ဖြင့် စုံညီစည်းဝေးခေါ်ဆိုမှု (conference call) ပြုလုပ်နိုင်သည်။
၆။	ပရင်တာတစ်လုံးကို ကွန်ပျူတာ ကွန်ရက်တစ်ခုအတွင်း မျှဝေ သုံးစွဲနိုင်သည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - ဖတ်စာအဆုံး လေ့ကျင့်ခန်း (၂၅မိနစ်)

သင်ယူမှုလုပ်ငန်းကို အောက်ပါအဆင့်များအတိုင်း လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ဆရာက ကျောင်းသားများကို လမ်းပြ ထိန်းကျောင်းပေးရမည်။

- ၁။ တစ်ဦးချင်း ဉာဏ်ဖွင့်ဆွေးနွေးပါ။ ပြီးလျှင် အနီးမှအတန်းဖော်ဖြင့် အဖြေရအောင် ဆွေးနွေးပါ။ (၅ မိနစ်)
- ၂။ ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့များ ခွဲပါ။ သူတို့၏ အဖြေများကို ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့တွင် ကျောင်းသား ၃ ယောက်မှ ၅ ယောက်ထိရှိလျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ (၅ မိနစ်)

၃။ အဖွဲ့တိုင်းတွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို မှတ်စုထုတ်သူအဖြစ် တာဝန်ပေးရန် ညွှန်ကြားပါ။ အဖွဲ့တိုင်းတွင် အဖွဲ့သားများနှင့် အဖြေများကို အလှည့်ကျ ဖလှယ်ပါ။

(၅ မိနစ်)

၄။ ကျောင်းသားအချို့ကို သူတို့အဖွဲ့၏ ဆွေးနွေးမှုရလဒ်များကို တစ်တန်းလုံးသို့ဝေမျှရန် ဖိတ်ခေါ်ပါ။ (၅ မိနစ်)

၅။ မေးခွန်းတိုင်း၏ အစိတ်အပိုင်းများကို ရှင်းပြပါ။ အကြောင်းအရင်းကို ရှင်းပြပါ။

(၅ မိနစ်)

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်း လုပ်နေစဉ် (သို့မဟုတ်) လုပ်ပြီးသည့်အခါတွင် နှုတ်ဖြင့် တုံ့ပြန် အကြံပြုပါ။
- တစ်ဖွဲ့ချင်း အမြန် ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်း မေးပါ။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ခေါင်းစဉ်	အကြောင်းရင်း
၁။ ရောက်တာ (Router)	အမြန်နှုန်း ၁၀၀Mbps ထက်မက ရှိပါသည်။ Optical Device (အလင်းသုံးသတင်းအချက်အလက်ဆက်သွယ်ရေးကိရိယာ) မဟုတ်ပါ။ ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ကိရိယာဖြစ်သည်။ အင်တာနက်ပေါ်ရှိ ဒေတာများသွားရာကို ထိန်းကြောင်းလမ်းညွှန်ပေးခြင်း (Traffic Direction) ကို ဆောင်ရွက်သည်။ ကွန်ပျူတာကွန်ရက်အတွင်း ဒေတာစုများ (Data Packet) ကို တစ်ဆင့်ပို့ပေးသည်။
၂။ သတ်မှတ်ဧရိယာ ကွန်ရက် (LAN)	သတ်မှတ်ထားသောနယ်ပယ်အတွင်းရှိ ကွန်ပျူတာများ၏ ကွန်ရက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ နှစ်လုံး (သို့မဟုတ်) နှစ်လုံးထက်ပိုသော ကွန်ပျူတာများကို ကြိုးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကြိုးမဲ့နည်းပညာဖြင့် ဖြစ်စေ ချိတ်ဆက်ထားသည်။ မြို့နှစ်မြို့အတွင်း ချိတ်ဆက်သည့် ကွန်ရက်ကို MAN ဟုခေါ်သည်။ LAN မဟုတ်ပါ။ အဆင့်မြင့်ဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက် တယ်လီကွန်း (Telecommunication Network) ကိုအသုံးပြုသော ကွန်ရက်ကို WAN ဟုခေါ်သည်။ LAN မဟုတ်ပါ။

ခေါင်းစဉ်	အကြောင်းရင်း
၃။ ကျယ်ပြန့်ဧရိယာ ကွန်ရက် (WAN)	သတ်မှတ်ဧရိယာကွန်ရက်များစွာကို ချိတ်ဆက်ပေးထားသော ကွန်ပျူတာကွန်ရက် တစ်ခုဖြစ်သည်။ အင်တာနက် အဖြစ်ယူဆနိုင်သည်။ မည်သည့် ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်နည်းပညာနှင့် မဆို ချိတ်ဆက်ထားနိုင်သည်။ အမြန်နှုန်း ၁Gbps (တစ်စက္ကန့်လျင် တစ်ဂစ်ဂါဘိုက်) မက ရှိပါသည်။
၄။ TCP/IP	အင်တာနက် စံသတ်မှတ်ချက်ဖြစ်သည်။ TCP က ယုံကြည်စိတ်ချရသည့် ဆက်သွယ်မှုကိုဖြစ်စေပြီး IP က မြန်နှုန်းမြင့် ဒေတာ ကူးပြောင်းမှုကို ဖြစ်စေသည်။ ကွန်ပျူတာတစ်လုံးအတွက် ကွန်ရက်နှင့်ချိတ်ဆက်ရန် IP address လိုအပ်ပါသည်။ IP address ရှိ နံပါတ်သည် ၀ မှ ၂၅၅ အတွင်းရှိရမည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၃) - မိမိ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးပါ။

ဤလုပ်ငန်းကို အတန်းချိန်ပြီးသည့်အခါတွင် လုပ်ဆောင်ထားရန် ကျောင်းသားများကို ခိုင်းပါ။
 နောက်ထပ် သင်ခန်းစာအသစ်အစတွင် သူတို့၏အဖြေများကို မေးနိုင်သည်။ ဤပြန်လည်
 သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းက ကျောင်းသားများအား သင်ခန်းစာမှ အဓိကအချက်များကို ဖမ်းဆုပ်မိမှု
 ရှိ၊ မရှိ ကို ပြန်လည်စစ်ဆေးနိုင်စေသည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- ကျောင်းသားများအဖွဲ့လိုက် အလုပ်လုပ်ပုံ၊ သူတို့၏ ဆွေးနွေးပွဲရလဒ်များကို တင်ပြပုံများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါ။
- အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်း လုပ်နေစဉ် (သို့မဟုတ်) လုပ်ပြီးသည့်အခါတွင် အကျဉ်းချုပ် နှုတ်ဖြင့် တုံ့ပြန်အကြံပြုပါ။
- ကျောင်းသားများ၏ ဆွေးနွေးမှုရလဒ်များကို အကဲဖြတ်ပါ။ သင်ခန်းစာ အဆုံးသတ် သင်ယူပြီး စစ်ဆေးခြင်းတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

- ၁။ မှား။ ဝိုင်ဖိုင်ကွန်ရက်သည် အင်တာနက်နှင့် မချိတ်ဆက်ထားပါက Google သို့မဟုတ် အင်တာနက်ပေါ်မှ အခြားမည်သည့်ဝန်ဆောင်မှုကိုမှ မရရှိနိုင်ပါ။
- ၂။ မှား။ HTTPS သည် HTTP ၏ လုံခြုံသော version ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကွန်ပျူတာနှင့် ဆာဗာအတွင်း လုံခြုံစွာချိတ်ဆက်နိုင်ရန် လျှို့ဝှက်ကုဒ်သုံးသောနည်းလမ်းဖြင့် အသုံးပြုသည်။
- ၃။ မှန်။ ကွန်ပျူတာတစ်ခုကို ကွန်ရက်တစ်ခုသို့ ချိတ်ဆက်ရန် Network Interface Controller (NIC) (ကွန်ရက်ကြားခံဆက်သွယ်မှုထိန်းချုပ်ကိရိယာ) ကို ထည့်သွင်းထားရန် လိုအပ်သည်။
- ၄။ မှား။ ကြိုးဖုန်းလိုင်းဖြင့် အင်တာနက်ဆက်သွယ်မှု (Dial-up) သည် အခြားသော ချိတ်ဆက်ပုံနည်းလမ်းများထဲတွင် အနှေးဆုံးအင်တာနက်ချိတ်ဆက်မှုနည်းလမ်းဖြစ်သည်။
- ၅။ မှန်။ ကွန်ပျူတာကွန်ရက် အချက်အလက်များလွှဲပြောင်းသည့်အခါတွင် Network Switch - ကွန်ရက်ပြောင်းချိတ်ဆက်ကိရိယာက ဒေတာများကို စုစည်းထုတ်ပိုးခြင်း (Packet Switching) နည်းလမ်းကို အသုံးပြုသည်။

၅.၂။ Asynchronous Conferencing

(တစ်ပြိုင်နက်မဟုတ်သော

စုံညီဆွေးနွေးခြင်း)

ပြီးခဲ့သည့် သင်ခန်းစာတွင် စုံညီဆွေးနွေးခြင်းအကြောင်းကို လေ့လာခဲ့သည်။ နှစ်ယောက် (သို့မဟုတ်) ထိုထက်ပိုသောလူများသည် အင်တာနက်ကိုအသုံးပြုပြီး တစ်ပြိုင်နက်ချက်ချင်း အချိန်မဆိုင် ပြောဆိုဆွေးနွေး နိုင်သည်။ ၎င်းကို Synchronous Conferencing ဟုခေါ်ဆိုသည်။ ၎င်းနှင့် ကွဲပြားစေရန် ပါဝင်ပြောဆိုသူများအကြား အပြန် အလှန်ပြောဆိုမှုတွင် စောင့်ဆိုင်းရမှု ရှိသည့် နည်းပညာများကိုဖော်ပြရာတွင် Asynchronous Conferencing ဟု သုံးသည်။ အင်တာနက် မက်ဆေ့ချ်ပေးပို့သည့် အက်ပလီကေးရှင်းကို အသုံးပြုသည့်အခါ မိမိစာပို့လိုသူ အွန်လိုင်းတွင် ရှိမနေသေးသော်လည်း စာများကိုပို့နိုင်သည်။ ၎င်းကို Asynchronous Conferencing ဟု ခေါ်သည်။

၅.၂.၁။

ကွန်ရက်၊ အင်တာနက်နှင့် ဒေတာအချက်အလက်များ ထုတ်လွှင့်မှုကို နားလည်ခြင်း

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- Asynchronous Conferencing၏ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များကို နားလည်လာမည်။
- အီးမေးလ်အကောင့် ဖွင့်တတ်မည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ (ICT) ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှု ကိုနားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(က) (၅.၂) ။ ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်နှင့် ဆက်နွှယ်နေသော သင်ယူမှု အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းသားများ သင်ယူတတ်မြောက်အောင် ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများကို မည်သို့ပို့ချရမည်ကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(ခ) (၁.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများနှင့် နည်းပညာအမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုသင်ကြားနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းပြသည်။

အချိန်။ မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ။ ဖတ်စာအတွက် ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော သင်ကြားသင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) အတွက် အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခြင်း လေ့ကျင့်ခန်း လုပ်ငန်း (၂) အတွက် တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်း

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ။ အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာမှ သိရှိရန်လိုအပ်သည်များနှင့်ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုကိုပိုမိုအားကောင်းမည့် ဖတ်မှတ်ရန် ရင်းမြစ်များအတွက် လမ်းညွှန်ချက်

ဤသင်ခန်းစာကိုပြင်ဆင်ရန် ဆရာက အောက်ပါကျမ်းကိုးများကို ရည်ညွှန်း လေ့လာရမည်။

ကျောင်းသားများသည် ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်အတွင်းမှ သင်ခန်းစာ အကြောင်းအရာကို သင်ခန်းစာမတိုင်မီ ဖတ်ရန်ညွှန်ကြားထားသည်။ သင်ခန်းစာတွင် ဆွေးနွေးနိုင်စေရန် စာဖတ်စဉ်တွင် မေးစရာမေးခွန်းတစ်ခုကို ချရေးထားခိုင်းပါ။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
UNESCO ICT Competency Framework for Teachers	http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002134/213475e.pdf		UNESCO

**လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ - ကွန်ပျူတာများ၊ အင်တာနက်
 သင်ကြားသင်ယူမှုဖြစ်စဉ်**

ကျောင်းသားများ မည်မျှသိရှိပြီးဖြစ်သည်ကို သိရှိနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ

သင်ခန်းစာ၏ အစတွင် ဖတ်ထားသည့် စာနှင့်ပတ်သက်၍ မေးစရာမေးခွန်းများ ရှိ၊ မရှိ ကျောင်းသားများကို မေးပါ။ သင်ခန်းစာတွင် ဆွေးနွေးနိုင်စေရန် စာဖတ်စဉ်တွင် မေးစရာမေးခွန်းတစ်ခု မှတ်သားထားတတ်သည့် အလေ့အကျင့်ကို အကျင့်လုပ် ပေးရန် သတိပေးပါ။ အတန်းထဲတွင် စာပိုဒ်ကိုဖတ်ပြီး သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) ကိုလုပ်ဆောင်ပြီး ပေးထား သောမေးခွန်းများကို အတန်းဖော်တစ်ယောက်နှင့် ဆွေးနွေးစေပါ။

ကြိုတင်ခန့်မှန်းထားရမည့် ပြဿနာအမျိုးမျိုး (သင်ယူနိုင်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု) (ကျောင်း သားများ၏ အရိပ်အကဲကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးနိုင်ရန် အလွတ်သဘော စာရင်း)

သင်ခန်းစာမတိုင်မီ မိမိဘာသာလေ့လာသည့်အခါ ကြုံတွေ့ရသည့် အခက်အခဲများ ရှိပါက ကျောင်းသားများအား ချရေးခိုင်းထားရမည်။ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်ရန် ကျောင်းချိန်ပြင်ပတွင်လည်း အင်တာနက် အသုံးပြုခွင့်ရှိရမည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်း (၂၀ မိနစ်)

ကျောင်းသားများ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းကို အောက်ပါ အဆင့်များအတိုင်း ပြီးစီးအောင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဆရာက လမ်းညွှန်ပေးရမည်။

- ၁။ Asynchronous Conferencing အကြောင်း အသေးစိတ်ရှင်းပြပါ။ (၇ မိနစ်)
- ၂။ ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့ခွဲပြီး မေးရန် ရှိ၊ မရှိ အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။ တစ်ဖွဲ့လျှင်

- သုံးယောက်မှ ငါးယောက်သည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။ (၃ မိနစ်)
- ၃။ ကျောင်းသားအချို့အား သူတို့အဖွဲ့အတွင်းဆွေးနွေးမှု၏ ရလဒ်များကို တစ်တန်းလုံးသို့ ဝေမျှခိုင်းပါ။ (၅ မိနစ်)
- ၄။ မေးခွန်းတစ်ခုချင်းစီကို ဆွေးနွေးပြီး အကြောင်းရင်းကို ရှင်းပြပါ။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- အဖွဲ့လိုက် အမြန် ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်း မေးပါ။
- အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ လုပ်နေစဉ် (သို့မဟုတ်) လုပ်ပြီးသည့်အခါတွင် နှုတ်ဖြင့် တုံ့ပြန်အကြံပြုပါ။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောအဖြေများ

ခေါင်းစဉ်	အကြောင်းရင်း
၁။ Chatting သည် Synchronous Conferencing ဖြစ်ပါသလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။	Chatting သည် တစ်ပြိုင်နက်စုံညီစည်းဝေမှု (Synchronous Conferencing) ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းသည် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးတည်း အွန်လိုင်းစကားပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။
၂။ ပြီးခဲ့သော သင်ယူမှု လုပ်ငန်းတွင်မပါဝင်သည့် Asynchronous Conferencing ၏ အခြား မည်သည့် ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးများရှိသေးသည်ဟု သင်ထင်ပါသနည်း။	အမှန်အမှားဟူ၍ မရှိပါ။ အကြံပြုလိုသည့်အဖြေ - အားသာချက်၊ ပါဝင်သူများကို ဆွေးနွေးမှု၏ရလဒ်အတွက် စဉ်းစားချိန်နှင့် တုံ့ပြန်ချိန် ပိုမိုရရှိစေသည်။ အားနည်းချက် - အချိန်စောင့်ဆိုင်းရမှုကြောင့် ဆွေးနွေးမှုအကြောင်းအရာ ပျက်သွားနိုင်သည် (သို့မဟုတ်) ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ ရှုပ်ထွေးစေနိုင်သည်။
၃။ Facebook ပေါ်ရှိ offline messages ကို Asynchronous Conferencing ဟု သတ်မှတ်နိုင်ပါသလား။ အကြောင့်နည်း။	Offline messages ကို Asynchronous Conferencing အဖြစ်သတ်မှတ်နိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းသည်ပါဝင်သူများကို မတူညီသောအချိန်များတွင် စကားပြောနိုင်စေသည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - ကိုယ်တိုင်လေ့ကျင့်မှုနှင့် အတန်းတွင်း တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်း (၃၀ မိနစ်)

ကျောင်းသားများ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းကို အောက်ပါ အဆင့်များအတိုင်း ပြီးစီးအောင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဆရာက လမ်းညွှန်ပေးရမည်။

- ၁။ ဖတ်စာကို ရှင်းပြပြီး ကျောင်းသားများအား မေးစရာ ရှိ၊ မရှိ မေးပါ။ (၈ မိနစ်)
- ၂။ ကျောင်းသားများသည် Gmail account ဖွင့်နည်းကို သိရှိရန် လေ့ကျင့်ခန်းကို တစ်ဆင့်ချင်း လုပ်ဆောင်သင့်သည်။ ပြဿနာများရှိခဲ့လျှင်နှင့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဖြေရှင်းနည်းများ/ အကြံဉာဏ်များကို ဝေမျှခိုင်းပါ။ လိုအပ်သည့် အကူအညီနှင့် ရှင်းပြမှုများကို ပေးပါ။ (၁၈ မိနစ်)
- ၃။ ပေးထားသည့် အဆင့်များအတိုင်း ကျောင်းသားများက Gmail အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပါ။ (၄ မိနစ်)

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်း လုပ်နေစဉ် (သို့မဟုတ်) လုပ်ပြီးသည့်အခါတွင် နှုတ်ဖြင့် တုံ့ပြန်အကြံပြုပါ။
- ကျောင်းသားများထံမှ ရရှိလာသောရလဒ်များသည် သင်ခန်းစာအဆုံး သင်ယူပြီး စစ်ဆေးခြင်းအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၅.၂.၂။

အီးမေးလ်စနစ်တစ်ခုကို အသုံးပြုခြင်း

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- စာရေးသားစီကုံးခြင်း၊ စာပို့ခြင်း၊ စာပြန်ခြင်း၊ စာကို တစ်ဆင့်ပြန်ပို့ခြင်း၊ ဖိုင်တွဲခြင်း၊ အမည်စာသား သတ်မှတ်ခြင်း၊ စီစစ်ခွဲထုတ်ခြင်း စသည့် အီးမေးလ်စနစ်တစ်ခုကို အသုံးပြု တတ်မည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ (ICT) ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(က) (၅.၂) ။ ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်နှင့် ဆက်နွှယ်နေသော သင်ယူမှု အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းသားများ သင်ယူတတ်မြောက်အောင် ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများကို မည်သို့ပို့ချရမည်ကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(ခ) (၁.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများနှင့် နည်းဗျူဟာ အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြု သင်ကြားနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းပြသည်။

(ခ) (၄.၁) ။ ကျောင်းသားများအတွက် သင်ယူမှု ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်း တိုးတက်ဖြစ် လာစေရေးအတွက် အခြားဆရာများ၊ မိဘများ၊ ဒေသန္တရရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့ဝင်များ နှင့်အတူတကွ အလုပ်လုပ်ရန် နည်းဗျူဟာများကို အသုံးပြုနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းပြသည်။

အချိန်။ မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ။ ဖတ်စာအတွက် ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော သင်ကြား၊ သင်ယူမှု ဖြစ်စဉ် လုပ်ငန်း (၁) အတွက် တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်း

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ။ အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ ဆရာမှ သိရှိရန်လိုအပ်သည်များနှင့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုကို ပိုမိုအားကောင်းမည့် ဖတ်မှန်ရန် အရင်းအမြစ်များအတွက် လမ်းညွှန်ချက် ဤသင်ခန်းစာကိုပြင်ဆင်ရန် ဆရာက အောက်ပါကျမ်းကိုးများကို ရည်ညွှန်း လေ့လာရမည်။

ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာ စာအုပ်အတွင်းမှ ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ကို သင်ခန်းစာမတိုင်မီ ဖတ်ရန်ညွှန်ကြားထားသည်။ သင်ခန်းစာတွင် ဆွေးနွေးနိုင်စေရန် စာဖတ်စဉ်တွင် မေးစရာမေးခွန်းတစ်ခုကို ချရေးထားခိုင်းပါ။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
UNESCO ICT Competency Framework for Teachers ဆရာ/ဆရာမများ အတွက် ယူနက်စကို ICT ကျွမ်းကျင်မှု မူဘောင်	http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002134/213475e.pdf		UNESCO

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ- ကွန်ပျူတာ၊ အင်တာနက်

ကျောင်းသားများ မည်မျှသိရှိပြီးဖြစ်သည်ကို သိရှိနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ

သင်ခန်းစာ၏ အစတွင် ဖတ်ထားသည့် စာနှင့်ပတ်သက်၍ မေးစရာမေးခွန်းများ ရှိမရှိ ကျောင်းသားများကို မေးပါ။ သင်ခန်းစာတွင် ဆွေးနွေးနိုင်စေရန် စာဖတ်စဉ်တွင် မေးစရာမေးခွန်းတစ်ခု မှတ်သားထားတတ်သည့် အလေ့အကျင့်ကို အကျင့် လုပ်ပေးရန် သတိပေးပါ။

အတန်းထဲတွင် စာပိုဒ်ကိုဖတ်ပြီး သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) ကို လုပ်ဆောင်ပြီး ပေးထား
သော မေးခွန်းများကို အတန်းဖော်တစ်ယောက်နှင့် ဆွေးနွေးစေပါ။

ကြိုတင်ခန့်မှန်းထားရမည့် ပြဿနာအမျိုးမျိုး (သင်ယူနိုင်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု)
(ကျောင်းသားများ၏ အရိပ်အကဲကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးနိုင်ရန် အလွတ်သဘော
စာရင်း)

ဆရာက ကျောင်းသားများကို ပြီးခဲ့သည့် အပတ်အတွင်း Gmail အသုံးပြုခဲ့သလားဟု
မေးမြန်းရမည်။ သင်ခန်းစာမတိုင်မီ မိမိဘာသာလေ့လာသည့်အခါ ကြိုတွေ့ရသည့်
အခက်အခဲများရှိပါက ကျောင်းသားများအား ချရေးထားခိုင်းရမည်။ သင်ယူမှုလုပ်ငန်း
များကိုပြုလုပ်ရန် ကျောင်းချိန်ပြင်ပတွင်လည်း အင်တာနက် အသုံးပြုခွင့်ရှိရမည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်း (၅၀ မိနစ်)

ကျောင်းသားများ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းကို အောက်ပါ အဆင့်များအတိုင်း ပြီးစီးအောင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်
ဆရာက လမ်းညွှန်ပေးရမည်။

- ၁။ အီးမေးလ်အကောင့်တစ်ခုတွင်ပါဝင်သော အစိတ်အပိုင်းများအကြောင်း အသေးစိတ်
ရှင်းပြပါ။ (၇ မိနစ်)
- ၂။ ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့ခွဲပြီး မေးရန် ရှိ၊ မရှိ အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။ တစ်ဖွဲ့လျှင်
သုံးယောက်မှ ငါးယောက်သည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။ (၃ မိနစ်)
- ၃။ ကျောင်းသားများသည် Gmail account ဖွင့်နည်းကို သိရှိရန် လေ့ကျင့်ခန်းကို တစ်ဆင့်ချင်း
လုပ်ဆောင်သင့်သည်။ ပြဿနာများရှိခဲ့လျှင်နှင့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဖြေရှင်းနည်းလမ်းများ/
အကြံဉာဏ်များကို ဝေမျှခိုင်းပါ။ (၃၅မိနစ်)
- ၄။ လိုအပ်သည့် အကူအညီနှင့် ရှင်းပြမှုများကို ပေးပါ။ (၁၈ မိနစ်)

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- တစ်ဦးချင်း အမြန် ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်း မေးပါ။
- တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်း လုပ်နေစဉ် (သို့မဟုတ်) လုပ်ပြီးသည့်အခါတွင် နှုတ်ဖြင့် အကျဉ်းချုံး
တုံ့ပြန်အကြံပြုပါ။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

အဖြေအမျိုးမျိုးဖြစ်နိုင်သည်။

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများ နှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

	လုပ်နိုင်သည်	မလုပ်နိုင်ပါ	မသေချာပါ
သင်ခန်းစာ ၅.၁.၁။			
အင်တာနက်ပေါ်မှ ဒေတာအချက်အလက်များ ပေးပို့ပုံနှင့် ဆက်စပ်သော အကြောင်းအရာ (IP, URL, DNS နှင့် HTTP စသည်) တို့ကို နားလည်သည်။			
ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်သည့် Hardware ပစ္စည်းများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ရှင်းပြနိုင်သည်။			
ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ထားသည့် ဝန်းကျင်တစ်ခုတွင် အသုံးပြုနိုင်သည့် ကွန်ရက်တွင်း စာပို့ခြင်း၊ ရင်းမြစ်မျှဝေသုံးစွဲခြင်း၊ စုံညီစည်းဝေးခြင်း (conferencing) စသည့် အသုံးများသော ဝန်ဆောင်မှုများအကြောင်းကို ဖော်ပြနိုင်သည်။			
အင်တာနက်ချိတ်ဆက်ရယူမှုတွင် အသုံးများသည့် နည်းလမ်းများကို အမြန်နှုန်း၊ ကုန်ကျစရိတ်၊ လုံခြုံမှုနှင့် ရလွယ်မှုတို့ကို အခြေခံ၍ နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။			
သင်ခန်းစာ ၅.၂.၁။			
Asynchronous Conferencing ၏ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များကို နားလည်သည်။			
သင်ခန်းစာ ၅.၂.၂။			
အီးမေးလ်စနစ်တစ်ခုကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ (အီးမေးလ် အကောင့်ဖွင့်ခြင်း၊ စာရေးသားစီကုံးခြင်း၊ စာပို့ခြင်း၊ စာပြန်ခြင်း၊ စာကို တစ်ဆင့်ပြန်ပို့ခြင်း၊ ဖိုင်တွဲခြင်း၊ အမည်စာသား သတ်မှတ်ခြင်း၊ စိစစ်ခွဲထုတ်ခြင်း စသည်ဖြင့်)			

အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ်

အဓိကအချက်များ

- ကွန်ပျူတာ ကွန်ရက်တစ်ခုတွင် သတင်းအချက်အလက်ဒေတာများ၊ သုံးစွဲနိုင်သည့် အရင်းအမြစ်များ၊ ဖျက်ဆီးမှုနှင့်ဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်ရန် အဝေးပြောဆိုဆက်သွယ်ရေးစနစ် (Telecommunication System) ဖြင့် ချိတ်ဆက်ထားသည့် ကွန်ပျူတာများ ပါဝင်သည်။
- အင်တာနက်သည် လူသိအများဆုံး အကြီးမားဆုံးကွန်ရက်ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သိန်းသန်းချီသော ကွန်ရက်ငယ်များ တစ်ခုချင်းအား ချိတ်ဆက်ထားသည်။
- နှစ်ယောက် (သို့မဟုတ်) ထိုထက်ပိုသောလူများသည် အင်တာနက်ကိုအသုံးပြုပြီး တစ်ပြိုင်နက် ချက်ချင်း အချိန်မဆိုင်းပြောဆိုဆွေးနွေးနိုင်သည်။ ၎င်းတို့ကို Synchronous conferencing ဟုခေါ်သည်။
- Synchronous conferencing နှင့် ကွဲပြားစေရန် ပါဝင် ပြောဆိုသူများအကြား အပြန်အလှန်ပြောဆိုမှုတွင် စောင့်ဆိုင်းရမှုရှိသည့် နည်းပညာများ ကို ဖော်ပြရာတွင် Asynchronous Conferencing ဟု သုံးသည်။
- အီးမေးလ်သည်အင်တာနက် (သို့မဟုတ်) (တစ်ကိုယ်ရေသုံးကွန်ပျူတာဆက်သွယ်မှုများ၊ LAN စသည့်) အခြားကွန်ရက်များပေါ်တွင် အသုံးပြုသည့် ဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းများ ထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။

အခန်းဆုံး ပြန်လည်သုံးသပ် စဉ်းစားခြင်း

၁။ အင်တာနက်သုံးသည့်အခါ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များကြည့်ရန် မည်သည့်ဝက်ဘ်ဆိုဒ်ကို အသုံးအများဆုံး ဖြစ်သနည်း။

Internet Explorer, Google Chrome နှင့် Mozilla Firefox စသည့် အင်တာနက်သုံး ဆော့ဖ်ဝဲများ

၂။ Asynchronous Conferencing ၏ အားသာချက်များကို ဖြေပါ။

- ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများသည် ဆွေးနွေးသည့် အကြောင်းအရာပေါ် အချိန်ကို လိုသလို သုံးစွဲနိုင်စေသည်။
- အကြောင်းအရာအများအပြားကိုလည်း တစ်ပြိုင်နက် ပြောဆိုဆက်သွယ်နိုင်စေသည်။
- အင်တာနက်လိုင်းနည်းနည်းဖြင့်ပင် အရည်အသွေးမြင့်မားသည့် ဝီဒီယိုနှင့် အသံဖိုင်များကို မျှဝေနိုင်သည်။

၃။ အီးမေးလ်၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖြေပါ။

အီးမေးလ်၏ စွမ်းဆောင်ရည်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- ဒေတာအချက်အလက် အမျိုးမျိုးကို ပမာဏများများ လျင်လျင်မြန်မြန်ဖြင့် ပို့နိုင်သည်။
- ဖိုင်ချို့သည့် နည်းပညာများ တိုးတက်မှုများနှင့် ဒေတာပို့လွှတ်သည့် bandwidth များ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာမှုကြောင့် များပြားသော ဒေတာအချက်အလက်များကို အရှိန်နှုန်းမြန်မြန်ဖြင့် ပို့နိုင်သည်။ စာသား (အက္ခရာများ) သာမက၊ ဝီဒီယိုနှင့် အသံများကိုလည်း ပို့နိုင်သည်။
- လက်ခံသူသည် အိမ်တွင်ရှိနေသည်ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ mail server အတွင်းရှိ စာတိုက်ပုံအတွင်းသို့ စာက ရောက်ရှိသွားမည်ဖြစ်သည်။
- မည်သည့်နေရာမှပင် ပို့သည်ဖြစ်စေ အသုံးပြုကုန်ကျစရိတ်မှာ နည်းပါးသည်။

ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ

Title	Link	QR Code	Source
Get started with Gmail	<u>https://gsuite.google.com/learning-center/products/gmail/get-started/#!/</u>		Google
Basic ICT Literacy Training Manual	<u>https://edc.moe.edu.mm/en/resource/unesco-basic-ict-literacy-training-manual-myanmar</u>		UNESCO

အခန်း ၆

မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာသိနားလည်မှုနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ် နှင့် အကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားဖြစ်မှု (၂)

အခန်း ၄ တွင် သင်ယူခဲ့သည့် အတိုင်းပင် ယနေ့ခေတ်တွင် သတင်းအချက်အလက်နှင့် မီဒီယာ တင်ဆက်ချက် အများအပြားကို လူမှုမီဒီယာနှင့် အခြားသောအင်တာနက် လမ်းကြောင်းများမှ တစ်ဆင့် မျှဝေခြင်း၊ ရယူခြင်းများကို ပြုလုပ်နိုင်နေပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံသားများအနေနှင့် မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာသိနားလည်မှုရှိရန် လိုအပ်လာသည်သာမက အွန်လိုင်းကမ္ဘာ၏ အခွင့်အလမ်းများနှင့် ပြဿနာဖြစ်နိုင်ခြေများကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည် ရန် လိုအပ်သည်။ ကျောင်းသားလူငယ်များ အင်တာနက်ကို ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်ပြီး အန္တရာယ်ကင်းစွာ အသုံးပြုတတ်စေရေးနှင့် အရေးအကြီးဆုံး အချက်ဖြစ်သည့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နှင့် ကျွမ်းဝင်သော နိုင်ငံသားများဖြစ်လာစေရေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးရမည့် နည်းလမ်းများကို ကျောင်းသားများသည် အခန်း ၆ တွင် သင်ယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤအခန်းကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- အင်တာနက် အသုံးပြုသည့်အခါကြိုတွေ့နိုင်သည့် ဘေးရန်များနှင့် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေများအကြောင်းကို နားလည်လာမည်။
- အင်တာနက်အသုံးပြုသည့်အခါ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဘေးရန်များနှင့်အန္တရာယ်များကို သိရှိနားလည်ပြီး ၎င်းတို့မဖြစ်ပွားအောင် ကာကွယ်တားဆီးသည့် နည်းလမ်းများအသုံးပြုတတ်မည်။
- အင်တာနက်အသုံးပြုသည့်အခါ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဘေးရန်များနှင့် အန္တရာယ်များကို ဖော်ထုတ် သတိထားတတ်မည်။
- မိမိကိုယ်ကိုနှင့် မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များ၏ လုံခြုံမှုကိုစောင့်ရှောက်ရန်အတွက် ကာကွယ်တားဆီးခြင်းနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုတတ်မည်။
- အင်တာနက်အသုံးပြုစဉ်တွင် ဖြစ်ပွားနိုင်သော ကိုယ်ရေးအချက်အလက် ပေါက်ကြားခြင်းအကြောင်းကို နားလည်သဘောပေါက်လာမည်။
- အသုံးပြုသူများ (အထူးသဖြင့် ကလေးသူငယ်များ) ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များကို စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် ကိုယ်ရေးအချက်အလက် စီမံခြင်းလုပ်ဆောင်ချက်များကို အသုံးပြုတတ်မည်။

၆.၁။ ဒစ်ဂျစ်တယ် နှင့် အကျွမ်းဝင်သော

နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအကြောင်း မိတ်ဆက်

ဤအခန်းငယ်၏ သင်ခန်းစာ ၆.၁.၁ တွင် ကျောင်းသားများသည် အွန်လိုင်းမီဒီယာများနှင့် အင်တာနက် အသုံးပြုသောအခါ တွေ့ကြုံရနိုင်ခြေရှိသော အန္တရာယ်များအကြောင်းကို ဦးစွာသင်ယူကြရမည်။ သင်ခန်းစာ ၆.၁.၂ တွင် အင်တာနက်အန္တရာယ်နှင့် ပြဿနာဖြစ်နိုင်ခြေများမှ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရာတွင် သိနားလည်ထားရန် လိုအပ်သော ဘေးကင်းလုံခြုံမှုဆိုင်ရာ အရေးကိစ္စများကို အသေးစိတ်လေ့လာ တင်ပြထားသည်။ သင်ခန်းစာ ၆.၁.၃ တွင်မူ အင်တာနက်နှင့် လူမှုမီဒီယာ အသုံးပြုချိန်တွင် လိုအပ်သည့် အကာအကွယ် အစီအမံများကိုမလုပ်ဆောင်ပါက ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လုံခြုံမှုလျော့ပါးဆုံးရှုံးခြင်းအကြောင်းကို အာရုံစိုက်တင်ပြထားပါသည်။

၆.၁.၁။ အင်တာနက်နှင့် အွန်လိုင်းကမ္ဘာမှ အန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများ

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- အင်တာနက်အသုံးပြုသည့်အခါ ကြုံတွေ့နိုင်သည့်ဘေးရန်များနှင့် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေများအကြောင်းကို နားလည်လာမည်။
- အင်တာနက်အသုံးပြုသည့်အခါ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောဘေးရန်များနှင့် အန္တရာယ်များကို သိရှိနားလည်ပြီး ၎င်းတို့မဖြစ်ပွားအောင် ကာကွယ်တားဆီးသည့် နည်းလမ်းများ အသုံးပြုတတ်မည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ(ICT)ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်း ပြသသည်။

(က) (၅.၂) ။ ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်နှင့် ဆက်နွှယ်နေသော သင်ယူမှုအခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းသားများ သင်ယူတတ်မြောက်အောင် ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများကို မည်သို့ပို့ချရမည်ကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(ခ) (၁.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများနှင့် နည်းပျူဟာ အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုသင်ကြားနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းပြသည်။

(ဂ) (၁.၄) ။ ပညာရေးဆိုင်ရာ ရင်းမြစ်များကိုသုံးစွဲရာတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း၊ တာဝန်ခံကြောင်း ပြသသည်။

အချိန်။ မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ။ လုပ်ငန်း (၁) နှင့် (၂) ကို ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော လုပ်ငန်းစဉ်ပုံစံဖြင့် လုပ်ဆောင်ရမည်။

လုပ်ငန်း (၃) ကို ဆောင်ရွက်ရန် အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးချက်နှင့် ဆရာဦးဆောင်သော ဆွေးနွေးချက် အသုံးပြုရမည်။

လုပ်ငန်း (၄) ကို ဆောင်ရွက်ရန် တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဆရာဦးဆောင်သော ဆွေးနွေးချက် အသုံးပြုရမည်။

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ။ ဤသင်ခန်းစာအတွက်ပြင်ဆင်ရန် ဆရာများ သည် အောက်ပါကျမ်းကိုးများကို ရည်ညွှန်းအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/ images/0019/001929/192971e.pdf		UNESCO
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (မြန်မာဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/ images/0019/001929/192971MYA. pdf		UNESCO
ဒစ်ဂျစ်တယ် နိုင်ငံသား ဖြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်သော ဗီဒီယိုများ	https://www.common sense.org/ education/video/digital-citizenship		Common Sense Edu- cation
The State of the World's Children 2017 - Children in a Digital World	https://www.unicef.org/publications/ index_101992.html		UNICEF
Media Smarts	https://mediasmarts.ca/digital- media-literacy		Canada's Centre for Media and Digital Liter- acy
Internet Bawdar (အင်တာနက် ဘော်ဒါ)	https://www.internetbawdar.com/		Phandeeyar

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - အင်တာနက် အသုံးပြုခြင်း (၅ မိနစ်)

ဤလုပ်ငန်းစဉ်မှတစ်ဆင့် ကျောင်းသားများသည် အင်တာနက်ကို ၎င်းတို့ နေ့စဉ်ဘဝများတွင် မည်မျှအကြိမ်ရေ များများ အသုံးပြုလေ့ရှိကြောင်း သိရှိသွားမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အင်တာနက် အသုံးပြုနေစဉ်တွင် မိမိကိုယ်မိမိ မရည်ရွယ်ဘဲ အန္တရာယ်လမ်းကြောင်းပေါ် တွန်းပို့မိတတ်သည့် အကြောင်းကိုလည်း သဘောပေါက်နားလည် သွားလိမ့်မည်။ မိမိဘာသာ အင်တာနက်အသုံးပြုရင်း အခြားသူများကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေခြင်း၊ အခြားသူများ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာလုံခြုံမှုကို ချိုးဖောက် မိခြင်းဖြစ်နိုင်သည့် အခြေအနေများအကြောင်းကိုလည်း သိရှိသွားလိမ့်မည်။

ကျောင်းသားများသည် ဤလုပ်ငန်းကို စာသင်ခန်းမတိုင်မီတွင် ပြီးစီးအောင်ဆောင်ရွက်ထား ခဲ့သင့်ပါသည်။ မိမိတို့ အဖြေများကို အဆင်သင့်ရှိနေအောင် စာအုပ်ထဲတွင် ရေးချထားရပါမည်။

ကျောင်းသားအချို့ကို ၎င်းတို့အဖြေများ တစ်တန်းလုံးကို ပြောပြခိုင်းပါ။ အချိန်ရသည့် အပေါ် မူတည်ပြီး စာရင်းတစ်ခုလုံး၏ ထိပ်ဆုံး ၃ ခုကိုသာ ဖြေခိုင်းခြင်းလည်း လုပ်နိုင်သည်။ အင်တာနက် အသုံးပြုရာတွင် အချိန်အများဆုံး သုံးမိတတ်သည့် အလုပ် ၃ ခု ကိုသာ ပြောခိုင်းခြင်းလုပ်နိုင် ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ အဖြေများကို သင်ပုန်းပေါ်တွင် ချရေးပါ။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- ကျောင်းသားများကိုအောက်ပါမေးခွန်းများမေးပါ။တစ်တန်းလုံးပါသည့်ဆွေးနွေးချက်အဖြစ် ဖြေဆိုနိုင်သည်။
  - 'မိမိ အင်တာနက်ပေါ်တွင် ပြုမူနေထိုင်ပုံ၊ အင်တာနက် အသုံးပြုပုံတို့သည် မိမိ၏ ယေဘုယျ ဘဝအေးချမ်းမှုသုခ၊ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လုံခြုံသီးသန့် ဖြစ်မှုတို့ကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်'ဟု ထင်ပါသလား။
  - 'မိမိ အင်တာနက်ပေါ်တွင် ပြုမူနေထိုင်ပုံ၊ အင်တာနက်အသုံးပြုပုံတို့သည် အခြားသူ များ၏ ယေဘုယျဘဝအေးချမ်းမှုသုခ၊ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လုံခြုံ သီးသန့်ဖြစ်မှုတို့ကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်'ဟု ထင်ပါသလား။

- ကျောင်းသားများထံမှ အဖြေများထပ်မံရရှိရန်နှင့် အကြိတ်အနယ်ဆွေးနွေးမှု စတင်လာစေရန် အောက်ပါ ထပ်တိုးမေးခွန်းများမေးနိုင်ပါသည်။
  - 'မှန်ကန်မှု မရှိလောက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အင်တာနက်ပေါ်တွင်၊ လူမှုမီဒီယာပေါ်တွင် မျှဝေဖူးပါသလား။'
  - 'အသွင်အပြင်ရုပ်လက္ခဏာနှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားဖြစ်မှု၊ ဘာသာရေးကိုးကွယ်မှု၊ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်း (ပုခြင်း၊ ရှည်ခြင်း၊ ဝခြင်း၊ ပိန်ခြင်း၊ ကြည့်ကောင်းသည့်အထဲ မပါခြင်းစသည်ဖြင့်) နှင့်ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း တစ်စုံတစ်ဦးကို လှောင်ပြောင်ဖူးခြင်း၊ တိုက်ခိုက် ပြောဆိုဖူးခြင်း ရှိပါသလား။'
  - 'မိမိ သို့မဟုတ် အခြားသူများ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များကို ပေါ်စေသည်အထိ တရားလွန်မှုဝေ ထုတ်ဖော်မိခြင်းရှိဖူးပါသလား။ ဥပမာ - မိမိ၏ အီးမေးလ် လိပ်စာ၊ ဖုန်းနံပါတ်၊ အိမ်လိပ်စာ စသည်တို့ကို လူမှုမီဒီယာပရိသတ်တို့တွင် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်အဖြစ် တင်ထားခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အခြားသူတစ်ဦး မည်သည့်တည်နေရာတွင်ရောက်ရှိနေကြောင်း၊ အိမ်လိပ်စာနှင့် ဖုန်းနံပါတ်များကို ထုတ်ဖော်တင်ပြခြင်းတို့လည်း ပါဝင်သည်။'
  - 'မိမိ မသိကျွမ်းသည့် လူတစ်ဦး၏ ဓာတ်ပုံ သို့မဟုတ် ဗီဒီယိုကို ခွင့်မတောင်းဘဲ အင်တာနက်တွင် တင်ဖူးပါသလား။ သို့မဟုတ် မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးတို့ကိုဖြစ်ပါစေ၊ ခွင့်မတောင်းဘဲ တင်မိခြင်းရှိပါသလား။'
  - မိမိ၏ စကားဝှက်များကို မည်သို့ မှတ်မိပါသနည်း။ မိတ်ဆွေတစ်ဦး၊ ဆွေမျိုးတစ်ဦးကို ပြောပြထားခြင်း ရှိပါသလား။ သို့မဟုတ် စာရွက်တစ်ခုခုတွင် ရေးချထားပြီး လက်ပံတော့ ကွန်ပျူတာအနား၊ စမတ်ဖုန်းအနားတွင် ထားရှိပါသလား။
  - ကိစ္စတစ်စုံတစ်ခုနှင့် ပတ်သက်ပြီး (ဥပမာ - ကျန်းမာရေးကိစ္စ) အင်တာနက်တွင် အကြံဉာဏ် လမ်းညွှန်ချက် ရှာဖွေဖူးခြင်းရှိပါသလား။
- ကျောင်းသားများကိုအောက်ပါမေးခွန်းများမေးပါ။တစ်တန်းလုံးပါသည့်ဆွေးနွေးချက်အဖြစ်ဖြေဆိုနိုင်သည်။
  - မိမိ၏ စကားဝှက်များကို မည်သို့ မှတ်မိပါသနည်း။ မိတ်ဆွေတစ်ဦး၊ ဆွေမျိုးတစ်ဦးကို ပြောပြထားခြင်း ရှိပါသလား။ သို့မဟုတ် စာရွက်တစ်ခုခုတွင် ရေးချထားပြီး လက်ပံတော့ပုံ ကွန်ပျူတာအနား၊ စမတ်ဖုန်းအနားတွင် ထားရှိပါသလား။

- ကိစ္စတစ်စုံတစ်ခုနှင့် ပတ်သက်ပြီး (ဥပမာ - ကျန်းမာရေးကိစ္စ) အင်တာနက်တွင် အကြံဉာဏ် လမ်းညွှန်ချက် ရှာဖွေခြင်းရှိပါသလား။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - မိမိ၏ ဗဟုသုတကို မိမိစစ်ဆေးပါ။ (၅ မိနစ်)

အင်တာနက် အသုံးပြုချိန်တွင် တွေ့ကြုံရတတ်သည့်၊ တွေ့ကြုံထိစပ်နိုင်ခြေရှိသည့် အန္တရာယ် အမျိုးအစား အမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်သည့် သိနားလည်ဖွယ် အခြေခံအကြောင်းအချက်အမျိုးမျိုးကို ကျောင်းသားများအတွက် တင်ဆက်သောလုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အန္တရာယ်အမျိုးမျိုး စာရင်းတွင် တွေ့ရအများဆုံး အန္တရာယ်များပါဝင်ပြီး ကလေးသူငယ်များအတွက် အထူးသဖြင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများသော အမျိုးအစားများလည်းပါဝင်ပါသည်။ သို့သော် အင်တာနက်နှင့် ICT မှ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးပြောင်းလဲတိုးတက်နေသောကြောင့် အန္တရာယ်အသစ်များနှင့် ပြဿနာ ဖြစ်နိုင်ခြေအသစ်များမှာလည်း ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသည်။ အင်တာနက်နှင့် ပတ်သက်သည့် အန္တရာယ်များနှင့် ပြဿနာဖြစ်နိုင်ခြေအသစ်များကို ဆရာများက စဉ်ဆက်မပြတ် သိရှိနားလည် နေအောင် ကြိုးစားထားရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာအချိန်မတိုင်မီတွင် ဤလုပ်ငန်းကို အပြီးဆောင်ရွက်ထားရမည်။ ကျောင်းသားများထံ အဖြေများဖတ်ပြပါ။

လုပ်ငန်းစဉ်ဆောင်ရွက်စဉ်က အခက်အခဲဖြစ်ခဲ့ခြင်း ရှိ၊ မရှိ မေးပါ။ ကျောင်းသားများ မေးခွန်းရှိပါက၊ မရှင်းသည်များရှိပါက ရှင်းပြဖြေဆိုပါ။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- လုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အဖြေများမှာ အောက်ပါတို့အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဖွင့်ဆိုချက်	အန္တရာယ်အမျိုးအစားများ
အချို့သော ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ၊ ဘလော့ဂ်များ၊ စာတိုသတင်းစကားများသည် အသုံးပြုသူများကို မိမိကိုယ်ကို အန္တရာယ်ပြုအောင် တိုက်တွန်းသည်။ မည်သို့အန္တရာယ်ဖြစ်အောင် လုပ်ရမည်ဆိုသည့် ညွှန်ကြားချက်များပါပေးခြင်း ရှိတတ်သည်။	အန္တရာယ်ပြုရန် လှုံ့ဆော်ခြင်း

ဖွင့်ဆိုချက်	အန္တရာယ်အမျိုးအစားများ
<p>မြန်မာ့ဥပဒေများဖြင့် တားဆီးထားသော အကြောင်းအရာများကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ - အသက်မပြည့်သူပါဝင်သော ညစ်ညမ်းရုပ်ရှင်/ရုပ်ပုံ၊ ကလေးနှိပ်စက်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ များသောအားဖြင့် ကမ္ဘာ့အနှံ့တွင်လည်း တရားမဝင်ကြောင်း တားမြစ်ခံထားရသော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်တတ်သည်။</p>	<p>ဥပဒေနှင့် မညီသော အကြောင်းအရာများ</p>
<p>အင်တာနက်တွင် သတင်းအချက်အလက်များစွာ ရရှိနိုင်သည်။ သို့သော် ရသမျှ သတင်းအချက်အလက်က မှန်ကန်ကြောင်း အာမ မခံနိုင်ပေ။ လွတ်လပ်သော ရင်းမြစ်များက မှန်ကန်ကြောင်း စစ်ဆေးထားခြင်း၊ ၎င်းအချက်အလက်များက အထောက်အထားများပေါ် အခြေခံထားခြင်း ရှိချင်မှ ရှိနိုင်သည်။ အသုံးပြုသူ တစ်ဦးဦးက သတင်းအစီရင်ခံချက်အလား အင်တာနက်ပေါ်တင်ထားသော အချက်အလက်များလည်း ရှိနိုင်သည်။ အသုံးပြုသူများသည် အကြောင်းအရာများနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူအသုံးပြုစဉ် သတိမလွတ်ဘဲ အားလုံးကို စူးစူးရှရှ ဝေဖန်ပိုင်းဖြတ်ပြီး မှန်ကန်မှု ရှိနိုင် မရှိနိုင် သုံးသပ်နေရမည်။</p>	<p>လုပ်ကြံသတင်း/ ပုံဖျက်ထားသော သတင်း</p>
<p>တစ်ဖက်လူ၏ အသရေကို ဖျက်လိုခြင်းဖြစ်စေ၊ (အခြားသူများ၏ ဘဏ်စာရင်းနှင့် ဈေးဝယ်ခြင်း ငွေခိုးထုတ်ခြင်းစသည့်) ငွေကြေး တစ်စုံတစ်ရာ ဟန်ဆောင်ယူသုံးရန်ဖြစ်စေ၊ ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် အချို့မသမာသူများသည် အခြားသူများ၏ အင်တာနက်ပေါ်မှ မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်ကြောင်း အမှတ်အသားများကို (ဥပမာ - အီးမေးလ်လိပ်စာနှင့်စကားဝှက်၊ လူမှုမီဒီယာပေါ်မှ ကိုယ်ရေး အချက်အလက်များ) ခိုးယူခြင်း ဖြစ်သည်။</p>	<p>အယောင်ဆောင်ခြင်း (ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ ခိုးယူအသုံးချခြင်း)</p>
<p>အွန်လိုင်းပေါ်တွင် တွေ့နိုင်ပြီး လူငယ်များနှင့် ကလေးများမကြည့်သင့်သော အရာများကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤတင်ဆက်ချက်များမှာ ဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သော်လည်း ကလေးများအတွက် အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော အရာများ ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့တွင် ညစ်ညမ်းရုပ်ရှင်များ၊ အကြမ်းဖက်မှုများပါသော ရုပ်သံများ၊ အရက်နှင့် ဆေးလိပ်ကြော်ငြာများ၊ အွန်လိုင်း လောင်းကစားများနှင့် ထိများ၊ အသရေဖျက်သော သဘာဝပါသည့် စာသားနှင့် ရုပ်သံများ စသည့်အကြောင်းအရာများ ပါဝင်နိုင်သည်။</p>	<p>အသက်အရွယ်နှင့် မကိုက်ညီ မဆီလျော်သော အကြောင်းအရာများ</p>

ဖွင့်ဆိုချက်	အန္တရာယ်အမျိုးအစားများ
<p>မိမိ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များကို (ဓာတ်ပုံ၊ ဝီဒီယို၊ ဖုန်းနံပါတ်၊ အိမ်လိပ်စာ၊ အလုပ်အကိုင်၊ မိသားစုစသည့် အချက်အလက်) အင်တာနက်တွင် တင်လိုက်ပြီးသည်နှင့် မိမိစိတ်ကြိုက်စီမံနိုင်ရန် အလွန်ခက်ခဲသွားပါသည်။ တင်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုအချက်အလက်များသည် ဝက်ဘ်ဆိုဒ် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ချက်ချင်း ကူးပြောင်း တည်ရှိသွားနိုင်ပြီး ကမ္ဘာ့အနှံ့ အသုံးပြုနိုင်သော လူမှုမီဒီယာပေါ်လည်း ရောက်သွားနိုင်ပါသည်။ အသုံးပြုသူက မိမိတင်လိုက်မိသော အချက်အလက်များကို ပြန်ဖျက်ရန် ကြိုးစားလျှင်ပင် အစအန အားလုံး ကုန်စင်အောင် လိုက်ဖျက်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အင်တာနက်ပေါ်တွင် အချိန်အကန့်အသတ်မရှိ ဆက်လက်တည်ရှိနေပေတော့မည်။ ထိုသို့သော ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များကို မည်သူကမဆို၊ မည်သည့်နေရာကမဆို ဖုန်း/ ကွန်ပျူတာများဖြင့် အလွယ်တကူ ရယူကြည့်ရှုနိုင်ပါတော့မည်။</p>	<p>ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များ ဖွင့်ချခြင်း</p>
<p>တစ်စုံတစ်ဦး၏ ဘဏ်စာရင်းနှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို (အင်တာနက်မှ ငွေလွှဲငွေချေခြင်းနှင့် ဈေးဝယ်ခြင်းတို့ပြုရာတွင် သုံးရသည့် စကားဝှက်နံပါတ်များ) ရယူပြီး ဘဏ်စာရင်းထဲမှ ငွေများ ခိုးယူခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ထိုသို့ အချက်အလက်များ ရယူရာတွင် အီးမေးလ်အတု များပေးပို့ကာ အသုံးပြုက မိမိသုံးသော ဘဏ်မှ အီးမေးလ်လာသည်ဟု အထင်ရောက်စေခြင်း၊ အွန်လိုင်းတွင် ငွေချေခြင်း ဝယ်ယူခြင်း စိတ်ချရစွာ ပြုနိုင်သည်ဟု အထင်ရောက်အောင် လှလှပပ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖန်တီးထားသော ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ၊ တရားဝင်ဘဏ်၏ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်စာမျက်နှာ မှုရင်းနှင့် တူအောင် ဖန်တီးထားသော နေရာများ စသည်တို့ကို အသုံးပြုလေ့ရှိကြသည်။</p>	<p>ငွေကြေးကို လမ်းကြောင်းလွဲခိုးယူခြင်း</p>
<p>အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် (လူမှုမီဒီယာ၊ သတင်း၊ ဘလော့ဂ်များ စသည်) ဖြန့်ဝေသော သတင်းစကား၊ တင်ဆက်ချက် တစ်စုံတစ်ရာ ဖြစ်ပြီး လူအုပ်စု တစ်စု၏ တိုင်းရင်းသား ဖြစ်မှု၊ လိင်တိမ်းညွတ်မှု၊ ကျား၊ မ ရေးရာ၊ ဘာသာရေး စသည့် အစုလိုက်သက်ဆိုင်သော ဝိသေသလက္ခဏာတစ်ခုကို မုန်းတီးမှု ပိုမို များလာအောင် လှုံ့ဆော်သော တင်ဆက်ချက်၊ ပြောဆိုမှုမျိုးဖြစ်ပါသည်။</p>	<p>အမုန်းစကား</p>

ဖွင့်ဆိုချက်	အန္တရာယ်အမျိုးအစားများ
<p>ရုပ်ရှင်တစ်ခု ဖြစ်စေ၊ သီချင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်စေကို တစ်ကိုယ်ရေ နားထောင်ကြည့်ရှုရန်အတွက် အင်တာနက်မှ အခမဲ့ ဒေါင်းလုပ်ရယူသည့်အခါ သို့မဟုတ် အင်တာနက်တွင် ဗီဒီယို တင်လို၍ ဗီဒီယို ဖန်တီးရင်း အွန်လိုင်းမှ ဓာတ်ပုံများ ယူသုံးသည့်အခါ ဉာဏပစ္စည်း မှုပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် မူလဖန်တီးသူ အခွင့်အရေးများကို ချိုးဖောက်မိရက်သား ဖြစ်တတ်သည်။ (မူလရုပ်ရှင် ထုတ်လုပ်သူ၊ မူရင်း သီချင်းသီဆိုသူ၊ စသည်ဖြင့်)။ ထိုအခါ အဆိုပါ တင်ဆက်မှုကို ဒေါင်းလုပ်ရယူမိသူသည် ဥပဒေချိုးဖောက်မိခြင်း အန္တရာယ်ရှိပြီး အရေးယူခံရနိုင်ခြေရှိသွားသည်။</p>	<p>မှုပိုင်ခွင့် ချိုးဖောက်ခြင်း</p>
<p>အွန်လိုင်း ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများ ပိုမို များပြားလာသောကြောင့် အသုံးပြုသူများသည် နေရာအမျိုးမျိုးတွင် မည်သူ မည်ဝါဖြစ်ကြောင်း ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ ရေးသားပြီး ကိုယ်ပိုင် အကောင့်များ ဖွင့်လာကြရသည်။ နေရာတစ်ခုမှ အကောင့်တစ်ခု၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များနှင့် နောက်နေရာတစ်ခုမှ အကောင့်တစ်ခု ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များကို တိုက်ဆိုင်ချိတ်ဆက် ကြည့်ရှုရသည်။ ထိုသို့ တိုက်ဆိုင် ချိတ်ဆက်ပြထားသော အချက်အလက်များကို (အခြား ကုမ္ပဏီများ၊ လိမ်လည်သူများ စသည်ဖြင့်) ကြားလူများက ရယူနိုင်လေသည်။ ထိုအချက်အလက်များကို ၎င်းတို့ ရရှိသွားလျှင် အသုံးပြုသူများ အနှောင့်အယှက်ဖြစ်လောက်သည်အထိ ကြော်ငြာများ ပေးပို့ခြင်း ပြုနိုင်သည်။ အချို့ကုမ္ပဏီများသည် အသုံးပြုသူ အချက်အလက်များကို စီးပွားရေးသုံး၊ ကြော်ငြာသုံး အလို့ငှာ ရောင်းချခြင်းလည်းရှိသည်။</p>	<p>မိမိမည်သူဆိုသည် ကို မှန်းဆပုံဖော်ခြင်း</p>
<p>အခြားသူတစ်ဦး၏ အကြံဉာဏ်ကို ရယူပြီး (စာသားတစ်ခုခု၊ ဂီတသံစဉ် တစ်ခုခု၊ စသည်ဖြင့်) မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်အလားပြန်လည်ရေးသားဖန်တီးပြီး မူရင်း ဖန်တီးသူကိုလည်း ရည်ညွှန်းအသိအမှတ်ပြုရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကိုခေါ်သည်။</p>	<p>ခိုးယူကူးချခြင်း</p>
<p>အသက်မပြည့်သည့် ကလေးများအပေါ် လိင်စိတ်တိမ်းညွတ်မှုရှိသည့် လိင်စိတ်စံလွဲသူများနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် လူမှု မီဒီယာ၊ စာတိုပို့ အက်ပ်များ၊ အခြားသော ချိတ်ဆက် စကားပြောနိုင်သည့် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ စသည်တို့တွင် ရိုနေတတ်ကြပြီး ကလေးများ အသက်မပြည့်သူ လူငယ်များနှင့် ချိတ်ဆက် စကားပြောနိုင်မည့် နာမည်တူ၊ အကောင့်တူများ သုံးထားတတ်သည်။ ခင်မင်ရင်းနှီးသွားလျှင် လိင်ပိုင်းပါဝင်သော ဓာတ်ပုံ၊ ဗီဒီယိုများတောင်းခြင်း၊ အပြင်တွင် လူချင်းတွေ့ရန်ကြိုးစားခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။</p>	<p>အသက်မပြည့်သေးသူထံ ရုပ်ဖျက်ချဉ်းကပ်ခြင်း</p>

ဖွင့်ဆိုချက်	အန္တရာယ်အမျိုးအစားများ
<p>ရောင်းသူတစ်စုံတစ်ဦးက ထုတ်ကုန်/ဝန်ဆောင်မှု တစ်ခုခုကို အွန်လိုင်းပေါ်မှ ရောင်းချမည်။ ငွေချေပြီးချိန်တွင် ဝယ်သူထံ ပို့မပေးခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ဝန်ဆောင်မှု/ထုတ်ကုန်ကို ပို့ပေးသော်လည်း သတ်မှတ်ထားသည့် ဝိသေသ အရည်အသွေးများ မဟုတ်ခြင်း၊ မပါလာခြင်းတို့သည် ဤကိစ္စအောက်တွင် အကျိုးဝင်ပါသည်။</p>	<p>စီးပွားရေးမသမာမှု</p>
<p>လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ဦးတည်တိုက်ခိုက်သော စာသားနှင့် တင်ဆက်ချက်များကို ဆိုလိုသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် အမုန်းပွားအောင်၊ ၎င်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ နာမည်ပျက်ပြားအောင် ဦးတည်ဖြန့်ဝေသော စာသား၊ တင်ဆက်ချက်များဖြစ်သည်။</p>	<p>အသရေဖျက်ခြင်း</p>
<p>အချို့သော ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ၊ ဘလော့ဂ်များ၊ ဖိုရမ်များသည် အသုံးပြုသူ အချင်းချင်းအကြား အပြန်အလှန်ဆက်ဆံနိုင်သော၊ အကြံဉာဏ်နှင့် အချက်အလက်များ ပေးနိုင်သော နေရာများဖြစ်သည်။ ဥပမာ - အွန်လိုင်း ဆွေးနွေးခန်းအချို့တွင် အသုံးပြုသူများသည် မိမိတို့ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော မေးခွန်းများ ဝင်မေးနိုင်သည်။ ရောဂါလက္ခဏာများကို ကြည့်ပြီး မည်သည့် ရောဂါဖြစ်ကြောင်း နာမည်တပ်ခြင်း၊ မည်သို့ ပြုသင့်ကြောင်း အကြံပေးခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုဆွေးနွေးခန်းများတွင် ဝင်ရောက်ပြောဆိုသောသူများသည် ကျွမ်းကျင်သူများ၊ ပညာသည်များ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်နိုင်သည်။ သုတေသန၊ အထောက်အထား အခြေခံသော အကြံဉာဏ်ဆုံးဖြတ်ချက်များ မဟုတ်ခြင်းလည်း ရှိနိုင်သည်။ ထိုအကြံဉာဏ်များသည် ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုး ပိုပေးနိုင်လေသည်။</p>	<p>အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့် အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များ ပေးခြင်း</p>
<p>လူမှု မီဒီယာမှ ဖြစ်စေ၊ အခြားသော အွန်လိုင်းနေရာ တစ်ခုခုမှဖြစ်စေ လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်စုံတစ်ဦးကို ဦးတည်တိုက်ခိုက်သော နိမ့်ချပြောဆိုသော ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်မှုများ၊ အခြားအသရေပျက်စေသောလုပ်ဆောင်ချက်များကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် အကွက်ချလုပ်ဆောင်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ထိုသို့ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ပြင်ပဘဝတွင်ပါ ဖြစ်နိုင်သော်လည်း အင်တာနက်ပေါ်တွင် မည်သူ့ကျူးလွန်နေမှန်းမသိရတော့ခြင်းရှိသည်။ ဥပမာ - ကျူးလွန်သူက အကောင့်အတု၊ နာမည် အတုများအသုံးပြုပြီး ကျူးလွန် နေခြင်းမျိုးဖြစ်နိုင်သည်။ အမည်မဖော်ဘဲ လုပ်ဆောင်နိုင်သောကြောင့် ဤထိုးနှက်တိုက်ခိုက်မှုမျိုးက အင်တာနက်ပေါ်တွင် ပိုမို အလွယ်တကူ ဖြစ်ပွားသွားနိုင်ပါသည်။</p>	<p>အွန်လိုင်းမှ အနိုင်ကျင့်ခြင်း</p>

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၃) - လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း (၃၀ မိနစ်)

ဤလုပ်ငန်း (၃) သည် လုပ်ငန်း (၂) တွင် လေ့လာခဲ့သော အင်တာနက်အန္တရာယ်များကို ပိုမိုနားလည် လာစေပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကျောင်းသားများ နားလည်ရခက်ခဲနေသော အန္တရာယ်များ၊ ၎င်းတို့ တိုက်ရိုက်အတွေ့အကြုံများနှင့် ဆက်စပ်သော အန္တရာယ်များ၊ အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေများကို အသေးစိတ်နားလည်သိရှိလာအောင် အာရုံစိုက်ထားသော လေ့ကျင့်ခန်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့ခွဲပါ။ တစ်ဖွဲ့စီကို ပြီးခဲ့သည့် လေ့ကျင့်ခန်းထဲမှ အန္တရာယ်အမျိုး အစားတစ်ခုကို ရွေးချယ်ခိုင်းပါ။ နားလည်ရန်ခက်ခဲသည့် သို့မဟုတ် သိပ်မရှင်းသေးသည့် အမျိုးအစားတစ်ခုကို ရွေးခိုင်းပါ။

တစ်ဖွဲ့ချင်းစီကို တင်ဆက်ချက်ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်းတစ်ခု ပြုလုပ်ရန်တာဝန်ပေးပါ။ အန္တရာယ် အမျိုးအစား တစ်ခုကို ရွေးချယ်ရှင်းလင်းတင်ပြရမည်။ အင်တာနက်တွင် အဆိုပါအကြောင်း အရာနှင့်ပတ်သက်သည့် နောက်ထပ် အချက်အလက်များ၊ နမူနာများ ရှာဖွေနိုင်သည်။

ကမ္ဘာ့အနှံ့တွင် အဆိုပါ ဖြစ်ရပ်များနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းဆောင်းပါးပေါင်းများစွာရှိသည်။ ကျောင်းသားများ ကိုယ်တိုင်ကြံဖူးသော အကြောင်းအရာအတွေ့အကြုံများလည်း ရှိနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ထိုသို့ကြံရသူများကိုလည်း သိထားခြင်းရှိနိုင်သည်။ အဆိုပါဖြစ်ရပ် အတွေ့အကြုံများ ကိုလည်း ထည့်သွင်းတင်ဆက်ခြင်းအားဖြင့် အန္တရာယ်နှင့် ပြဿနာဖြစ်နိုင်ခြေများကို ရှင်းလင်း တင်ပြနိုင်ပါသည်။

တစ်ဖွဲ့စီက ၎င်းတို့ရွေးချယ်ထားသောအကြောင်းအရာကို ရှင်းလင်းတင်ပြရန် အချိန် ၄ မိနစ် ရပါသည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- တစ်ဖွဲ့ချင်းစီကို နှုတ်ဖြင့် မှတ်ချက်ပေးခြင်း
- တစ်ဦးစီကိုဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့ငယ်အလိုက်ကိုဖြစ်စေ နားလည်မှုစစ်ဆေးသော မေးခွန်းများ မေးခြင်း။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၄) - စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း (၁၀ မိနစ်)

ဤလုပ်ငန်းသည် အင်တာနက်သုံးခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အန္တရာယ်များနှင့် ပြဿနာ ဖြစ်နိုင်ခြေများကို ကျောင်းသားများ နားလည်မှု ရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးနိုင်သော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသားများကို ဤလုပ်ငန်းစဉ်ဆောင်ရွက်ခိုင်းပြီး ၎င်းတို့အဖြေများကို တစ်တန်းလုံးသို့ ဖတ်ပြခိုင်းပါ။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- အတန်းကို နှုတ်ဖြင့် တုံ့ပြန်ချက် တိုက်ရိုက်ပေးခြင်းပြုပါ။ ကျောင်းသားများက နားရှုပ်နေ သေးခြင်း၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုချင်းစီတွင် အန္တရာယ်ကို မမြင်သေးခြင်းများရှိပါက အောက်ပါ ဇယားကွက်ပါ အကြောင်းအရာများကိုအသုံးပြုပြီး ထပ်ဆောင်း ရှင်းလင်းချက်များပေးပါ။

ဖြစ်ရပ်	ဖြစ်နိုင်ခြေအန္တရာယ်
<p>ကျွန်တော့်ရဲ့ လူမှုမီဒီယာအကောင့်မှာ မိတ်ဆွေဖြစ်ဖို့ တောင်းဆိုချက်တစ်ခု ရောက်လာတယ်။ အဲ့ဒီ တစ်ယောက်ကို ဘယ်မှာသိခဲ့မှန်း မမှတ်မိဘူး။ ဒါပေမယ့် လက်ခံလိုက်တယ်။ သူက ကျွန်တော်နဲ့ သက်တူရွယ်တူလောက် ရှိမယ့် မိန်းကလေး ချောချောလေးပဲ။ ဒါနဲ့ သူ့အကြောင်းပိုသိချင်တာနဲ့ သူ့ရဲ့ ပရိုဖိုင် စာမျက်နှာကို ကြည့်လိုက်တယ်။ ဓာတ်ပုံနည်းနည်းပဲ တင်ထားတယ်။ အားလုံး ကလည်း တစ်နေ့တည်း ရိုက်ထားတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေ လိုပဲ။ မိတ်ဆွေတွေ မိသားစုတွေနဲ့ ရိုက်တဲ့ပုံလည်း မပါဘူး။ အကောင့်က လွန်ခဲ့တဲ့ ၄ လ လောက်ကမှ ဖွင့်ထားတာလို့လည်း ပြနေတယ်။ ၂ ရက်လောက်လည်း ကြာရော အဲ့ဒီမိန်းကလေးက အွန်လိုင်းကနေ စကားလာပြောတယ်။ သူက ခင်တတ်တယ်၊ သဘောကောင်းတယ်၊ သူနဲ့စကားပြောရတာလည်း ရယ်ရလို့ ပျော်စရာ ကောင်းတယ်။</p>	<p>ဖြားယောင်း သိမ်းသွင်းခြင်း ရှင်းလင်းချက်- မသမာသူအများစုသည် ပရိုဖိုင် အတုများသုံးပြီး ယောက်ျားလေးများ၊ မိန်းကလေးများနှင့်အွန်လိုင်း၌ ချိတ်ဆက်ရာတွင် ထိုကလေးများနှင့် အသက်အတူတူ ဖြစ်ဟန်ဆောင်တတ်ကြသည်။ ဤဖြစ်ရပ်တွင် မသမာသူတစ်ဦးက မိန်းကလေးယောင်ဆောင်ထားသော အကောင့်သုံးပြီး မိတ်ဆွေဖြစ်အောင် ဟန်ဆောင်နေနိုင်သည့် အန္တရာယ်ရှိနိုင်သည်။ ပိုမိုခင်မင်အောင်လုပ်ပြီးလျှင် လိင်ပိုင်းသဘောပါသည့် ဓာတ်ပုံနှင့် ဝီဒီယိုများတောင်းခြင်း၊ အပြင်တွင်တွေ့ဆုံရန် တောင်းဆိုခြင်းများ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။</p>

ဖြစ်ရပ်	ဖြစ်နိုင်ခြေအန္တရာယ်
<p>ကျွန်မရဲ့ viber ကနေပြီး သူငယ်ချင်းက စာပို့လာတာဖတ်ရတယ်။ တခြားနိုင်ငံကလာတဲ့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်သားတစ်ယောက်က ကျွန်မအိမ်နီးချင်းကို အားနဲ့ ကိုက်ဆွဲလိုက်လို့ အိမ်နီးချင်းဒဏ်ရာ အကြီးအကျယ်ရသွားတယ်တဲ့။ သူငယ်ချင်းပို့တဲ့ စာထဲမှာ ဓာတ်ပုံလည်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သွေးအလိမ်းလိမ်းနဲ့ဆိုတော့ ရုပ်မပေါ်ဘူး။</p> <p>ကျွန်မ အိမ်နီးချင်း ဟုတ်မဟုတ်မှန်းတောင်မမြင်ရဘူး။ ဓာတ်ပုံရိုက်တာလည်း ကျွန်မ သူငယ်ချင်းမဟုတ်ဘူး။ သူ့ကိုလည်း သူ့အဒေါ်က ပို့ပေးတာတဲ့။ အဲ့ဒါနဲ့ သူငယ်ချင်းက ကျွန်မကို ဆက်ပြောတယ်။ အဲဒီနိုင်ငံက ပြောင်းရွှေ့ဝင်လာတဲ့သူတွေက ကျွန်မတို့မြို့ကိုလာပြီး အလုပ်တွေ ရှာမရဖြစ်၊ ငွေတွေ လိုက်ခိုးတွေ ဖြစ်နေတယ်တဲ့။ လိုချင်တာရဖို့ဆို လူရိုက်ဖို့လည်း ဝန်မလေးတဲ့ သူတွေလို့ပြောတယ်။ ကျွန်မလည်း ကိုယ့်မိတ်ဆွေတွေကို ပြန်ပြောမှဖြစ်မယ်။ ဒါမှ သတိထားလုပ်စရာတွေ လုပ်လို့ရမှာ။</p>	<p>အမုန်းစကား/ သတင်းမှား ရှင်းလင်းချက်-viber မှ ပို့သောသတင်းစကားများသည် နယ်မှ အလုပ်လာလုပ်သော ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများကို မကျေနပ်သော အုပ်စုများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များက ဖန်တီးထားသော ကောလာဟလများ၊ သတင်းတုများလည်း ဖြစ်နေနိုင်သည်။</p> <p>viber စာတိုပို့ချက်တွင် သက်သေအထောက်အထားလည်း မရှိ။ ဗီဒီယို ရိုက်ကူးထားခြင်းလည်း မရှိ။ မည်သည့် အချိန်တွင်၊ မည်သည့်နေရာတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ကြောင်း အထောက်အထားများလည်း မပါ။ မှန်ခဲ့သည်ဆိုလျှင်သော်မှ တစ်ကြိမ်သာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော ထူးခြားဖြစ်စဉ်ဖြစ်နိုင်သည်။ ၎င်းအပေါ်အခြေခံပြီး နယ်မှလာအလုပ်လုပ်သူတိုင်း လူဆိုးများ၊ လူမိုက်များဟု အမည်တပ်၍မရနိုင်ပေ။</p>

ဖြစ်ရပ်	ဖြစ်နိုင်ခြေအန္တရာယ်
<p>ကျွန်တော် ဝလာတယ်ဗျာ။ အရင်လက ဝယ်ထားတဲ့ အဝတ်တွေတောင် မတော်တော့ဘူး။ ဝိတ်နည်းနည်းကျအောင် အစားရှောင်ဦးမှပဲ။ ဝိတ်ကျအောင် စားတဲ့နည်းလမ်းတွေ အင်တာနက်မှာ ရှာကြည့်ဦးမှပဲ။... ဪဒီမှာ တွေ့ပြီ.. ဒီစားနည်းက တော်တော်ထိရောက်မယ့်ပုံပဲ။ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ပြီးခဲ့တဲ့လက ပေါင် ၂၀ တောင် ကျသွားတယ်ဆိုပဲ။ ဟောကြည့်... ဆရာဝန်တစ်ယောက်လည်း ဝင်ရေးထားတယ်။ ဒီနည်းလမ်းက ဝိတ်ကျဖို့နဲ့ ကျန်းမာရေး ကောင်းဖို့အတွက် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းဆိုပဲ။ ကြည့်ရတာလည်း လွယ်မယ့်ပုံပဲ။ နေ့လည်စာတိုင်း ထမင်းတစ်ပန်းကန် စားရုံပဲ။ ထမင်းတစ်ပန်းကန်ပဲတဲ့.. အသားငါး၊ အသီးအရွက် မပါဘူးတဲ့။ နည်းနည်းတော့ ခက်မယ် တစ်နေ့လုံး ဘာမှ ထပ်စားလို့ မရဘူးတဲ့။ မနက်စာနဲ့ ညစာအတွက် ရေခဲခဲကြမ်းပဲ သောက်ရမှာတဲ့။ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲလေ။ ဝိတ်ကျချင်တာပဲကို။ ရတယ်။ အဲ့ဒီအတိုင်း ရအောင် စားမယ်။ လုပ်နိုင်မယ်လို့လည်း ထင်ပါတယ်။</p>	<p>အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော အကြံဉာဏ်၊ သတင်းမှား ရှင်းလင်းချက် - အင်တာနက်မှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များကို သေချာစွာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရပါမည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် မည်သူမဆို အင်တာနက် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ၊ အွန်လိုင်း ဆွေးနွေးခန်းများတွင် ရေးလိုရာ ရေး၍ရနိုင်ပါသည်။ ကိုယ်အလေးချိန်ချ စားသောက်နည်းအကြောင်း ရေးထားသော အချက်များမှာ သိပ္ပံနည်းကျ လေ့လာချက် တစ်ခုမျှ မပါပါ။ ကိုယ်အလေးချိန် လျော့ချနိုင်ခဲ့သလို မှတ်ချက်ပေးနေသော အခြားသူများသည် မမှန်မကန် ပြောဆိုနေကြခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဆရာဝန်ဆိုသူကလည်း အမှန်တကယ် ဆရာဝန် မဟုတ်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အဆိုပါ စားသောက်နည်းသည် ကိုယ်အလေးချိန် မကျရုံမက ကျန်းမာရေးကိုပါ ထိခိုက်ခြင်းရှိနိုင်သည်။</p>

ဖြစ်ရပ်	ဖြစ်နိုင်ခြေအန္တရာယ်
<p>အမေကရွာမှာနေတာ။ ကျွန်မကလည်း အဝေးရောက်နေတာဆိုတော့ viber က ပဲ ဆက်သွယ်ကြတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂ ပတ်လောက်က အမေက ရွာက အိမ်ပြင်ဖို့ ပိုက်ဆံလိုတယ်ဆိုပြီး viberက လှမ်းပြောတယ်။ အဲ့ဒါနဲ့ အမေ့ ဘဏ်စာရင်းနံပါတ်တောင်းပြီး ငွေလွှဲပေးလိုက်တယ်။ ဒီနေ့လည်း ဖုန်းခေါ်ပြီးတော့ ကျောင်းမှာ ဘယ်လိုနေလဲ နေကောင်းလား ဘာညာမေးတယ်။ အိမ်ပြင်ဖို့ ပေးလိုက်တဲ့ ငွေအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်းလည်း ပြောဖော်မရဘူး။ ပြင်ထား/မထားတောင် မပြောဘူး။ အိမ်မပြင်ဘဲ အဝတ်အစားတွေ လျှောက်ဝယ်ပစ်လိုက်ပြီ ထင်တယ်။</p>	<p>အယောင်ဆောင် လိမ်လည်ခိုးယူခြင်း/ အီးမေးလ်တုဖြင့် အချက်အလက် ခိုးယူခြင်း ရှင်းလင်းချက် - တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို လိမ်လည်လှည့်ဖျားရန် ဤပုဂ္ဂိုလ်၏ မိခင်အကောင့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိုဖိုင်ကိုသော်လည်းကောင်း ခိုးယူအသုံးပြုထားခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အချက်အလက် ခိုးယူခြင်းသည် အီးမေးလ်တုဖြင့် မဟုတ်သည့်အခါလည်း ရှိနိုင်ပါသည်။ ဘဏ်အချက်အလက်များကို ပေးမိအောင် လှည့်စားခံရခြင်း၊ အခြားသူတစ်ဦးဟုထင်သောကြောင့် ငွေလွှဲမိခြင်းဖြစ်အောင် လိမ်လည်ရာတွင် မိသားစုဝင်၊ မိတ်ဆွေ အယောင်ဆောင်၍လည်း လှည့်စားခြင်း ရှိနိုင်ပါသည်။</p>
<p>ကျွန်တော့် ညီလေးက လူမှုမီဒီယာ အရမ်းသုံးတယ်။ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ အပြင်ထွက်ရင်လည်း 'ဘယ်နေရာမှာတော့ ညစာစားနေတယ်၊ ဆူပါ ဘာဂါက တစ်မြို့လုံးမှာ အကောင်းဆုံး ဘာဂါဆိုင်ပဲ' ဆိုတာမျိုးတွေ ရေးပြီးတင်တယ်။ အိမ်နဲ့ ခွဲပြီး သီးသန့်နေတော့လည်း တစ်ယောက်တည်း နေရတာ ဘယ်လောက် လွတ်လပ်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း အကြားပိုစိတ်တွေ မရပ်မနားတင်တယ် 'ကိုယ့်တိုက်ခန်းလေးနဲ့ ကိုယ်နေရတာ ငြိမ်းချမ်းလိုက်တာ၊ အရမ်း လွတ်လပ်တာပဲ' ဆိုတာမျိုးတွေ တင်တယ်။ ခရီးသွားတဲ့အခါ 'ဗီယက်နမ်ရေ နှစ်သစ်ကူးဖို့ ကိုယ်လာနေပြီ။ ရန်ကုန်ရေ တနင်္လာနေ့မှာ တွေ့မယ်' ဆိုပြီးရေးတင်တယ်။ သူ့ရဲ့ ခရီးကနေပြန်ရောက်လာတဲ့အခါ သူ့တိုက်ခန်း အဖောက်ခံထားရတယ်။ သူ့ ကွန်ပျူတာနဲ့ ပိုက်ဆံတွေ သူ့ခိုး ခိုးသွားတာကြုံရတယ်။</p>	<p>တစ်ကိုယ်ရေအချက်အလက်များ ဖွင့်ချခြင်း ရှင်းလင်းချက် - ဤဇာတ်လမ်းမှ ဇာတ်ကောင်သည် မိမိ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များကို အွန်လိုင်းမှဝေမျှမှု လွန်သွားခဲ့သည်။ အဆိုပါ အချက်အလက်များကို ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူများက အသုံးပြုပြီး ခံရသူ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့်နေရာတွင်နေကြောင်း ဖော်ထုတ်ကာ ခိုးယူသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ ခံရသူသည် မိမိမည်သည့် အချိန်များတွင် အလည်အပတ် ခရီးထွက်နေမည်ဖြစ်ကြောင်း မီဒီယာတွင် တင်ခဲ့သောကြောင့် ရာဇဝတ်ကျူးလွန်သူများက ၎င်းမရှိသည့် အချိန်ကို အတိအကျသိရှိပြီး အလွယ်တကူ ဖောက်ထွင်းဝင်ရောက်ကာ ခိုးယူသွားနိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။</p>

ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း

ကျောင်းသားများအနေနှင့် အင်တာနက်ပေါ်တွင် မိမိတို့ ပြုမူနေထိုင်ပုံများ မည်သို့ရှိကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့ တွေ့ကြုံနိုင်ခဲ့ရဖွယ်ရှိသည့် အန္တရာယ်များနှင့် ပြဿနာဖြစ်နိုင်ခြေများ အကြောင်းကို စဉ်းစားခိုင်းပါ။ အန္တရာယ်အမျိုးအစားအမျိုးမျိုးနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှု အမျိုးမျိုးအကြောင်းကို ကျောင်းသားများ နားလည်ရန် လိုကြောင်း၊ အွန်လိုင်းမီဒီယာ၊ လူမှုမီဒီယာ၊ စာတိုပို့ အက်ပ်များ၊ အီးမေးလ်များအသုံးပြုသည့်အခါ မိမိအန္တရာယ်ကို မိမိ နိုးနိုးကြားကြား သတိထားရန်လိုကြောင်း ရှင်းပြသတိပေးပါ။

ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရန်နှင့် လိုအပ်ချက်အလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ရန် လုပ်ငန်းများ

ဆရာများသည် ကျောင်းသားများကို အောက်ပါ မေးခွန်းများ မေးပြီး ဆွေးနွေးချက်အချို့ ထပ်မံ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

- 'ဤကဲ့သို့ အန္တရာယ်များ၏ ထိခိုက်နိုင်ခြေ အများဆုံးရှိသောသူများမှာ မည်သူတို့ဟုထင်ပါသနည်း။'
- 'အဆိုပါ အန္တရာယ်များနှင့် ပြဿနာဖြစ်နိုင်ခြေများကို တွေ့ကြုံဖူးပါသလား။ ထိုအတွေ့အကြုံကို မျှဝေလိုပါက အတန်းကို ပြန်ပြောပြနိုင်ပါသည်။'

၆.၁.၂။

အွန်လိုင်းပေါ်တွင် မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- အင်တာနက် အသုံးပြုသည့်အခါ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဘေးရန်များနှင့် အန္တရာယ်များကို ဖော်ထုတ် သတိထားတတ်မည်။
- မိမိကိုယ်ကိုနှင့် မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များ၏ လုံခြုံမှုကို စောင့်ရှောက်ရန် အတွက် ကာကွယ်တားဆီးခြင်း နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုတတ်မည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ (ICT) ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှု ကိုနားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(က) (၅.၂) ။ ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်နှင့် ဆက်နွှယ်နေသော သင်ယူမှု အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းသားများ သင်ယူတတ်မြောက်အောင် ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများကို မည်သို့ပို့ချရမည်ကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(ခ) (၁.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများနှင့် နည်းဗျူဟာ အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုသင်ကြားနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းပြသည်။

(ဂ) (၁.၄) ။ ပညာရေးဆိုင်ရာ ရင်းမြစ်များကိုသုံးစွဲရာတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း၊ တာဝန်ခံကြောင်း ပြသသည်။

အချိန်

မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်လေ့လာစေသော လုပ်ငန်းစဉ်သုံးပြီး ဆောင်ရွက်ပါစေ။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) ကို အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဆရာ ဦးဆောင်သော ဆွေးနွေးချက်များဖြင့် သော်လည်းကောင်း လုပ်ဆောင်ခိုင်းပါ။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၄) ကို အတန်းအပြီးတွင် တစ်ဦးချင်း လုပ်ငန်းစဉ်အဖြစ် လုပ်ဆောင်ခိုင်းပါ။

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ

ဤသင်ခန်းစာသည်ပြီးခဲ့သည့် သင်ခန်းစာနှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်မှု ရှိပါသည်။ ၆.၁.၁ တွင် တင်ပြခဲ့သည့် အကြောင်းအရာများကို ပိုမိုနက်နဲစွာ နားလည်လာအောင် လေ့ကျင့်ခြင်းနှင့် အွန်လိုင်းကမ္ဘာ၏ အန္တရာယ်များနှင့် ပြဿနာဖြစ်နိုင်ခြေများကို ရှောင်ရှားရန် လိုအပ်သော အကာအကွယ် အစီအမံများအကြောင်းကို ပိုမိုအသေးစိတ် ဆွေးနွေးထားပါသည်။ ပြီးခဲ့သည့် သင်ခန်းစာမှ လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ကို နောက်သင်ခန်းစာအစတွင် ပြန်လည်ဆွေးနွေးခြင်း ရှိပါလိမ့်မည်။

ဆရာများအနေနှင့် အောက်ပါ ကျမ်းကိုးများကို ရည်ညွှန်းကိုးကားခြင်းအားဖြင့် သင်ခန်းစာကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971e.pdf		UNESCO
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (မြန်မာဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971MYA.pdf		UNESCO
အစ်ဂျစ်တယ် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုနှင့် ပတ်သက်သော ဝီဒီယိုများ	https://www.common sense.org/education/video/digital-citizenship		Common Sense Education

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
The State of the World's Children 2017 - Children in a Digital World	https://www.unicef.org/publications/index_101992.html		UNICEF
Media Smarts	https://mediasmarts.ca/digital-media-literacy		Canada's Centre for Media and Digital Literacy
Internet Bawdar (အင်တာနက် ဘော်ဒါ)	https://www.internetbawdar.com/		Phandeeyar

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ

သင်ပုန်း၊ စာရွက်ကြီးများ၊ မာကာများ၊ အင်တာနက်ချိတ်ဆက်ထားခြင်း၊ လက်ပ်တော့ သို့မဟုတ် စမတ်ဖုန်း သို့မဟုတ် တက်ဘလက်

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - အွန်လိုင်းပေါ်မှ မိမိ၏ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို အကဲဖြတ်ခြင်း (၅ မိနစ်)

လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကျောင်းသားများသည် ၎င်းတို့၏ နေ့စဉ် အင်တာနက် အသုံးပြုမှုများကြောင့် အင်တာနက် ကမ္ဘာ၏ အန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများကို မိမိတို့မည်သို့ခံစားရနိုင်ခြေရှိကြောင်း ပိုမို နားလည်လာပါလိမ့်မည်။

ကျောင်းသားများ၏ နေ့စဉ်အင်တာနက်အသုံးပြုမှုများနှင့် အွန်လိုင်းမှ ကျောင်းသားများ၏ အပြုအမူ အလေ့အကျင့်များအကြောင်းကို ဆရာများ ပိုမို နားလည်လာပါလိမ့်မည်။

ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကို ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာအချိန်မတိုင်မီတွင် ပြီးစီးအောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့ရမည်။ စာသင်ချိန်ရောက်လျှင် ဆွေးနွေးချက်သာ လုပ်ရတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းသားအချို့ကို ၎င်းတို့ ရထားသည့်အဖြေများ အတန်းကို ဖတ်ပြုခိုင်းပါ။ ထို့နောက် ၎င်းတို့ကို အောက်ပါ မေးခွန်းများ မေးပါ။

- ‘ရလဒ်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး အံ့ဩဖွယ် တစ်စုံတစ်ရာ ရှိပါသလား?’
- ‘အွန်လိုင်းအသုံးပြုသည့်အခါ လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သော ဘေးရန်ကင်းရှင်းရေး အစီအမံများကို လုပ်ဆောင်ရန် ပျက်ကွက်နေခြင်းကို မိမိသတိထားမိပါသလား။’

မေးခွန်း	ဟုတ်သည်ဟု ဖြေသော ကျောင်းသား အရေအတွက်
အွန်လိုင်းရှိ မိမိအကောင့် အမျိုးမျိုးအတွက် စကားဝှက် တစ်မျိုးတည်း အသုံးပြုပါသလား။	၁၂ ဦး
မိမိ၏ စကားဝှက်တွင် ဂဏန်းများ၊ စာလုံးအကြီးအသေးများနှင့် အခြားသင်္ကေတများ ပါပါသလား။	၂ ဦး
မိမိမမြင်ဖူးသောသူများနှင့် မိမိ မသိသူများကို လူမှုမီဒီယာများတွင် မိတ်ဆွေအဖြစ် လက်ခံပါသလား။	၂၆ ဦး
သီချင်း၊ ရုပ်ရှင်များနှင့် ဇာတ်လမ်းတွဲများကို အင်တာနက်မှ ဒေါင်းလုပ်ရယူပါသလား။ ရှိပါသလား။	၄ ဦး
viber, whatsapp, messengerနှင့် အခြား စာပို့ အက်ပလီကေးရှင်းများတွင် သူစိမ်းများနှင့် စကားပြောဆိုခြင်း ပြုလုပ်ပါသလား။	၁၀ ဦး
မိမိ မသိကျွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များထံမှပို့သော အီးမေးလ်များကို ဖွင့်ဖတ်ခြင်းပြုလုပ်ပါသလား။	၂ ဦး

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- ဟုတ်ကြောင်း အဖြေ ၆ ခု = အွန်လိုင်း လုံခြုံမှု ထိခိုက်နိုင်ခြေ မြင့်မားနေသည်။
- ဟုတ်ကြောင်း အဖြေ ၃ ခု နှင့် ၅ ခုကြား = အချို့သော အန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်း အစီအမံများကို လိုက်နာခြင်းရှိသော်လည်း အွန်လိုင်းကမ္ဘာ၏ အန္တရာယ် ထိခိုက် နိုင်ခြေများနှင့် ထိတွေ့နေမှု မြင့်မားနေပါသေးသည်။
- ဟုတ်ကြောင်း အဖြေ ၁ ခု နှင့် ၂ ခု = အွန်လိုင်းကမ္ဘာတွင် မိမိကိုယ်ကို ဘေးကင်းအောင်

စောင့်ရှောက်ရန် အရေးကြီးကြောင်း သဘောပေါက်ထားသူဖြစ်သည်။ သို့သော် မိမိ၏ အကာအကွယ် အစီအမံများကို ထပ်မံ အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်ရန်လိုပသေးသည်။

- **ဟုတ်ကြောင်း အဖြေမရှိ** = အွန်လိုင်းကမ္ဘာမှ အန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများကို ကောင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်ထားသူဖြစ်ပါသည်။ အွန်လိုင်း အသုံးပြုသည့်အခါ ဘေးကင်းရေး လုပ်ဆောင်ဖွယ်အချက်များကို ကောင်းစွာလုပ်ဆောင်နေသူလည်း ဖြစ်သည်။

ဆရာသည် ဤလုပ်ငန်းစဉ်ပါ စစ်တမ်းမေးခွန်း ၆ ခုကို သင်ပုန်းပေါ်တွင် ချရေးပြီး ထိုမေးခွန်းအတွက် ဟုတ်ကြောင်းဖြေသော ကျောင်းသားအရေအတွက်ကို မေးခွန်းဘေးတွင် မှတ်သားထားနိုင်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ဆရာသည် မိမိကျောင်းသားများ၏ အွန်လိုင်းကမ္ဘာမှ အပြုအမူအကျင့်စရိုက်များ၊ ၎င်းတို့၏ရှိနှင့်ပြီး ဗဟုသုတများ၊ ၎င်းတို့လုပ်ဆောင်နှင့်ပြီးဖြစ်သည့် ဘေးကင်းရေး အစီအမံ အကာအကွယ်များကို ပိုမိုနားလည်လာနိုင်ပါသည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - ဖြစ်ရပ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လေ့လာချက် (၂၅ မိနစ်)

ကျောင်းသားများသည် အင်တာနက်၏ အန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများကို လေ့လာပြီးဖြစ်ပါ သည်။ အင်တာနက် အသုံးပြုစဉ်တွင် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော အဆင့်ဆင့်အကြောင်းကိုလည်း လေ့လာပြီးဖြစ်သည်။ မိမိတို့ကိုယ်ကို ဘေးကင်းအောင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် သိရှိထားသည့် ဗဟုသုတများကို လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်များနှင့် ချိတ်ဆက်၍အသုံးပြုခြင်းကို ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့ခွဲပါ။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို သာဓကဖြစ်ရပ် တစ်ခုစီပေးပါ။ လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရှင်းပြပြီး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လျှင် ပြန်လည်တင်ပြပေးမည့်သူ တစ်ဦးစီ ရွေးခိုင်းပါ။ ၎င်းက ဆွေးနွေးချက် တစ်လျှောက်တွင် မှတ်တမ်းလိုက်လံမှတ်သားထားပြီး နောက်ဆုံးဆွေးနွေးချက်ရလဒ်များကို တစ်တန်းလုံးထံ ပြန်လည်တင်ပြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသည့်အခါ တစ်ဖွဲ့ချင်းကို ၎င်းတို့၏ ရလဒ်များကို အတန်းထံ ပြန် လည်တင်ပြခိုင်းပါ။ ၎င်းတို့၏ အဖြေများနှင့်ပတ်သက်ပြီး နှုတ်ဖြင့် မှတ်ချက်ပေးခြင်းပြုပါ။ တစ်ဖွဲ့စီ၏ အဖြေများနှင့်ပတ်သက်ပြီး အခြားကျောင်းသားများကို မှတ်ချက်ပေးခိုင်းခြင်းလည်း ပြုနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

အောက်ပါအဖြေများမှာ နမူနာ အကြံပြုချက်များသာဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသားများတွင် အဖြေ အမျိုးမျိုးရှိနိုင်ကြပါသည်။

ဖြစ်ရပ်	အကြောင်းရင်း
<p>ဖြစ်ရပ် ၁ - ဖြားယောင်းသိမ်းသွင်းခြင်း</p> <p>ကျွန်တော့်ရဲ့ လူမှုမီဒီယာ အကောင့်မှာ မိတ်ဆွေဖြစ်ဖို့ တောင်းဆိုချက် တစ်ခု ရောက်လာတယ်။ အဲ့ဒီတစ်ယောက်ကို ဘယ်မှာ သိခဲ့မှန်း မမှတ်မိဘူး။ ဒါပေမယ့် လက်ခံလိုက်တယ်။ သူက ကျွန်တော်နဲ့ သက်တူရွယ်တူလောက် ရှိမယ့်မိန်းကလေး ချောချောလေးပဲ။ ဒါနဲ့ သူ့အကြောင်း ပိုသိချင်တာနဲ့ သူ့ရဲ့ ပရိုဖိုင် စာမျက်နှာကို ကြည့်လိုက်တယ်။ ဓာတ်ပုံ နည်းနည်းပဲ တင်ထားတယ်။ အားလုံးကလည်း တစ်နေ့တည်းရိုက်ထားတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေလိုပဲ။ မိတ်ဆွေတွေ မိသားစုတွေနဲ့ ရိုက်တဲ့ပုံလည်း မပါဘူး။ အကောင့်က လွန်ခဲ့တဲ့ ၄ လလောက် ကမှ ဖွင့်ထားတာလို့လည်း ပြနေတယ်။ ၂ ရက်လောက်လည်း ကြာရော အဲ့ဒီမိန်းကလေးက အွန်လိုင်းကနေ စကားလာပြောတယ်။ သူက ခင်တတ်တယ်၊ သဘောကောင်းတယ်၊ သူနဲ့ စကားပြောရတာလည်း ရယ်ရလို့ ပျော်စရာကောင်းတယ်။</p>	<p>(က) မိမိ၏ ဘေးကင်းမှုနှင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာလုံခြုံမှုကို ထိခိုက်နှစ်နာမှုရှိစေနိုင်ကြောင်း မည်သည့် သင်္ကေတများမှ သိရှိနိုင်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မိမိ ပြင်ပတွင် မသိကျွမ်းပေ။ • ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မိမိတို့အကြား ဘုံမိတ်ဆွေ ရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးပါ။ မရှိပါက အကောင့်တု ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သင်္ကေတပင်။ • ထိုအကောင့်ကို မည်သည့်အချိန်က ဖန်တီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးကြည့်ပါ။ အကောင့် ဖန်တီးချိန် မကြာသေးပါက၊ ကိုယ်ရေးအချက်အလက် များများစားစား မပါပါက အကောင့်တု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ • ထိုအကောင့်၏ ပရိုဖိုင် timeline ကို သွားရောက် စစ်ဆေး ကြည့်ပါ။ ပိုမိုတင်ခြင်း၊ လက်ရှိအခြေအနေများကို ရေးတင်ခြင်း ရှိပါသလား။ ၎င်းတို့မှတစ်ဆင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြုအမူ အလေ့အကျင့်များကို မှန်းဆနိုင်ပါသလား။ အကောင့်တု ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သင်္ကေတများ တွေ့ရှိပါသလား။ ဥပမာ - ရောက်တတ်ရာရာ ဟိုရောက်သည်ရောက် ပို့စ်များ တင်ထားခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ • ထိုအမည်ပိုင်ရှင်ကို ဝှက်လွှာတွင် ရှာဖွေကြည့်ပါ။ အခြား လူမှု မီဒီယာများကို ထိုအမည်နှင့် ဖွင့်ထားခြင်း ရှိပါသလား။ အခြား အချက်အလက်များ ထပ်မံတွေ့ရှိပါသလား။ <p>(ခ) ထိုအခြေအနေတွင် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မရှိအောင် သို့မဟုတ် သက်ရောက်မှုလျော့ချနိုင်အောင် မည်သည့်လုပ်ရပ်များ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မိမိ သိ၊ မသိ မသေချာပါက ၎င်း၏ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ရန် တောင်းဆိုချက်ကို လက်မခံပါနှင့်။ • ထိုပရိုဖိုင်အတု ရှိနေကြောင်း တိုင်တန်းပါ။ လူမှုမီဒီယာ အများစုတွင် ပို့စ်နှင့် အကြောင်းအရာများကိုသာ တိုင်ကြား

ဖြစ်ရပ်	အကြောင်းရင်း
	<p>နိုင်သည်သာမက အသုံးပြုသူများ၏ အကောင့်တုများကိုပါ တိုင်ကြားနိုင်ပါသည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> • မိမိ မသိသူ တစ်ဦးဦးက မိမိကို အွန်လိုင်းပေါ်တွင် ပိုးပန်းနေချိန် အပြင်တွင် တွေ့ဆုံရန် တောင်းဆိုလာပါက (လုံးဝ အန္တရာယ်ကင်းသည်အထိ စီစဉ်နိုင်ခြင်းမရှိပါက) မတွေ့ပါနှင့်။ • အသက်မပြည့်သူ တစ်ဦးဦးက ထိုအခြေအနေနှင့် တွေ့ကြုံရပါက ဆရာ/ဆရာမ၊ မိဘ/အုပ်ထိန်းသူများထံ ချက်ချင်း အကြောင်းကြား တိုင်ကြားရမည်။
<p>ဖြစ်ရပ် ၂ - အမုန်းစကား/သတင်းမှား</p> <p>ကျွန်မရဲ့ viber ကနေပြီး သူငယ်ချင်းက စာပို့လာတာ ဖတ်ရတယ်။ တခြားနိုင်ငံကလာတဲ့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်သားတစ်ယောက်က ကျွန်မ အိမ်နီးချင်းကို အားနဲ့ ကိုက်ဆွဲလိုက်လို့ အိမ်နီးချင်းဒဏ်ရာ အကြီးအကျယ်ရသွားတယ်တဲ့။ သူငယ်ချင်းပို့တဲ့ စာထဲမှာ ဓာတ်ပုံလည်း ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သွေးအလိမ်းလိမ်းနဲ့ဆိုတော့ ရုပ်မပေါ်ဘူး။ ကျွန်မ အိမ်နီးချင်း ဟုတ်မဟုတ်မှန်းတောင် မမြင်ရဘူး။ ဓာတ်ပုံ ရိုက်တာလည်း ကျွန်မ သူငယ်ချင်းမဟုတ်ဘူး။ သူ့ကိုလည်း သူ့အဒေါ်က ပို့ပေးတာတဲ့။ အဲ့ဒါနဲ့ သူငယ်ချင်းက ကျွန်မကို ဆက်ပြောတယ်။ အဲဒီနိုင်ငံက ပြောင်းရွှေ့ဝင်လာတဲ့သူတွေက ကျွန်မတို့မြို့ကိုလာပြီး အလုပ်တွေ ရှာမရဖြစ်၊ ငွေတွေ လိုက်ခိုးတွေ ဖြစ်နေတယ်တဲ့။ လိုချင်တာ ရဖို့ဆို လူရိုက်ဖို့လည်း ဝန်မလေးတဲ့ သူတွေလို့ ပြောတယ်။ ကျွန်မလည်း ကိုယ့်မိတ်ဆွေတွေကို ပြန်ပြောမှ ဖြစ်မယ်။ ဒါမှ သတိထား လုပ်စရာတွေ လုပ်လို့ရမှာ။</p>	<p>(က) မိမိ၏ ဘေးကင်းမှုနှင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လုံခြုံမှုကို ထိခိုက်နစ်နာမှု ရှိစေနိုင်ကြောင်း မည်သည့် သင်တန်းများမှ သိရှိနိုင်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • ဤဖြစ်ရပ်တွင်မူ အန္တရာယ်သည် သတင်းအချက်အလက် မှားနေနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသတင်းမှားကြောင့် အခြားသူများ၏ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကိုထိခိုက်ခြင်း ရှိသွားနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤဖြစ်ရပ်တွင်မူ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများဖြစ်ပြီး အခြားတိုင်းရင်းသားအုပ်စုများ စသည်ဖြင့်လည်း ရှိနိုင်သည်။ • မိမိ၏ မိတ်ဆွေကလည်း ဤအချက်အလက် မည်သည့် နေရာမှ ထွက်လာခြင်းကို မသိပေ။ သတင်းစာ သို့မဟုတ် စိတ်ချရသော သတင်းမီဒီယာ တစ်ခုခု ထွက်လာခြင်းရော ဟုတ်ပါသလား။ သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ဦးက ရေးသားမှုဝေလိုက်ပြီး အခြားသူများက အချင်းချင်း အဆင့်ဆင့်မျှဝေရင်း မိမိမိတ်ဆွေထံသို့ ရောက်လာခြင်းဖြစ်ပါသလား။ • ဓာတ်ပုံကို မည်သည့် နေရာတွင် ရိုက်ကူးထားမှန်း မသိနိုင်ပါ။ မည်သူတို့၏ ပုံဖြစ်မှန်းလည်း မသိရပါ။ ကမ္ဘာ့အနှံ့မှ မည်သည့်နိုင်ငံမှမဆို ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ • မည်သည့် အချိန်က ရိုက်ထားသည့် ဓာတ်ပုံမှန်းလည်း မသိပါ။ လွန်ခဲ့သည့် ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်ကလည်း ဖြစ်နိုင်သလို လွန်ခဲ့သည့် လပေါင်းများစွာကလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ • ဤကိစ္စကို မည်သည့် သတင်းစာ/ရုပ်မြင်သံကြားတွင်မှ သတင်းအဖြစ် မတွေ့မိ၊ မကြားမိသေးပါ။ • အခြားသတင်းမီဒီယာများနှင့် အင်တာနက်ကဲ့သို့သော

ဖြစ်ရပ်	အကြောင်းရင်း
	<p>သတင်းရင်းမြစ်များတွင် ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထပ်ရှာ၍ မရပါ။</p> <p>(ခ) ထိုအခြေအနေတွင် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မရှိအောင် သို့မဟုတ် သက်ရောက်မှု လျော့ချနိုင်အောင် မည်သည့်လုပ်ရပ်များ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • မှန်ကန်ကြောင်း မိမိ အတည်မပြုနိုင်ပါက ထိုအကြောင်းအရာကို မျှဝေခြင်း မပြုပါနှင့်။ • ထိုအကြောင်းအရာသည် လူအုပ်စု တစ်စုကို ထိခိုက်နိုင်မည်ဆိုပါက ထိုအကြောင်းကို မိမိ မိတ်ဆွနှင့် မိသားစု အကြားတွင် အသိပေးရင်းပြသင့်ပါသည်။ ထိုသို့သော အမှန်းစကားများ ပျံ့နှံ့နေကြောင်း၊ ထိုအမှန်းစကားများကို မယုံသင့်ကြောင်းနှင့် ထပ်မံ တစ်ဆင့်မျှဝေခြင်း မလုပ်သင့်ကြောင်း အသိပေး ရှင်းပြရပါမည်။ • ထိုမျှဝေတင်ဆက်မှုကို တိုင်ကြားပါ။ (အချို့သော လူမှုမီဒီယာများဖြစ်သည့် Facebook နှင့် Instagram တို့တွင်) အမှန်းစကားနှင့် သတင်းမှား ဖြစ်စေသည့် တင်ဆက်ချက်များကို တိုင်ကြားနိုင်သည့် လမ်းကြောင်းများ ထည့်သွင်းထားပါသည်။
<p>ဖြစ်ရပ် ၃ - အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော အကြံပေးခြင်း / သတင်းမှား</p> <p>ကျွန်တော် ဝလာတယ်ဗျာ။ အရင်လက ဝယ်ထားတဲ့ အဝတ်တွေတောင် မတော်တော့ဘူး။ ဝတ်နည်းနည်းကျအောင် အစားရှောင်ဦးမှပဲ။ ဝတ်ကျအောင် စားတဲ့နည်းလမ်းတွေ အင်တာနက်မှာ ရှာကြည့်ဦးမှပဲ။ .. ဩော်ဒီမှာ တွေ့ပြီ.. ဒီစားနည်းက တော်တော်ထိရောက်မယ့်ပုံပဲ။ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ပြီးခဲ့တဲ့လက ပေါင် ၂၀ တောင် ကျသွားတယ်ဆိုပဲ။ ဟောကြည့်... ဆရာဝန်တစ်ယောက်လည်း ဝင်ရေးထားတယ်။ ဒီနည်းလမ်းက ဝတ်ကျဖို့နဲ့ ကျန်းမာရေးကောင်းဖို့အတွက် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းဆိုပဲ။</p>	<p>(က) မိမိ၏ ဘေးကင်းမှုနှင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လုံခြုံမှုကို ထိခိုက်နစ်နာမှု ရှိစေနိုင်ကြောင်း မည်သည့်သင်္ကေတများမှ သိရှိ နိုင်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • ထိုဝက်ဘ်ဆိုဒ်က မည်သည့် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မျိုးဖြစ်သနည်း။ ယုံကြည်စိတ်ချရမှု ရှိပါသလား။ အာဟာရပညာရှင် တစ်ဦးဦးက တည်ဆောက်ထားသော အာဟာရနှင့် အစားအသောက်ဆိုင်ရာ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသလား။ သို့မဟုတ် ဘဝနေထိုင်မှုပုံစံဆိုင်ရာ မဂ္ဂဇင်းတစ်ခုမှ ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသလား။ • အဆိုပါ အစားအသောက်ပုံစံကို သိပ္ပံနည်းကျ ရှာဖွေတွေ့ရှိထားခြင်း ဟုတ်ပါသလား။ အခြားသော ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ၊ မဂ္ဂဇင်းများနှင့် ဆေးပညာဆိုင်ရာ အာဟာရပညာဆိုင်ရာ လေ့လာချက်များက ကိုယ်အလေးချိန်လျော့ချရန် ၎င်းကို ထောက်ခံထားခြင်း၊ ၎င်းပုံစံကို အကြံပြုတိုက်တွန်းထားခြင်းတို့ရှိပါသလား။

ဖြစ်ရပ်	အကြောင်းရင်း
<p>ကြည့်ရတာလည်း လွယ်မယ့်ပုံပဲ။ နေ့လည်စာတိုင်း ထမင်းတစ်ပန်းကန် စားရုံပဲ။ ထမင်းတစ်ပန်းကန်ပဲတဲ့.. အသားငါး၊ အသီးအရွက်မပါဘူးတဲ့။ နည်းနည်းတော့ ခက်မယ် တစ်နေ့လုံး ဘာမှ ထပ်စားလို့မရဘူးတဲ့။ မနက်စာနဲ့ ညစာအတွက် ရေခဲခဲကြမ်းပဲ သောက်ရမှာတဲ့။ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲလေ။ ဝိတ်ကျချင်တာပဲကို။ ရတယ်။ အဲ့ဒီအတိုင်းရအောင် စားမယ်။ လုပ်နိုင်မယ်လို့လည်း ထင်ပါတယ်။</p>	<ul style="list-style-type: none"> • အသုံးပြုသူအချို့က ၎င်းပုံစံကောင်းပါသည်ဟု ထောက်ခံထားခြင်းမှာ ယုံကြည်စိတ်ချရသော အချက်များဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသလား။ • လုပ်ကြံဖန်တီးရေးသားထားချက်များ ဖြစ်နေနိုင်ပါသလား။ • အာဟာရဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးအယောင်ဆောင်ထားသော ကြော်ငြာတစ်ခု ဖြစ်နေနိုင်ပါသလား။ အာဟာရအကြောင်း တင်ပြသလိုနှင့် အာဟာရဆိုင်ရာ ထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရန် ကြော်ငြာနေခြင်းရှိပါသလား။ • အဆိုပါ အစားအသောက်ပုံစံက အဆန်းတကြယ် ဖြစ်လွန်းနေသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော အစားအသောက်ပုံစံ တစ်ခုသည် ဤမျှ အချိန်တိုအတွင်း ဤမျှ ကောင်းသောရလဒ်များ ထွက်လာစရာ အကြောင်းမရှိပါချေ။ <p>(ခ) ထိုအခြေအနေတွင် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေမရှိအောင် သို့မဟုတ် သက်ရောက်မှု လျော့ချနိုင်အောင် မည်သည့်လုပ်ရပ်များ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • အဆိုပါ အစားအသောက်ပုံစံ အကြောင်းကို တင်ပြရေးသား ထားသော အခြားဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ ရှိ၊ မရှိ အင်တာနက်တွင် ရှာကြည့်ပါ။ • ဤအစားအသောက်ပုံစံအကြောင်းကို မှတ်ချက်ပေး ရေးသားထားသော လေ့လာထားသော အာဟာရပညာရှင် များ၏ စာတမ်းများ လေ့လာချက်များ ရှိပါသလား။ • ဆရာဝန်တစ်ဦးဖြစ်စေ၊ အာဟာရ ပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်စေနှင့် တိုင်ပင်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ထိုအစားအသောက်ပုံစံက ဘေးကင်းမှု ရှိ/မရှိ၊ အန္တရာယ် ပြုနိုင်/မပြုနိုင် ဆန်းစစ်ကြည့်နိုင်သည်။
<p>ဖြစ်ရပ် ၄ -</p> <p>အမေက ရွာမှာနေတာ။ ကျွန်မကလည်း အဝေးရောက်နေတာဆိုတော့ viber ကပဲ ဆက်သွယ်ကြတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂ ပတ်လောက်က အမေက ရွာကအိမ်ပြင်ဖို့ ပိုက်ဆံလိုတယ်ဆိုပြီး viber က လှမ်းပြောတယ်။</p>	<p>(က) မိမိ၏ ဘေးကင်းမှုနှင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာလုံခြုံမှုကို ထိခိုက်နစ်နာမှု ရှိစေနိုင်ကြောင်း မည်သည့် သင်္ကေတများမှသိရှိ နိုင်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • အမေဖုန်းခေါ်စဉ်က ငွေပို့ခြင်း အကြောင်း မပြောခဲ့ပါ။ တစ်စုံတစ်ခုမှားယွင်းနေကြောင်း သံသယဖြစ်ဖွယ်ဖြစ်သည်။ • ယခင်က ငွေလွှဲရန် တောင်းသည့် အခါတိုင်း ဖုန်းခေါ်နေကျ အမေက ယခုမှ viber တစ်ဆင့်တောင်းနေသည်။ • ငွေလွှဲရန်အတွက် မိုဘိုင်းစာတိုပို့အက်ပ်ဖြင့် လှမ်းတောင်း

ဖြစ်ရပ်	အကြောင်းရင်း
<p>အဲ့ဒါနဲ့ အမေ့ ဘဏ်စာရင်းနံပါတ်တောင်းပြီး ငွေလွှဲပေးလိုက်တယ်။ ဒီနေ့လည်း ဖုန်းခေါ်ပြီးတော့ ကျောင်းမှာ ဘယ်လိုနေလဲ နေကောင်းလား ဘာညာမေးတယ်။ အိမ်ပြင်ဖို့ ပေးလိုက်တဲ့ ငွေအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်းလည်း ပြောဖော်မရဘူး။ ပြင်ထား/မထားတောင် မပြောဘူး။ အိမ်မပြင်ဘဲ အဝတ်အစားတွေ လျှောက်ဝယ်ပစ်လိုက်ပြီ ထင်တယ်။</p>	<p>ခြင်းက ပုံမှန်တော့မဟုတ်ချေ။ တစ်ဖက်က စာရိုက်နေသော သူသည် အမှန်တကယ် မည်သူဖြစ်နေကြောင်း မသိနိုင်ပေ။</p> <p>(ခ) ထိုအခြေအနေတွင် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေမရှိအောင် သို့မဟုတ် သက်ရောက်မှု လျော့ချနိုင်အောင် မည်သည့်လုပ်ရပ်များ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • တစ်စုံတစ်ဦး၊ ကုမ္ပဏီ၊ အဖွဲ့အစည်း တစ်စုံတစ်ရာက ငွေလွှဲရန် တောင်းဆိုသည့်အခါတိုင်း မှန်ကန်မှု ရှိ/မရှိ လေ့လာဆန်းစစ်ရမည်။ အထူးသဖြင့် တရားဝင် အီးမေးလ်၊ ပို့စာတို့ဖြင့် မဟုတ်ဘဲ စာတိုပို့ အက်ပ်များဖြစ်သော viber ကဲ့သို့ အလွယ်တကူ စာပို့တောင်းလျှင်ဖြစ်သည်။ • အမေက ငွေလွှဲရန် တောင်းသည်နှင့် အမေ့ကို ဖုန်းလှမ်းခေါ်ပြီး အမှန်တကယ်တောင်းခြင်း ရှိ/မရှိ အတည်ပြုရမည်။ • မိမိ အမေ၏အကောင့်ကို သို့မဟုတ် အသိတစ်ဦးဦး၏ အကောင့်ကို အခြားသူတစ်ဦးက အသုံးပြုနေကြောင်း သိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ၎င်းတို့ကို လှမ်းအကြောင်းကြားပြီး ၎င်းတို့၏ လုံခြုံရေး ချိန်ညှိချက်များကို ပြန်ပြောင်းခိုင်းခြင်းနှင့် စကားဝှက်များ အသစ်ပြုလုပ်ခြင်းတို့ လုပ်ခိုင်းသင့်ပါသည်။ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အကောင့်များကို အခြားသူတစ်ဦးဦးက ထိုးဖောက်ခိုးယူရရှိသွားခြင်း ဖြစ်နေနိုင်ပါသည်။
<p>ဖြစ်ရပ် ၅ -</p> <p>ကျွန်တော့် ညီလေးက လူမှုမီဒီယာ အရမ်းသုံးတယ်။ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ အပြင်ထွက်ရင် လည်း 'ဘယ်နေရာမှာတော့ ညစာစားနေတယ်၊ ဆူပါ ဘာဂါက တစ်မြို့လုံးမှာ အကောင်းဆုံး ဘာဂါဆိုင်ပဲ' ဆိုတာမျိုးတွေ ရေးပြီးတင်တယ်။ အိမ်နဲ့ခွဲပြီး သီးသန့်နေတော့လည်း တစ်ယောက်တည်းနေရတာ ဘယ်လောက် လွတ်လပ်တယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း အကြားပို့စေတွေ မရပ်မနားတင်တယ် 'ကိုယ့်တိုက်ခန်းလေးနဲ့ ကိုယ်နေရတာ ငြိမ်းချမ်းလိုက်တာ၊ အရမ်း လွတ်လပ်တာပဲ'</p>	<p>(က) မိမိ၏ ဘေးကင်းမှုနှင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လုံခြုံမှုကို ထိခိုက်နှစ်နာမှုရှိစေနိုင်ကြောင်း မည်သည့်သင်္ကေတများမှ သိရှိ နိုင်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • အိမ်လိပ်စာ၊ ဖုန်းနံပါတ်နှင့် ရောက်ရှိနေသည့် နေရာ စသည်တို့ကို အွန်လိုင်းပေါ်တွင် မျှဝေလွန်းပါက ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်လိုသူတို့အတွက် အခွင့်အလမ်းပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ <p>(ခ) ထိုအခြေအနေတွင် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေမရှိအောင် သို့မဟုတ် သက်ရောက်မှု လျော့ချနိုင်အောင် မည်သည့်လုပ်ရပ်များ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သနည်း။</p> <ul style="list-style-type: none"> • မိမိအကြောင်းကို အများသိလွန်းခြင်း မဖြစ်အောင် သတင်းအချက်အလက်များ မျှဝေလွန်းခြင်းကို ရှောင်ကြဉ် ရမည်။

ဖြစ်ရပ်	အကြောင်းရင်း
ဆိုတာမျိုးတွေ တင်တယ်။ ခရီးသွားတဲ့အခါ 'ဗီယက်နမ်ရေ နှစ်သစ်ကူးဖို့ ကိုယ်လာနေပြီ။ ရန်ကုန်ရေ တနင်္လာနေ့မှာ တွေ့မယ်' ဆိုပြီး ရေးတင်တယ်။ သူ့ရဲ့ခရီးကနေပြန်ရောက်လာတဲ့အခါ သူ့တိုက်ခန်း အဖောက်ခံထားရတယ်။ သူ့ကွန်ပျူတာနဲ့ ပိုက်ဆံတွေ သူခိုး ခိုးသွားတာကြုံရတယ်။	

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- ပြန်လည်တင်ပြခြင်း ပြုလုပ်ချိန်များတွင် နှုတ်ဖြင့် မှတ်ချက်အကျဉ်းပေးခြင်း
- ကျောင်းသားအချင်းချင်း အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ချက်ပြုလုပ်ခြင်း- တစ်ဖွဲ့စီကတင်ပြသော တင်ပြချက်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး အခြားအဖွဲ့များက မှတ်ချက်ပေးကြခြင်း

**သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၃) - ကျောင်းသားများ အွန်လိုင်းအသုံးပြုမှုအတွက်
 ဘေးကင်းလုံခြုံမှု စည်းမျဉ်းများ (၂၀ မိနစ်)**

ကျောင်းသားများသည် အွန်လိုင်းအသုံးပြုစဉ် မိမိဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို မိမိအာရုံစိုက်တတ်ရုံသာမက မိမိတို့ သင်ကြားရမည့် ကျောင်းသား ကလေးသူငယ်များသည်လည်း အင်တာနက် အသုံးပြုရာတွင် ဘေးကင်းစေရေး သင်ကြားပေးနိုင်ရန် ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် လေ့ကျင့်ရပါမည်။ ၆.၁.၁ နှင့် ၆.၁.၂ တို့တွင်သိရှိခဲ့ကြသည့် ဗဟုသုတများကို ဤလုပ်ငန်းတွင် လက်တွေ့အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့ခွဲပါ။ လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရှင်းပြပါ။ စာရွက်ကြီးများနှင့် မာကာများပေးပြီး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့စီအတွက် ပိုစတာတစ်ခုစီပြုလုပ်ခိုင်းပါ။

ပြီးနောက် တစ်ဖွဲ့ချင်းစီသည် ပိုစတာများပြုလုပ်ပြီး ထိုစည်းမျဉ်းများသည် အင်တာနက်တွင် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု အတွက် အဘယ်ကြောင့် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သည်ကို ထိုပိုစတာများသုံးပြီး ပြန်လည်တင်ဆက်ခြင်း ပြုလုပ်ရမည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ကျောင်းသားများသည် ၎င်းတို့ပိုစတာများပေါ်တွင် စည်းမျဉ်းအမျိုးမျိုးနှင့် သတင်းစကား အမျိုးမျိုးတို့ကို ရေးကြလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ အဖြေ မှန်သည်၊ မှားသည်ဟူ၍ ဤလေ့ကျင့်ခန်းတွင် မရှိပါ။ အရေးကြီးသည်မှာ ထိုစည်းမျဉ်းသုံးခု အဘယ်ကြောင့်ရွေးချယ်ပြီး ပိုစတာတွင်ထည့်သွင်း ရေးသားထားရကြောင်း ရှင်းလင်းပြောဆိုနိုင်ခြင်းနှင့် အကြောင်းပြချက် ခိုင်မာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ရွေးချယ်ရာတွင် လူငယ်များနှင့် ကလေးများ အင်တာနက်အသုံးပြုရာတွင် အထူးသဖြင့် ကြုံတွေ့နိုင်သော အန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေရှိသော အခြေအနေများကို မပြတ်စဉ်းစား နေရပါမည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- နားလည်မှု စစ်ဆေးသောမေးခွန်းများအား တစ်ဖွဲ့ချင်းကိုဦးတည်ပြီး မေးမြန်းနိုင်သည်။ မေးခွန်းများတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။
  - ‘ဘာကြောင့် ဒီစည်းမျဉ်း ၃ ခု ကို ရွေးချယ်ခဲ့တာပါလဲ။ ကျောင်းသားတွေ အွန်လိုင်း မှာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုရှိစေဖို့အတွက် ဒီစည်းမျဉ်းတွေက အရေးအကြီးဆုံးလို့ ဘာကြောင့် ထင်တာပါလဲ။’
  - ‘ကျောင်းသားတွေက ဒီစည်းမျဉ်းတွေကို နားလည်မယ်လို့ ထင်ပါသလား။’
  - ‘အွန်လိုင်းမှာ ဘေးကင်းအောင်နေနိုင်ဖို့ ဒီစည်းမျဉ်းတွေကို လိုက်နာဖို့ ဘာကြောင့် လိုကြောင်း ရှင်းလင်းချက်တွေကို ပိုစတာမှာ ထည့်ရေးထားပါလား။ ကျောင်းသား များသည် မိမိတို့အတွက် ထိခိုက်နိုင်ခြေရှိသော အန္တရာယ်များသည် အင်တာနက် ပေါ်တွင်ရှိနေကြောင်း ပိုစတာကြည့်ခြင်းအားဖြင့် နားလည်နိုင်ပါသလား။’

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၄) - စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း (စာသင်ချိန်အပြီးတွင် လုပ်ဆောင်ရန်)

ဤလုပ်ငန်းစဉ်သည် အင်တာနက်အသုံးပြုသူများ မိမိတို့ကိုယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်သော အခြေခံဘေးကင်းရေး အစီအမံများကို ကျောင်းသားများနားလည်ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးအကဲဖြတ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကို အိမ်တွင်ဆောင်ရွက်လာပြီး နောက်သင်ခန်းစာ၏ အစတွင် ၅ မိနစ်ခန့် အချိန် ပေးပြီး အဖြေများပေးခြင်း၊ ကျောင်းသားများ မရှင်းသည့် အကြောင်းအရာများကို ရှင်းပြခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပါ။

အခြားတစ်ပုံစံအားဖြင့် ကျောင်းသားများသည် ၎င်းတို့၏ အဖြေများကို ရေးသားပြီး ဆရာထံ တင်ပြခြင်းလည်းလုပ်နိုင်ပါသည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ကျောင်းသားများ၏ အဖြေများအပေါ်မူတည်ပြီး ကျောင်းသားများကို တိုက်ရိုက်နှုတ်ဖြင့် မှတ်ချက်ပေးခြင်းဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်မှတ်ချက်ပေးခြင်းဖြစ်စေဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ အဖြေများကို အောက်ပါအတိုင်းပေးထားပါသည်။

၁။ အောက်ပါ စကားဝှက်များအနက် မည်သည့်စကားဝှက်က အားအကောင်းဆုံး ဖြစ်မည်နည်း။

(က) Dy_834mS@ (အဖြေမှန်)

- (ခ) Password123456
- (ဂ) P@sword
- (ဃ) Yangon00\$

၂။ မိမိ မသိသောသူတစ်ဦးထံမှ အီးမေးလ်လက်ခံရရှိလျှင် မည်သို့ လုပ်ဆောင်သင့်သနည်း။

(က) အီးမေးလ်ကို ဖွင့်၍ဖတ်မည်။ ပူးတွဲပါဖိုင်များပါဝင်ကလည်း ဖွင့်ဖတ်ကြည့်သင့်သည်။ သို့မှသာ အီးမေးလ်ပို့သူက မည်သည့်အကြောင်းအရာကို ပေးပို့ဆက်သွယ်နေကြောင်း မိမိနားလည်မည်ဖြစ်သည်။ မိမိအတွက် အရေးကြီးသော အချက်အလက်များလည်း ပါဝင်နေနိုင်သောကြောင့် ဖွင့်ဖတ်ရမည်။

(ခ) ထိုအီးမေးလ်ကို လုံးဝဖွင့်မဖတ်ဘဲ ချက်ချင်းဖျက်လိုက်ပါ။

(ဂ) သူစိမ်းထံမှ အီးမေးလ်သည်လည်း အရေးကြီး အီးမေးလ်ဖြစ်နေနိုင်သည်။ ဖွင့်၍ ဖတ်နေချိန်တွင် ပုံမှန်မဟုတ်ကြောင်း၊ အလိမ်အညာဖြစ်လောက်ကြောင်း သံသယဖြစ်ဖွယ်ရှိပါက ပူးတွဲပါဖိုင်များကို လုံးဝဖွင့်မဖတ်ဘဲ အီးမေးလ်ကို ဖျက်ပစ်ရမည်။ (အဖြေမှန်)

၃။ လူမှုမီဒီယာပေါ်တွင် မိမိမသိသူတစ်ဦးဦးထံမှ မိတ်ဆွေအဖြစ် လှမ်းချိတ်ဆက်မှု ရရှိလာပါက လုပ်သင့်သည့်အရာမှာ-

(က) မိတ်ဆွေအဖြစ် လက်ခံလိုက်ပါ။ မိမိကို အွန်လိုင်းမှ တကူးတက လိုက်လံရှာဖွေတွေ့ထားခြင်းဆိုလျှင် အမှန်တကယ် မိတ်ဆွေဖြစ်ချင်နေရှာသူဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် မိမိမိတ်ဆွေ၏ တစ်ဆင့်မိတ်ဆွေတစ်ဦးလည်း ဖြစ်နေနိုင်ကာ လူသစ်များများနှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်လေလေ ကောင်းလေလေပင်ဖြစ်သည်။

(ခ) ထိုတောင်းဆိုမှုကို လက်မခံပါနှင့်။ (အဖြေမှန်)

(ဂ) မိမိ၏ မူလမိတ်ဆွေများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီးသား လူဟုတ်၊ မဟုတ် စစ်ဆေးကြည့်မည်။ ရှိပါက ၎င်းကို မိတ်ဆွေအဖြစ် လက်ခံခြင်းက အန္တရာယ်မရှိနိုင်။

(ဃ) ချိတ်ဆက်သူ၏ ပရိုဖိုင်းစာမျက်နှာကို သွားကြည့်မည်။ မကြာသေးမီက ဓာတ်ပုံများတင်ထားလျှင် အွန်လိုင်းပေါ်တွင် ပုံမှန်သုံးနေကြောင်းမြင်ရလျှင်၊ ကိုယ်နှင့်တစ်မြို့တည်းမှ လူဖြစ်လျှင် ထိုကမ်းလှမ်းချက်ကို လက်ခံခြင်းမှာ ဘေးအန္တရာယ် မရှိနိုင်ပါ။

၄။ လူမှုမီဒီယာ ကွန်ရက်အသစ်တစ်ခုကို မကြာသေးခင်က သွားရောက်ချိတ်ဆက်
လိုက်သည်။ ၎င်းကို သုံးနေသည်မှာ ၃ လခန့်ရှိပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် မိမိတွင် မိတ်ဆွေ
များ၊ အားပေးကြည့်ရှုသူ (followers) များ နည်းနေသေးသည်။ ထိုအခါ မိမိမိတ်ဆွေများ
မိမိကိုရှာဖွေတွေ့ရှိပြီး ချိတ်ဆက်နိုင်ရန်အတွက် အချက်အလက်များ ထပ်ထည့်ပါဟု
ကွန်ရက်က တိုက်တွန်းချက်ပို့သည်။ မည်သို့ လုပ်မည်နည်း။

(က) ပရိသားစုတွင် ကိုယ်ရေးအချက်အလက် ရာနှုန်းပြည့် ပြည့်စုံသွားသည်အထိ
အသေးစိတ်များ တတ်နိုင်သမျှ ထပ်ထည့်မည်။

(ခ) လူမှုမီဒီယာက အလိုအလျောက် အကြံပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို မိတ်ဆွေဖြစ်ခွင့်
တောင်းဆိုချက်များ (Friend requests) ပို့မည်။ လိုက်လံကြည့်ရှုရန် ရွေးချယ်မည်
(follow)။ အခြားသူများကို မိတ်ဆွေဖြစ်ခွင့် တောင်းဆိုချက်များပို့ပြီး လိုက်လံ
ကြည့်ရှုမှုများ လုပ်ဆောင်လျှင် မိမိကိုလည်း မိတ်ဆွေအဖြစ် လက်ခံကြလိမ့်မည်။

(ဂ) အမှန်မဟုတ်သည့် အချက်အလက်အချို့ ထပ်ထည့်လိုက်မည်။ မိတ်ဆွေပိုရရန်
နှင့် မိမိကိုအားပေးကြည့်ရှုသူပိုများရန် လိုသလောက် အနည်းငယ်ဖန်တီးရေးသား
လိုက်မည်။

**(ဃ) လူမှုမီဒီယာက တိုက်တွန်းချက်များကို လျစ်လျူရှုထားလိုက်မည်။ အကောင့်
ဖွင့်စဉ်က ပေးထားသော အခြေခံ အချက်အလက်တို့ဖြင့်သာ ဆက်လက်အသုံး
ပြုမည်။ (အဖြေမှန်)**

၅။ မိမိ၏ မိတ်ဆွေတစ်ဦးက မိန်းကလေးတစ်ဦး၏ပို့စ်ကို မျှဝေထားသည်။ ထိုပို့စ်တွင်
ပြောထားသည်မှာ မြို့ထဲမှ စားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်တစ်ဦးသည် ၎င်းစားမည့် အမဲသား
အစား ခွေးသားကို ချက်ပြုတ်ပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုထားသည်။ ဆိုင်နာမည်ကိုလည်း
ဖော်ထုတ်ရေးသားပြီး ထိုဆိုင်ကို အားလုံးဝိုင်းကြည့်ရန် တိုက်တွန်းထားသည်။

(က) ထိုစားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်သည် လူအများ၏ကျန်းမာရေးကို လျစ်လျူရှုနေ
ခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိ။ ထိုပို့စ်ကို မိမိလည်း ဆက်လက်မျှဝေခြင်းအားဖြင့်
လူအများသိပြီး ထိုစားသောက်ဆိုင်ကို အများရှောင်နိုင်ရန် ကူညီရမည်။

**(ခ)ထိုမိန်းကလေး မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ကို ဦးစွာလေ့လာပါမည်။ ဆိုင်ရှင်နှင့်
မတည့်ခြင်းကြောင့်၊ သို့မဟုတ် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကိစ္စများကြောင့် မိန်းကလေး
က ဆိုင်ရှင်ကို ဒေါသထွက်လျက် ရှိသောကြောင့် နာမည်ပျက်အောင် လုပ်ဆောင်
ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ (အဖြေမှန်)**

(ဂ)ဆိုင်ရှင်က လူအများ၏ကျန်းမာရေးကို မထိမဲ့မြင်ပြုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤ
အချက်အလက်ကို စာတိုပို့ အက်ပ်များဖြစ်သော Viber၊ WhatsApp တို့မှ တစ်ဆင့်
ပို့မည်။ ထိုအက်ပ်များက ဤကဲ့သို့ ထိရလွယ်သော အကြောင်းအရာများအတွက်
ပိုမိုသီးသန့်ဆန် လုံခြုံသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

(ဃ) ဤသတင်းအချက်အလက်ကို ဆက်လက်ဖြန့်ဝေမည် မဟုတ်ပါ။ မှန်/မမှန်
လည်း မသေချာသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုပို့စ်အောက်တွင် ထိုဆိုင်ကို
ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို ထောက်ခံကြောင်း မှတ်ချက်တော့ ဝင်ရေးလိုက်မည်။ တာဝန်သိ
နိုင်ငံသားတစ်ဦးအနေနှင့် ဤသို့ထောက်ခံမှုပြုခြင်းသည် မှန်ကန်သောလုပ်ရပ်
ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း

လူမှုမီဒီယာ၊ စာတိုပို့အက်ပ်များ အပါအဝင် အင်တာနက် အသုံးပြုရာတွင် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော
အန္တရာယ်များ၊ ပြဿနာများ၏ ရှေ့ပြေးလက္ခဏာရပ်များအကြောင်း ကျောင်းသားများ စဉ်းစား
နားလည်ရန် လမ်းညွှန်သင်ကြားပါ။ အင်တာနက်ကမ္ဘာတွင် အဆိုပါ ပြဿနာအန္တရာယ်များ
ရှိသော်လည်း ကြိုတင်ကာကွယ်သည့် နည်းလမ်းအစီအမံများ လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း
အလေးထား၍ အသိပေးပြောဆိုပါ။ ထိုသို့အစီအမံများလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အသစ်အသစ်များကို
စဉ်ဆက် မပြတ် နားလည်သင်ယူနေရန် လိုအပ်ပေသည်။ အင်တာနက်နှင့် လူမှုမီဒီယာတို့မှာ
အမြဲတိုးတက် ပြောင်းလဲနေပြီး မကြာလှသည့် အနာဂတ်တွင်လည်း အန္တရာယ်အသစ်များ
အမြဲပေါ်လာနိုင်သော ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

၆.၁.၃။

အွန်လိုင်းကမ္ဘာတွင်း ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ လုံခြုံမှု

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- အင်တာနက် အသုံးပြုစဉ်တွင် ဖြစ်ပွားနိုင်သော ကိုယ်ရေးအချက်အလက် ပေါက်ကြားခြင်း အကြောင်းကို နားလည်သဘောပေါက်လာမည်။
- အသုံးပြုသူများ (အထူးသဖြင့် ကလေးသူငယ်များ) ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များကို စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် ကိုယ်ရေးအချက်အလက်စီမံခြင်း လုပ်ဆောင်ချက်များကို အသုံးပြုတတ်မည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ (ICT) ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(က) (၅.၂) ။ ကျောင်းသားများ၏ သင်ယူမှုလိုအပ်ချက်နှင့် ဆက်နွှယ်နေသော သင်ယူမှု အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းသားများ သင်ယူတတ်မြောက်အောင် ဘာသာရပ်အကြောင်းအရာများကို မည်သို့ပို့ချရမည်ကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

(ခ) (၁.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများနှင့် နည်းဗျူဟာ အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြု သင်ကြားနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းပြသည်။

(ဂ) (၁.၄) ။ ပညာရေးဆိုင်ရာ ရင်းမြစ်များကို သုံးစွဲရာတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း၊ တာဝန်ခံကြောင်း ပြသသည်။

အချိန်

မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ

လုပ်ငန်း (၁)၊ (၂) နှင့် (၃) တို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အဖွဲ့လိုက် လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ဆရာဦးဆောင်သော ဆွေးနွေးခြင်းများလုပ်ဆောင်ပါ။

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ

ဤသင်ခန်းစာတွင် အပိုင်း ၆.၁.၁ နှင့် ၆.၁.၂ တို့တွင် သင်ယူခဲ့သော အကြောင်းအရာတစ်ခုဖြစ်သည့် အွန်လိုင်းပေါ်မှ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များ သီးသန့်ရှိလုံခြုံမှုအကြောင်းကို ပိုမိုအသေးစိတ် လေ့လာထားပါသည်။ ပြီးခဲ့သည့် သင်ခန်းစာမှ လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ကို ဤလုပ်ငန်းစဉ် အစတွင် ဦးစွာ ဆွေးနွေးရပါမည်။

ဆရာများသည် အောက်ပါကျမ်းကိုးများကို ရည်ညွှန်းကိုးကားပြီး သင်ခန်းစာကို ပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971e.pdf		UNESCO
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (မြန်မာဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971MYA.pdf		UNESCO
အစ်ဂျစ်တယ် နိုင်ငံသား ဖြစ်မှုနှင့်ပတ်သက်သော ဝီဒီယိုများ	https://www.common sense.org/education/video/digital-citizenship		Common Sense Education
The State of the World's Children 2017 - Children in a Digital World	https://www.unicef.org/publications/index_101992.html		UNICEF

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
Media Smarts	https://mediasmarts.ca/digital-media-literacy		Canada's Centre for Media and Digital Literacy
Internet Bawdar (အင်တာနက် ဘော်ဒါ)	https://www.internetbawdar.com/		Phandeeyar

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ

လက်ပံတော့ ကွန်ပျူတာတစ်လုံး၊ တက်ဘလက်ဖြစ်စေ၊ စမတ်ဖုန်းဖြစ်စေ ကျောင်းသား တစ်ယောက် တစ်လုံး၊ အင်တာနက်၊ စာရွက်ကြီးများနှင့် မာကာများ။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - စူးစမ်းရှာဖွေပါ။ (၁၀ မိနစ်)

ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကျောင်းသားများသည် ၎င်းတို့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအချက်အလက်များ မည်မျှ သည် အင်တာနက်ပေါ်တွင် အများမြင်နိုင်သည့် အခြေအနေရှိနေပြီး မည်သူမဆို ရယူနိုင်သည့် အခြေအနေရှိနေကြောင်း သိရှိလာလိမ့်မည်။

ကျောင်းသားများကို မိမိတို့အတန်းဖော်များနှင့် နှစ်ဦးတွဲစီ တွဲခိုင်းပါ။ ထို့နောက် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် အရာများကို ရှင်းပြပါ။

ကျောင်းသားများက ၎င်းတို့ ရှာဖွေခြင်းများ ပြီးစီးသည့်အခါ ရရှိလာသည့်ရလဒ်များကို တစ်တန်း လုံးထံ ကျောင်းသားအချို့က ပြန်လည်တင်ပြရမည် ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်းတွင် ကျောင်းသားများသည် အောက်ပါအချက်အလက်များကို တွေ့ရှိနိုင်ကြသည်။

- မိမိ၏ Facebook ပရိုဖိုင်းသည် အများမြင်ရသည့်ပုံစံ 'public' ဖြစ်နေသောကြောင့် တင်သမျှ ဓာတ်ပုံများ၊ ပို့စ်များအားလုံးကို လူတိုင်းမြင်နေရသည်။
- မိမိ၏ Facebook ပရိုဖိုင်းသည် အများမြင်ရသည့်ပုံစံ 'public' မဟုတ်သော်လည်း မိမိပါသည့်ဓာတ်ပုံကို မိမိမိတ်ဆွေက အမည်လာတွဲသည့်အခါ ထိုဓာတ်ပုံကို လူတိုင်းက မြင်နေရသည်။
- ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များ၊ လျှို့ဝှက်အပ်သော အချက်အလက်များဖြစ်သည့် အိမ်လိပ်စာ၊ တက်ခဲ့သော ကျောင်းလိပ်စာ၊ မိသားစုဝင်များနှင့် ရည်းစားအကြောင်း အချက်အလက်များ စသည်တို့ကို လူတိုင်းက မြင်နေရခြင်းရှိနိုင်သည်။
- မိမိတို့က အများမြင်ရအောင် မဖွင့်ထားသော်လည်း ဂူဂဲလ်တွင် မိမိအမည်ကို ရှာလိုက်ရုံဖြင့် ထိုပုံများ ပေါ်လာခြင်းလည်း ရှိနေနိုင်သည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- ကျောင်းသားများက အွန်လိုင်းတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုများကို ပြန်လည်တင်ဆက်သည့်အခါ နှုတ်ဖြင့် တိုက်ရိုက်မှတ်ချက်ပေးခြင်းပြုနိုင်သည်။ ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျောင်းသားများ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုပြုလာအောင် အောက်ပါမေးခွန်းများ မေးနိုင်ပါသည်။
- 'မိမိအတန်းဖော်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အချက်အလက်မည်မျှတွေ့ရှိခဲ့ပါသနည်း။ မည်သည့် သတင်း အချက်အလက် အမျိုးအစားများ ဖြစ်ပါသနည်း။'
- 'ဤကဲ့သို့ မိမိအကြောင်း အချက်အလက်များ အွန်လိုင်းပေါ်တွင် လူတိုင်းတွေ့မြင်နေရခြင်းကို ယခင်က သိရှိထားပါသလား။'
- 'ဤအချက်အလက်များ အွန်လိုင်းပေါ်တွင် အလွယ်တကူရရှိနေခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး မည်သို့ ခံစားရပါသနည်း။'

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း (၁၅ မိနစ်)

ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကျောင်းသားများသည် လူမှုမီဒီယာကွန်ရက်များတွင် ပါဝင်လေ့ရှိသော ကိုယ်ရေးအချက်အလက်လုံခြုံမှု အစီအမံချိန်ညှိချက်များကို လေ့လာပြီး အသုံးပြုများအတွက် ချိန်ညှိခွင့် မည်မျှရှိနေကြောင်းသိရှိရန်နှင့် အသုံးပြုသူများက ၎င်းတို့ကို မည်မျှနားလည် လက်လှမ်းမီမှုရှိနိုင်ကြောင်း လေ့လာရမည်ဖြစ်ပါသည်။

- ၁။ ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့များခွဲပြီး တစ်ဖွဲ့ကို လူမှုကွန်ရက်တစ်ခုစီ လေ့လာရန် သတ်မှတ်ပေးပါ။ ဥပမာ - Facebook, Instagram, Twitter, Viber, Whatsapp, Gmail, WeChat, Line စသည်တို့ဖြစ်သည်။
- ၂။ ဖတ်စာအုပ်ထဲမှ လမ်းညွှန်ချက်မေးခွန်းများအတိုင်း လိုက်လံဆောင်ရွက်ရန်လိုသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ပုံစံကို ရှင်းပြပါ။
- ၃။ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်လုံခြုံမှု ချိန်ညှိချက် (Privacy Settings) များနှင့် သတ်မှတ်ချက်များ (Terms and Conditions) ကို ကျောင်းသားများ နားလည်ရ ခက်ခဲနေပါက ဆရာက လူမှုကွန်ရက်တစ်ခုကိုရွေးချယ်ပြီး လုပ်ငန်းစဉ်ကို နမူနာလုပ်ဆောင်ပြနိုင်သည်။ လူမှုကွန်ရက်တစ်ခုကိုဖွင့်ပြပြီး ၎င်းကွန်ရက်၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက် လုံခြုံမှုချိန်ညှိချက် (Privacy Settings) များနှင့် သတ်မှတ်ချက်များ (Terms and Conditions) မည်သည့်နေရာတွင် သွားဖတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြနိုင်သည်။
- ၄။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ချင်းစီတွင် မှတ်တမ်းတင်သူတစ်ဦး သတ်မှတ်ရွေးချယ်ရမည်။ ၎င်းက အဖြေများအားလုံးကို မှတ်သားစုစည်းပြီး အတန်းထံ ပြန်လည်ဖတ်ပြရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- ၅။ မိမိအဖွဲ့အတွက် သတ်မှတ်ပေးလိုက်သည့် လူမှုကွန်ရက်၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက် လုံခြုံမှု ချိန်ညှိချက် (Privacy Settings) များနှင့် သတ်မှတ်ချက်များ (Terms and Conditions) အကြောင်းတွေ့ရှိချက်များနှင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုအဖြေများကို တစ်ဖွဲ့စီ၏ မှတ်တမ်းတင်သူများက ပြန်လည်တင်ဆက်ခိုင်းပါ။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက် လုံခြုံမှုချိန်ညှိချက် (Privacy Settings) များနှင့် သတ်မှတ်ချက်များ (Terms and Conditions) ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီးသည့်အခါ ကျောင်းသားများသည် အောက်ပါအဓိပ္ပာယ်များပါသော သုံးသပ်ချက်များလည်း ပေးနိုင်ကြပါသည်။

- ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက် လုံခြုံမှု ချိန်ညှိချက် (Privacy Settings) များနှင့် သတ်မှတ်ချက်များ (Terms and Conditions) ကို လူမှုကွန်ရက်အများစုတွင် အင်္ဂလိပ်လိုသာပေးထားပြီး မြန်မာဘာသာစကားနှင့် မပေးထားပါ။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေအများစုသည် အကောင့်ဖွင့်သည့်အခါ လူမှုကွန်ရက်က သတ်မှတ်ထားသည့် သတ်မှတ်ချက်များကို နားလည်ကြခြင်းမရှိဟု မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ချိန်ညှိမှုများကိုလည်း ထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခြင်း မရှိနိုင်တော့ဟုလည်း မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။
- အကောင့် ဖွင့်ဖွင့်ချင်းအချိန်တွင် အလိုအလျောက်ရရှိမည့် အစီအမံများအကြောင်းကို ကောင်းစွာရှင်းပြထားခြင်းမရှိပါ။ သာမန်အသုံးပြုသူများ၊ ICT ကို ကောင်းစွာ နားလည်ခြင်း မရှိသူများအနေနှင့် နားလည်ရခက်ခဲစေမည့် အရေးအသားမျိုးနှင့်သာ ရှင်းပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိအကြောင်းအချက်အလက်များကို မည်မျှသာ မျှဝေလိုကြောင်း စီမံခန့်ခွဲလိုသည့်အခါ အခက်အခဲ တွေ့နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- အချို့ကွန်ရက်များတွင် တိုင်တန်းရန်အတွက် နှိပ်ရမည့်ခလုတ်များနှင့် လုပ်ဆောင်ရန် လမ်းကြောင်းများကို အသုံးပြုသူမြင်ရသောမျက်နှာပြင်တွင် ရှင်းလင်းစွာ ပြထားခြင်းမရှိ။ တိုင်တန်းခြင်းပြုနိုင်ကြောင်း ရှင်းပြထားသည့် အကြောင်းအရာများ သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်ရှာရခက်ခဲနေသည်။

ဆရာများ မှတ်သားသတိထားရန်လိုသည့် အရေးကြီးအချက်တစ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။ လူမှုကွန်ရက်များသည် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအချက်အလက် လုံခြုံမှု ချိန်ညှိချက် (Privacy Settings) များကို အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပုံမှန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်လေ့ရှိသည်။ ၎င်းချိန်ညှိချက်များ တည်ရှိရာနေရာနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များသည် အချိန်နှင့်အမျှ အပြောင်းအလဲရှိနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများက ထိုအချက်ကိုနားလည်ပြီး မိမိတို့ အသုံးပြုနေသော လူမှုမီဒီယာ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအချက်အလက် လုံခြုံမှုချိန်ညှိချက်များ (Privacy Settings) ကို ပုံမှန်သတိထား လေ့လာနေရန်လိုအပ်ပါသည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- လုပ်ငန်းစဉ်များဆောင်ရွက်ပြီးစီးသည့်အခါ နှုတ်ဖြင့် မှတ်ချက်ပေးခြင်း လုပ်ဆောင်ပါ။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၃) - စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း - ကျား/မ ကလေးသူငယ်တို့၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်လုံခြုံမှုကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း (၂၅ မိနစ်)

ဤလုပ်ငန်းစဉ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဤတစ်ခန်းလုံး သင်ယူလေ့ကျင့်ခဲ့သော အကြောင်းအရာများကို ကျောင်းသားများ၏ ယေဘုယျနားလည်မှုနှင့် ၎င်းတို့ကို စာသင်ခန်းအတွင်းနှင့် နေ့စဉ်ဘဝများတွင် အသုံးပြုနိုင်စွမ်းကို အကဲဖြတ်ရန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

- ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့ခွဲပါ။ လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်ကို ရှင်းပြပါ။
- ကျောင်းသားက လုပ်ငန်းစဉ်ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပါက တစ်တန်းလုံးထံ ပြန်လည် တင်ဆက်မှု ပြုလုပ်ရမည်။ ထိုတင်ဆက်ချက်ပြုလုပ်ရန် ကျောင်းသားတစ်ဦးမှ သုံးဦးအထိ ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။

ဤအခန်း၏ နောက်ဆုံးလုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အွန်လိုင်းတွင် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို အကဲဖြတ်သုံးသပ်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကို တစ်ဦးချင်းသော်လည်းကောင်း၊ စာသင်ခန်းပြင်ပ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်းအဖြစ် သော်လည်းကောင်း လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ တင်ဆက်ခြင်း ပြုလုပ်ခိုင်းမည့်အစား ကလေးသူငယ်များ အွန်လိုင်းသုံးသောအခါ တွေ့ကြုံရနိုင်ခြေ ရှိသည့် အန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများကို ကလေးမိဘများနားလည်အောင်နှင့် မိမိတို့ ကလေးများ၏ ကိုယ်ရေး အချက်အလက် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို မည်သို့စောင့်ရှောက်သင့်သည် ဖြစ်ကြောင်း မိဘများ နားလည်သိရှိအောင် ရှင်းလင်းတင်ပြသော စာရွက်စာတမ်း တစ်စုံတစ်ရာ ရေးသားပြုစုခိုင်းခြင်းလည်း လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ကျောင်းသားများသည် မိမိတို့ တင်ဆက်ချက်များအတွက် ပုံစံ အမျိုးမျိုးဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

- ပြဇာတ်ပုံစံလည်းဖြစ်နိုင်သည်။ ကျောင်းသားအချို့က မိဘအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ပြီး ကျောင်းသား အချို့က ကျောင်းဆရာအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ကြခြင်းလည်း ရှိနိုင်သည်။
- အဓိကအချက်အလက်များကို စာရွက်ကြီးတစ်ခုပေါ်တွင် ရေးသားတင်ပြခြင်းလည်း လုပ်နိုင်သည်။
- ပါဝါပွိုင့် တင်ဆက်ချက်တစ်ခုလည်း လုပ်နိုင်သည်။
- အဓိက အချက်များပါသော ပိုစတာတစ်ခု ရေးဆွဲတင်ဆက်ချက်လည်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

- ဆရာနှင့် ကျောင်းသား အချင်းချင်း အပြန်အလှန် နှုတ်ဖြင့် အကျဉ်းချုံးမှတ်ချက်ပေးကြခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ တင်ဆက်ချက်များကို အောက်ပါစံနှုန်းများဖြင့် အမှတ်ပေးနိုင်ပါသည်။
  - ၆.၁.၁၊ ၆.၁.၂၊ ၆.၁.၃ တို့တွင် ပါဝင်ခဲ့သော အွန်လိုင်းကမ္ဘာ့၏အန္တရာယ်များကို ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ကိုယ်ရေးလုံခြုံမှု အယူအဆများကိုနားလည်ခြင်း
  - တင်ဆက်ချက်သည် ကျောင်းသားမိဘများကို ဦးတည်ပြီး လုပ်ဆောင်သော တင်ဆက်ချက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဦးတည်ပရိသတ်နှင့်ကိုက်ညီမှုရှိသော ဆီလျော်သည့် စကားအသုံးအနှုန်းနှင့် အချက်အလက်များကို ကျနစွာအသုံးပြုနိုင်ခြင်း
  - ဦးတည်ပရိသတ်များဖြစ်သောမိဘများလွယ်ကူစွာနားလည်အောင်အချက်အလက်များကို အစီအစဉ်ကျနရှင်းလင်းစွာ တင်ပြနိုင်ခြင်း။ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် ကိုယ်ရေး အချက်အလက် လုံခြုံမှုဆိုင်ရာ အယူအဆများကို ကလေးမိဘများက ကောင်းစွာ နားလည်ခြင်းရှိချင်မှုရှိနိုင်မည်။ အချက်အလက် အယူအဆအသစ်တိုင်းကို မိဘများ သိနားလည်နှင့်ပြီးဖြစ်လိမ့်မည်ဟု တစ်ဖက်သတ်ယူဆခြင်းမရှိဘဲ ဦးစွာရှင်းပြပြီးမှ အသုံးပြုရပါမည်။
  - ခွင့်ပြုချိန် ၅ မိနစ်အတွင်းတွင် အဓိက အယူအဆ၊ အကြောင်းအရာ အနည်းငယ်ကို ကောင်းစွာ အကျဉ်းချုံးတင်ပြနိုင်ခြင်း စွမ်းရည်။ ၆.၁.၁၊ ၆.၁.၂၊ ၆.၁.၃ တို့တွင် ပါဝင်ခဲ့သော အကြောင်းအရာအားလုံးကိုစုပေါင်းထည့်ခြင်းမပြုသင့်ပေ။ အချိန်မလုံလောက်

သောကြောင့်ပင် တင်ဆက်ချက်မှာ အချက်အလက်အနည်းငယ်သာ ပါသည်ဆိုလျှင်
လည်းလက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ ကောင်းစွာရှင်းလင်းတင်ပြရန်နှင့် သတ်မှတ်ချိန်အတွင်း
ဝင်အောင် တင်ပြရန်သာလိုအပ်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း

ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များကို လုံခြုံလျှို့ဝှက်စွာထားရှိခြင်း၏ အရေးပါမှု၊ မိမိ
အကြောင်း အချက်အလက်များ အင်တာနက်တွင် လူအများရယူအသုံးပြုနိုင်နေခြင်း ရှိ/မရှိကို
သိရှိနားလည်ခြင်း၏အရေးပါမှုကို ကျောင်းသားများနားလည်အောင် လမ်းညွှန်ရှင်းပြပါ။ လူမှု
မီဒီယာအမျိုးမျိုးနှင့် စာတိုပို့အက်ပ်များတွင် လျှို့ဝှက်အပ်သော အချက်အလက်များကို ဖွင့်ချထား
မိခြင်းမရှိစေရန် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်လုံခြုံမှုဆိုင်ရာအစီအမံနှင့် ချိန်ညှိချက်များကို
နားလည်အောင်ကြိုးစားရန် ကျောင်းသားများကို တိုက်တွန်းပါ။

**ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများ နှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော
အဖြေများ**

- ၁။ အင်တာနက်အသုံးပြုခြင်းတွင် မည်သည့်အန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများရှိပါသနည်း။
  - အသက်အရွယ်နှင့် မဆီလျော်သော တင်ဆက်မှုများ၊ ဥပဒေနှင့်မညီသော
အကြောင်းအရာများ၊ သတင်းမှား၊ အမှန်းစကား၊ အသရေဖျက်ခြင်း၊ မူပိုင်ခွင့်
ချိုးဖောက်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့် အကြံပေးခြင်း၊ အယောင်ဆောင် လိမ်လည်
ခိုးယူခြင်း၊ အီးမေးလ်တုဖြင့် အချက်အလက် ခိုးယူခြင်း၊ စီးပွားရေး မသမာမှု၊
ဖြားယောင်းသိမ်းသွင်းခြင်း၊ အွန်လိုင်းမှ အနိုင်ကျင့်ထိပါးခြင်း၊ တစ်ကိုယ်ရေ
အချက်အလက်များဖွင့်ချခြင်း၊ ကိုယ်ရေးအချက်အလက် တည်ဆောက်
ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ခိုးယူကူးချခြင်း။

၂။ အင်တာနက်နှင့် အခြားဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများကို အသုံးပြုချိန်တွင် အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေများကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန်အတွက် အသုံးပြုသူများ လုပ်ဆောင်နိုင်သော အရာများမှာ အဘယ်နည်း။

- နိုးကြားစွာနေပြီး အန္တရာယ်နိမိတ်သင်္ကေတများကို သတိထားပါ။ မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ဖွယ်အစီအမံများကို လိုက်နာလုပ်ဆောင်ပါ။ ထိုအစီအမံများတွင် အောက်ပါတို့လည်း ပါဝင်နိုင်ပါသည်။ စကားဝှက်များကို လုံခြုံစွာထားရှိခြင်း၊ စကားဝှက်များကို အားကောင်းစွာပေးခြင်း၊ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်အသစ်များတွင် အကောင့်ဖွင့် ဝင်ရောက်သည့်အခါ မဖြစ်မနေပေးရမည့် အချက်အလက်မှလွှဲပြီးအခြားအချက်များမပေးခြင်း၊ အသက်အရွယ်ကန့်သတ်ချက်များ ကို သတိထားနားလည်ခြင်း၊ အများသုံး ICT ပစ္စည်းများ အသုံးပြုသည့်အခါ အကောင့်မှပြန်ထွက်ခြင်း (log out)၊ အသုံးပြုသည့် ဆော့ဖ်ဝဲများကို အမြဲအဆင့် မြှင့်တင်နေခြင်း၊ စိတ်ချရသည့် ရင်းမြစ်များမှသာ ဒေါင်းလုဒ်ရယူခြင်း၊ မိမိသိသော သူများကိုသာ Facebook တွင် လက်ခံခြင်း၊ လူမှုမီဒီယာ အကောင့်များနှင့် ပတ်သက်သော ကိုယ်ရေးအချက်အလက်လုံခြုံမှုအစီအမံ ချိန်ညှိချက်များကို လေ့လာခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ကြသည်။

၃။ အင်တာနက်အသုံးပြုချိန်တွင် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာလုံခြုံမှု ပေါက်ကြားခြင်းအကြောင်း နားလည်ရန် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးပါသနည်း။

- အင်တာနက်အသုံးပြုချိန်တွင် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာလုံခြုံမှုများ ပေါက်ကြားသွားပါက မိမိသာမက မိမိ၏ ပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းမှ လူများ၏အသက်အန္တရာယ်၊ ဂုဏ်သတင်းများ ထိခိုက်နိုင်ခြင်းနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာဆုံးရှုံးခြင်းများ ဖြစ်သွားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ်

အဓိကအချက်များ

- အင်တာနက်သည် သတင်းအချက်အလက်များလက်လှမ်းမီရယူခြင်း၊ ထုတ်ဖော်တင်ပြခွင့်၊ ဗဟုသုတအသစ်များ ရရှိခြင်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းတို့ပြုလုပ်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ များစွာပေးနိုင်သည့်အပြင် အသုံးပြုသူများ၏ ကျန်းမာရေး၊ ကိုယ်ရေးလုံခြုံမှု၊ ဘေးကင်း လုံခြုံမှုနှင့် ယေဘုယျဘဝသုခပြည့်စုံမှုကို ထိခိုက်နိုင်ခြေရှိသည့် အန္တရာယ်များကိုလည်း သယ်ဆောင်လာပါသည်။
- အင်တာနက် အသုံးပြုခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အဆိုပါ အန္တရာယ်များကို နိုင်ငံသားများက နားလည်ထားရန်လိုအပ်ပါသည်။
- အင်တာနက်ကမ္ဘာ၏ အန္တရာယ်များ၊ ပြဿနာဖြစ်နိုင်ခြေများက မိမိကို ထိခိုက်လာမှု မရှိစေရန်အတွက် နိုင်ငံသားတိုင်းသည် နီးနီးကြားကြား သတိထားအသုံးပြုရမည်။
- လူမှုမီဒီယာကဲ့သို့သော အွန်လိုင်းပလက်ဖောင်းများကို အသုံးပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်လာ သော ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအချက်အလက် လုံခြုံမှု အားနည်းသွားခြင်းအကြောင်းကို နိုင်ငံသားများ နားလည်ရန်လိုအပ်ပါသည်။
- အင်တာနက်တွင် ဆက်သွယ်ရေး ပလက်ဖောင်းများ၊ လူမှုမီဒီယာကွန်ရက်များတွင်ပါ ရှိသည့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက် လုံခြုံမှုအစီအမံများ ချိန်ညှိခြင်းကို အသုံးပြုပြီး ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်များကို မည်သို့စီမံခန့်ခွဲရမည်ကို နားလည်ရန်လိုအပ်ပါသည်။
- အင်တာနက်ကမ္ဘာမှ အန္တရာယ်များ၏ ထိခိုက်ခံရနိုင်ခြေပိုများသူများမှာ ကလေးများနှင့် လူငယ်များဖြစ်ပါသည်။

အခန်းဆုံး ပြန်လည်သုံးသပ် စဉ်းစားခြင်း

- ၁။ အင်တာနက်အသုံးပြုချိန်တွင် အသုံးပြုသူများ တွေ့ကြုံခံစားရနိုင်ခြေရှိသည့် အန္တရာယ်များအကြောင်းကို နားလည်ရန် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးပါသနည်း။
- ၂။ အွန်လိုင်းကမ္ဘာတွင် ကလေးသူငယ်များ အသက်မပြည့်သေးသူ ကလေးသူငယ်များ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လုံခြုံမှုကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် မည်သည့်အချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်သနည်း။

ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ

(ပုံနှိပ်ထားသည့် စာအုပ်စာတမ်းများနှင့် အင်တာနက်ရှိ ဖတ်ရှုလေ့လာစရာများအတွက် အင်တာနက် လိပ်စာလမ်းကြောင်း (Link) များ အပါအဝင်)

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971e.pdf		UNESCO
ဆရာများအတွက် MIL သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (မြန်မာဘာသာ)	http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971MYA.pdf		UNESCO
Digital Citizenship Videos	https://www.common sense.org/education/video/digital-citizenship		Common Sense Education
The State of the World's Children 2017 - Children in a Digital World	https://www.unicef.org/publications/index_101992.html		UNICEF
Media Smarts	https://mediasmarts.ca/digital-media-literacy		Canada's Centre for Media and Digital Literacy
Internet Bawdar	https://www.internetbawdar.com/		Phandeeyar

အခန်း

၇

ကွန်ပျူတာ အသုံးချပုံ

တင်ဆက်ပြသခြင်းလုပ်ဆောင်သော နည်းလမ်းကိရိယာများကိုအသုံးပြုပုံများကို ဤအခန်းတွင် လေ့လာရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပထမနှစ်၊ ပထမနှစ်ဝက်တွင် စာစီစာရိုက်အခြေခံများနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ဤအခန်းတွင်ပါဝင်သော တင်ဆက်ပြသခြင်း (Presentation) လုပ်ဆောင်ချက်များသည်လည်း စာစီစာရိုက်နှင့် အခြေခံများ များစွာတူညီပါသည်။ စာသားများ၊ စာပိုဒ်များ၊ ဇယားကွက်များ၊ သရုပ်ဖော်ပုံများ၊ ရုပ်ပုံများကို စာစီစာရိုက်ဆော့ဖ်ဝဲအတွင်း မည်သို့ ပြုပြင်ရမည်ကိုသိရှိပါက တင်ဆက်ပြသခြင်းလုပ်ဆောင်သော ဆော့ဖ်ဝဲတွင်လည်း အခက်အခဲမရှိ လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ယူနစ်တစ်ခုအောက်တွင် ပြကွက်ဖွဲ့စည်းပုံ(Slide Layout) နှင့် ပုံစံ အချိုးအစားတည်ဆောက်ခြင်း (Formatting)၊ လင့်ခ်ထည့်ခြင်း၊ ရုပ်ပုံများ၊ ပုံစံကားချပ်များ၊ အသံဖိုင်၊ ဗီဒီယိုဖိုင်များ ထည့်ခြင်းတို့ကို တင်ဆက်ပြသခြင်း အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်အများ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ဟူ၍ သင်ခန်းစာကို ၃ ပိုင်းခွဲထားသည်။ ၎င်းတို့မှာ တင်ဆက်ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲအသုံးပြုရာတွင်လေ့လာရမည့် အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက် အသစ်များဖြစ်ကြသည်။

မျှော်မှန်းထားသည့် သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤအခန်းကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- Microsoft Powerpoint ကိုသုံး၍ တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များ ဖြစ်သော slide layout၊ formatting၊ လင့်ခ်များထည့်သွင်းခြင်း၊ ပုံစံကားချပ်များ၊ အသံဖိုင်များ၊ ဗီဒီယိုဖိုင်များ ထည့်ခြင်းတို့ကိုရှင်းပြနိုင်ပြီး လုပ်ဆောင်တတ်မည်။
- တင်ဆက်ပြသခြင်းဖိုင်တစ်ခုကို ပရင့်ထုတ်တတ်မည်။

၇.၁။ တင်ဆက်ပြသခြင်း

(Presentation)

တင်ဆက်ပြသခြင်း ပရိုဂရမ် (Presentation Program) ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

တင်ဆက်ပြသခြင်း ပရိုဂရမ်တစ်ခု (Presentation Program) ဆိုသည်မှာ အခြားသူများကို မိမိ၏ အတွေးများပြောပြရာတွင် စာသားများ၊ ရုပ်ပုံများ၊ ဗီဒီယိုများ၊ သရုပ်ဖော်ပုံများကို animation နှင့် transitions များသုံး၍ slideshows များအဖြစ်အသွင်ပြောင်းတင်ပြရာတွင် အသုံးပြုသည့် ဆော့ဖ်ဝဲတစ်ခုဖြစ်သည်။ Libre Office Impress; FlowVella; Powtoon တို့အပြင် အခြားမြောက်များစွာသော တင်ဆက်ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲအမျိုးအစားများရှိသည်။ မတူညီသော လုပ်ငန်းခွင်အသီးသီးမှလူများသည် ၎င်းတို့၏ နေ့စဉ်လုပ်ငန်းခွင်တွင် တင်ဆက်ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲများကိုအသုံးပြုကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာတင်ဆက်ပြသခြင်းကို လူထုကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည်။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ တင်ဆက်ပြသခြင်းကို ဂရပ်များ သို့မဟုတ် ပုံစံကားချပ်များသုံး၍ ဘဏ္ဍာရေးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြရာတွင် အသုံးပြုပြီးဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ရေးဆိုင်ရာတင်ဆက်ပြသခြင်းများကိုဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ရေး စီမံကိန်းများချပြရန် သို့မဟုတ် အလုပ်အပ်မည့်သူများကိုဆွဲဆောင်ရန် အသုံးပြုသည်။

ပညာရေးနယ်ပယ်တွင် ဆရာ/ဆရာမသည် တင်ဆက်ပြသခြင်းဖိုင်တစ်ခုကိုသုံး၍ စာသင်ကြားနိုင်သည်။ ဘာသာရပ်များသင်ကြားရာတွင် ထိရောက်သည့်သင်ခန်းစာများကို ပို့ချနိုင်ရန် ကွန်ပျူတာအသုံးပြု၍ တင်ဆက်ပြသသည့်ကျွမ်းကျင်မှုသည် ကျောင်းသားအတွက် အလွန်အရေးပါသည်။ ကျောင်းသားအနေဖြင့် တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ရန် လိုအပ်သည်။ ရုပ်ပုံများ၊ ဗီဒီယိုများ၊ ဂရပ်ဖစ်များနှင့် ရုပ်ရှင်များသုံး၍ တီထွင်ဆန်းသစ်စွာ ဖန်တီးထားသော တင်ဆက်ပြသခြင်းတစ်ခုသည် ကျောင်းသားများ သင်ခန်းစာထဲတွင် စိတ်ဝင်စားရန်နှင့် သင်ခန်းစာကို နက်ရှိုင်းစွာနားလည်ရန် အထောက်အကူ ပြုသည်။ တင်ဆက်ပြသခြင်းဖိုင်သည် မျှဝေရန်လွယ်ကူပြီး ဆရာ/ဆရာမသည် ထိုဖိုင်တွင် သင်ကြားပို့ချ

ရှင်းလင်းချက်များကို မှတ်တမ်း ပြုစုထားပါက ကျောင်းသားသည် သင်ခန်းစာထဲမှ မိမိတို့ လွတ်သွားသည့်အပိုင်းများကို မိမိတို့ ဘာသာ ပြန်ကြည့်နိုင်သည်။ ကျောင်းသားသည် မိမိ၏ assignment များ၊ ကျောင်းတွင်း ပရောဂျက်များကိုတင်ဆက်ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲသုံး၍ ပြန်လည်တင်ဆက်ပြသနိုင်သည်။ ကျောင်း စီမံခန့်ခွဲမှုများ အထူးသဖြင့် ကျောင်းအုပ်သည် ကျောင်းသားမိဘများ၊ ကျောင်းကော်မတီ၊ ဆရာ/ဆရာမများနှင့် အခြားပညာရေးအရာရှိများနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်စဉ် မိမိတို့၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို မျှဝေရန် တင်ဆက်ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲကိုအသုံးပြုနိုင်သည်။ ဤအခန်းတွင်တင်ဆက်ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲ၏အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ရန် Microsoft PowerPoint ကို လေ့လာရ မည်ဖြစ်သည်။ Microsoft PowerPoint ကို အသုံးပြုတတ်ပါက အခြားတင်ဆက်ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲ၏လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်း အလွယ်တကူ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၇.၁.၁။ တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များ (၁)

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များကို ရှင်းပြတတ်မည်။
- ပြကွက်ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ဒီဇိုင်းနှင့် တင်ဆက်ပြသပုံများကို စီမံခန့်ခွဲတတ်မည်။
- စာသားပုံစံ၊ စာပိုဒ်နှင့် စာသားပုံစံဖော်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်တတ်မည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ
(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ (ICT) ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

အချိန်

မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ

ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော သင်ကြား၊ သင်ယူမှု ဖြစ်စဉ်၊ အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်းစဉ်၊ စာသင်ချိန်အပြီး တစ်ဦးချင်းလုပ်ငန်းစဉ်

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ

ပြီးခဲ့သည့် သင်ခန်းစာအဆုံးတွင် ကျောင်းသားသည် သင်ခန်းစာမစမီ ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ကို ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူရန် ဆရာ/ဆရာမများက ညွှန်ကြားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားသည် ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူရာတွင် တွေ့ရသည့် မေးခွန်းများနှင့် အခက်အခဲများကို ရေးချထားရန်လိုအပ်သည်။ သို့မှသာ ထိုမေးခွန်းများကို အတန်းထဲတွင်ဆွေးနွေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းချိန် ပြင်ပတွင် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများပြီးမြောက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ကွန်ပျူတာ အခန်း သို့မဟုတ် ICT အခန်း သို့မဟုတ် ICT အသုံးအဆောင်များရှိသည့် အခန်းတစ်ခုခုကို ကျောင်းသား/သူများ အသုံးပြုနိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

တစ်ချိန်တည်း၌ ဆရာ/ဆရာမ အနေနှင့် ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ထဲမှ သင်ခန်းစာ ထဲရှိ ဖတ်စရာများနှင့် လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုတင်လေ့လာထားရန် လိုအပ်သည်။ ဆရာ/ဆရာမများက ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ ကျယ်ပြန့်စေရန် အောက်ဖော်ပြပါဝက်ဘ်ဆိုဒ်ကို ထပ်မံလေ့လာနိုင်သည်။ ဤခေါင်းစဉ်များသည် ဆရာ/ဆရာမများအတွက် မရင်းနှီးသေးပါက ဤကျမ်းကိုးများသည် ပုံမှန်အားဖြင့် အသုံးဝင်ပါသည်။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
Basic ICT Literacy Training Manual	https://edc.moe.edu.mm/en/resource/unesco-basic-ict-literacy-training-manual-myanmar		UNESCO
Understanding Microsoft PowerPoint and How to Use it	https://www.lifewire.com/how-do-i-use-powerpoint-2767371		Lifewire
File format reference for Word, Excel, and PowerPoint	https://docs.microsoft.com/en-us/DeployOffice/compat/office-file-format-reference		Microsoft
PowerPoint Basics	https://edu.gcfglobal.org/en/powerpoint2010/		GCFGlobal

ကျောင်းသားများသည် ပုံမှန်စာသင်ခန်းပုံစံအတိုင်းထိုင်နိုင်ပြီး ကွန်ပျူတာခန်း သို့မဟုတ် ICT အခန်းတွင် ၃ ယောက် မှ ၅ ယောက်ပါ အုပ်စုလိုက် အလွယ်တကူလုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ

ICT ကျောင်းသားကိုးစာအုပ် သင်ခန်းစာ ၇.၁.၁၊ ကွန်ပျူတာ၊ တင်ဆက်ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲ

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - မိတ်ဆက် (၃၅ မိနစ်)

- ၁။ တင်ဆက်ပြသခြင်းဆော့ဖ်ဝဲ၏ လုပ်ဆောင်ချက်အချို့ကို ကျောင်းသားများကိုရှင်းပြခိုင်းပါ။ တစ်တန်းလုံးအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။
- ၂။ ကျောင်းသား/သူများကို Microsoft Powerpoint အသုံးပြုရာတွင်တွေ့ရသည့် အခက်အခဲများကို အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။
- ၃။ Microsoft Powerpoint အသုံးပြုရာတွင်တွေ့ရသည့် အခက်အခဲများကို အဖွဲ့လိုက်

ဆွေးနွေးပြီး ဖြေရှင်းနည်းလမ်းများကို အကြံပြုရမည်ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့တိုင်းသည် မှတ်ချက်များကို
ကျောင်းသားကိုစာအုပ်ထဲတွင် ပေးထားသည့်ဇယားထဲတွင် ထည့်သွင်းရေးသားရမည်ဖြစ်ပြီး
ဆွေးနွေးချက်များကို တစ်တန်းလုံးနှင့် မျှဝေရန် ပြင်ဆင်ထားရမည်ဖြစ်သည်။

၄။ အချို့အဖွဲ့များကို Microsoft Powerpoint အသုံးပြုရာတွင် တွေ့ရသည့် အခက်အခဲများနှင့်
ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းလမ်းများ/အကြံပြုချက်များကို မျှဝေခိုင်းပါ။

၅။ ကျောင်းသားအများစု မပြီးဆုံးနိုင်ခဲ့သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို နမူနာလုပ်ဆောင်ပြပါ။
လိုအပ်သော အထောက်အကူနှင့် ရှင်းလင်းချက်များပေးပါ။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

သင်ယူစဉ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ကျောင်းသားကိုယ်ပိုင်လေ့လာသင်ယူမှု ပြုလုပ်နေစဉ်တွင် ဆရာ/ဆရာမက ကျောင်းသားကို
စာအုပ်ကိုအသုံးပြု၍ ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်သည်။ ဆရာ/ဆရာမသည် ကျောင်းသား
တစ်ဦးချင်းလုပ်ဆောင်မှုကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး နှုတ်ဖြင့်မှတ်ချက်ပေးနိုင်သည်။

သင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို သင်ခန်းစာအခန်းဆုံးအကဲဖြတ်စစ်ဆေးမှုအတွက်
အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ရလဒ်များကိုကြည့်ပြီး သင်ယူပြီး
စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ချက်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ကျောင်းသားများ၏ တုံ့ပြန်ချက်များသည် အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် တုံ့ပြန်ချက်အချို့မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

Microsoft Powerpoint အသုံးပြုရာတွင် တွေ့ရသည့် အခက်အခဲများ	ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဖြေရှင်းနည်း/အကြံပြုချက်
မူလ ပြကွက်ဖွဲ့စည်းမှု (existing layout) ကို ပုံမပြောင်းတတ်ပါ။	ပြောင်းလဲလိုသည့် ပြကွက်ကို ရွေးချယ်ပါ။ Layout button ၏ စာရင်းချပေးသည့်မြားကို နှိပ်ပါ။ မိမိပိုနှစ်သက်သည့် ပြကွက်ဖွဲ့စည်းပုံ အသစ် layout ကို နှိပ်ပါ။
ပြကွက်တစ်ခုမှတစ်ခု အမြန်ပြောင်းတာကို မပြင်တတ်ပါ။	Transitions tab ၏ Timing group ရှိ On Mouse click ကို အမှန်ဖြစ်ထားကြောင်း သေချာပါစေ။
ပုံသဏ္ဍာန်နှစ်ခု (two shapes) ဆွဲသည်။ ပထမပုံကို နောက်တစ်ပုံအနောက်ကို ရောက်အောင် မရွေ့တတ်ပါ။	အစီအစဉ်ပြန်ချလိုသည့် ပုံသဏ္ဍာန်ကိုရွေးပါ။ Arrange button ၏ စာရင်းချပေးသည့်မြားကိုနှိပ်ပြီး send to back ကိုနှိပ်ပါ။

ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း။

ဆရာ/ဆရာမက ကျောင်းသားများ ကွန်ပျူတာထဲတွင် သိမ်းထားသည့်ဖိုင်များနှင့် အတန်းတွင်း ဆွေးနွေးမှုတုံ့ပြန်ချက်များကို လေ့လာကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးနိုင်သည်။

ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရန်နှင့် လိုအပ်ချက်အလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ရန် လုပ်ငန်းများ

ဆရာ/ဆရာမက ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ကျောင်းသားများကို တင်ဆက်ပြသခြင်းတစ်ခု PowerPoint presentation ပြုလုပ်ရန် အကြံပေးနိုင်သည်။ Google Slides တွင်ပါဝင်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်အစိတ်အပိုင်းများစွာသည် Microsoft PowerPoint တွင်ရှိသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် တူညီကြောင်း ကျောင်းသားများကိုပြောပြပါ။ Google Slides အသုံးပြုခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ မတူညီသည့် ကျောင်းသားများအားလုံးသည် တူညီသည့် တင်ဆက်ပြသခြင်း ပြကွက်များ (presentation slides) တစ်ခုတည်းကို တစ်ချိန်တည်း ချိတ်ဆက်ကြည့်ရှုနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အချိန်အပြောင်းအလဲများကို မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင် မြင်နိုင်ပြီး တင်ဆက်ပြသခြင်း ပြကွက်များသည် အလိုအလျောက် သိမ်းဆည်းပြီးဖြစ်လိမ့်မည်။ ဆိုးကျိုးတစ်ခုမှာ Google Slides များကို တည်းဖြတ်ရာတွင် အင်တာနက်ချိတ်ဆက်မိနေရန် လိုအပ်သည်။ အလွယ်တကူမျှဝေရန်နှင့် အင်တာနက်နှင့် မချိတ်ဆက်ပဲ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် Google Slides များကို Microsoft PowerPoint format ပုံစံ ပြောင်းလဲ သိမ်းဆည်းနိုင်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုပါဝင်သည်။

Teaching tips
Google Slides များအကြောင်းကို အောက်ပါ လိပ်စာများတွင် ထပ်မံလေ့လာနိုင်သည်။
<https://www.google.com/slides/about/>

စွမ်းဆောင်ရည်အားနည်းသော ကျောင်းသားများကို PowerPoint application ၏ အခြေခံ လုပ်ဆောင်ချက်အကြောင်း လေ့လာနိုင်သော ပုံရိပ်ဖမ်းစီဒီယိုလင့်ခ်အချို့ပေးပါ။ သို့မှသာ ပုံရိပ်ဖမ်းစီဒီယိုထဲမှ ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - တစ်ဦးချင်း လုပ်ငန်းစဉ် (၁၅ မိနစ်)

ကျောင်းသားများက ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ထဲမှ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် လိုက်နာ၍ မိမိတို့လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းများကို ပြီးစီးအောင်လုပ်ဆောင်ရန် ဆရာ/ဆရာမက ညွှန်ကြားမည်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများသည် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းကို အတန်းပြီးချိန်တွင်လည်း

ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို USB flash drive (မမ်မိုရီစတစ်) ဖြင့် soft copy အဖြစ်တင်ပို့ပါ။ သို့မဟုတ် ဆရာ/ဆရာမအနေဖြင့် သင့်တော်သည်ဟု ယူဆသော အခြားမည်သည့်နည်းနှင့်မဆို တင်နိုင်သည်။ ကျောင်းချိန်ပြင်ပ ကျောင်းသားများ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်နိုင်ရန်အတွက် ကွန်ပျူတာခန်း (သို့မဟုတ်) ICTအခန်း အသုံးပြုနိုင်အောင် လုပ်ထားရမည်။ ကျောင်းသားတိုင်း ကွန်ပျူတာ သုံးစွဲချိန်ရစေရန် လိုအပ်ပါက လက်မှတ်ထိုး စာရွက်တစ်ခု ပြင်ဆင်ပါ။
မှတ်ချက်။ အတန်းမပြီးခင် နောက်ထပ်သင်ခန်းစာအတွက် ဘာပြင်ဆင်ရမည်ကို ကျောင်းသားများ အား ညွှန်ကြားချက်ပေးပါ။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

သင်ယူစဉ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဆရာ/ဆရာမက ကျောင်းသားများ၏ တစ်ဦးချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များကို ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်သည်။

သင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို သင်ခန်းစာအခန်းဆုံးအကဲဖြတ်စစ်ဆေးမှုအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ရလဒ်များကိုကြည့်ပြီး သင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ချက်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ကျောင်းသားများသည် ပြကွက် ၁၃ ခုပါဝင်သည့် တင်ဆက်ပြသခြင်းတစ်ခုဖန်တီးရမည်။ ပထမ ပြကွက်တွင် ခေါင်းစဉ်တစ်ခုထည့်ပါ။ Facet theme ကိုရွေးချယ်ပြီး အပြာအစိမ်း (Blue Green) ထားပါ။ တတိယပြကွက်ကိုရုပ်ပုံထည့်ပြီး နောက်ခံ ဂရပ်ဖစ်မပါပဲ ၈၅% အကြည်ထားပါ။ ပြကွက်နံပါတ်တပ်ပါ။ ပြကွက်တစ်ခုစီအတွက် မတူညီသည့် အကူးအပြောင်းပုံစံ (Transitions) များသုံးပါ။ တင်ဆက်ချက်တွင် သက်ဝင်လှုပ်ရှားရုပ်ပုံ (Animation) များကို ထည့်ပါ။

ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း

ဆရာ/ဆရာမက ကျောင်းသားများ ကွန်ပျူတာထဲတွင် သိမ်းထားသည့် 'သင်ခန်းစာ ၇.၁.၁_ သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂)_ [မိမိ၏အမည်]' ဖိုင်ကို လေ့လာကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးနိုင်သည်။

ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရန်နှင့် လိုအပ်ချက်အလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ရန် လုပ်ငန်းများ

ဆရာ/ဆရာမက ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ကျောင်းသားများကို တင်ဆက်ပြသခြင်းတစ်ခု PowerPoint presentation ပြုလုပ်ရန် အကြံပေး နိုင်သည်။ Google Slides တွင်ပါဝင်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် အစိတ်အပိုင်းများစွာသည် Microsoft PowerPoint တွင် ရှိသည့်

Teaching tips
 Google Slides များအကြောင်းကို အောက်ပါ လိပ်စာများတွင် ထပ်မံ လေ့လာ နိုင်သည်။
<https://www.google.com/slides/about/>

လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်တူညီကြောင်း ကျောင်းသားများကိုပြောပြပါ။ Google Slides အသုံးပြုခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ မတူညီသည့် ကျောင်းသားများအားလုံးသည် တူညီသည့် တင်ဆက်ပြသခြင်း ပြကွက်များ presentation slides တစ်ခုတည်းကို တစ်ချိန်တည်းချိတ်ဆက် ကြည့်ရှုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အချိန်အပြောင်းအလဲများကို မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင်မြင်နိုင်ပြီး တင်ဆက် ပြသခြင်း ပြကွက်များသည် အလိုအလျောက်သိမ်းဆည်းပြီးဖြစ်လိမ့်မည်။ ဆိုးကျိုးတစ်ခုမှာ Google Slides များကို တည်းဖြတ်ရာတွင် အင်တာနက်ချိတ်ဆက်မိနေရန်လိုအပ်သည်။ အလွယ်တကူ မျှဝေရန်နှင့် အင်တာနက်နှင့် မချိတ်ဆက်ပဲ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် Google Slides များကို Microsoft PowerPoint format ပုံစံ ပြောင်းလဲသိမ်းဆည်းနိုင်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ခုပါဝင်သည်။

စွမ်းဆောင်ရည်အားနည်းသော ကျောင်းသားများကို PowerPoint application ၏ အခြေခံ လုပ်ဆောင်ချက်အကြောင်း လေ့လာနိုင်သော ပုံရိပ်ဖမ်းဗီဒီယိုလင့်ခ်အချို့ ပေးပါ။ သို့မှသာ ပုံရိပ်ဖမ်း ဗီဒီယိုထဲမှ ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၇.၁.၂။

တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များ (၂)

PowerPoint interface လုပ်ဆောင်ချက်နှင့် design tab၊ transitions tab၊ animations tab တွင် ပြကွက်များ ပုံစံဖော်ခြင်းလုပ်ဆောင်ချက်တို့ကို ကျောင်းသား/သူများ သိပြီးဖြစ်ရမည်။ ကျောင်းသားများသည် ဇယား၊ ရုပ်ပုံများနှင့် သရုပ်ဖော်ပုံများ၊ လင့်ခ်များနှင့် မီဒီယာဖိုင်များစသော လုပ်ဆောင်ချက်အစိတ်အပိုင်းများကို ဤသင်ခန်းစာတွင် ပိုမိုလေ့လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- ဇယား၊ ရုပ်ပုံများနှင့် သရုပ်ဖော်ပုံများထည့်သွင်းခြင်းနှင့် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်းများ ပြုလုပ် တတ်မည်။
- လင့်ခ်များထည့်သွင်းခြင်း၊ မီဒီယာဖိုင်များ ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် ၎င်းတို့အား စီမံခန့်ခွဲ တတ်မည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ (ICT) ကို သင့်လျော်စွာ အသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

အချိန်

မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ

ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော သင်ကြား၊ သင်ယူမှု ဖြစ်စဉ်၊ အဖွဲ့လိုက် လုပ်ငန်းစဉ်၊ စာသင်ချိန် အပြီး တစ်ဦးချင်း လုပ်ငန်းစဉ်

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ

ပြီးခဲ့သည့်သင်ခန်းစာအဆုံးတွင် ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာမစမီ ဆရာအတတ်သင် ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ကို ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူရန် ဆရာ/ဆရာမများက ညွှန်ကြားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများသည် ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူရာတွင် တွေ့ရသည့်မေးခွန်းများနှင့် အခက်အခဲများကို ရေးချထားရန် လိုအပ်သည်။ သို့မှသာထိုမေးခွန်းများကိုအတန်းထဲတွင်ဆွေးနွေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းချိန်ပြင်ပတွင် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ကွန်ပျူတာအခန်း သို့မဟုတ် ICT အခန်း သို့မဟုတ် ICT အသုံးအဆောင်များရှိသည့် အခန်းတစ်ခုခုကို ကျောင်းသားများအသုံးပြုနိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

တစ်ချိန်တည်း၌ ဆရာ/ဆရာမ အနေနှင့် ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ထဲမှ သင်ခန်းစာထဲရှိ ဖတ်စရာများနှင့် လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုတင်လေ့လာထားရန် လိုအပ်သည်။ ဆရာ/ဆရာမများက ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ ကျယ်ပြန့်စေရန် အောက်ဖော်ပြပါဝက်ဘ်ဆိုဒ်ကို ထပ်မံလေ့လာနိုင်သည်။ ဤခေါင်းစဉ်များသည် ဆရာ/ဆရာမများအတွက် မရင်းနှီးသေးပါက ဤကျမ်းကိုးများသည် ပုံမှန်အားဖြင့် အသုံးဝင်ပါသည်။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
Basic ICT Literacy Training Manual	https://edc.moe.edu.mm/en/resource/unesco-basic-ict-literacy-training-manual-myanmar		UNESCO
Understanding Microsoft PowerPoint and How to Use it	https://www.lifewire.com/how-do-i-use-powerpoint-2767371		Lifewire
File format reference for Word, Excel, and PowerPoint	https://docs.microsoft.com/en-us/deployoffice/compat/office-file-format-reference		Microsoft

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
PowerPoint Basics	https://edu.gcfglobal.org/en/powerpoint2010/		GCFGlobal

ကျောင်းသားများသည် ပုံမှန်စာသင်ခန်းပုံစံအတိုင်းထိုင်နိုင်ပြီး ကွန်ပျူတာခန်း သို့မဟုတ် ICT အခန်းတွင် ၃ ယောက် မှ ၅ ယောက်ပါ အုပ်စုလိုက် အလွယ်တကူလုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ

ICT ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ် သင်ခန်းစာ ၇.၁.၂၊ ကွန်ပျူတာ၊ တင်ဆက်ပြသခြင်း

ဆော့ဖ်ဝဲ

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - မိတ်ဆက် (၁၅ မိနစ်)

၁။ ကျောင်းသားများကို ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူစဉ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သည့်အခက်အခဲများကို အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။ မှတ်သားထားသော မှတ်စုများနှင့် သိမ်းဆည်းခဲ့သော လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။

၂။ Microsoft Powerpoint အသုံးပြုရာတွင်တွေ့ရသည့်အခက်အခဲများကို အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးပြီး ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများကို အကြံပြုရမည်ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့တိုင်းသည် မှတ်ချက်များကို ဆရာအတတ်သင် ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ထဲတွင် ပေးထားသည့်ဇယားထဲတွင် ထည့်သွင်းရေးသားရမည်ဖြစ်ပြီး ဆွေးနွေးချက်များကို တစ်တန်းလုံးနှင့်မျှဝေရန် ပြင်ဆင်ထားရမည်ဖြစ်သည်။

၃။ အချို့အဖွဲ့များကို Microsoft Powerpoint အသုံးပြုရာတွင် တွေ့ရသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းလမ်းများ/အကြံပြုချက်များကို မျှဝေခိုင်းပါ။

၄။ ကျောင်းသားအများစု မပြီးဆုံးနိုင်ခဲ့သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို နမူနာလုပ်ဆောင်ပြပါ။ လိုအပ်သော အထောက်အကူနှင့် ရှင်းလင်းချက်များပေးပါ။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

သင်ယူစဉ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ကျောင်းသားများကိုယ်ပိုင်လေ့လာသင်ယူမှု ပြုလုပ်နေစဉ်တွင် ဆရာ/ဆရာမက ဆရာအတတ် သင် ကျောင်းသားကိုစာအုပ်ကို အသုံးပြု၍ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်သည်။ ဆရာ/ဆရာမသည် ကျောင်းသားများ၏ တစ်ဦးချင်းလုပ်ဆောင်မှုကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး နှုတ်ဖြင့်မှတ်ချက်ပေး နိုင်သည်။

သင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ရလဒ်များကိုကြည့်ပြီး သင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ် ချက်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ကျောင်းသားများက အဖြေအမျိုးမျိုးပေးနိုင်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေအချို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

Microsoft Powerpoint အသုံးပြုရာတွင် တွေ့ရသည့် အခက်အခဲများ	ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဖြေရှင်းနည်း/အကြံပြုချက်
ပထမပြက္ခက်ထဲမှာ ထည့်ထားတဲ့ အော်ဒီယိုဖိုင်ကို တင်ဆက်ပြသမှု ပြီးသည်အထိ ဖွင့်ထားချင်ပေမယ့် မလုပ်တတ်ပါ။	ပြက္ခက်ထဲတွင်ထည့်ခဲ့သည့် အော်ဒီယိုဖိုင်ကို ရွေးချယ်ပါ။ Playback tab ၏ Audio Options group ရှိ Play Across Slides နှင့် Loop until stopped in ၏ဘေးတွင် အမှန်ခြစ်ပါ။
ပြက္ခက်ထဲက ပြုလုပ်ချက်တွေကို effect မပြင်တတ်ပါ။	ပြုပြင်လိုသည့် ပြက္ခက်ကို ရွေးချယ်ပါ။ သက်ဝင်လှုပ်ရှားရုပ်ပုံတစ်ခု ရွေးပါ။ Animation tab ရှိ Effect Options ၏ စာရင်းချပေးသည့်မြားကိုနှိပ်ပြီး မိမိပိုနှစ်သက်သည့်တစ်ခုကို ရွေးချယ်ပါ။

ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း။

ဆရာ/ဆရာမက ကျောင်းသားများ ကွန်ပျူတာထဲတွင် သိမ်းထားသည့်ဖိုင်များနှင့် အတန်းတွင်း ဆွေးနွေးမှု တုံ့ပြန်ချက်များကို လေ့လာကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးနိုင်ပါသည်။

ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရန်နှင့် လိုအပ်ချက်အလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ရန် လုပ်ငန်းများ

ဆရာ/ဆရာမက ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ကျောင်းသားများကို တင်ဆက်ပြသခြင်းတစ်ခု PowerPoint presentation ပြုလုပ်ရန် အကြံပေးနိုင်ပါသည်။ Google Slides တွင်ပါဝင်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်အစိတ်အပိုင်းများစွာသည် Microsoft PowerPoint တွင်ရှိသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်တူညီကြောင်း ကျောင်းသားများကို ပြောပြပါ။ Google Slides အသုံးပြုခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ မတူညီသည့် ကျောင်းသားများအားလုံးသည် တူညီသည့် တင်ဆက်ပြသခြင်း ပြကွက်များ presentation slides တစ်ခုတည်းကို တစ်ချိန်တည်း ချိတ်ဆက်ကြည့်ရှုနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အချိန်အပြောင်းအလဲများကို မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင်မြင်နိုင်ပြီး တင်ဆက်ပြသခြင်းပြကွက် များသည် အလိုအလျောက် သိမ်းဆည်းပြီးဖြစ်လိမ့်မည်။ ဆိုးကျိုးတစ်ခုမှာ Google Slides များကို တည်းဖြတ်ရာတွင် အင်တာနက် ချိတ်ဆက်မိနေရန် လိုအပ်ပါသည်။ အလွယ်တကူမျှဝေရန်နှင့် အင်တာနက်နှင့် မချိတ်ဆက်ပဲ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် Google Slides များကို Microsoft PowerPoint format ပုံစံ ပြောင်းလဲ သိမ်းဆည်းနိုင်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခု ပါဝင်ပါသည်။

Teaching tips
 Google Slides များအကြောင်းကို အောက်ပါ လိပ်စာများတွင် ထပ်မံလေ့လာနိုင်ပါသည်။
<https://www.google.com/slides/about/>

စွမ်းဆောင်ရည်အားနည်းသော ကျောင်းသားများကို PowerPoint application ၏ အခြေခံ လုပ်ဆောင်ချက်အကြောင်း လေ့လာနိုင်သော ပုံရိပ်ဖမ်းဗီဒီယိုလင့်ခ်အချို့ ပေးပါ။ သို့မှသာ ပုံရိပ်ဖမ်းဗီဒီယိုထဲမှ ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - တစ်ဦးချင်း လုပ်ငန်းစဉ် (၃၅ မိနစ်)

ကျောင်းသားများက ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်ထဲမှ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် လိုက်နာ၍ မိမိတို့လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို ပြီးစီးအောင်လုပ်ဆောင်ရန် ဆရာ/ဆရာမက ညွှန်ကြားမည် ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများသည် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းကို အတန်းပြီးချိန်တွင်လည်း ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ ကျောင်းသားများအား ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို USB flash drive (မမ်မိုရီစတစ်) ဖြင့် soft copy အဖြစ်တင်ခိုင်းပါ။ သို့မဟုတ် ဆရာ/ဆရာမအနေဖြင့် သင့်တော်သည်ဟုယူဆသော အခြားမည်သည့်နည်းနှင့်မဆို တင်နိုင်သည်။ ကျောင်းချိန်ပြင်ပတွင် ကျောင်းသားများ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို လုပ်နိုင်ရန်အတွက် ကွန်ပျူတာခန်း (သို့မဟုတ်) ICTခန်း အသုံးပြုနိုင်အောင်လုပ်ထားရမည်။ ကျောင်းသားတိုင်း ကွန်ပျူတာသုံးစွဲချိန်ရစေရန် လိုအပ်ပါက လက်မှတ်ထိုး စာရွက်တစ်ခုပြင်ဆင်ပါ။

မှတ်ချက်။ အတန်းမပြီးခင် နောက်ထပ်သင်ခန်းစာအတွက် ဘာပြင်ဆင်ရမည်ကို ကျောင်းသား များအား ညွှန်ကြားချက်ပေးပါ။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

သင်ယူစဉ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဆရာ/ဆရာမက ကျောင်းသားများ၏ တစ်ဦးချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များကို ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်သည်။

သင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို သင်ခန်းစာအခန်းဆုံး အကဲဖြတ်စစ်ဆေးမှုအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်ချက် ရလဒ်များကိုကြည့်ပြီး သင်ယူပြီး စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ချက်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ကျောင်းသားများသည် ပြကွက် ၁၃ ခုပါဝင်သည့် တင်ဆက်ပြသခြင်းတစ်ခု ဖန်တီးရမည်။ ပထမ ပြကွက်တွင် ခေါင်းစဉ်တစ်ခုထည့်ပါ။ Facet theme ကိုရွေးချယ်ပြီး အပြာအစိမ်း (Blue Green) ထားပါ။ တတိယပြကွက်ကိုရုပ်ပုံထည့်ပြီး နောက်ခံ ဂရပ်ဖစ်မပါပဲ ၈၅ % အကြည်ထားပါ။ ပြကွက်နံပါတ်တပ်ပါ။ ပြကွက်တစ်ခုစီအတွက် မတူညီသည့် အကူးအပြောင်းပုံစံ (Transitions) များသုံးပါ။ တင်ဆက်ချက်တွင် သက်ဝင်လှုပ်ရှားရုပ်ပုံ (Animation) များကိုထည့်ပါ။

ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရန်နှင့် လိုအပ်ချက်အလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ရန် လုပ်ငန်းများ

ဆရာ/ဆရာမက ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ကျောင်းသားများကို တင်ဆက်ပြသခြင်းတစ်ခု PowerPoint presentation ပြုလုပ်ရန် အကြံပေးနိုင်သည်။ Google Slides တွင်ပါဝင်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် အစိတ်အပိုင်းများစွာသည် Microsoft PowerPoint တွင် ရှိသည့်

Teaching tips
 Google Slides များအကြောင်းကို အောက်ပါ လိပ်စာများတွင် ထပ်မံ လေ့လာနိုင်သည်။
<https://www.google.com/slides/about/>

လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်တူညီကြောင်း ကျောင်းသားများကိုပြောပြပါ။ Google Slides အသုံးပြုခြင်း ၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ မတူညီသည့် ကျောင်းသားများအားလုံးသည် တူညီသည့် တင်ဆက်ပြသခြင်း ပြကွက်များ (presentation slides) တစ်ခုတည်းကို တစ်ချိန်တည်း ချိတ်ဆက်ကြည့်ရှုနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အချိန်အပြောင်းအလဲများကို မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင်မြင်နိုင်ပြီး တင်ဆက်ပြသခြင်း ပြကွက် များသည် အလိုအလျောက် သိမ်းဆည်းပြီးဖြစ်လိမ့်မည်။ ဆိုးကျိုးတစ်ခုမှာ Google Slides များကို တည်းဖြတ်ရာတွင် အင်တာနက် ချိတ်ဆက်မိနေရန် လိုအပ်သည်။ အလွယ်တကူမျှဝေရန်နှင့် အင်တာနက်နှင့် မချိတ်ဆက်ပဲ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် Google Slides များကို Microsoft PowerPoint format ပုံစံ ပြောင်းလဲ သိမ်းဆည်းနိုင်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ခုပါဝင်သည်။

စွမ်းဆောင်ရည်အားနည်းသော ကျောင်းသားများကို PowerPoint application ၏ အခြေခံ

လုပ်ဆောင်ချက်အကြောင်း လေ့လာနိုင်သော ပုံရိပ်ဖမ်းဗီဒီယိုလင့်ခ်အချို့ပေးပါ။ သို့မှသာ ပုံရိပ်ဖမ်း
ဗီဒီယိုထဲမှ ညွှန်ကြားချက်များ အတိုင်း ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၇.၁.၃။

တင်ဆက်ပြသခြင်း၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များ (၃)

ကျောင်းသားများသည် Microsoft PowerPoint ၏ အသုံးများသော နည်းလမ်းကိရိယာများကို အသုံးပြုပုံများကို သင်ခန်းစာ ၇.၁.၁ နှင့် ၇.၁.၂ တွင် လေ့လာပြီးဖြစ်ပြီး ၎င်း၏အခြေခံ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးဖြစ်သည်။ ဤသင်ခန်းစာတွင် ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များကို လက်တွေ့ကျကျ ပြန်လည်လေ့ကျင့်ရမည်ဖြစ်ပြီး ထိုကျွမ်းကျင်မှုများကို ပညာရေးနယ်ပယ်တွင် အသုံးပြု လေ့ကျင့်ရမည်ဖြစ်သည်။

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- တင်ဆက်ပြသခြင်းဖိုင်တစ်ခု ဖန်တီးရန် Microsoft PowerPoint အခြေခံလုပ်ဆောင် ချက်များကို ရှင်းပြနိုင်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုတတ်မည်။
- တင်ဆက်ပြသခြင်းဖိုင်တစ်ခုကို ပရင့်ထုတ်တတ်မည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ (ICT) ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက် ကြောင်းပြသသည်။

အချိန်

မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ

ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော သင်ကြား၊ သင်ယူမှု ဖြစ်စဉ်၊ အဖွဲ့လိုက် လုပ်ငန်းစဉ်၊ စာသင်ချိန်အပြီး တစ်ဦးချင်း လုပ်ငန်းစဉ်

လိုအပ်သောကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ

ကျောင်းသားများသည် သင်ခန်းစာ ၇.၁.၁ နှင့် ၇.၁.၂ ရှိ သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို ပြန်လည်လေ့လာခြင်းနှင့် လက်တွေ့လေ့ကျင့်ခြင်းများကို သင်ခန်းစာ မစမီပြုလုပ် ထားသင့်သည်။ ကျောင်းသားများသည် တွေ့ရှိခဲ့သည့် မေးခွန်းများနှင့်အခက်အခဲ များကိုရေးချထားရန်လိုအပ်သည်။ ကျောင်းချိန်ပြင်ပတွင် သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ကွန်ပျူတာအခန်း သို့မဟုတ် ICT အခန်း သို့မဟုတ် ICT အသုံးအဆောင်များရှိသည့် အခန်းတစ်ခုခုကို ကျောင်းသားများ အသုံးပြုနိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

တစ်ချိန်တည်း၌ ဆရာ/ဆရာမအနေနှင့် ဆရာအတတ်သင် ကျောင်းသားကို စာအုပ်ထဲမှ သင်ခန်းစာထဲရှိ ဖတ်စရာများနှင့် လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုတင်လေ့လာထားရန် လိုအပ်သည်။

ကျောင်းသားများသည် ပုံမှန်စာသင်ခန်းပုံစံအတိုင်း ထိုင်နိုင်ပြီး ကွန်ပျူတာခန်း သို့မဟုတ် ICT အခန်းတွင် ၃ ယောက် မှ ၅ ယောက်ပါ အုပ်စုလိုက် အလွယ်တကူ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ

ICT ကျောင်းသားကိုစာအုပ် သင်ခန်းစာ ၇.၁.၃၊ ကွန်ပျူတာ၊ တင်ဆက်ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲ

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) - မိတ်ဆက် (၁၅ မိနစ်)

- ၁။ ကျောင်းသားများကို ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူစဉ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သည့် အခက်အခဲများကို အဖွဲ့လိုက် ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။ မှတ်သားထားသော မှတ်စုများနှင့် သိမ်းဆည်းခဲ့သော လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆွေးနွေးခိုင်းပါ။
- ၂။ အဖွဲ့တိုင်းတွင် မိမိတို့ မရှင်းလင်းသော သို့မဟုတ် ပြီးအောင်မလုပ်ဆောင်နိုင်သော ပြဿနာများ (သို့မဟုတ်) သင်ယူမှုလုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေးပါ။
- ၃။ ထိုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်မည့် ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများကို စဉ်းစားအကြံပြုပါ။ အဖွဲ့တိုင်းသည် မှတ်ချက်များကို ဆရာအတတ်သင်ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ထဲတွင် ပေးထားသည့် ဇယားထဲတွင် ထည့်သွင်းရေးသားရမည်ဖြစ်ပြီး ဆွေးနွေးချက်များကို တစ်တန်းလုံးနှင့် မျှဝေရန် ပြင်ဆင်ထားရမည်ဖြစ်သည်။
- ၄။ အချို့အဖွဲ့များကို Microsoft Powerpoint အသုံးပြုရာတွင်တွေ့ရသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများ/အကြံပြုချက်များကို မျှဝေခိုင်းပါ။
- ၅။ ကျောင်းသားအများစု မပြီးဆုံးနိုင်ခဲ့သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို နမူနာလုပ်ဆောင်ပြပါ။ လိုအပ်သော အထောက်အကူနှင့် ရှင်းလင်းချက်များပေးပါ။

စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

သင်ယူစဉ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ကျောင်းသားများ ကိုယ်ပိုင်လေ့လာသင်ယူမှု ပြုလုပ်နေစဉ်တွင် ဆရာ/ဆရာမက ဆရာအတတ်သင် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ကို အသုံးပြု၍ ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်သည်။ ဆရာ/ဆရာမသည် ကျောင်းသားများ၏ တစ်ဦးချင်းလုပ်ဆောင်မှုကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး နှုတ်ဖြင့်မှတ်ချက်ပေးနိုင်သည်။

သင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း

ကျောင်းသားများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ရလဒ်များကို ကြည့်ပြီး သင်ယူပြီး စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ချက်အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

ကျောင်းသားများက အဖြေအမျိုးမျိုး ပေးနိုင်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေအချို့မှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

Microsoft Powerpoint အသုံးပြုရာတွင် တွေ့ရသည့် အခက်အခဲများ	ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ဖြေရှင်းနည်း/အကြံပြုချက်
နောက်ခံပုံကို ဝါးအောင် မလုပ်တတ်ဘူး။	Design tab ရှိ format background ကိုနှိပ်ပါ။ အပေါ်ရွှေ့သည့်မြားကိုနှိပ်၍ Transparency ရာခိုင်နှုန်းကိုမြှင့်ပါ။
ပြကွက်တွေအားလုံးမှာ နောက်ခံပုံကို တစ်ပုံတည်း ဖြစ်အောင်လုပ်ချင်တယ်	နောက်ခံ ရုပ်ပုံထည့်ထားပြီးသည့် ပြကွက်ကို ရွေးချယ်ပါ။ Design tab ရှိ Format background ကိုနှိပ်ပြီး Apply to All ခလုတ်ကို နှိပ်ပါ။
ရွေးထားတဲ့ ပင်မအရောင် Theme ကို ပြောင်းချင်တယ်။	ပြကွက်ကိုနှိပ်ပါ။ Variants group ၏ စာရင်းချပေးသည့်မြားကိုနှိပ်ပါ။ အရောင် (colour) ကိုနှိပ်၍ နှစ်သက်ရာအရောင်ကို ရွေးချယ်ပါ။

ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း။

ဆရာ/ဆရာမက ကျောင်းသားများ ကွန်ပျူတာထဲတွင် သိမ်းထားသည့်ဖိုင်များနှင့် အတန်းတွင်း ဆွေးနွေးမှုတုံ့ပြန်ချက်များကို လေ့လာကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ကျောင်းသားများ၏ နားလည်မှုကို စစ်ဆေးနိုင်သည်။

ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရန်နှင့် လိုအပ်ချက်အလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ရန် လုပ်ငန်းများ

ဆရာ/ဆရာမက ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်သည့်
ကျောင်းသားများကို တင်ဆက်ပြသခြင်းတစ်ခု
PowerPoint presentation ပြုလုပ်ရန် အကြံပေး
နိုင်သည်။ Google Slides တွင်ပါဝင်သည့်
လုပ်ဆောင်ချက်အစိတ်အပိုင်းများစွာသည်
Microsoft PowerPoint တွင်ရှိသည့်

Teaching tips
 Google Slides
 များအကြောင်းကို အောက်ပါ
 လိပ်စာများတွင် ထပ်မံ
 လေ့လာနိုင်သည်။
[https://www.google.com/
 slides/about/](https://www.google.com/slides/about/)

လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်တူညီကြောင်း ကျောင်းသားများကို ပြောပြပါ။ Google Slides
အသုံးပြုခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးမှာ မတူညီသည့် ကျောင်းသားများအားလုံးသည် တူညီသည့်
တင်ဆက်ပြသခြင်း ပြကွက်များ presentation slides တစ်ခုတည်းကို တစ်ချိန်တည်း ချိတ်ဆက်
ကြည့်ရှုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အချိန်အပြောင်းအလဲများကို မျက်နှာပြင်ပေါ်တွင်မြင်နိုင်ပြီး
တင်ဆက်ပြသခြင်းပြကွက်များ သည် အလိုအလျောက်သိမ်းဆည်းပြီးဖြစ်လိမ့်မည်။
ဆိုးကျိုးတစ်ခုမှာ Google Slides များကို တည်းဖြတ်ရာတွင် အင်တာနက်ချိတ်ဆက်မိနေရန်လို
အပ်သည်။ အလွယ်တကူမျှဝေရန်နှင့် အင်တာနက်နှင့် မချိတ်ဆက်ပဲ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်
Google Slides များကို Microsoft PowerPoint format ပုံစံ ပြောင်းလဲ သိမ်းဆည်းနိုင်သည့်
လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုပါဝင်သည်။

စွမ်းဆောင်ရည်အားနည်းသော ကျောင်းသားများကို PowerPoint application ၏ အခြေခံ
လုပ်ဆောင်ချက်အကြောင်း လေ့လာနိုင်သော ပုံရိပ်ဖမ်းဗီဒီယိုလင့်ခ်အချို့ပေးပါ။ သို့မှသာ ပုံရိပ်ဖမ်း
ဗီဒီယိုထဲမှ ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများနှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

	မှန်	မှား	မသေချာ
သင်ခန်းစာ ၇.၁.၁။			
ပြက္ခက်ဖွဲ့စည်းမှုပုံစံ၊ ဒီဇိုင်း၊ စာသားပုံစံ၊ စာပိုဒ်ပုံစံ၊ စာပိုဒ်ပုံစံဖော်ခြင်းနှင့် တင်ဆက်ပြသပုံများကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည်။			
သင်ခန်းစာ ၇.၁.၂။			
ဇယား၊ ရုပ်ပုံများနှင့် သရုပ်ဖော်ပုံများ၊ လင့်ခ်များနှင့် မီဒီယာဖိုင်များကို ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် ပြုပြင်ခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။			
သင်ခန်းစာ ၇.၁.၃။			
Microsoft Powerpoint ၏ အခြေခံလုပ်ဆောင်ချက်များကိုရှင်းပြနိုင်ပြီး တင်ဆက်ပြသမှုတစ်ခု ဖန်တီးနိုင်သည်။ တင်ဆက်ပြသခြင်းဖိုင်တစ်ခုကို ပရင့်ထုတ်ခြင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။			

အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ်

အဓိကအချက်များ

- Presentation Application ဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များ တင်ပြရန် (သို့မဟုတ်) ကျောင်းသားများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ဖမ်းစားနိုင်သည့် ဂရပ်ဖစ်၊ ဗီဒီယို၊ အော်ဒီယိုနှင့် သက်ဝင်လှုပ်ရှားရုပ်ပုံများ (Animation) သုံး၍ ပို့ချချက်ပေးခြင်းတို့ပြုလုပ်နိုင်သည်။
- တင်ဆက်ပြသခြင်း (Presentation) တွင် စာသား၊ ဇယား၊ ပုံသဏ္ဍာန်၊ ရုပ်ပုံ များနှင့် အခြားအခြေခံလုပ်ဆောင်ချက် အစိတ်အပိုင်းများကို တည်းဖြတ်ခြင်းသည် စာစီ စာရိုက်တွင် လုပ်ဆောင်သည့်အဆင့်များနှင့် တူသည်။

အခန်းဆုံး ပြန်လည်သုံးသပ် စဉ်းစားခြင်း

- ၁။ မိမိစာသင်ခန်းတွင် တက်ကြွသော သင်ယူမှုဝန်းကျင်တစ်ခုဖန်တီးရန် တင်ဆက် ပြသခြင်း ဆော့ဖ်ဝဲကျွမ်းကျင်မှုကို မည်သို့အသုံးပြုမည်နည်း။
  - ကျွန်တော် သင်ကြားမည့်ဘာသာရပ်အတွက် ပို့ချချက်ကို Powerpoint ပြင်ပါမည်။ ကျွန်တော့်၏ တင်ဆက်ပြသခြင်းပြကွက်များထဲတွင် အမြင်အတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေရန် သင်ခန်းစာနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဗီဒီယိုနှင့် တင်ဆက်ချက်အကြောင်းအရာကို အားဖြည့်ရန် ဂရပ်ဖစ်များထည့်ပါမည်။ ကျောင်းသူများ ပါဝင်လာစေရန် တင်ဆက် ပြသခြင်းတစ်လျှောက်တွင် မေးခွန်းများပြင်ဆင်ထားပြီး ကျောင်းသားများ တွေ့မြင် လိုက်ရသည့် အချက်များကို စဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်းပြုနိုင်ရန် ခေတ္တရပ်တန့် အချိန်ပေး ပါမည်။
- ၂။ သင်ခန်းစာသင်ကြားရန် တင်ဆက်ပြသခြင်းဖိုင် အသုံးပြုခြင်းသည် သမားရိုးကျ ပို့ချမှုကို ပိုကောင်းစေသည်ဟု ထင်ပါသလား။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
  - ဟုတ်ကဲ့ ထင်ပါတယ်။ အချက်အလက်တွေကို သင့်တော်တဲ့အစီအစဉ်အတိုင်း တင်ဆက်ပြသနိုင်ဖို့ စီစဉ်တဲ့အခါမှာ ဆရာ/ဆရာမတွေအတွက် အထောက်အကူ

ဖြစ်ပြီး အရေးကြီးတဲ့အချက်တွေ လွတ်မသွားအောင် ပြကွက်တစ်ခုစီရဲ့ မှတ်ချက်တွေ ကိုသိမ်းထားနိုင်လို့ပါ။ ဂရပ်ဖစ်အမျိုးမျိုး၊ ဝီဒီယိုနှင့် အော်ဒီယိုတွေက ကျောင်းသား တွေရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုကို ဆွဲဆောင်ရာမှာ အကူအညီဖြစ်တယ်။ သို့ပေမယ့် ၎င်းကို ဆရာ/ဆရာမက သင့်တော်သလို အသုံးပြုတတ်မှသာလျှင် အကျိုးရှိမှာဖြစ်တယ်။

ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ

(ပရင့်ထုတ်ရမည့် စာရွက်များနှင့် ဖတ်စရာအွန်လိုင်းလင့်ခ်များ)

Title	Link	QR Code	Source
Basic ICT Literacy Training Manual	https://edc.moe.edu.mm/en/resource/unesco-basic-ict-literacy-training-manual-myanmar		UNESCO
Understanding Microsoft PowerPoint and how to use it	https://www.lifewire.com/how-do-i-use-powerpoint-2767371		Wendy Russell (2019)
File format reference for word, excel, and PowerPoint	https://docs.microsoft.com/en-us/deployoffice/compat/office-file-format-reference		Daniel H. Brown (2018)

အခန်း

၈

ပညာရေးနယ်ပယ်မှ ICT

သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ ICT ကို ဆီလျော်စွာ အသုံးပြုနိုင်ပါက ကျောင်းပညာရေးအတွက် ရရှိနိုင်မည့်အကျိုးကျေးဇူးများကို ကမ္ဘာ့အဝှမ်းတွင် သိမြင်သဘောတူ လာကြခြင်း တဖြည်းဖြည်း ပိုရှိလာနေပါသည်။ အခန်း ၁ တွင် သင်ယူခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ICT ကြောင့် ပညာရေးကို အများလက်လှမ်းမီမှုပိုရှိလာစေသည်။ ပညာရေး၏ အရည်အသွေးကို ပိုမိုမြင့်တက်လာစေပြီး စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လည်း ထိရောက်မြန်ဆန်သော နည်းလမ်းများကို ပေးအပ်နိုင်ပါသည်။ အသိပညာဗဟုသုတနှင့် ဆက်သွယ်မှုများကို အဓိကအသုံးပြုရသည့် လုပ်ငန်းများ အားလုံးတွင် အဆိုပါ အကျိုးကျေးဇူးများရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျောင်းသားများ ပိုမို အာရုံစိုက်ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ရရှိလာခြင်းမှသည် ချောမွေ့အဆင်ပြေသော ဆရာ/ဆရာမိဘ ဆက်ဆံရေးအထိ အကျိုးကျေးဇူးများ၊ ကျောင်းများ ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းမှသည် ကျောင်းတွင်း စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာမှု ပိုမို အားကောင်း လာခြင်းတို့အထိ အကျိုးကျေးဇူးများပါဝင်ပါသည်။ ဤအခန်းတွင် သင်ကြားခြင်း၊ သင်ယူခြင်း၊ အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်စေခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုတို့ အစပြုပါဝင်သော ပညာရေး၏ မျက်နှာစာအသီးသီးအတွက် ICT ကို မည်သို့ အသုံးပြုရမည် ဖြစ်ကြောင်း အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို တင်ပြသွားပါမည်။

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤအခန်းကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- ဆရာ/ဆရာမများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင် ICT အသုံးပြုခြင်း၏ အရေးပါမှု အကြောင်း နားလည်လာမည်။
- ICT အထောက်အပံ့နှင့် လုပ်ဆောင်သော တက်ကြွသည့် သင်ကြားသင်ယူမှုနည်းလမ်း များ၏ အရေးပါပုံကို နားလည်တတ်မည်။
- ICT သုံးပြီး သင်ယူမှု ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ဆောင်ပုံ အမျိုးမျိုးတို့အကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ အရေးပါမှုအကြောင်း နားလည်လာမည်။
- လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုစဉ်ဆက်မပြတ်မြှင့်တင်ရာတွင် ICT အသုံးပြုသည့် လုပ်ဆောင်မှုများ၏ အရေးပါမှုအကြောင်းကို သိရှိနားလည်လာမည်။
- အီလက်ထရွန်းနစ် သင်ယူမှုမှတ်တမ်း (e-portfolio) ထားရှိအသုံးပြုခြင်းကို နားလည် လာမည်။
- ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲခြင်းအတွက် ICT ကို မည်သို့အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း နားလည်လာမည်။

၈.၁။ ပညာရေးနယ်ပယ်မှ ICT

၈.၁.၁။

သင်ခန်းစာ ပြင်ဆင်မှုအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
တက်ကြွသော သင်ကြားသင်ယူမှုနှင့် အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်မှုတို့တွင်
ICT ကို အသုံးပြုခြင်း

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- ဆရာ/ဆရာမများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင် ICT အသုံးပြုခြင်း၏ အရေးပါမှု အကြောင်း နားလည်လာမည်။
- ICT အထောက်အပံ့နှင့်လုပ်ဆောင်သော တက်ကြွသည့် သင်ကြားသင်ယူမှုနည်းလမ်း များ၏ အရေးပါပုံကို နားလည်လာမည်။
- ICT သုံးပြီး သင်ယူမှု ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ဆောင်ပုံ အမျိုးမျိုးတို့အကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ အရေးပါမှုအကြောင်း နားလည်လာမည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

(က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ (ICT) ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှုကို နားလည်သဘောပေါက်ကြောင်း ပြသသည်။

(ခ) (၂.၁) ။ ကျောင်းသား၏ သင်ယူမှုကို လေ့လာကြီးကြပ်တည့်မတ်ပေးရန်နှင့် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်နိုင်ရန် စွမ်းရည်များကိုပြသသည်။

(ခ) (၄.၁) ။ ကျောင်းသားများအတွက် သင်ယူမှု ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်း တိုးတက်ဖြစ် လာစေရေးအတွက် အခြားဆရာများ၊ မိဘများ၊ ဒေသန္တရရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အတူတကွအလုပ်လုပ်ရန် နည်းဗျူဟာများကို အသုံးပြုနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းပြသည်။

အချိန်

မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ

လုပ်ငန်း (၁) ကို ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော လုပ်ငန်းစဉ်ပုံစံဖြင့် လုပ်ဆောင် ရမည်။

လုပ်ငန်း (၂) ကိုဆောင်ရွက်ရန် ဆရာဦးဆောင်သောဆွေးနွေးချက် အသုံးပြုရမည်။

လုပ်ငန်း (၃) ကို စာသင်ခန်းအတွင်း အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ

အခြားနိုင်ငံများတွင် စာသင်ခန်းအတွင်း ICT အသုံးပြုနေကြပုံ ဓာတ်ပုံများ

ဤသင်ခန်းစာနှင့် ပြီးခဲ့သောသင်ခန်းစာ အကြားမှ အကူးအပြောင်း

ဤသင်ခန်းစာသည် ပထမနှစ်တွင် ကျောင်းသားများ သင်ယူပြီးဖြစ်သော သင်ရိုးနှင့် ဆက်စပ်မှု ရှိသည်။ ဤသင်ခန်းစာတွင် ပညာရေးအတွက် ICT အသုံးများကို ပိုမိုအသေးစိတ်စွာ တင်ပြလာသည်။ ပထမနှစ်ဝက်တွင် သင်ယူခဲ့ရသော မိတ်ဆက်သင်ခန်းစာအပေါ်တွင် ဆက်လက် အသေးစိတ်ထပ်မံသင်ကြားခြင်းလည်းဖြစ်ပါသည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ

- ခေါင်းစဉ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆရာအတတ်သင်ဆရာ သိရှိထားရန်လိုအပ်သော အကြောင်းအရာများနှင့် ဘာသာရပ်ကျွမ်းကျင်မှု ပိုမိုမြှင့်တင်ရန်အတွက် လိုအပ်သော ဖတ်ရှုဖွယ်ရာ ရင်းမြစ်များလမ်းညွှန်ချက်

ဆရာအတတ်သင်ဆရာများသည် ဤသင်ခန်းစာအတွက်ပြင်ဆင်ရာတွင် အောက်ပါ ရည်ညွှန်းစာ များကို ကိုးကားပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
ပညာရေးတွင် ICT ကို အသုံးပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော အွန်လိုင်း သင်ယူမှု အစီအစဉ်များ	http://archive1.unescobkk.org/fileadmin/user_upload/ict/Teacher_Training_Workshops/UNESCOBkkE-LearningSeriseOnICTInEducation.zip		UNESCO

- **ရင်းမြစ်များနှင့် သင်ထောက်ကူများ**
သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၃) အတွက် - အချို့နိုင်ငံများတွင် စာသင်ခန်းတွင်း ICT အသုံးပြု နေကြပုံ ရုပ်ပုံအချို့
- **ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်သင်ယူစေသော သင်ကြားနည်း အကြံဉာဏ်များ**
ကျောင်းသားများသည် သင်ယူမှု လုပ်ငန်း (၁) ကို သင်ခန်းစာမတိုင်ခင် ဖတ်ရှုဖြေဆို ထားရပါမည်။ သင်ခန်းစာအချိန်အတွင်း ဆွေးနွေးနိုင်ရန်အတွက် ခေါင်းစဉ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အနည်းဆုံးမေးခွန်းတစ်ခု ရေးသားထားရန် ညွှန်ကြားထားပါ။
- **အခြားဘာသာရပ်များနှင့် ချိတ်ဆက်ပုံ**
မြန်မာ့ မူလတန်းစာသင်ခန်းများတွင် ICT ကို အသုံးပြုနိုင်ခြေရှိသော အလားအလာ များကို ဤသင်ခန်းစာက တင်ပြထားပါသည်။ သင်ခန်းစာမှ အရေးပါသော အဓိက သိမှတ်ဖွယ်တစ်ခုမှာ ICT သည် ကောင်းစွာလေ့ကျင့်ထားသော ဆရာများကသာ ကောင်းစွာအသုံးပြုပါက ဘာသာရပ်ပေါင်းစုံတွင် သင်ကြားသင်ယူမှု အရည်အသွေး များတိုးတက်လာအောင် အထောက်အကူပေးနိုင်ကြောင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

သင်ကြားသင်ယူမှု ဖြစ်စဉ်

- ကျောင်းသားများ၏ရှိပြီး ဗဟုသုတကိုတိုင်းတာရန် နည်းလမ်းအသွယ်သွယ် သင်ခန်းစာအတွင်း သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) တွင် ပါဝင်သော စာသားနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖြေရှင်းရန်လိုသောမေးခွန်း ရှိ၊ မရှိ ကျောင်းသားများကို မေးပါ။ စာဖတ်သည့် အခါတွင် သင်ခန်းစာအချိန်အတွင်း ဆွေးနွေးရန်အတွက် မေးခွန်းတစ်ခု စဉ်းစားခဲ့ရ သော အလေ့အထ ကျောင်းသားများ ရင်းနှီးသိရှိလိုက်နာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးပါ။
- သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) ကို သင်ခန်းစာအချိန်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခိုင်းပါ။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ် ကြောင့် ကျောင်းသားများသည် ICT နမူနာ အမျိုးအစားများ မည်မျှနားလည် သိရှိထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ဆရာက တွေ့နိုင်ပါသည်။ ICT ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ ကျယ်ဝန်းမှုရှိပြီး အချက်အလက်များကို သိုလှောင်သော စီမံပြုပြင် တွက်ချက်နိုင် သော ပြသတင်ဆက်နိုင်သော လွှဲပြောင်းဆက်သွယ် ပေးပို့နိုင်သော စက်ပစ္စည်းများ လည်းပါဝင်ပါသည်။

- ကြိုလာနိုင်ကြောင်း ကြိုတင်မှန်းဆထားရမည့် အခက်အခဲပြဿနာများ (သင်ယူမှုဆိုင်ရာ/ စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ) (ကျောင်းသားများထံတွင်တွေ့နိုင်သည့် လက္ခဏာများ)

မည်သည့် ICT ပစ္စည်းများနှင့် မည်သည့် အက်ပလီကေးရှင်းများသည် စာသင်ခန်းတွင် မည်သို့ ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်မည်ကို ကျောင်းသားများက ရှင်းပြရ ခက်ခဲခြင်း ရှိနိုင်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သင်ကြားရေးရင်းမြစ်များကို အင်တာနက်ပေါ်တွင် ရှာဖွေရယူခြင်းသည် အသုံးဝင်သည်ဟု ကျောင်းသားများက နားလည်ထားသော်လည်း စာသင်ခန်းတွင်းတွင် အင်တာနက်ချိတ်ဆက်သင်ကြားခြင်းလည်း လုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း မသိသေးခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ လုပ်ငန်းစဉ် (၃) ပြီးသည့်အခါ ကျောင်းသားအချို့ကို မိမိတို့ အကြံဉာဏ်များ တစ်တန်းလုံးထံ ပြန်လည်တင်ပြ ပြောဆိုခိုင်းရန် အရေးကြီးပါသည်။

နမူနာ သင်ခန်းစာလုပ်ငန်းစဉ်များ

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - ဉာဏ်ဖွင့် ဆွေးနွေးခြင်း

- အချိန်စီမံခန့်ခွဲမှု
ဤလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ၁၅ မိနစ်ခန့် သုံးရမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။
- အကြံပြုထားသော အချိန်သတ်မှတ်ချက်များ -

၁ မိနစ်	လုပ်ငန်းစဉ်များကို ရှင်းပြပြီး ကျောင်းသားများကို မိမိတို့သိသမျှ ICT နမူနာများကို ချရေးခိုင်းပါ။ ICT ဆိုသည်မှာ ကွန်ပျူတာများနှင့် အင်တာနက်ကိုသာ ပြောခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထပ်မံ သတိပေးပါ။ ၎င်းသည် သတင်းအချက်အလက်များကို သိုလှောင်ခြင်း၊ ပြုပြင်စီမံခြင်း၊ ဖန်တီးခြင်း၊ တင်ဆက်ခြင်းနှင့် လွှဲပြောင်းပေးပို့ခြင်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် နည်းပညာများနှင့် နည်းလမ်းအားလုံးကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်းသတိပေးပါ။
၃ မိနစ်	ICT နမူနာများကို တစ်ဦးချင်း ရေးပါစေ။
၆ မိနစ်	ကျောင်းသားများကို ၎င်းတို့အဖြေများ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခိုင်းပါ။ ဖြေသောအဖြေများကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်လိုက်မှတ်ပြီး ICT နမူနာ စာရင်းတစ်ခု ပေါ်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသားတစ်ဦးဦးက မသိမကြားဖူးသော ICT နမူနာများ၊ စက်ပစ္စည်းများ နည်းပညာများရှိပါက အကျဉ်း ရှင်းလင်းပြောပြပေးပါ။

၅ မိနစ်	ဆရာအတတ်သင် ကျောင်းသားကိုစာအုပ်ထဲတွင် ပြထားသော ICT ပစ္စည်းများအနက် မိမိ ရင်းနှီးသိရှိသော သုံးတတ်သောစက်ပစ္စည်းများကို တစ်ဦးချင်း စက်ဝိုင်း ဝိုင်းခိုင်းပါ။ မည်သည့် စက်များကို ကျောင်းသားမည်မျှ ရင်းနှီးသိရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း အကြမ်းဖျင်းဖော်ထုတ်ပါ။
----------------	--

• **နမူနာ အဖြေများ**

အောက်ပါတို့မှာ ICT အသုံး အလုံးစုံကို တင်ပြထားခြင်းမဟုတ်ပါ။ ကျောင်းသားများက အခြား ICT အသုံးများကို ထပ်မံသိရှိအကြံပေးခြင်းလည်းရှိနိုင်ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်များကို သိုလှောင်ခြင်း၊ ပြုပြင်စီမံခြင်း၊ ဖန်တီးခြင်း၊ တင်ဆက်ခြင်းနှင့် လွှဲပြောင်း ပေးပို့ခြင်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် နည်းပညာများ၊ စက်ပစ္စည်းများသည် ICT ဆိုသည့် ဖွင့်ဆိုချက်အတွင်း ဝင်သည့် မည်သည့် အကြံပြုချက်ကိုမဆို လက်ခံရမည်ဖြစ်သည်။

သိုလှောင်ခြင်း	hard disk, CD (compact disc), VCD (video compact disc), DVD (digital versatile disc), မှတ်ဉာဏ်ချောင်း (flash drive)၊ အွန်လိုင်း သိုလှောင်မှု နေရာများ
တင်ဆက်ပြသခြင်း	ရုပ်မြင်သံကြား၊ မော်နီတာ၊ ရုပ်ပုံပြစက် ပရိုဂျက်တာ၊ ပရင့်တာ၊ လှုပ်ရှားတုံ့ပြန်မှုရှိသော သင်ပုန်း၊ လက်ဖြင့်ထိ၍သုံးနိုင်သော မျက်နှာပြင် (touchscreen)၊ ပုံရိပ်ယောင် ကမ္ဘာ (virtual reality)၊ ပုံရိပ်တုဖြည့်စွက်ခြင်း နည်းပညာ (augmented reality)၊ ဝက်ဘ်ဆိုဒ် အသံဖိုင်များ (podcast)၊ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှ ဗီဒီယိုလွှင့်ခြင်း (vodcast)
တွက်ချက် ပြုပြင်စီမံခြင်း	ဂဏန်းပေါင်းစက်၊ CPU (central processing unit), GIS (geographic information system), GPS (global positioning system), EMIS (ပညာရေး စီမံခန့်ခွဲမှု သတင်းအချက်အလက် စနစ်)၊ စမတ်ဖုန်း၊ တက်ဘလက်၊ ဖက်ဘလက် (ဖုန်းနှင့် တက်ဘလက် ပေါင်းထားခြင်း)၊ လက်ပံတော့ ကွန်ပျူတာ၊ ဝတ်ဆင်ထားနိုင်သော စက်များ (စမတ်နာရီ)
ဖန်တီးခြင်း	အသံ၊ ရုပ်၊ ဂရပ်ဖစ်ရုပ်ဖန်တီးမှု၊ ဒစ်ဂျစ်တယ် အသံဖမ်းစက်၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်ကင်မရာ၊ အသံမှတ်သားခြင်း နည်းပညာ၊ စာလုံးများ မှတ်သားခြင်း နည်းပညာ၊ OCR (optical character recognition)၊ screencast၊ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်၊ ဘလော့ဂ်၊ ဝီကီ
သတင်း အချက်အလက် လွှဲပြောင်း မျှဝေခြင်း	ဝိုင်ဖိုင် WiFi (wireless fidelity)၊ မိုဘိုင်း မိုဘိုင်း MiFi (mobile WiFi hotspot)၊ LAN (local area network)၊ WAN (wide area network)၊ ဘလူးတုသ် (bluetooth)၊ ရေဒီယို

ဆက်သွယ်ခြင်း	အီးမေးလ်၊ ဖိုရမ်၊ စာတိုပို့စနစ်၊ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်သုံး အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း၊ လူမှုကွန်ရက်ဖြင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း
---------------------	--

• ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရန် လုပ်ငန်းများ

အခြားသော တွေ့မြင်ရများသည့် ICT စက်ပစ္စည်းနမူနာများကိုပါ ကျောင်းသားများက စဉ်းစား ပြောပြပြီး ၎င်းတို့ကို သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးသားနိုင်သည်။ ၎င်းက မည်သည့်စက်ပစ္စည်းသည် မည်သည့်အခြေအနေအတွက် အသုံးဝင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း စဉ်းစားသော လုပ်ငန်း (၃) အတွက် အသုံးဝင်နိုင်သည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၃) - မြန်မာ့စာသင်ခန်းများအတွင်းမှ ICT ၏ အခန်းကဏ္ဍ

- အချိန်စီမံခန့်ခွဲမှု
ဤလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အချိန် ၃၅ မိနစ်ခန့် အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ကြောင်း မှန်းဆထားပါသည်။
- အကြံပြုထားသော အချိန်သတ်မှတ်ချက်များ -

၃ မိနစ်	လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရှင်းပြပြီး ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့များခွဲပါ။ တစ်ဖွဲ့လျှင် ၃ ဦးမှ ၅ ဦးအထိ ရှိပါက အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။
၅ မိနစ်	ဦးစွာ တစ်ဦးချင်းစဉ်းစားဖြေဆိုရန်မေးခွန်းများမှာ 'မည်သည့် ICT စက်ပစ္စည်းများ၊ အက်ပလီကေးရှင်းများ မိမိဆီတွင် ရှိပါသနည်း။ မြန်မာ့ မူလတန်း စာသင်ခန်းများတွင် ICT စက်များနှင့် အက်ပလီကေးရှင်းများ အသုံးပြုနိုင်သော အလားအလာများရှိသည်ထင်ပါသလား။ ရှင်းပြပါ' တို့သို့စဉ်းစားရာတွင် မူလတန်းကျောင်းသားများ၏ ဝိသေသ လက္ခဏာများနှင့် လိုအပ်ချက်များပါ တစ်ပြိုင်နက် စဉ်းစားနေရန်လိုကြောင်းသတိပေးပါ။
၈ မိနစ်	ထို့နောက် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ချင်းစီတွင် ကျောင်းသားတစ်ဦးစီက မှတ်တမ်းတင်သူအဖြစ် လုပ်ဆောင်ရန်လိုကြောင်းပြောပြပါ။ အဖွဲ့ဝင်များက မိမိတို့ စဉ်းစားထားသည်များကို တစ်လှည့်စီပြောပြရမည်။
၉ မိနစ်	မိမိတို့၏ ဆွေးနွေးစဉ်းစားချက် ရလဒ်များကို တစ်တန်းလုံးထံ ပြန်လည်တင်ပြရန် ကျောင်းသားအချို့ကို ညွှန်ကြားပါ။
၁၀ မိနစ်	အသုံးပြုနိုင်သော အလားအလာများကို ကျောင်းသားများ အကြံဉာဏ်ရစေရန်အတွက် စာသင်ခန်းအတွင်း ICT အသုံးပြုပုံများကို ပြသထားသော အခြားနိုင်ငံများမှ နမူနာများကိုပြသပါ။ သင်ကြားသင်ယူမှုကို ICT က မည်သို့ အထောက်အကူပြုနိုင်ကြောင်း အားလုံး ပြန်လည်ဝိုင်းဝန်း ဆွေးနွေးကြပါ။

• **အခန်းတွင်း နေရာချပုံ**

အခန်းတွင်း ကျောင်းသားများကို နေရာချခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး သီးသန့်လိုအပ်ချက်များ မရှိပါ။
 ကျောင်းသားများသည် ပုံမှန် စာသင်ခန်းပုံစံအတိုင်းထိုင်နိုင်ပြီး လူဦးရေအပေါ်မူတည်၍ ၃ ဦးမှ
 ၅ ဦးအထိ အဖွဲ့များခွဲကာ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

• **နမူနာ အဖြေများ**

အောက်ပါတို့မှာ မြန်မာ့မူလတန်းစာသင်ခန်းများတွင်း ရှိနိုင်သမျှ ICT အသုံးပြုမှု အလုံးစုံကို
 တင်ပြထားခြင်း မဟုတ်ပါ။ အခြားအကြံဉာဏ်များလည်းများစွာရှိနိုင်ပါသေးသည်။

ICT စက်ပစ္စည်း/ အက်ပလီကေးရှင်း	မြန်မာ့ မူလတန်းစာသင်ခန်းများအတွင်းရှိနိုင်သော ICT အသုံးပြုမှုများ
လက်ပ်တော့ ကွန်ပျူတာနှင့် ပရိုဂျက်တာ	သင်ခန်းစာနှင့် ပတ်သက်သော ရုပ်ပုံများ၊ ဝီဒီယိုများ၊ သက်ဝင်လှုပ်ရှားပုံ (Animations) များကို တစ်တန်းလုံးအား တစ်ပြိုင်တည်း ပြသနိုင်ရန်
စမတ်ဖုန်း	ကျောင်းသားများက ဓာတ်ပုံများ ရိုက်ယူနိုင်ရန်၊ သင်ယူမှု လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ အက်ပလီကေးရှင်းများ အသုံးပြုနိုင်ရန်
အင်တာနက်	သတင်းအချက်အလက်များရှာဖွေရန်အတွက် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များတွင် ဝင်ရောက် ရှာဖွေရန်

ထပ်ဆောင်းလုပ်ဆောင်ရန်နှင့် လိုအပ်ချက်အလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ရန် လုပ်ငန်းများ
 မြန်မာ့ မူလတန်းစာသင်ခန်းများတွင် အသုံးပြုနိုင်ခြေရှိသော ICT အသုံးများကို စာရင်းပြုစုချရေး
 မည့် အစား ICT ကောင်းစွာအသုံးပြုမှုရှိသော အကောင်းဆုံး မြန်မာ့ မူလတန်းစာသင်ခန်းများ
 စိတ်ကူးပုံဖော်ရန် ကျောင်းသားများသည် အဖွဲ့လိုက်ပုံဆွဲနိုင်ကြသည်။

အကယ်၍ ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းသားများသည် ICT အသုံးနမူနာများကို စဉ်းစားရခက်နေ
 သည်ဆိုပါက အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်းစဉ်များ မလုပ်ဆောင်မီတွင် မည်သည့် နမူနာများ ရှိနိုင်ကြောင်း
 စဉ်းစားရ လွယ်ကူစေရန်အတွက် အခြားနိုင်ငံများတွင် မည်သည့် ICT အသုံးများရှိကြောင်း
 သာကေများ ပြသနိုင်ပါသည်။

အားနည်းသော ကျောင်းသားများအတွက် လုပ်ငန်းစဉ်အနေနှင့် အခြားနိုင်ငံများတွင် စာသင်ခန်း တွင်း ICT သုံးနေသည့် ပုံများကိုပြသပြီး ၎င်းပုံများအတွင်းတွင် ICT ကို မည်သို့ မည်ပုံ သုံးနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်းဆွေးနွေးခိုင်းပြီး မြန်မာ့စာသင်ခန်းများတွင်လည်း ထိုသို့ သုံးနိုင်ခြင်းရှိမည်ဟု ထင်၊ မထင် ဆွေးနွေးခိုင်းနိုင်ပါသည်။

၈.၁.၂။ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု စဉ်ဆက်မပြတ် မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ICT ကို အသုံးပြုခြင်း

မျှော်မှန်းထားသော သင်ယူမှုရလဒ်များ

ဤသင်ခန်းစာကို သင်ယူပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသားများသည် -

- လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုစဉ်ဆက်မပြတ် မြှင့်တင်ရာတွင် ICT အသုံးပြုသည့် လုပ်ဆောင်မှုများ၏ အရေးပါမှုအကြောင်းကို သိရှိနားလည်လာမည်။
- အီလက်ထရွန်းနစ် သင်ယူမှုမှတ်တမ်း (e-portfolio) ထားရှိအသုံးပြုခြင်းကို နားလည် လာမည်။
- ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲခြင်းအတွက် ICT ကို မည်သို့အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း နားလည်လာမည်။

ရရှိသွားမည့် တတ်ကျွမ်းမှုများ

- (က) (၂.၂) ။ သင်ကြားသင်ယူမှုတွင် သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာ(ICT)ကို သင့်လျော်စွာအသုံးပြုနိုင်မှု ကိုနားလည်သဘောပေါက်ကြောင်း ပြသသည်။
- (ဃ) (၂.၁) ။ အခြားဆရာများထံမှ သင်ယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သင်ကြားရေး အတတ်ပညာဆိုင်ရာ စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခွင့်အလမ်းများအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မိမိ၏လက်တွေ့ သင်ကြားမှုများကိုတိုးတက်စေသည်။
- (ဃ) (၃.၁) ။ လက်တွေ့သင်ကြားမှုလုပ်ငန်းများ တိုးတက်မြင့်မားစေရန် စူးစမ်း လေ့လာမှုနှင့် သုတေသန အခြေပြုသင်ယူမှုများ၏အရေးပါမှုကို နားလည်သဘော ပေါက်ကြောင်းပြသည်။

အချိန်

မိနစ် (၅၀) ကြာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်

သင်ယူမှုနည်းလမ်းများ

လုပ်ငန်း (၁)ကို ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်စေသော လုပ်ငန်းစဉ်ပုံစံဖြင့် လုပ်ဆောင် ရမည်။

လုပ်ငန်း (၂) နှင့် (၃) အတွက် တစ်ဦးချင်းနှင့် အဖွဲ့လိုက် လုပ်ငန်းစဉ်များ လုပ်ဆောင် ရမည်။

လုပ်ငန်း (၄) အတွက် အဖွဲ့လိုက်လုပ်ငန်းစဉ် လုပ်ဆောင်ရမည်။

လိုအပ်သောရင်းမြစ်များ

အင်တာနက်

ဤသင်ခန်းစာနှင့် ပြီးခဲ့သောသင်ခန်းစာ အကြားမှ အကူးအပြောင်း

ဤသင်ခန်းစာသည် ပထမနှစ်တွင် ကျောင်းသားများသင်ယူပြီးဖြစ်သော သင်ရိုးနှင့် ဆက်စပ်မှု ရှိသည်။ ဤသင်ခန်းစာတွင် ICT အသုံးပြုပုံများကို ပိုမို အသေးစိတ်စွာ တင်ပြလာသည်။ အထူးသဖြင့် ပညာရေးတွင် အသုံးပြုပုံကို ပိုမိုတင်ပြလာသည်။ ပထမနှစ် သင်ခန်းစာမိတ်ဆက်နှင့် တူညီသော အခင်းအကျင်းအပေါ်တွင် ဆက်လက် အသေးစိတ်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသင်ခန်းစာသည် ပြီးခဲ့သောသင်ခန်းစာနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ဆရာကျွမ်းကျင်မှု စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုပြုခြင်းတို့တွင် ICT အသုံးပြုခြင်းကို ဆက်လက်တင်ပြထားပါသည်။ သင်ခန်းစာ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ တက်ကြွသော သင်ကြားသင်ယူမှုနှင့် သင်ယူမှု ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်းတွင် ICT အသုံးပြုခြင်းတို့က သီးသန့် အခြားသင်ခန်းစာများ ဖြစ်ပါသည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ

- ခေါင်းစဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆရာအတတ်သင်ဆရာ သိရှိထားရန်လိုအပ်သော အကြောင်းအရာ များနှင့် ဘာသာရပ်ကျွမ်းကျင်မှု ပိုမိုမြှင့်တင်ရန်အတွက် လိုအပ်သောဖတ်ရှုဖွယ်ရာ ရင်းမြစ်များ လမ်းညွှန်ချက်

ဆရာအတတ်သင်ဆရာများသည် ဤသင်ခန်းစာအတွက် ပြင်ဆင်ရာတွင် အောက်ပါ ရည်ညွှန်းစာ များကို ကိုးကားပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
ပညာရေးတွင် ICT ကို အသုံးပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော အွန်လိုင်း သင်ယူမှု အစီအစဉ်များ	http://archive1.unescobkk.org/fileadmin/user_upload/ict/Teacher_Training_Workshops/UNESCObkkE-LearningSeriseOnICTInEducation.zip		UNESCO

- ရင်းမြစ်များနှင့် သင်ထောက်ကူများ အင်တာနက်
- ကြိုတင်လေ့လာပြင်ဆင်သင်ယူစေသော သင်ကြားနည်း အကြံဉာဏ်များ ကျောင်းသားများကို သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) ကို သင်ခန်းစာအချိန်မတိုင်မီတွင် ကျောင်းသားကိုင်စာအုပ်သုံးပြီး လုပ်ဆောင်ထားခိုင်းပါ။ သင်ခန်းစာအချိန်အတွင်း ဆွေးနွေးနိုင်ရန်အတွက် ခေါင်းစဉ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အနည်းဆုံး မေးခွန်းတစ်ခု ရေးသားထားရန်ညွှန်ကြားထားပါ။ စာသားတွင် ပါသော ဝက်ဘ်ဆိုဒ်လိပ်စာများကို သွားရောက် လေ့လာဖတ်ရှုထားကြရန်လည်း တိုက်တွန်းထားပါ။
- အခြားဘာသာရပ်များနှင့် ချိတ်ဆက်ပုံ ဤသင်ခန်းစာတွင် မြန်မာ့မူလတန်းစာသင်ခန်းများတွင် ICT အသုံးပြုနိုင်မှု အလားအလာ နမူနာများကို ပိုမိုစုံလင်စွာတင်ပြထားမည်ဖြစ်သည်။ ဤသင်ခန်းစာမှ အဓိကမှတ်သားဖွယ်အချက်မှာ ICT သည်စာသင်ခန်းများအတွက် အကျိုးကျေးဇူးများ ပေးနိုင်ရုံသာမကဘဲ ဆရာများအတွက် စဉ်ဆက်မပြတ်လုပ်ငန်းခွင် ကျွမ်းကျင်မှု မြှင့်တင်ခြင်း ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲရာတွင်ပါ အကျိုးကျေးဇူးများစွာရနိုင်ကြောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

သင်ကြားသင်ယူမှု ဖြစ်စဉ်

- ကျောင်းသားများ၏ ရှိပြီး ဗဟုသုတကို တိုင်းတာရန် နည်းလမ်းအသွယ်သွယ်
- သင်ခန်းစာအစတွင် သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၁) တွင် ပါဝင်သော စာသားနှင့်ပတ်သက်ပြီး

ဖြေရှင်းရန်လိုသော မေးခွန်း ရှိ၊ မရှိ ကျောင်းသားများကိုမေးပါ။ စာသားတွင် ပါသော ဝက်ဘ်ဆိုဒ်လိပ်စာများကို သွားရောက်ကြည့်ရှုခြင်းမည်သို့ ရှိခဲ့ကြောင်း ကျောင်းသားအချို့ကို ပြောခွင့်ပေးပါ။ ထိုဝက်ဘ်ဆိုဒ်များတွင် မည်သည်တို့တွေ့ရှိခဲ့ပြီး မည်သည့်အရာများက အသုံးဝင်သည်ဟုထင်ကြောင်း လွယ်ကူရိုးရှင်းသော မေးခွန်းများကို ကျောင်းသားများအား မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

- ကြိုလာနိုင်ကြောင်း ကြိုတင်မှန်းဆထားရမည့် အခက်အခဲ ပြဿနာများ (သင်ယူမှုဆိုင်ရာ/ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ) (ကျောင်းသားများထံတွင် တွေ့နိုင်သည့် လက္ခဏာများ) ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ICT ကို မည်သို့ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းကို ကျောင်းသားများ ဆွေးနွေးရခက်ခဲနိုင်မည်။ ၎င်းတို့နှင့် အကျွမ်းတဝင်မရှိသော နယ်ပယ်ဖြစ်နေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်အသုံးပြုသော ICT နည်းလမ်းများမှာ မည်သည်တို့ဖြစ်ကြောင်း အင်တာနက်တွင် လိုက်လံရှာဖွေ လေ့လာခိုင်း နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုခြင်းက လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျောင်းသားများအတွက် အထောက်အကူဖြစ်နိုင်ပါသည်။

နမူနာ သင်ခန်းစာလုပ်ငန်းစဉ်များ

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၂) - လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုဖွံ့ဖြိုးခြင်း ရင်းမြစ်များ

- အချိန်စီမံခန့်ခွဲမှု
ဤလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် မိနစ် ၂၀ ခန့် သုံးရမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။
- အကြံပြုထားသော အချိန် သတ်မှတ်ချက်များ -

၁ မိနစ်	လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ရှင်းလင်းပြောပြပါ။ မိမိစိတ်ဝင်စားကြောင်း တွေ့ရှိထားသည့် MOOC မော်ဂျူးတစ်ခုအကြောင်းကို သင်ခန်းစာ မတိုင်ခင် ရေးသားထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပါ။ ကျောင်းသားများကို အောက်ပါ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များသို့ ကနဦးအနေဖြင့် သွားရောက်လေ့လာ ကြည့်ရှုခိုင်းပါ။ Commonwealth of Learning (http://cctionline.org/), Coursea (https://www.coursera.org), edX (https://www.edx.org/), OpenLearning (https://www.openlearning.com/).
၅ မိနစ်	ကျွန်ုပ်စိတ်ဝင်စား၍ ရွေးချယ်ထားသော MOOC မော်ဂျူး ဟူသည့် အကွက်ကို ကျောင်းသား တစ်ဦးချင်း ရေးသား ဖြည့်သွင်းရမည်။
၈ မိနစ်	ကျောင်းသားများကို ၃ ဦး ၄ ဦးခန့်ကို တစ်ဖွဲ့ခွဲထိုင်စေပြီး မိမိရွေးထားသော သင်ရိုး အကြောင်းကို အခြားအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆွေးနွေး ပြောဆိုခိုင်းပါ။

၅ မိနစ်	‘အတန်းဖော်များထံမှ အကြံပေးသော စိတ်ဝင်စားဖွယ် MOOC သင်ရိုး နောက်တစ်ခု’ ဟူသည့်အကွက်ကို တစ်ဦးချင်း ထပ်မံဖြည့်ရေးချိန်ပေးပါ။
၁ မိနစ်	ကောလိပ်ပိတ်ချိန် နားရက်အတွင်းတွင် ထိုသင်ရိုးနှစ်ခုလုံးကို တက်ရောက်လေ့လာရန် တိုက်တွန်းပါ။

• **အခန်းတွင်း နေရာချပုံ**

အခန်းတွင်း ကျောင်းသားများကို နေရာချခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး သီးသန့် လိုအပ်ချက်များမရှိပါ။ ကျောင်းသားများသည် ပုံမှန် စာသင်ခန်းပုံစံအတိုင်းထိုင်နိုင်ပြီး လူဦးရေအပေါ်မူတည်၍ ၃ ဦးမှ ၅ ဦးအထိ အဖွဲ့များခွဲကာ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

• **တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်နိုင်သော လုပ်ငန်းစဉ်များ**

မိမိတို့၏ အဖြေများကို Microsoft Powerpoint ပြကွက်များဖြင့် ပြသရန် ကျောင်းသားများကို တိုက်တွန်းနိုင်သည်။ ထို့နောက် ဆရာအတတ်သင်ဆရာက ထို Powerpoint များအားလုံးကို စုစည်းပြီး ဆရာအတတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လေ့လာဖွယ်သင်ရိုးများ စာရင်းတစ်ခုအဖြစ် စုစည်းဖြန့်ဝေ ပေးနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများက ထိုစာရင်းထဲမှ နှစ်သက်ရာ သင်ရိုး ၂ ခုကို ရွေးချယ်ပြီး ကောလိပ်ပိတ်ချိန်နားရက်အတွင်း တက်ရောက်လေ့လာနိုင်ပါသည်။

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၃) - အီလက်ထရွန်နစ် သင်ယူမှု မှတ်တမ်း

- အချိန်စီမံခန့်ခွဲမှု
ဤလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ၁၅ မိနစ် ခန့် သုံးရမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။
- အကြံပြုထားသော အချိန်သတ်မှတ်ချက်များ-

၃ မိနစ်	ပြန်လည်ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုရှိသော လုပ်ငန်းခွင် အလေ့အကျင့်နှင့် မရှိမဖြစ် ကျွမ်းကျင်မှုများ သင်ရိုးတွင် မိမိသင်ကြားခြင်းကို မိမိပြန်လှန် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကျွမ်းကျင်သော ပညာရှင်အဖြစ်သို့ရောက်ရှိခြင်း အလေ့အထနှင့်ပတ်သက်ပြီး မိမိတို့ မည်သည်တို့ကို လေ့လာသင်ယူခဲ့ကြကြောင်း ပြန်လည်တွေးတော အမှတ်ရအောင် လမ်းညွှန်ပါ။ အီလက်ထရွန်နစ် သင်ယူမှု မှတ်တမ်းဆိုသည်မှာ အစ်ဂျစ်တယ် ရင်းမြစ်များကို စနစ်တကျ စုစည်းသိမ်းဆည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အွန်လိုင်းတွင် (ဘလော့ဂ် သို့မဟုတ် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်ပုံစံဖြင့်) သိမ်းဆည်းထားရှိခြင်းဖြစ်နိုင်သလို၊ (USD flash drive) ဖြင့် အင်တာနက်မပါဘဲ သိမ်းဆည်းထားရှိခြင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။
---------	--

၆ မိနစ်	ကျောင်းသားများကို ၃ ဦး ၄ ဦးခန့် အဖွဲ့ခွဲပါ။ ဆရာများ၏ အီလက်ထရွန်နစ် သင်ယူမှုမှတ်တမ်းများတွင် မည်သည့်တို့ပါသင့်ကြောင်း အွန်လိုင်းတွင် ရှာဖွေသုတေသနပြုခြင်း ဆောင်ရွက်ခိုင်းပါ။ ဆရာတစ်ဦး၏ သင်ယူမှု မှတ်တမ်းကောင်းတစ်ရပ်တွင် မည်သည့်အချက်များ ပါဝင်သင့်ကြောင်း အဖြေများကိုရေးချထားခိုင်းပါ။
၆ မိနစ်	အဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့ ၃ ဖွဲ့ခန့်ကို မိမိတို့ ဆွေးနွေးချက်ရလဒ်အဖြေများ တစ်တန်းလုံးသို့ ပြန်လည်တင်ပြခြင်း လုပ်ဆောင်ခိုင်းပါ။

• **အခန်းတွင်း နေရာချပုံ**

အခန်းတွင်း ကျောင်းသားများကို နေရာချခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး သီးသန့် လိုအပ်ချက်များမရှိပါ။ ကျောင်းသားများသည် ပုံမှန်စာသင်ခန်းပုံစံအတိုင်းထိုင်နိုင်ပြီး လူဦးရေအပေါ်မူတည်၍ ၃ ဦးမှ ၄ ဦးအထိအဖွဲ့များခွဲကာ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

• **နမူနာ အဖြေများ**

အီလက်ထရွန်နစ် သင်ယူမှုမှတ်တမ်းတစ်ခုတွင် ပါဝင်သင့်သည့်အရာများကို နမူနာပြထားခြင်း သာဖြစ်သည်။ အလုံးစုံပါဝင်သော စာရင်းတစ်ခုမဟုတ်ပါ။

- အပတ်စဉ် ပြန်လှန်သုံးသပ်စဉ်းစားချက် မှတ်တမ်းများ
- ပြန်လည်ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုရှိသော လုပ်ငန်းခွင် အလေ့အကျင့်နှင့် မရှိမဖြစ်ကျွမ်းကျင်မှု များ သင်တန်းတွင်ပါဝင်သော မရှိမဖြစ် ကျွမ်းကျင်မှုတစ်ခုစီကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် တစ်ကိုယ်ရေ အစီအစဉ်များ
- သင်ကြားသင်ယူမှု အထောက်အကူများဖန်တီးထားပါက ထည့်သွင်းရန်
- မိမိကိုယ်ကို အကဲဖြတ်သုံးသပ်ချက်များနှင့် အချင်းချင်း ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်များ

သင်ယူမှုလုပ်ငန်း (၄) - ICT ကို စာသင်ကျောင်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အသုံးပြုခြင်း

- အချိန်စီမံခန့်ခွဲမှု
ဤလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် မိနစ် ၂၀ ခန့် သုံးရမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။
- အကြံပြုထားသော အချိန်သတ်မှတ်ချက်များ -

၃ မိနစ်	လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ရှင်းပြပြီး ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့ခွဲပါ။ တစ်ဖွဲ့လျှင် ၃ ဦး ၄ ဦး ခန့်ရှိပါက အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။
----------------	---

၃ မိနစ်	ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် မည်သည့် ICT နည်းလမ်း ကိရိယာများကို အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မူလတန်းကျောင်းများတွင် မည်သည့် ICT နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း တစ်ဦးချင်းရနိုင်သမျှ စဉ်းစားရမည်။
၈ မိနစ်	တစ်ဖွဲ့လျှင် ကျောင်းသားတစ်ဦးစီကို မှတ်တမ်းတင်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ခိုင်းပါ။ အဖွဲ့တစ်ရပ်အတွင်းတွင် မိမိတို့ အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း အဖြေများကို အပြန်အလှန်မျှဝေခိုင်းပါ။
၆ မိနစ်	ကျောင်းသားအချို့ကို ရွေးချယ်၍ မိမိတို့ အဖွဲ့၏ ဆွေးနွေးချက်များကို တစ်တန်းလုံးသို့ ပြန်လည်တင်ဆက်ပြောပြခိုင်းပါ။

• **အခန်းတွင်း နေရာချပုံ**

စာသင်ခန်းကို စီမံနေရာချရာတွင် အထူးတလည်လိုအပ်ချက်မရှိပါ။ ကျောင်းသားများသည် ပုံမှန် စာသင်ခန်း ပုံစံတွင်ထိုင်နိုင်ပြီး လူဦးရေအပေါ်မူတည်ပြီး ၃ ဦးမှ ၄ ဦးအထိ အဖွဲ့လိုက် ဆွေးနွေး လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

• **နမူနာ အဖြေများ**

အောက်ပါတို့မှာ မြန်မာ့ ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုကို ထောက်ပံ့နိုင်သော ရှိသမျှ ICT အသုံး အလုံးစုံကို တင်ပြထားခြင်းမဟုတ်ပါ။ အခြား အကြံဉာဏ်များလည်းများစွာ ရှိနိုင်ပါသေးသည်။

ကျောင်း စီမံခန့်ခွဲမှုကို ထောက်ပံ့နိုင်သော ICT နည်းလမ်း ကိရိယာများ	ဖော်ပြပါ ICT နည်းလမ်း ကိရိယာကို မူလတန်းကျောင်းတွင် မည်သို့အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း
စာစီစာရိုက် ဆော့ဖ်ဝဲများ	အွန်လိုင်း ရုံးစာများ၊ ရုံးတွင်း ကြော်ငြာစာများ စသည်တို့ကို ၎င်းနှင့်ရေးသားပြီး သတင်းအချက်အလက်များကို မျှဝေနိုင်သည်။
စာရင်းဇယား ဆော့ဖ်ဝဲ	ကျောင်းသားရေးရာနှင့် ဝန်ထမ်းရေးရာ မှတ်တမ်းများ (ကျောင်းဝင်ခွင့် ဖိုင်များ၊ ကျောင်းခေါ်ကြိမ်၊ ရုံးတက်ရက် မှတ်တမ်း၊ ကျောင်းသား စွမ်းဆောင်ရည် မှတ်တမ်းများ) ကို ၎င်းဖြင့် သိမ်းဆည်းထားနိုင်သည်။
ဒေတာဘေ့စ် ဆော့ဖ်ဝဲ	ကျောင်းတွင်း ပစ္စည်းကျန်ရှိမှု မှတ်တမ်း၊ စာကြည့်တိုက်အတွက် ရင်းမြစ်စာရင်း စသည်တို့ကို သိမ်းဆည်းနိုင်သည်။

အီးမေးလ်၊ စာတိုပို့စနစ်၊ လူမှုမီဒီယာ	ကျောင်းသားများ၏ အုပ်ထိန်းသူများ၊ မိဘများနှင့် ဆက်သွယ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။
အွန်လိုင်း ပြက္ခဒိန်	စာသင်ချိန် အချိန်ဇယား၊ စာသင်ခန်း အချိန်ဇယားများ၊ စာမေးပွဲ အချိန်ဇယားများနှင့် လက်တွေ့ သင်ကြားခြင်းလေ့ကျင့်ခန်းများကို အချိန်ဇယားများရေးဆွဲနိုင်သည်။
ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်	အထက်ပါ လုပ်ဆောင်ချက်များအားလုံးကို တစ်နေရာထဲတွင်လုပ်ဆောင်နိုင်သော အလုံးစုံစီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန် မေးခွန်းများနှင့် ကျောင်းသားများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖြေများ

၁။ ဤအခန်းပါ သင်ခန်းစာများထံမှ မည်သည့်အကြောင်းအရာများကို မိမိသင်ယူရရှိခဲ့ကြောင်း ပြန်လည်သုံးသပ်စဉ်းစားပြီး မိမိ၏နားလည်မှုကို မိမိအကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ပါ။

	ဟုတ်	မဟုတ်	မသေချာ
သင်ခန်းစာ ၈.၁.၁။			
ဆရာများအကြားတွင် ICT အသုံးပြုပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ အရေးပါပုံကို ရှင်းပြနိုင်ပါသည်။			
ICT အသုံးပြုပြီး တက်ကြွသောသင်ကြားသင်ယူမှုဖြစ်အောင် ပံ့ပိုးကူညီခြင်း၏ အရေးပါပုံကို ရှင်းပြနိုင်သည်။			
ICT အသုံးပြုပြီး အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ခြင်းများပြုလုပ်ခြင်း၏ အရေးပါပုံကို ရှင်းပြနိုင်သည်။			
သင်ခန်းစာ ၈.၁.၂။			
ICT အသုံးပြုပြီး လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု စဉ်ဆက်မပြတ်မြှင့်တင်ခြင်း၏ အရေးပါပုံကို ရှင်းပြနိုင်သည်။			
အီလက်ထရွန်နစ် သင်ယူမှု မှတ်တမ်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရာဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြနိုင်သည်။			
ICT က ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှုကို မည်သို့ အထောက်အကူပြုနိုင်ကြောင်း ရှင်းပြနိုင်သည်။			

အခန်းဆုံး အနှစ်ချုပ်

အဓိကအချက်များ

- အနာဂတ်၏ သင်ကြားရေးကျွမ်းကျင်မှုများတွင် နည်းပညာများဆန်းသစ်စွာသုံးပြီး သင်ယူမှုဝန်းကျင် ကောင်းတစ်ခုကိုဖန်တီးခြင်း၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ တတ်ကျွမ်းနားလည်မှု၊ အသိပိုမိုနက်ရှိုင်းစေခြင်းနှင့် အသိပညာသစ်များ ဖန်တီးခြင်းတို့ကို နည်းပညာသုံးပြီး အားပေးနိုင်ခြင်းများ ပါဝင်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။
- ၂၁ ရာစု၏ ဆရာများအတွက် သင်ကြားရေးနယ်ပယ်များတွင် ICT အသုံးပြုပြီး လုပ်ဆောင်ရသော နယ်ပယ် ၅ ခု ရှိလာမည်ပါမည်။ ၎င်းတို့မှာ သင်ကြားရန် ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် ICT အသုံးပြုခြင်း၊ တက်ကြွသော သင်ကြားသင်ယူမှုနည်း လမ်းများဖြစ်စေရန် ICT အသုံးပြုခြင်း၊ စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း တွင် ICT အသုံးပြုခြင်း၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု စဉ်ဆက်မပြတ်မြှင့်တင်မှုအတွက် ICT အသုံးပြုခြင်း၊ ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲ မှုတွင် ICT အသုံးပြုခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။
- အချို့အွန်လိုင်းအထောက်အကူများအသုံးပြုလျှင် စာရွက်စာတမ်းတစ်ခုတည်းအပေါ် တွင် ဆရာများက တစ်ပြိုင်နက်အလုပ်လုပ်နိုင်ခြင်းရှိလာသည်။ ထိုအခါ ပါဝင်သော ဆရာအားလုံးသည် သင်ယူမှုအထောက်အကူ စာရွက်စာတမ်းများကို အားလုံးပိုင်းဝန်း ရေးသားပြင် ဆင်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ချက်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ တွေ့နိုင်ခြင်းတို့ရှိ လာသောကြောင့် အလုပ်ကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာနိုင်ပါမည်။
- ICT ကို တက်ကြွသောသင်ယူမှုအတွက် အသုံးပြုပါကသင်ခန်းစာများသည် ပိုမို စိတ်ဝင် စားစရာကောင်းလာခြင်း၊ ကျောင်းသားများ တက်ကြွမှုပိုမိုရှိလာစေခြင်းအပြင်၊ ကျောင်းသားများ၏ တုံ့ပြန် ဖြေကြားချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ဆရာများက အချိန်နှင့် တစ်ပြေး ညီသိရှိနိုင်သည့်အတွက် ကျောင်းသားတို့၏လိုအပ်ချက်အမျိုးမျိုး ကို မည်သို့ဖြည့်ဆည်း သင်ကြားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆရာများကဆုံးဖြတ်ရာတွင် အထောက်အကူပြုလိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။

- သင်ယူမှု အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ရာတွင် ICT ကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အချက်အလက် ပမာဏများစွာကို တစ်ပြိုင်နက်ရယူနိုင်ခြင်း၊ ကျောင်းသားများ၏လုပ်ဆောင်ချက်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ အကဲဖြတ်ရာတွင် ပိုမိုလွယ်ကူစေခြင်းတို့ရှိလာစေမည့်အပြင် အကဲဖြတ်ချက် မြန်ဆန်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် ကျောင်းသားများသင်ယူနိုင်ခြင်း ရှိ၊ မရှိကို မြန်ဆန်စွာ သိနိုင်မည့် အပြင် မိမိကိုယ်တိုင်၏သင်ကြားမှုတွင် မည်သို့ပြုပြင်ရန်လိုနေကြောင်းကိုလည်း တွေ့နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- MOOC ဟုခေါ်သော အများအတွက်ဖွင့်လှစ်သည့် အွန်လိုင်းသင်တန်းများတွင် ဆရာဖြစ်သင်တန်းများ၊ သင်ကြားရေးအတတ်ပညာ သင်တန်းများတက်ရောက် သင်ယူနိုင်ပါသည်။
- မိမိတို့၏ သင်ကြားမှုအတွေ့အကြုံများကို ပြန်လှန်သုံးသပ် ဆန်းစစ်ရန်နှင့် တိုးတက်မှုများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းကို သင်ယူမှုမှတ်တမ်းများသုံးပြီး လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ မိမိ၏ သင်ကြားရေးကျွမ်းကျင်မှု တိုးတက်လာခြင်းကို မှတ်တမ်းတင်သော သင်ယူတတ်မြောက်မှု မှတ်တမ်းပင်ဖြစ်သည်။
- နိုင်ငံအဆင့် ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် (EMIS) ကို အသုံးပြုပြီး ကျောင်းနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို ကောက်ယူခြင်းပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ ထိုအချက်အလက်များသည် ဒေသအဆင့် ဆရာလိုအပ်ချက်များကို နားလည်ရန်နှင့် ဆရာများ နေရာချခန့်အပ်မှုဆိုင်ရာ ပညာရေးစီမံကိန်း အစိတ်အပိုင်းများကိုရေးဆွဲရာတွင် အသုံးဝင်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

အခန်းဆုံးပြန်လည်သုံးသပ်စဉ်းစားခြင်း

- ၁။ သင်ကြားရေး နယ်ပယ် ၅ ရပ်တွင် ICT ကို မည်သို့အသုံးပြုရန် စီမံထားပါသနည်း။ ဤ အခန်းတွင်ဖော်ပြထားသော နယ်ပယ်တစ်ခုစီအတွင်းတွင် ICT ကို မည်သို့ အသုံးပြုမည် ဖြစ်ကြောင်း နမူနာ အနည်းဆုံး ၁ ခုပေးပါ။
  - (က)ကျောင်းသားများသည် အခြားသင့်တော်သော အဖြေများလည်းပေးကြလိမ့် မည်ဖြစ်သည်။ အောက်ပါတို့မှာ နမူနာအဖြေအချို့ကိုသာ တင်ပြထားခြင်းဖြစ် ပါသည်။
    - (ခ) Google docs ဖြစ်စေ၊ Microsoft Teams ဖြစ်စေ၊ Dropbox ဖြစ်စေကို အသုံးပြုပြီး သင်ထောက်ကူပြင်ရန်ရှိသည်များကို ဝိုင်းဝန်းပြင်ဆင်ရေးသားခြင်းအားဖြင့် ဆရာများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ICT သုံးပြီး မြှင့်တင်ရန်။
    - (ဂ) သင်ကြားရေးအတွက် ပြင်ဆင်မှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် သင်ထောက်ကူ စာရွက်စာတမ်းတစ်ခုတည်းကို ဝိုင်းဝန်းပြင်ဆင်ရေးသားကြရန်။
    - (ဃ) အွန်လိုင်းသင်ယူမှု ဌာန (portal) တစ်စုံတစ်ခုကိုအသုံးပြုပြီး သင်ယူမှု စာရွက် စာတမ်းများကိုရယူရန်၊ အီလက်ထရွန်နစ် စာကြည့်တိုက်များအသုံးပြုပြီး စာရွက် စာတမ်းများ ရယူအသုံးပြုရန်၊ အွန်လိုင်းသင်ယူမှုကို အသုံးပြုရန်။
  - (င) Skype ဖြစ်စေ၊ Google Hangouts ဖြစ်စေကိုအသုံးပြုပြီး အခြားကျောင်းများမှ ဆရာများနှင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနိုင်ငံများမှဆရာများပင် ဖြစ်စေတို့နှင့် ချိတ်ဆက် တွေ့ဆုံခြင်း။
  - (စ) Google forms ဖြစ်စေ၊ Kahoot ဖြစ်စေ အသုံးပြုပြီး ကျောင်းသားများထံမှ တုံ့ပြန် ချက် အဖြေများကို ချက်ချင်းရယူအကဲဖြတ်ခြင်း။
  - (ဆ) Padlet ကို အသုံးပြုပြီး ကျောင်းသားများကို ဉာဏ်ဖွင့်ဆွေးနွေးစေခြင်း။
  - (ဇ) Survey Monkey နှင့် Quiz Star တို့ကို အသုံးပြုပြီးကျောင်းသားများ၏ အဖြေများ ရယူကာ မှတ်ချက်ပေးခြင်း။
  - (ဈ) အများအတွက် ဖွင့်လှစ်သော အွန်လိုင်းသင်တန်းများ (MOOC) များကိုသုံးကာ လုပ်ငန်းခွင် ကျွမ်းကျင်မှု မွမ်းမံရန်အတွက် သင်တန်းပို့ချမှုများရယူခြင်း။
  - (ည) ဆရာများအတွက် Wiki၊ ဘလော့ဂ်၊ အွန်လိုင်း ဆွေးနွေးခန်းများ၊ လူမှုမီဒီယာ အဖွဲ့များ စသည်တို့ထံ ဝင်ရောက်အသုံးပြုခြင်း။

- (င) အီလက်ထရွန်နစ် သင်ယူမှုမှတ်တမ်းကိုအသုံးပြုပြီး လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် မိမိတစ်ကိုယ်ရည် သင်ယူမှုများတိုးတက်မှုများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း။
- (င) ကျောင်းသားနှင့် ဝန်ထမ်းရေးရာဖိုင်များကို Fedena အသုံးပြုပြီး သိမ်းဆည်း ထိန်းသိမ်းခြင်း။
- (ဇ) ဒေသအဆင့် ဆရာလိုအပ်ချက်များကိုနားလည်ရန်နှင့် ဆရာများ နေရာချ ခန့်အပ်မှု ဆိုင်ရာပညာရေးစီမံကိန်း အစိတ်အပိုင်းများကိုရေးဆွဲရာတွင် အသုံးဝင်လာမည့် အချက်အလက်များကို နိုင်ငံအဆင့်ပညာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် (EMIS) ကို အသုံးပြုပြီး ကောက်ယူခြင်း။

၂။ မိမိကျောင်းတွင် ICT နှင့်ပတ်သက်သော ရင်းမြစ်များ အကန့်အသတ်ရှိသောကြောင့် ရွေးချယ်လုပ်ဆောင်ရမည်ဆိုပါက သင်ကြားရေးလုပ်ငန်းနယ်ပယ် ၅ ရပ်အနက် မည်သည့်နယ်ပယ်ကို ဦးစားအပေးသင့်ဆုံးဖြစ်ပါသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ ရွေးချယ်ရကြောင်း ရှင်းလင်းပါ။

(က) ကျောင်းသားများအနေနှင့် ဦးစားပေး နယ်ပယ်ကို လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။ ဦးစွာ အကန့်အသတ်ရှိသော ICT ရင်းမြစ်များဆိုသည်မှာ မည်သည်ကိုဆိုလိုကြောင်း အခင်းအကျင်းအခြေအနေကို သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ လက်ပံတော့နှင့် စားပွဲတင် ကွန်ပျူတာအလုံးစေ့ နည်းပါးခြင်းဖြစ်သလား။ အင်တာနက်ချိတ်ဆက်မှု အကန့် အသတ်ရှိခြင်းဖြစ်ပါသလား။ ဒုတိယအချက်အနေနှင့် ကျောင်းသားများသည် ICT ကို ထိုအခြေအနေများတွင် မည်သို့အသုံးပြုရန် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိမည်ကိုမြင်ရမည်။ နယ်ပယ် ၅ ခုလုံးတွင် ICT ကို အသုံးပြုနိုင်ခြင်းမရှိဟု ထင်မြင်ပါက မည်သည့်အပိုင်းကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သင့်သည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရှိနေသည့် အကန့်အသတ်များ အောက်တွင် မည်သည့်အချက်များက အောင်မြင်နိုင်ခြေရှိကြောင်း ခိုင်မာသော အကြောင်းပြချက်များဖြင့် ရှင်းလင်းပြောဆိုရပါမည်။

ဆက်လက်ဖတ်မှတ်စရာများ

ခေါင်းစဉ်	အင်တာနက် လိပ်စာ	QR Code	ရင်းမြစ်
UNESCO ICT Competency Framework for Teachers (English)	https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000213475		UNESCO
Free online course on Teacher ICT Integration	http://cctionline.org/		Commonwealth of Learning

ခက်ဆစ်အဘိဓာန်

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
<p>Arithmetic Logic Unit (ALU) ဂဏန်းသင်္ချာနှင့် ယုတ္တိဆိုင်ရာ အပိုင်း</p>	<p>Central Processing အပိုင်းအတွင်းတွင်ပါရှိပြီး ပေါင်းခြင်း၊ နုတ်ခြင်း၊ မြှောက်ခြင်း၊ စားခြင်းနှင့် အခြားသော ယုတ္တိတွက်ချက်မှုများဖြစ်သည့် AND နှင့် OR လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ပြီး အဓိကမှတ်ဉာဏ်တွင်း ရရှိနိုင်သော အချက်အလက်များကို အသုံးပြုကာ တွက်ချက်မှုများ ဆောင်ရွက်ပြီးရလဒ်များကို ပြန်လည်ပေးပို့ပေးသော အပိုင်း။</p>
<p>Artificial Intelligence (AI) ဉာဏ်ရည်တု</p>	<p>လူသားဉာဏ်ရည်ကို အတုယူတည်ဆောက်သော ကွန်ပျူတာစနစ်တစ်ခု - သင်ယူခြင်း၊ ကျိုးကြောင်းဆက်စပ်စဉ်းစားခြင်းနှင့် အပြန်အလှန် ဆက်ဆံခြင်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်စနစ်။</p>
<p>Asynchronous တစ်ပြိုင်နက်မဟုတ်သော</p>	<p>တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်ပွားနေခြင်းမဟုတ်သောအရာ သို့မဟုတ် ဖြစ်စဉ် အဆင့်တစ်ခုနှင့် တစ်ခုအကြား စောင့်ဆိုင်းမှု ရှိသောနည်းလမ်း။ ဥပမာ - တစ်ပြိုင်နက်မဟုတ်သော အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် အစည်းအဝေးပါဝင်သူ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးအပြန်အလှန် ပြောဆိုမှုများအကြားတွင် စောင့်ဆိုင်းရချိန် လစ်လပ်နေသောအချိန် ရှိလိမ့်မည်။</p>
<p>CD-ROM စီဒီရွမ်</p>	<p>CD ကို ပြုပြင်ထားသော ပုံစံ နောက်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ကွန်ပျူတာတွင်း သိမ်းဆည်းသည့် အချက်အလက်များကို စာသားအနေနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရုပ်ပုံအနေနှင့် သော်လည်းကောင်း သိမ်းဆည်းခြင်းဖြစ်ပြီး အမည်အပြည့်အစုံမှာ Compact Disc၊ Read-Only Memory ဖြစ်ပါသည်။</p>

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
<p>Central Processing Unit (CPU) ပင်မတွက်ချက်လုပ်ဆောင်သည့်အပိုင်း</p>	<p>အပိုင်းသည် ကွန်ပျူတာတွင်း အချက်အလက်များကို တွက်ချက်စီမံခြင်း လုပ်ငန်းများအားလုံးကို ဆောင်ရွက်ရာ နေရာဖြစ်သည်။ ကွန်ပျူတာ တစ်ခုလုံးကို ချိန်ညှိ ပြင်ဆင်ထားပြီး လုပ်ဆောင်ချက်အားလုံးကို ဆောင်ရွက်သည့် နေရာလည်း ဖြစ်သည်။</p>
<p>Control Unit ထိန်းချုပ်ရေးအပိုင်း</p>	<p>ကွန်ပျူတာတွင်းမှ လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်မှုများအားလုံးကို ထိန်းချုပ်ပေးပြီး ကွန်ပျူတာတစ်ခု၏ အသည်းနှလုံးဟု တင်စားသော နေရာဖြစ်သည်။ CPU နှင့် Input Output စက်များအကြား ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်မှုများ အားလုံးကို ထိန်းချုပ်ညွှန်ကြားသည်။</p>
<p>Conferencing အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း</p>	<p>အင်တာနက်ပေါ်တွင် လူနှစ်ဦးနှင့်အထက် အပြန်အလှန် စကားပြောဆိုနိုင်သည့် နည်းလမ်းကို အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း (Conferencing) ဟု ခေါ်သည်။ ဝီဒီယိုနည်းပညာပါထည့်သွင်းပြီး ပြောဆိုကြလျှင် အဝေးမှ ရုပ်မြင်သံကြားစည်းဝေးခြင်း (video conferencing) ဟုခေါ်သည်။</p>

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
<p>Copyrights မူပိုင်ခွင့်</p>	<p>တစ်စုံတစ်ခုကို ဖန်တီးထုတ်လုပ်သူ မူလပိုင်ရှင်အတွက် အခွင့်အရေး အစုအဝေးတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အခြားသူများ အနေနှင့် ထိုအရာကို ပုံတူ ပွားယူခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် ပြုပြင်ခြင်းများ မပြုနိုင်အောင် ကာကွယ်ပေးသည်။ များသောအားဖြင့် ထိုအခွင့်အရေးများကို မူရင်းဖန်တီးသူများ ရလေ့မရှိဘဲ ထိုအရာဖန်တီးနိုင်အောင် အဓိက ထောက်ပံ့သူကုမ္ပဏီများက ရရှိပိုင်ဆိုင်သည်။ ထိုအခွင့်အရေးများကို ဈေးကွက်တွင် ရောင်းချခြင်း ဝယ်ယူခြင်းများပြုနိုင်သည်။</p>
<p>Democracy ဒီမိုကရေစီ</p>	<p>လွတ်လပ်သော ရွေးကောက်ပွဲစနစ်တစ်ခုမှတစ်ဆင့် ပြည်သူများ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော ရွေးကောက်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်များက ပြည်သူများ၏ အာဏာကို တစ်ဆင့်ခံ ကျင့်သုံးပေးရသော၊ နောက်ဆုံးတွင် အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာက ပြည်သူ့လက်ထဲတွင်သာ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဆင့်ခံ ဖြစ်စေရှိနေသော အစိုးရစနစ် တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုစနစ်တွင် တစ်ဦးချင်းစီ၏ ဘဝပေးသက်ရောက်မှုရှိသည့် ဆုံးဖြတ်ချက် များတွင် လူတိုင်းရွေးချယ်မှုပြုပိုင်ခွင့် ရှိနေခြင်းနှင့် အခြေခံအခွင့်အရေးများနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို အားလုံး ရရှိနေခြင်းလည်းရှိရမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ဤဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များတို့ ရှိနေရန် လွတ်လပ်သော မီဒီယာနှင့် သတင်းအချက်အလက် လွတ်လပ်စွာ ရယူပိုင်ခွင့်တို့မှာ အခြေခံကျလှသော အရာများပင်ဖြစ်သည်။</p>

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
<p>Digital ဒစ်ဂျစ်တယ်</p>	<p>အီလက်ထရောနစ် နည်းပညာတစ်ခုဖြစ်သည်။ အီလက်ထရောနစ် အခြေအနေနှစ်ခုဖြစ်သော အီလက်ထရွန်စွမ်းအင် အဖွင့်နှင့်အပိတ်ကိုသုံးပြီး ဂဏန်း နံပါတ်များ ရရှိသော နည်းပညာဖြစ်သည်။ (အဖွင့် = ၁၊ အပိတ် = ၀)။ ထိုနံပါတ်များအသုံးပြုပြီး အချက်အလက်များဖန်တီးခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ တွက်ချက် ပြုပြင်စီမံခြင်းများ ပြုလုပ်ရသည်။ ကွန်ပျူတာ စနစ်အတွင်းတွင် သတင်းအချက်အလက်များကို ၀ နှင့် ၁ များ အစီအစဉ်လိုက် ပူးတွဲ မှတ်သားခြင်းအားဖြင့် သိုလှောင် သိမ်းဆည်းသည်။ ထိုဂဏန်းတစ်လုံးစီကို ဘစ်တစ်ခု (one bit) ဟု ခေါ်ပါသည်။</p>
<p>DVD ဒီဗီဒီ</p>	<p>ဒစ်ဂျစ်တယ်နှင့် အလင်းနည်းပညာသုံး သိုလှောင်ရေး ချပ်ပြားဝိုင်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ CD နှင့် အရွယ်အစား တူသော်လည်း အချက်အလက်များ သိုလှောင်ရာတွင် CD ထက် များစွာသာလွန်မြင့်မားစွာ သိုလှောင်နိုင်သည်။</p>
<p>File ဖိုင်</p>	<p>ကွန်ပျူတာစနစ်အတွင်း သိမ်းဆည်းထားသော ဒစ်ဂျစ်တယ် အချက်အလက် အစုအဝေးတစ်ခု။</p>
<p>Flash drive ဖလက်ရှ်ဒရိုက်ပ်</p>	<p>အချက်အလက် သိုလှောင်ရေး ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ သမ်းဘ်ဒရိုက်ပ်၊ ပန်ဒရိုက်ပ်၊ ဖလက်ရှ်စတစ်၊ မမ်မိုရီစတစ်ဟု အများခေါ်ဆိုကြသော သိုလှောင်ရေး ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ များသောအားဖြင့် ကွန်ပျူတာမှဖြုတ်ပြီး သယ်ဆောင် သွားနိုင်သည်။ အကြိမ်ကြိမ် ရေးသွင်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ ချပ်ပြားဝိုင်းများထက်လည်း အရွယ်အစားများစွာ ငယ်သည်။</p>

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
Folder ဖိုင်တွဲ	ဖိုင်များကို ထည့်သွင်းသိမ်းဆည်းနိုင်ရန် အသုံးပြုရသည့် ဖိုင်သိမ်းဆည်းခြင်း လမ်းကြောင်း လမ်းညွှန်(Directory) တစ်ခုဖြစ်သည်။
Freedom of Expression လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ခွင့်	အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခွင့် တစ်ခုတင်သာမက သတင်းအချက်အလက် များများကို လွတ်လပ်စွာ ရှာဖွေခွင့်၊ လက်ခံယူခွင့်နှင့် ဖြန့်ဝေခွင့်တို့ပါ ပါဝင်သည်။
Graphical User Interface (GUI) ဂရပ်ဖစ် ယူဇာ အင်တာဖေ့စ်	အသုံးပြုသူများအနေနှင့် စနစ် Software နှင့် Application များကို အသုံးပြုနိုင်စေရန်အတွက် သင်္ကေတရုပ်ပုံများဖြင့် ကြား ခံ ဖန် တီး ပေး ထား ခြင်း ဖြစ် သည်။ ထိုအခါ အသုံးပြုသူများသည် စနစ် Software အတွင်းမှ စာဖြင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်လံဖတ်ရှု ဆောင်ရွက်စရာ မလိုတော့ဘဲ ပုံနှင့် သင်္ကေတများကို ကြည့်ပြီး အသုံးပြုလာနိုင်သည်။
Hard Disk Drive (HDD) ဟာ့ဒ်ဒစ်	လျှပ်စစ်နှင့် စက်ပိုင်းအသုံးပြုသော အချက်အလက် သိုလှောင်ရေးစက်ပစ္စည်းဖြစ်သည်။ သံလိုက်သိုလှောင်မှု စနစ်ကို အသုံးပြုပြီး ဒစ်ဂျစ်တယ်အချက်အလက်များကို သိုလှောင်ခြင်း၊ ပြန်လည်ရယူ အသုံးပြုခြင်းများ လုပ်ဆောင် ပေးသည်။

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
<p>Information literacy သတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာ တတ်ကျွမ်းမှု</p>	<p>သတင်းအချက်အလက်ကို အဘယ်ကြောင့် ရရှိကိုင်တွယ် ရကြောင်းနှင့် အသိကြွယ်သည့်အခြေအနေသို့ ရောက်အောင် ကြိုးစားသည့်ဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်သည်။ သင်ယူတတ်ရန် သင်ယူလေ့ကျင့်ခြင်းဟူသည့် အယူအဆနှင့်လည်း ဆိုင်သည်။ လိုအပ်ချက်များနှင့် ပြဿနာများကို ဖော်ထုတ် သတ်မှတ်ခြင်း၊ ဆီလျော်သော သတင်းအချက်အလက်များ ကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့ကို တာဝန်သိမှုရှိစွာ၊ ကျင့်ဝတ်ညီစွာ သုံးစွဲခြင်း အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ် တတ်ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။</p>
<p>Input device အချက်အလက် ထည့်သွင်းပေးသော စက်ပစ္စည်း</p>	<p>ပြင်ပရင်းမြစ်တစ်ခုခုမှ ကွန်ပျူတာ အတွင်းသို့ အချက်အလက်များ ထည့်သွင်းပေးသည့် မည်သည့် စက်ပစ္စည်းမဆို input စက်ပစ္စည်းဟုခေါ်သည်။</p>
<p>Internet အင်တာနက်</p>	<p>လူသိအများဆုံးနှင့် ကမ္ဘာ့အကြီးမားဆုံး ကွန်ရက်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အနှံ့မှ ကွန်ရက်ငယ်ပေါင်းများစွာကို စုစည်းချိတ်ဆက် ပေးထားသော ကွန်ရက်ကြီးလည်းဖြစ်သည်။</p>
<p>Joystick ဂျွိုင်းစတစ်</p>	<p>ကွန်ပျူတာမျက်နှာပြင်ပေါ်မှ ကာဆာ (cursor) အမှတ်အသား ကို ထိန်းချုပ်သော စက်ဖြစ်သည်။ ကွန်ပျူတာ ဂိမ်းများနှင့် ကွန်ပျူတာ အထောက်အကူ နည်းပညာများတွင်ပါသော စက်ဖြစ်သည်။ လက်ဖြင့်ကိုင်တွယ် ထိန်းချုပ်ရသော ခလုတ်တံ၏ တစ်ဖက်ဆုံးတွင် ဆုံလည်ပါပြီး ထိုဆုံလည်ကို လှည့်လိုက်တိုင်း ကွန်ပျူတာမျက်နှာပြင်မှ ကာဆာ နေရာရွေ့ ရမည့် နေရာအတိအကျကို ညွှန်ပေးသော စက်ဖြစ်သည်။</p>

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
<p>Local Area Network သတ်မှတ်ဧရိယာကွန်ရက်</p>	<p>ဧရိယာငယ်တစ်ခုအတွင်း အပြန်အလှန် ချိတ်ဆက် နေကြသော ကွန်ပျူတာ ကွန်ရက်။</p>
<p>Media မီဒီယာ</p>	<p>ဆက်သွယ်ရန်သုံးသော ပစ္စည်းများ၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား စက်၊ ကွန်ပျူတာ၊ ဖလင် အစရှိသည့်ပစ္စည်းများကိုအသုံးပြုပြီး ဆောင်ရွက်သော လူထုဆက်သွယ် ရေးလုပ်ငန်းများကို မီဒီယာဟု ခေါ်သည်။ မီဒီယာ သတင်းစကားများကို လက်ဆင့်ကမ်းရန် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းများကိုလည်း မီဒီယာဟုခေါ်နိုင်သည်။ စာနယ်ဇင်းစံတန်ဖိုး(journalistic values) များဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည့် တည်းဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် ဖန်တီးစီမံထားသည့် မျက်မှောက် သတင်းအချက် အလက်များကိုတင်ပြသည့် ယုံကြည်စိတ်ချရသော ရင်းမြစ်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ခံမှုကိုလူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသို့မဟုတ်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက ဆောင်ရွက်သည်။ ပြီးခဲ့သည့် နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း မီဒီယာဟူသည့် စကားရပ်သည် အင်တာနက် မီဒီယာသစ် တစ်ရပ်ကိုပါ လွှမ်းခြုံလာသည်။ မီဒီယာဆိုသည်မှာ သတင်း အချက်အလက်နှင့် ပညာပေးခြင်း လမ်းကြောင်းများပင် ဖြစ်သည်။ ထိုလမ်း ကြောင်းများကိုအသုံးပြုပြီး နိုင်ငံသားများ သည် သတင်းအချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ အတွေ့အကြုံနှင့် ဖြစ်ရပ်ပုံပမာများကို ဖြန့်ဝေခြင်း၊ ချိတ်ဆက် မျှဝေခြင်းတို့ ပြုလုပ်ကြသည်။ နိုင်ငံတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အကြားတွင် မိမိတို့ရိုးရာဓလေ့ ယဉ်ကျေးမှုများကိုဖော်ပြ ခြင်းနှင့် ဓလေ့ယဉ်ကျေးမှုများ ပေါင်းစည်းမှုကို ပြသနိုင်သည့် စင်မြင့်များလည်းဖြစ်ပါသည်။</p>

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
<p>Media Literacy မီဒီယာဆိုင်ရာ တတ်ကျွမ်းမှု</p>	<p>မီဒီယာ ပုံစံအမျိုးမျိုး (ရုပ်မြင်သံကြား၊ ပုံနှိပ်၊ ရေဒီယို၊ ကွန်ပျူတာစသည်ဖြင့်)တို့မှ ဆက်သွယ်တင်ဆက်ချက်များကို ဖတ်ရှု၊ ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာ၊ အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် မိမိကိုယ်တိုင် ထုတ်လုပ် တင်ဆက်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်နိုင်စွမ်း။</p>
<p>Memory မှတ်ဉာဏ်</p>	<p>ကွန်ပျူတာအတွင်းတွင် အချက်အလက်များကို သိုလှောင်သိမ်းဆည်းသည့် အပိုင်းဖြစ်သည်။ လိုအပ်သည့်အခါ ထိုသိမ်းထားသော အချက်အလက်များကို ပြန်လည် ခေါ်ယူအသုံးပြုနိုင်သည်။</p>
<p>Metropolitan Area Network (MAN) မြို့ပြဒေသကွန်ရက်</p>	<p>LAN တစ်ခုထက်ပိုမို ကြီးမားကျယ်ပြန့်သော ဒေသတစ်ခုအတွင်းမှ ကွန်ပျူတာများနှင့် ကွန်ပျူတာ ရင်းမြစ်များကို ကွန်ရက်ချိတ်ဆက်ထားခြင်း။</p>
<p>Modem မိုဒမ်</p>	<p>စက်တစ်ခုမှ ထွက်လာသော အချက်ပြမှုများကို အခြားစက်တစ်ခုက ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်အောင် ပြောင်းလဲပေးသော စက်ပစ္စည်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အမည်အပြည့်အစုံမှာ Modulator-Demodulator ဖြစ်သည်။ ဥပမာ - မိုဒမ်တစ်ခုသည် ကွန်ပျူတာမှထွက်လာသော ဒစ်ဂျစ်တယ် အချက်ပြမှုများ ကို Analogue ဖုန်းလိုင်းတွင် သယ်ယူနိုင်အောင် Analogue အချက်ပြမှုများအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးနိုင်သည်။</p>
<p>Operating System</p>	<p>စနစ် Software တစ်ခုဖြစ်ပြီး ကွန်ပျူတာ hardware များကို ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုသူများ၏ application software များကို လက်ခံမောင်းနှင်ပေးသည်။</p>

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
<p>Optical character recognition အလင်းအခြေပြု စာလုံးမှတ်သားခြင်း</p>	<p>ပုံနှိပ်ထားသော သို့မဟုတ် လက်ဖြင့်ရေးသားထားသော စာသားများကိုမှတ်သားရယူပြီး ထိုစာသားပုံရိပ်ကို ကွန်ပျူတာ နားလည်နိုင်သော ကုဒ်များအဖြစ် ပြောင်းလဲစီမံပေးပြီး တွက်ချက်စီမံမှု ပြုနိုင်အောင် ထောက်ပံ့ပေးသောစက်။</p>
<p>Output device Output စက်ပစ္စည်း</p>	<p>ကွန်ပျူတာမှ ထွက်ရှိလာသော တွက်ချက်မှု ရလဒ်ကို လူသားများနားလည်နိုင်သည့်ပုံစံသို့ပြောင်းလဲတင်ပြနိုင်သည့် စက်အားလုံးကို ခေါ်ဆိုသည်။</p>
<p>Processing device အချက်အလက်များ တွက်ချက်ပြုပြင် စီမံသောစက်</p>	<p>ကွန်ပျူတာတွင်းသို့ထည့်သွင်းလိုက်သည့်အချက်အလက်များကို ထုတ်ပြန် တင်ပြချက်ရလဒ်တစ်ခုအဖြစ် တွက်ချက် ပြောင်းလဲပေးနိုင်သည့် မည်သည့် အီလက်ထရွန်းနစ် စက်မျိုးကိုမဆို ခေါ်ဆိုသည့် စကားလုံးဖြစ်သည်။</p>
<p>Right to information သတင်းအချက်အလက် လွတ်လပ်စွာ ရယူပိုင်ခွင့်</p>	<p>အစိုးရနှင့် အများဆိုင် အဖွဲ့အစည်းများတွင် (အစိုးရ၊ လွှတ်တော်၊ တပ်မတော် စသည့်အဖွဲ့အစည်းများ) ရှိသော အချက်အလက်များကို နိုင်ငံသားတစ်ယောက် ရရှိပိုင်ခွင့်ကို ဆိုလိုသည်။</p>
<p>Solid-state Storage Drive (SSD)</p>	<p>အချက်အလက်များ သိုလှောင်သော ပစ္စည်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ပတ်လမ်းများပေါင်းစည်းသည့် နည်းပညာ (IC) ကို အသုံးပြုသော မှတ်ဉာဏ်တွင် အချက်အလက်များကို အမြဲတမ်းသိမ်းဆည်းနိုင်သည်။ SSD များသည် ပိုမိုအကြမ်းပတမ်းအထိအခိုက်ခံသည်။ အချက်အလက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု နည်းသည်။ အချက်အလက် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု မြန်ဆန်သည်။ သို့သော် HDD များထက် ဈေးနှုန်း မြင့်မားသည်။</p>

အသုံးအနှုန်းများ	အသေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်
Voice recognition အသံမှတ်သားခြင်း နည်းပညာ	နှုတ်မှ ပြောဆိုလိုက်သော စကားသံကို စာသားအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးနိုင်သောစက်။
Wide Area Network (WAN) ဧရိယာကျယ် ကွန်ရက်	အဝေးရောက်ဆက်သွယ်ခြင်း ကွန်ရက်ဟုလည်းခေါ်သော ကွန်ပျူတာ ကွန်ရက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အင်တာနက်သည် WAN တစ်ခုဟု ခေါ်နိုင်သည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

Brown, D.H. (2018). File format reference for word, excel, and PowerPoint [Web page]. Retrieved from <https://docs.microsoft.com/en-us/deployoffice/compat/office-file-format-reference>

Canada's Centre for Media and Digital Literacy (n.d). Media Smarts. Retrieved from <https://mediasmarts.ca/digital-media-literacy>

Common Sense Education (n.d.). Digital Citizenship Videos. Retrieved from <https://www.commonsense.org/education/video/digital-citizenship>

Commonwealth of Learning (n.d). Free online course on Teacher ICT Integration. Retrieved from <http://cctionline.org/>

Get started with Gmail. Retrieved from

<https://gsuite.google.com/learning-center/products/gmail/get-started/#!/>

Phandeeyar (n.d). Internet Bawdar. Retrieved from

<https://www.internetbawdar.com/>

Russell, W. (2019). Understanding microsoft PowerPoint and how to use it [Web page]. Retrieved from [https://www.lifewire.com/how-do-i-use PowerPoint-2767371](https://www.lifewire.com/how-do-i-use-PowerPoint-2767371)

UNESCO (2011). MIL Curriculum For Teachers (English). Retrieved from <http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971e.pdf>

UNESCO (2011). UNESCO ICT Competency Framework for Teachers (English). Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000213475>

UNESCO (2013). Media and Information Literacy: Policy and Strategy Guidelines (English). Retrieved from <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002256/225606e.pdf>

UNESCO (2015). MIL Curriculum For Teachers (Myanmar Language). Retrieved from <http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971MYA.pdf>

UNICEF (2017). The State of the World's Children 2017: Children in a Digital World. Retrieved from https://www.unicef.org/publications/index_101992.html

UNESCO (2018). Basic ICT Literacy Training Manual, Strengthening Pre-service Teacher Education, Myanmar.

Youth Protection Roundtable (2009). Youth Protection Roundtable (YPRT) Toolkit. Retrieved from https://www.digitale-chancen.de/transfer/assets/final_YPRT_Toolkit.pdf

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန